COLECȚIA SFINX

49

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

TRAIAN TANDIN

Dilemele căpitanului Roman

EDITURA MILITARĂ

TRAIAN TANDIN

Dilemele căpitanului Roman

Coperta: AL. ANDREI

EDITURA MILITARĂ – 1979

Presimţirea

Iarnă. Noapte. Era un frig de crăpau pietrele, însă căpitanul Roman tot mai stătea la pândă într-un loc de parcare, unde presupunea că vor apărea hoţii. Frigul îl îndârjise şi mai mult. Se iviră zorile, dar hoţii nu apărură...

„Probabil că se relaxează, au dormit toată noaptea ca să prindă forţe, iar eu...”

...Sosind la birou, căpitanul se prezentă la şeful său:

— Să trăiţi!

— Noroc! Ia loc, îl invită şeful. Cum a fost azi-noapte?

— Frig, tovarăşe colonel!

— Altceva?

— Nimic, în afară de frig.

— Mda. Să-ţi spun de ce te-am chemat. Am primit cu poşta de azi-dimineaţă o anonimă spirituală. Te priveşte în mod direct, preciză colonelul, deschizând coperta unei mape.

— Scriptorul şi-a lăsat amprentele pe ea? privi Roman spre mapa de pe birou.

— Nu, anonimul a avut grijă să-şi şteargă amprentele.

„Anonimul, deci nu scriptorul!” sesiză căpitanul.

— Cu alte cuvinte, depeşa nu e scrisă!

— Da, ai sesizat bine, zâmbi şeful. Este alcătuită din litere decupate din ziare. Autorul ei vrea să fie prudent, să nu facă nicio greşeală! Citind-o am remarcat că a făcut totuşi câteva greşeli de... gramatică. Dar nu numai atât... Te rog, citeşte!

Căpitanul Roman luă hârtia şi o citi cu mult interes.

„Tovarăşe căpitan Roman. Se vorbeşte multe lucruri elogioase la adresa d-stră. Hoţi zice că aveţi fler de mare copoi şi că cunoaşteţi bine *viaţa din metrou.* Spune că nu vă daţi bătut până nu-i prindeţi şi îi înfundaţi bine ca pe sticlele cu vin de Drăgăşani de care îi place şi lui băiatu...” Ajungând aici, ofiţerul râse scurt. Anonimul voise să pară spiritual, dar din textul agramat se putea înţelege că va

veni şi rândul lui să fie „înfundat”. Cili mai departe: „De data asta trebuie să recunoaşteţi că v-aţi dat bătut ca turcii la Călugăreni. Aţi pierdut bătăliile şi la Podul înalt sau Podu Basarab, la Griviţa sau pe Calea Griviţei, la Giurgiu sau pe Şoseaua Giurgiului, precum şi la Poarta Albă sau Balta Albă. Aţi pierdut fiindcă noi suntem patru apostoli neduşi la biserică şi lucrăm în viteză, depăşind limita legală în localităţi. Avantajul călăreţului... Acum vă lăsăm, că la următoarea bătălie vă vom felicita tot în scris. P.S. Nu vă obosiţi să căutaţi amprente că n-avem.”

— Ei, cum ţi se par cei „patru apostoli”? zâmbi colonelul.

— Cei „patru apostoli” au fost trei, Luca şi Matei, dar am tras cu tunul şi-am văzut doar unul! glumi Roman cu subînţeles.

— Drăguţ, râse şeful. Rimează bine.

— Rima ar mai putea continua...

— Hai, încă una şi gata! îngădui şeful.

— Scriind anonima, cu multe s-a trădat, deci cu toată stima, îl şi văd... înfundat!

— Foarte drăguţ! râse el din nou. Ai talent... Dacă am început de lunea cu momentele vesele, înseamnă că o să ne meargă bine toată săptămâna. Dar să revenim. Spune-mi, te rog, mai ai nevoie de locotenentul Muşat şi plutonierul Drăgan în această acţiune? S-a ivit un alt caz, un furt de butelie, şi nu prea am pe cine să trimit.

— Acum, după ce-am citit anonima, cred că pot renunţa la ajutorul celor doi. Voi organiza pândele folosindu-mă. Numai de agenţii de ordine din cursul nopţii. De fapt, însuşi „apostolul” mi-a dat o mai clară orientare asupra zonelor în care să-mi concentrez atenţia. Locurile „bătăliilor pierdute”, enumerate de el, sunt exact locurile unde au avut loc furturi din maşini. Dacă le unim întră ele, se va forma un triunghi cu centrul în jurul Pieţii Unirii. Asta-mi spune foarte mult...

— Ca şi încercarea lui de a ne convinge că avem de-a face cu mai mulţi infractori, cu un grup, din moment ce au acţionat într-o singură noapte pe o rază aşa de întinsă.

— Fără îndoială. El s-a trădat singur, în însuşi cuprinsul

anonimei, că posedă un autoturism, de care se foloseşte la comiterea furturilor. Şi nu este unica greşeală... Am mai dedus că locuieşte în Bucureşti, în perimetrul triunghiului acela, cunoaşte expresiile argotice de ultimă oră, ceea ce mă îmbie să presupun că trăieşte în lumea celor certaţi cu legea sau are legătură cu ea...

— Trăieşte şi are legătură cu ea! accentuă colonelul. Să ne gândim numai la valorificarea obiectelor furate, unde are nevoie neapărat de o a doua sau chiar a treia „mână”.

— Da, aprobă căpitanul. E posibil să nu fi suferit nicio condamnare, să nu fi fost amprentat niciodată, după cum se înţelege din post-scriptum. Mai ştim despre el că este căsătorit sau a fost căsătorit, are un copil sau locuieşte împreună cu un copil în clasa I. Dovada: multe dintre literele lipite provin dintr-un alfabetar! De aici se poate omite şi supoziţia că nu prea posedă ziare sau cărţi, colecţia sa fiind foarte săracă în acest sens.

— ... Şi mai bogată, poate... în sticle de „Drăgăşani”! surâse colonelul. Oricum, „apostolul” ne-a oferit date preţioase despre el, cea mai importantă fiind aceea că lucrează singur, ajutându-se de un autoturism, şi, deci, că nu ne confruntăm cu mai mulţi infractori diferiţi, aşa cum am presupus până acum. Ai dezlegare, în numele meu, să foloseşti în pânde agenţii de ordine din zonele respective, iar dacă va fi nevoie, şi pe sectorişti. Mai rămâne, aşadar, să vă confruntaţi şi cu frigul şi cu voi înşivă, deoarece ştiu că o pândă îţi macină nervii.

— Cred că mai urmează să ne confruntăm şi cu o eventuală greşeală a infractorului! mai adăugă Roman. A făcut prea multe greşeli cu anonima, şi crede prea mult în „izbânzile” sale, încercând să ne persifleze şi pe noi. Această atitudine îl va duce în pragul unei noi greşeli. De-aici i se va trage capitularea, presimt!

— De regulă cam aşa se întâmplă cu cei care îşi iau „aripi” ca el, dar noi trebuie să fim prudenţi, să amplasăm bine posturile şi să nu aşteptăm numai o greşeală de-a sa.

— Am înţeles, dar eu sunt de părere că tocmai prudenţa despre care vorbiţi, dumneavoastră îl va împinge la

greşeală!

— Tot ce se poate, dar nu cumva profunzimea presimţirii tale izvorăşte, dintr-un pic de pizmă? îl privi şeful pe sub sprâncene.

— Nu, tovarăşe colonel! reacţionă căpitanul. N-am nimic cu „spirituala” anonimă, care-mi este adresată în mod direct. Dimpotrivă! Mi-ar face plăcere ca în fiecare caz de care mă ocup să primesc „ştiri” de la omul necunoscut pe care lupt să îl descopăr. Cel puţin m-ar hrăni cu convingerea că este sănătos, că are umor... Dacă s-ar putea, le-aş da şi adresa de-acasă numai să-mi scrie...

— Bine, îi strânse mâna colonelul. Atunci aştept să-ţi văd „presimţirea” în carne şi oase!

— Să-trăiţi.!

...Trecuse de miezul nopţii, iar frigul devenise tot mai aprig. Zgârciţi în mişcări, pentru a nu se desconspira, colaboratorii aflaţi la pândă erau gata să intervină ori de câte ori se apropia sau se depărta vreo maşină. Aflat undeva, în mijlocul dispozitivului, căpitanul Roman ţinea legătura cu ei prin staţia, de emisie-recepţie. Un semnal, şi s-ar fi îndreptat imediat într-acolo, dar „apostolul” întârzia...

Frigul îi intrase în oase şi căpitanului, dar acum parcă îl, suporta mai uşor ca în alte nopţi. „Să; fie, oare, presimţirea?... Mai sorbi o gură de ceai din termosul pe care i-l dăduse Elena şi îşi mai aranjă puţin fularul în jurul gâtului. „Bine că nu ninge sau viscoleşte. Asta ne-ar mai fi lipsit!” Deodată, aparatul începu să hârâie. Se prevestea emiterea unui mesaj. Recepţionă. „Aici, postul numărul patru! auzi vocea agitată a unui subofiţer. Infractorul şi-a făcut apariţia în zona mea, dar a reuşit să fugă! Este cu o Dacia 1300, albastră!”

Căpitanul se îndreptă glonţ spre postul numărul patru. „Dacă nu l-am prins acum, aşa o să-mi petrec nopţile până la pensie!” îşi zise.

— Eram prea departe de el! zise subofiţerul respirând repede. A vrut să spargă o maşină tocmai acolo, la al doilea stâlp. Am fugit spre el, dar a avut timp să facă câteva manevre desperate cu maşina şi s-o ia pe străduţa

întunecoasă, din laterală.

— I-aţi observat numărul?

— Nu. Distanţa şi întunericul nu mi-au permis.

— Formidabil! exclamă Roman supărat, îndesându-şi căciula pe cap. Şi unde zici că a întors, maşina?

— Uitaţi acolo, lângă troianul de zăpadă afânată, din marginea drumului!

Roman studie bine locul, urmele de roţi.

— A dat-o şi înapoi se vede! murmură el.

— Da, şi încă de două ori! zise subofiţerul. Ultima dată a intrat bine de tot cu spatele în zăpadă. Mă bucuram că aici va rămâne. A reuşit totuşi s-o urnească…

— Formidabil! exclamă iarăşi căpitanul, dar mult mai tare decât prima oară.

Subofiţerul îl privi derutat. De astă dată, exclamaţia era de bucurie.

— Ha, ha! râse subofiţerul când îşi dădu seama despre ce era vorba.

— I-am, spus eu tovarăşului colonel, că hoţul va face o greşeală! zâmbi Roman. Hai, acum, la miliţie să identificăm „presimţirea” şi apoi să facem cunoştinţă cu ea în carne şi oase!

*

…Splaiul Independenţei. Autoturismul miliţiei opri în spatele unei Dacii 1300, albastre, parcată pe trotuar, lângă o poartă.

— Asta e maşina, rosti subofiţerul, 5-B-19… Da, e garată chiar în faţa curţii lui.

Afară se luminase. Intrară în curte şi după ce studiară casa dintr-o privire, bătură la o uşă. În prag, apăru un bărbat în pijama şi cu ochii roşii de nesomn.

— Cine este ?

— Miliţia! îi arătă legitimaţia căpitanul.

— Aveţi mandat? zise gazda cu tupeu, ridicându-şi mâneca pijamalei şi-privind, la ceas.

— Avem, bineînţeles! Poate că vă deranjează că v-am

sculat odată cu găinile, dar am ţinut cont că v-aţi culcat odată cu ele!... replică Roman caustic. De fapt, ne puteţi şi confirma, din moment ce cronometraţi timpul atât de bine, încât nici noaptea nu vă lipsiţi de ceasul de la mână... Ce oră e acum?...

Bărbatul privi derutat la ofiţer, apoi îşi consultă ceasul.

— E şase şi patru minte! zise el crispat.

— Deci, suntem cu patru minute după ora legală de începerea unei percheziţii! ţinu căpitanul să-i arate cu cine a intrat în joc. Atunci să-ncepem! îi făcu semn gazdei că-l urmează.

— Vă rog să mă scuzaţi, dar n-am vrut să vă jignesc, se dădu bărbatul într-o parte. A fost numai o glumă...

— La mine n-a fost glumă! Iată autorizaţia de percheziţie.

— Bine, dar s-ar putea să fie, totuşi, o greşeală, încercă gazda cu un aer inocent. Eu mă numesc Păun Alexandru. Poate căutaţi pe altcineva?...

— Nu caut pe nimeni în afară de dumneata! Numele, prenumele şi adresa sunt scrise clar în autorizaţia de percheziţie.

— Aşa este... dar mai sunt şi alţii cu numele de Păun, forţă gazda.

— Poate că au fost! îi aruncă o privire căpitanul.

— ?!

— Da, pentru că înafară de dumneata şi de acarul Păun, eu nu cunosc pe altcineva cu acest nume. Numai că Păun a fost ceea ce ştim cu toţii, iar dumneata... eşti alt Păun!

— Mă rog, dacă eu sunt persoana care vă interesează, aş putea să ştiu ce urmăriţi cu această percheziţie? zise el, îndreptându-şi bluza pijamalei.

— Da, sigur că da. Urmărim un... alfabetar!

— Vorbiţi ca la clasa-ntâi? căută Păun să nu se trădeze nici măcar cu un gest.

— Probabil, ca şi el!... arătă căpitanul ghetele unui copil ce stăteau orânduite în antreu.

— A nepotu-meu!

— Şi el ştie că-i lipsesc litere din alfabetar?

— Nu ştiu, zău, tovarăşe căpitan, dar aveţi, aşa, un fel de

a vă exprima, că omul nu mai ştie când glumiţi sau când vorbiţi serios, zâmbi ştirb Păun. Ce naiba…

— Deci nu eşti convins că mă interesează un alfabetar, că mi-a plăcut anonima, chestiile cu turcii…

Păun căpătase o paloare ciudată. „Dracu' m-a pus… Nu, trebuie să fiu tare! se îndreptă el de spate. O găsi literele lipsă, că-i isteţ, se vede, dar nu va da peste *marfă,* că e dusă! Apoi, n-are cum să facă dovada că în seara asta am fost la furat, deoarece nu m-a prins!…"

La percheziţie nu se constată nimic altceva, decât lipsa acelor litere din alfabetar, ce fuseseră aplicate pe anonimă, precum şi prezenţa în cămară a numeroase sticle goale… de „Drăgăşani"!

— E suficient ce-am găsit, zise Roman.

— Cum adică, vreţi să mă *înfundaţi* cu probe lipsă? Ha, Ha! zise Păun plin de sine.

— Probele „lipsă" vor fi completate cu faimoasa urmă de la locul faptei! veni rândul lui Roman să triumfe.

— Ce urmă dom'ne? N-aveţi nimic! îi privi infractorul de sus.

— Ba e prea clară, deşi e-ntoarsă! interveni subofiţerul care tăcuse până atunci. Numa' s-o vezi!…

— Da, numai s-o vezi!… întări şi căpitanul.

Hoţul fu luat în maşina miliţiei şi dus, spre convingere, la locul de unde reuşise să fugă cu câteva ceasuri mai înainte. El rămase consternat, când dădu cu ochii de urma care îl învinuia ca o oglindă, căci şi oglinda are darul de a prezenta imaginea inversă a realităţii…

Recunoscu faptele şi făcu declaraţii complete în legătură cu tăinuitorii şi plasatorii cărora le încredinţase obiectele furate spre valorificare.

…Căpitanul Roman bătu la uşa şefului său.

— Intră! auzi vocea groasă a colonelului.

— Să trăiţi! salută el vesel.

— Iar vreo rimă? presimţi colonelul.

— Dacă-mi permiteţi?…

— Bine, dar să fie ultima.

— Cei „patru apostoli" au fost trei, Luca şi Matei, dar am

tras din tun, şi-a rămas Păun... Păun Alexandru! O „presimţire” în carne şi oase!...

— Bravo! Felicitări! îi strânse mâna colonelul. Ai fost la înălţimea... presimţirilor mele. Şi alor dumitale, bineînţeles! completă imediat.

Căpitanul râse...

— Şi mai las-o încolo de rimă! se „încruntă” şeful.

— Dar, dacă mai primesc o anonimă?...

Lăsându-l pe Păun cu jurămintele sale, că nu va mai scrie niciodată o anonimă de „spirit” pe adresa miliţiei, dumneavoastră v-aţi dat seama, stimaţi cititori, care a fost urma pe care a lăsat-o la locul faptei şi pe baza căreia a fost identificat?

Răspuns:

Urma pe care Păun a lăsat-o la locul faptei nu era altceva decât însuşi conturul numărului de circulaţie al autoturismului său şi care, bineînţeles s-a imprimat invers în zăpada afinată.

Greşeala locotenentului

Într-o zi geroasa, între staţiile C.F.R. Poiana Ţapului şi Buşteni, pe linia ferată, se găsi cadavrul unui bărbat. Aparţinea unui muncitor din Sinaia, un navetist, care lucrase în Buşteni, la Fabrica de hârtie. Lângă cadavru, zăceau răvăşite mai multe obiecte: o mapă din vinilin, un pieptene, un abonament C.F.R., un ceas de mână spart, o oglindă, o batistă, un portmoneu cu acte, un stilou şi un portchei.

Căpitanul Roman fu chemat la faţa locului şi preluă conducerea cercetărilor. Era însoţit de locotenentul Muşat.

Examinară cadavrul, împreună cu medicul legist.

— Ce părere aveţi până aici? întrebă acesta.

Ofiţerul tăcu, mulţumindu-se doar să-l privească

enigmatic pe sub sprâncene.

— Atunci, îl putem ridica?

— Pentru ce?… se prefăcu nedumerit căpitanul.

— Pentru a-l transporta la morgă. Numai dumneavoastră puteţi încuviinţa!

— Autopsia?… întrebă pe acelaşi ton ofiţerul.

Medicul legist se arătă puţin stânjenit. Nu ştia prea bine ce rost avea această întrebare, din moment ce însăşi miliţia îl solicitase la faţa locului.

— Nu doriţi să autopsiez cadavrul?

— Vi s-ar părea curios dacă v-aş spune că nu?…

— Dar este vorba de o moarte violentă! protestă medicul legist.

— Cu atât mai mult! îl puse pe jar căpitanul Roman, presimţind că manevra îi va reuşi.

— Tovarăşe căpitan, nu vreau să mă dezamăgiţi, vă rog. Lăsaţi-o încolo de treabă! îşi căută medicul, nervos, pachetul de ţigări.

— Pentru un anume motiv şi eu aş putea fi dezamăgit, ţinti mai aproape ofiţerul. Niciodată n-am fost împotriva medicinei legale. Ea vine întotdeauna în ajutorul nostru.

— Atunci, care-i motivul?

— Pentru a rezolva un caz trebuie, în primul rând, să nu fac nici cea mai mică greşeală, şi asta, cu atât mai mult, la cercetarea la faţa locului.

— Şi în meseria mea cea mai mică greşeală poate costa, trase medicul adânc din ţigară. Sunt de acord cu asta. Totuşi, nu-mi dau seama unde vreţi să ajungeţi.

— Vreau să vă cer un ajutor imediat, privi atent căpitanul la ţigara medicului.

— Doriţi cumva o ţigară?

— Nu. Mulţumesc. Am ţigări, dar niciodată nu fumez la faţa locului. Privirea mea a vrut numai să vă sensibilizeze… Unde veţi arunca mucul de ţigară? Încă n-am cercetat terenul din jurul cadavrului, şi s-ar putea să am „şansa” să interpretez acest muc de ţigară drept o urmă materială care ar putea avea vreo legătură cu cazul de faţă… Şi să vedeţi, atunci, unde poate duce cea mai mică „greşeală”…

— Mda… Mea culpa! Medicul legist strivi mucul de ţigară în celofanul de la pachetul de ţigări. Atunci, cu ce vă pot ajuta imediat?

— Cu autopsia!

— Cu… Aha… Deci să fac autopsia pe loc.

— Da. Ştiu că la morgă aveţi cu totul alte condiţii şi că acolo v-ar fi convenit mai mult. Eu nu vă pot obliga să faceţi autopsia aici, dar sunt sigur că mă veţi înţelege. Sunt anumite situaţii când noi avem nevoie urgentă de diagnosticul medico-legal. Dumneavoastră, venind cu acest diagnostic în întâmpinarea operativităţii cercetărilor, ne oferiţi astfel şi posibilitatea de a nu face nici cea mai mică greşeală la cercetarea la faţa locului. Şi, implicit, ne ajutaţi la stabilirea diagnosticului juridic al faptei.

— Şi eu care eram tentat să cred că nu suportaţi cadavre, clătină medicul uşor din cap. Totuşi, nu m-aţi lămurit suficient. Nu mi-aţi justificat pe deplin graba dumneavoastră în aflarea diagnosticului medico-legal.

— Depinde de argumente!

— Anume?

— Nu ştiu de care preferaţi: argumente judiciare sau argumente medico-legale?

„Interesant miliţian, gândi medicul în sinea sa. Ce argumente medico-legale mi-ar putea aduce?! Curios!”

— Prefer argumente medico-legale! alese el.

— Perfect. Cum vă explicaţi, spre exemplu, fractura oaselor craniului, în raport cu secţionarea antebraţului stâng şi a gambei stângi? Doresc o explicaţie provizorie, evident.

— Prin alunecarea victimei sub roata trenului.

— Alunecarea presupune şi o cădere?

— Nu-i exclus.

— Scara trenului, de pildă?

— Nu-i exclus.

— Sau omul n-a fost în tren!

Medicul îşi dădu seama că, răspunzând şi acum cu acel: „Nu-i exclus”, intră sigur într-o contradicţie de… exclusivitate.

— Tovarăşe căpitan, eu nu mă pot pronunţa decât după autopsie, răbufni el. Explicarea mecanismului producerii leziunilor depinde şi de ce veţi stabili dumneavoastră în anchetă.

— Aşadar, un argument judiciar! privi căpitanul triumfător spre strănepotul lui Esculap.

— Nu. Şi medico-legal!

— Atunci, înţelegem amândoi că argumentele medico-legale se împletesc perfect cu cele judiciare.

— Gata, m-aţi convins! gesticulă medicul. Îşi scoase mănuşile.

…Autopsia se termină. Medicul legist vru să-şi aprindă o ţigară, însă privi imediat la căpitan; nu putea citi nimic pe faţa acestuia. Vârî pachetul de ţigări în buzunar. Căpitanul Roman se uita undeva, în vârful muntelui care domina priveliştea. Parcă nu-l mai interesau, acum, cauzele morţii omului de la picioarele sale.

— Caraimanul! privi şi medicul într-acolo. M-a frapat că, în timpul autopsiei, aţi tăcut tot timpul.

— Şi tăcerea este un răspuns, rosti profesional căpitanul.

— Asta înseamnă că n-aveţi să-mi puneţi nicio întrebare, îl încercă medicul pe ofiţer, mutându-şi din nou privirea spre coama muntelui. Atunci să recapitulăm. Moartea acestui om s-a datorat fracturii oaselor craniului, cu hemoragie intracraniană şi externă consecutivă. Toate leziunile pledează pentru o cădere din tren. Apoi, trenul i-a prins mâna stângă şi piciorul stâng…

— Ce părere aveţi despre hematomul din regiunea occipitală?

— Aici e ceva cât se poate de curios! În timpul autopsiei, am surprins deja întrebarea de pe chipul dumneavoastră. În contextul mecanismului de producere a leziunilor, acest hematom rămâne undeva pe dinafară. Nu-i pot găsi locul. Ar fi posibil… Nu… Nu mă pot pronunţa… Rămâne să-l explicaţi dumneavoastră, prin argumente judiciare. Până aici sper că v-am ferit de cea mai mică greşeală. Restul… depinde de dumneavoastră.

Ofiţerul şi medicul legist îşi strânseră mâinile. Se

despărţiră. În mintea căpitanului Roman încolţise o întrebare, încă de la autopsie, odată cu ivirea acelui hematom: este vorba despre o cădere *accidentală* din tren, sau…?! Împreună cu locotenentul, cercetă amănunţit terenul din jurul cadavrului. Căpitanul dădu peste o sticlă de o jumătate de litru. Era spartă. O studie atent: nu purta nicio urmă digitală. Mirosea a coniac.

— O fi aruncat-o careva din tren, zise locotenentul. Nu vedeţi ce muzeu de resturi menajere este pe aici? Parcă n-ar fi cutii de gunoi în fiecare compartiment. Ce oameni, domnule!…

— Sticla aceasta prezintă, însă, interes pentru noi.

— Sunt ceva urme pe ea?

— Nu. Miroase doar a coniac.

— Vreţi să spuneţi că urmele digitale au fost şterse?

— Nu. Am fi găsit urme digitale pe sticlă, numai dacă cel care a aruncat-o şi-ar fi scos mănuşile. Este frig, nu glumă! …

— Just.

— Ori, din moment ce nu şi le-a scos, înseamnă că el a aruncat sticla din tren, fiind undeva pe culoar, sau lângă uşă.

— Sigur. Dacă ar fi stat în compartiment, la căldură,. Şi-ar fi scos mănuşile.

— Evident. Dar mai putem trage nişte concluzii care s-ar întinde şi ele pe „aţa” cazului nostru. Cam subţiri, ca şi „aţa”, adevărat, însă, puse cap la cap, se-noadă.

— Sincer să fiu, nu-mi pot da seama ce alte legături s-ar putea face. Vă ascult.

— Mai bine priveşte sticla. De cât timp crezi că stă aici?

— A fost aruncată de puţin timp. Da… Sigur că da. Nu-i brumată, asta este.

— În plus, ea se află la numai douăzeci de metri de victimă, şi pe aceeaşi parte a terasamentului liniei ferate. Gândindu-ne la o legătură criminală între victimă şi sticlă, am putea spune că, dacă trenul venea de la Poiana Ţapului spre Buşteni, întâi a fost aruncată sticla şi apoi victima. Acum invers: dacă trenul venea de la Buşteni spre Poiana

Ţapului, întâi a fost aruncată victima şi apoi sticla.

— Însă numai cu o condiţie.

— Să nu ţinem cont de locul unde se află victima, spuse rapid locotenentul.

— Da, aprobă căpitanul. Victima se află la mijlocul distanţei între Buşteni şi Poiana Ţapului, pe partea terasamentului unde sunt situate şi cele două gări. Ajungând aici, trenul dezvoltă viteza, maximă admisă, ceea ce înseamnă că victima şi sticla, au fost aruncate aproape în acelaşi timp.

— La viteza maximă, a trenului, douăzeci de metri reprezintă doar câteva fracţiuni de secundă, aprecie tânărul ofiţer.

— Perfect. Şi acum, să revenim la o idee iniţială, cea cu mănuşa. Am dedus că cel care a aruncat sticla purta mănuşi, de aceea n-am găsit urme digitale pe ea.

— Şi că a aruncat-o de pe culoar sau de lângă uşă, în niciun caz dintr-un compartiment.

— Da. Interpretând, acum, acest aspect, în lumina fracţiunilor de secundă despre care am vorbit, rezultă că, în orice sens al mersului trenului, au existat cel puţin doua persoane pe culoarul vagonului. Una dintre ele a fost, fără îndoială, victima. În momentul căderii din tren, ea trebuia să fie în mod obligatoriu lângă uşă, iar persoana care a aruncat sticla, undeva, pe culoar. Dar trenurile fiind destul de solicitate în această perioadă – suntem doar în ajunul sărbătorilor de iarnă! – cred că pe culoar erau mai multe persoane.

— Şi care-i legătura?

— Puţină răbdare. Persoanele de pe culoar trebuiau să vadă când bărbatul acesta a căzut din tren, ca să nu mai vorbim de cel care a aruncat sticla, aproape în acelaşi moment. Şi, totuşi, nimeni dintre cei aflaţi în tren, pe culoar, n-a anunţat miliţia. Cadavrul a fost găsit de ceferiştii care făceau revizia liniilor. După cum observi, linia dinspre Zamora este în reparaţie, deci se circulă în ambele sensuri numai pe cealaltă linie. Atunci, de ce călătorii de pe culoar n-au anunţat accidentul?

— Tovarăşe căpitan, nu vreau să fiu insinuant, dar întrebarea sună şi astfel: de ce *persoana cate a aruncat sticla* n-a anunţat accidentul?

— Bun. Aşa merge şi mai bine.

— Fiindcă n-a avut interes, eu aşa cred.

— Ba, nu. Fiindcă a avut interes!

— Ce interes a avut?!... Şi dacă lucrurile au stat aşa, de ce n-au anunţat ceilalţi de pe culoar care au văzut accidentul?

— Fiindcă n-au văzut accidentul!

— Cum adică?

— Erau cu faţa. Spre Zamora şi nu spre Caraiman.

—?!

— Gândeşte-te că de la un vagon la altul, se trece şerpuind.

— Staţi!... înseamnă că victima se afla după culoar, lângă uşa de la toaletă, probabil la ultimul vagon.

— Perfect!

— Întrucât victima a căzut din tren pe partea dinspre Caraiman, atunci ar fi trebuit ca celălalt să fi aruncat sticla dinspre Zamora.

— Acum, este clar?

— Hm!... Crimă! Sticla a aruncat-o pe uşa în care stătea victima.

— După ce-a lovit-o în cap şi i-a făcut vânt din tren! preciză căpitanul.

— Formidabil! De la o sticlă aruncată *la întâmplare,* am ajuns să ne dăm seama de o crimă.

— Nu numai de la sticlă, zâmbi căpitanul. Şi de la conţinutul ei.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Am văzut că ai examinat şi dumneata îmbrăcămintea victimei.

— Da. Şi?...

— Ai comis o greşeală.

— Care? rămase perplex locotenentul.

— Bei coniac? îl întoarse căpitanul.

— Da... Ca fiecare, acolo. Chiar cu dumneavoastră am

băut odată unu’ mic.

— Cu atât mai mult.

— Nu înţeleg unde am greşit.

— Hai să ne gândim puţin la fler, la miros…

— Aaa…, înţelese aluzia locotenentul, dându-şi seama imediat de greşeală. Este adevărat că am examinat hainele cadavrului şi că le-am ţinut în mâini, aşa, mai la distanţă. Dar să ştiţi că nu mă sfiesc să le duc şi la nas, se scuză tânărul miliţian. Cunosc destul de bine inconvenientele meseriei.

— Bine. Ştiu că nu eşti din ăia care dau înapoi, îl privi prietenos căpitanul pe tânărul său colaborator, însă de data asta, ai greşit… N-am vrut să-ţi spun greşeala de la început, ca să-ţi dai seama cât ne-ar fi costat acum. Gulerul paltonului victimei, la spate, miroase a coniac.

— Deci, în momentul în care victima a fost lovită în cap, restul de coniac din sticlă i s-a scurs pe gulerul paltonului. Mi se pare chiar normal să fie aşa, se gândi locotenentul. De aceea s-a spart sticla!

— Da. Acuma, sunt convins că ţi-ai dat seama cât ne-ar fi costat, dacă nu găseam „arma rece” şi dacă n-am fi cunoscut amănuntul cu coniacul de pe gulerul paltonului victimei.

— … Şi tot astfel dacă dumneavoastră n-aţi fi interpretat în mod just hematomul din capul victimei! Mi-a plăcut cum l-aţi determinat pe medicul legist să facă autopsia aici. Îmi dau seama perfect de greşeala mea, dar de ce-aţi folosit pluralul: „… dacă găseam… dacă n-am fi cunoscut…”, din moment ce meritul este al dumneavoastră?

— Deoarece trebuie să învăţăm amândoi din greşeli, fiindcă amândoi suntem o echipă. În echipă, ne ocupăm de acest caz, iar mâine va trebui să rezolvi singur anumite speţe; fiindcă suntem un tot.

Tânărul ofiţer simţi o mare bucurie în suflet că se afla lângă acest om, că forma cu el „o echipă”, că erau „un tot”.

…Criminalul a fost prins. El se urcase împreună cu victima într-un tren personal Braşov-Bucureşti, tren care plecase din gara Buşteni la ora 14,21.

La anchetă, făptaşul a încercat să scape, invocând faptul că victima n-a călătorit în acelaşi tren cu el, ci probabil cu următorul, cu personalul de la ora 15,26. Motivul: victima ieşise din schimb, de la Fabrica de hârtie Buşteni, abia la ora 14,30, dovadă fiind însuşi pontajul de la poartă.

Părea să fie o situaţie neaşteptată, însă căpitanul Roman îi şopti locotenentului:

— Are tupeu, nu glumă. Profită de faptul că noi nu l-am putut stabili pe cel căruia victima i-a încredinţat fişa sa de pontaj, rugându-l să i-o perforeze în locul său la poartă, la ieşirea din schimb. Dar n-avem de ce să ne alarmăm. Ştiind ora la care s-a comis crima, dovedim, implicit, şi cu ce tren a călătorit victima. Şi acum, ca să-ţi îndrepţi greşeala, spune-mi la ce oră s-a comis omorul?

— La ora 14,24! răspunse prompt locotenentul.

— Cum ai calculat?

— Adăugând la ora 14,21 – ora la care victima şi autorul au plecat din gara Buşteni – cele trei minute cât face trenul din această gară până la locul faptei.

— Bravo, ţi-ai reparat prima greşeală. De data aceasta, ai fost atent. Să mergem să ducem proba la tribunal…

Dumneavoastră ştiţi, stimaţi cititori, cum şi-a dat seama locotenentul Muşat de ora comiterii omorului şi care a fost proba pe care ofiţerii au dus-o la tribunal şi care a infirmat evident „apărarea” criminalului?

Răspuns:

Foarte simplu: ceasul victimei, care se spărsese exact la ora impactului cu terasamentul căii ferate, indica ora comiterii omorului – respectiv 14.24. Proba era, aşadar, însuşi, ceasul victimei.

„Marele Şarpe”

— Prindeţi hoţul! Prindeţi hoţul! strigă, deodată, în plină

stradă, o femeie. A vrut să-mi smulgă poşeta!...

Auzind strigătele femeii, un bărbat în vârstă şi potrivit de statură o luă la fugă după infractor. Hoţul se dovedi însă mai sprinten decât urmăritorul său şi reuşi să scape...

În goana sa, îi căzu basca din buzunarul paltonului. Basca fu ridicată de cetăţeanul care voise să-l prindă şi predată la miliţie căpitanului Roman.

Ofiţerul o examină cu grijă şi, după ce recoltă câteva fire de păr de pe ea, o puse în cuier. Îl rugă apoi pe locotenentul Muşat s-o invite pe reclamantă în birou.

— Vai, tovarăşe căpitan, spuse femeia agitată, nu mi-aş fi închipuit că pot exista indivizi în stare de asemenea lucruri. Noroc că am fost atentă şi am ţinut strâns de toartele poştei, că altfel n-o mai vedeam...

— Spuneţi-mi, vă rog, veni Roman mai aproape de ea, hoţul a apărut din spatele dumneavoastră sau din faţă?

— Are vreo importanţă? îl privi atentă femeia.

— Sigur că da, îi răspunse căpitanul. Pentru că aceşti hoţi au o anumită psihologie.

— Psihologie? se miră femeia.

— Exact. De exemplu, în cazul nostru, hoţul n-ar fi îndrăznit să vă smulgă poşeta dacă în jurul dumneavoastră mai erau şi alte persoane, deoarece acestea îl puteau urmări.

— Mda, medită interlocutoarea. Cred că aveţi dreptate, sunt lucruri la care eu nu m-am gândit niciodată. Legat de întrebarea dumneavoastră, pot să vă spun că individul n-a venit din faţa mea, ci din spate.

— ... Cu paşi mari, sau mărunţi?

— Şi mari şi mărunţi, răspunse interlocutoarea ridicând ager din sprâncene.

Roman nu se lansă cu o nouă întrebare. Presimţi că femeia „detectase" foarte bine comportamentul individului şi că urmau noi explicaţii.

— Fugea, tovarăşe căpitan, asta am vrut să spun, continuă femeia sigură de ea. Numai că venind din spate, fugea cu paşi mai mărunţi ca, apoi, după ce a încercat să-mi smulgă poşeta, s-o i-a la fugă în paşi de galop. Vă

mulţumeşte răspunsul meu, vă poate ajuta cu ceva?

— Da, spuse căpitanul, mă ajută mult. Datorită lui mi-am putut da seama că nu am de-a face cu un individ care a vrut să vă smulgă poşeta, aşa, la întâmplare, dintr-o pornire de moment, ci cu unul, care şi-a gândit fapta. El face parte probabil din „clientelă”.

— Bine, dar dacă venea din faţa mea, la aceeaşi concluzie ajungeaţi? nu-şi stăpâni femeia curiozitatea.

— Poate că da, poate că nu, îi zâmbi Roman. Aş fi tentat să cred că nu ajungeam, totuşi, la aceeaşi concluzie.

— De ce?...

— Pentru că venind din faţă, i-aţi fi reţinut figura şi, bineînţeles, l-aţi fi putut recunoaşte ulterior.

— Aa, da, interesant!... aprecie interlocutoarea. Adevărat, eu l-am văzut numai din spate şi nu cred că am reţinut la el mare lucru, ca să vă pot fi de folos. De fapt, eram şi foarte emoţionată...

— Şi, totuşi, eu sunt convins că aţi reţinut mai multe amănunte decât credeţi dumneavoastră, spuse Roman pe un ton profesional, în pofida emoţiilor generate de astfel de întâmplări, femeile sunt mult mai perspicace decât bărbaţii. De aceea vă rog să-mi descrieţi cum arăta persoana respectivă. Bineînţeles, din spate...

Femeia, făcu o scurtă pauză ca să-şi adune gândurile, apoi relată:

— Era un bărbat înalt, spătos, aşa, la vreo treizeci şi cinci de ani, blond şi fugea cam într-o parte.

— Îmbrăcămintea?

— Era îmbrăcat cu un palton maron şi pantaloni gri.

— Pe cap avea ceva?

— Nu, căci altfel poate nu sesizam că avea părul blond.

— Dar în picioare?

— Vedeţi, la picioare n-am mai avut timp să mă uit şi de aceea nu pot să vă descriu ce fel de pantofi purta sau măcar culoarea lor. Am reţinut cam puţine elemente despre el, aşa-i?

— Dimpotrivă, zâmbi căpitanul, mi-aţi oferit mai multe amănunte decât mă aşteptam.

— Adevărat? nu-i veni să creadă reclamantei. Care ar fi argumentele?

— În primul rând dumneavoastră aţi reţinut amănunte mult mai complete şi semnificative decât a reţinut Viorel Comşa. Apoi, unul dintre aceste amănunte este deosebit de interesant.

— Cine este... Viorel Comşa?

— Este martorul care l-a urmărit pe infractor.

— Şi care este acel amănunt interesant? nu mai avu ea răbdare.

Roman o privi scurt, apoi zise:

— Faptul că individul şchioapătă!...

— Şchioapătă?!...

— Da. Aţi putea să-mi spuneţi pe ce parte?

— Aa, abia acum înţeleg de unde aţi ajuns la această concluzie! se lumină chipul femeii. Da, îmi aduc bine aminte: mergea clătinat spre dreapta. Hm, interesant, meditä ea, deci piciorul lui drept este mai scurt!...

— Aşadar, v-aţi convins de afirmaţia mea că femeile sunt mult mai perspicace...

— Da, m-am convins... surâse femeia, dar fineţea interpretării psihologice vă revine dumneavoastră!

— A, deci, bărbaţilor! făcu Roman o glumă.

— O, nu! tresări interlocutoarea. Chiar dumneavoastră aţi demonstrat contrariul... Eu m-am referit la meritul ofiţerilor de miliţie!

— Atunci vă mulţumesc!...

După plecarea reclamantei, căpitanul Roman îl trimise, pe locotenentul Muşat cu o maşină în strada Ghiocei nr. 7. Aici locuia singurul suspect cunoscut de ofiţer, care avea un defect la piciorul drept, era blond şi în general corespundea tuturor semnalmentelor. Până la sosirea locotenentului, ofiţerul se întreţinu cu martorul Viorel Comşa. Îi spuse acestuia că intenţionează să-l demaşte pe suspect printr-un joc.

— Rolul dumneavoastră, îi explică Roman, se rezumă numai la simplul fapt de a asista la desfăşurarea scenelor.

— Şi de ce m-aţi ales tocmai pe mine? Întrebă Comşa.

— Pentru că suspectul, dând cu ochii de dumneavoastră, s-ar putea să vă recunoască în persoana urmăritorului său, ceea ce l-ar deranja psihic, situaţie ideală pentru jocul nostru. În al doilea rând, avem nevoie de un martor asistent în adevăratul sens al cuvântului, pentru a nu-i da posibilitatea să nege ulterior cele petrecute.

— ... Şi apoi s-ar putea să-l recunosc şi eu!... adăugă Comşa căruia îi plăcu explicaţia.

— S-ar putea, zâmbi Roman. Nefiind însă un lucru cert, n-am pomenit de el până acum.

— Interesantă tactică dar, sincer să fiu, nu văd mijlocul ei de finalizare. Bănuiesc că suspectul este şi el foarte abil, mai ales că, după câte am reţinut, e „umblat" prin lumea interlopă.

— Nu vă grăbiţi, o să aveţi ocazia să savuraţi acest joc şi să-l demascam pe suspect dacă, într-adevăr, el este autorul faptei.

— Abia aştept, spuse Comşa cu vădită nerăbdare în glas.

...Uşa biroului se deschise larg şi în prag apăru o veche „cunoştinţă" a căpitanului: Valentin Duca!

— 'Trăiţi! intră Valentin aruncându-şi paltonul în cuier, ca la el acasă. Fără poteră nu se putea?... făcu el aluzie la locotenentul Muşat care îl seconda.

— Nu, nu se putea, se ridică Roman în picioare. Ar trebui chiar să te bucuri că n-ai fost prins în „laţ" de dumnealui! şi arătă solemn spre Viorel Comşa.

— Eu să fiu prins... de dumnealui! De ce? se prefăcu Valentin privindu-l iscoditor pe martorul asistent.

— Pentru ce-ai vrut să faci, bineînţeles, dar dacă dânsul n-a reuşit să te prindă acum o oră, are totuşi satisfacţia că te-am prins noi acum.

— Pe mine? Ha!... Pe mine nu mă mai prinde nimeni cu nimic, pentru că *nu mai trag cu praştia!* zise el în argoul hoţilor. Mă „prind" însă că aţi înscenat ceva şi că vreţi să-mi legaţi de gât vreun sac cu poveşti, dar la mine nu se loveşte cu „zumbai, zumbai bidineaua!"

— Nu-i nicio poveste, nicio bidinea... cum vorbeşti dumneata, se revoltă Viorel Comşa care îl recunoscuse.

Păcat că n-am reuşit eu să te prind, că… m-ai fi cunoscut mai de aproape, fii sigur! Deşi te-ai încrezut în fuga dumitale, uite că oamenii legii nu dorm, domnule…

— Valentin Duca! interveni căpitanul Roman, satisfăcut de noua conjunctură.

— Încântat de cunoştinţă! spuse Comşa pe acelaşi ton acuzator. N-am să uit acest nume până la terminarea procesului.

— Ce proces, dom'ne? Ce fugă? Ce-i cu toată *udătura* asta? Ce vreţi să-mi puneţi în cârcă?

— Nimic din ceea ce nu-ţi aparţine! îşi intră Roman în rolul său. Ne cunoaştem de mai mult timp şi ştii bine că eu dau cezarului ce-i al cezarului!

— Da, dom' şef, vă cunosc şi vă respect pentru „academia" dumneavoastră, dar de data asta, zău, aţi dat-o în bară!

— Cu tine? Poate numai… în bara acuzării din instanţă!

— Nu, dom' şef, că asta ar însemna să mă trimiteţi acolo… şi ar fi o lovitură în „bară" pentru mine… Hî, hai că vreţi să mă-ntoarceţi!

— E şi normal, replică Roman pe un ton sever. „Întoarcerea" este un proces sigur şi ireversibil pentru cei ca tine. De aceea te voi „întoarce" şi eu la locul de unde ai plecat ultima dată, aşa cum tu ai vrut să „întorci" poşeta femeii aceleia, de pe stradă.

Ofiţerul sesiză că Valentin era în mare derută şi trecu la atacul decisiv.

— Şi acum, ca s-o scurtăm, spuse Roman consultându-şi ceasul, îţi dau o oră la dispoziţie ca să reflectezi singur că recunoaşterea faptei îţi va uşura situaţia. Ia-ţi paltonul şi pleacă! Ne întâlnim aici la orele 17,10. Liber!…

Valentin Duca se ridică de pe scaun consternat. Privea perplex la ofiţer, nu ştia ce să creadă…

— Liber! îl auzi din nou pe căpitan.

Fără a fi în stare să mai reacţioneze în vreun fel, suspectul se întoarse cu spatele, se duse la cuier… şi apoi, ieşi.

— Cum, tovarăşe căpitan, i-aţi dat drumul? întrebă

derutat martorul Viorel Comşa.

— Da, dragă, dar nu definitiv... privi Roman şiret la locotenent.

— Nu înţeleg!...

— Va veni înapoi cu ofiţerul de serviciu!

— De ce cu...?!

— Deoarece jocul psihologic a luat sfârşit.

— Cum a luat sfârşit, că eu nu am înţeles nimic! ridică Comşa din umeri.

— Ai să vezi imediat, îi spuse căpitanul în timp ce în uşă se auziră câteva bătăi firave.

— Intră Valentine!... strigă Roman.

În chenarul uşii se ivi trupul mătăhălos al infractorului. Încrucişându-şi privirea cu a căpitanului, pe chipul său apăru un zâmbet chinuit.

— M-aţi *lucrat* fin, dom' căpitan! strecură Valentin, scoţându-şi basca din cap. N-am încotro, trebuie să, recunosc că obiectu' îmi aparţine. Eu sunt omul care am vrut să-i smulg poşeta femeii aceleia. Hm, m-aţi lucrat fin, dom' căpitan! nu-şi putu lua gândul Valentin de la jocul psihologic.

Dumneavoastră, aţi sesizat, stimaţi cititori, care a fost momentul cheie al jocului psihologic?

Răspuns:

Momentul cheie al jocului psihologic a fost atunci când Valentin Duca, derutat de comportarea ofiţerului, care – ciudat! – i-a dat drumul să plece, şi-a luat din cuier paltonul şi... basca, şi a ieşit pe uşă. Gestul i-a fost fatal, „trădându-l" că basca îi aparţine.

„Profesor doctor"

Era pe la ora prânzului, când miliţia a fost sesizată telefonic de Spitalul nr. 9 Bucureşti, secţia neurochirurgie,

că fusese operată o pacientă a cărei identitate rămăsese necunoscută. Se impunea identificarea ei.

— Ce vârstă are pacienta? întrebă căpitanul Roman.

— Sub treizeci de ani, i se răspunse.

— Bine, am să vin acolo.

— Vă aşteptăm.

Ofiţerul îl chemă pe locotenentul Muşat dintr-un birou alăturat şi îi relată despre telefonul primit de la spital.

— Până vin eu de acolo, îi spuse Roman, te rog informează-te asupra cazurilor de dispariţii reclamate, ca să putem compara, apoi, datele cu cele pe care le voi obţine eu despre tânăra în cauză.

— Am înţeles!

Căpitanul plecă la spital. Fu întâmpinat de medicul primar care o operase pe tânără. Făcură cunoştinţă.

— Spuneţi-mi, vă rog, ce aţi dori să ştiţi în legătură cu acest caz şi eu vă stau la dispoziţie, îl invită medicul.

— Aş dori să ştiu… totul! zâmbi Roman.

— Bine, înţelese medicul. Noi vă putem spune totul, mai puţin identitatea tinerei. Mai târziu, când dumneavoastră veţi afla într-adevăr totul, ne va face plăcere să cunoaştem şi noi identitatea ei.

Îi întinse ofiţerului foaia de observaţie clinică şi o radiografie cranianã.

— Pacienta, începu el, a fost adusă de doi cetăţeni, soţ şi soţie, care au fost martorii nefericitei întâmplări. Tânăra, circulând pe stradă, a leşinat la un moment dat şi, în cădere, s-a lovit puternic cu capul de bordura trotuarului.

— Fractură tempo-parietală stângă! descifră Roman pe radiografie.

— Întocmai! confirmă medicul. Văd că vă pricepeţi şi îmi face plăcere. Tânăra a trebuit să fie operată imediat, datorită hematomului extradural care se formase.

— Leziuni de contralovitură, nimic?

— Aveţi cunoştinţe frumoase în traumatologia cranio-cerebrală, aprecie medicul cu satisfacţie.

— Meseria… strecură Roman.

— Meseria, ca meseria, dar şi omul… privi medicul

admirativ la căpitan. Da, au fost şi leziuni de contralovitură, reveni el la fondul discuţiei, tocmai de aceea fata a trebuit să fie supusă unei intervenţii chirurgicale foarte complicate. Şi, dacă ne este permis să ne lăudăm, pot să vă spun că operaţia a reuşit foarte bine.

— Ştiu că acestea sunt operaţii foarte grele. Felicitări!

— Vă mulţumesc. Meseria… veni rândul medicului să fie modest. Totuşi trebuie să vă spun că pacienta încă nu este restabilită – şi, ca urmare, dintre cuvintele pronunţate de ea, foarte puţine sunt coerente şi cu un conţinut logic.

— Bine, dar asta înseamnă că o discuţie cu ea nu numai că ar obosi-o, ci chiar i-ar dăuna.

— Da, dar m-am consultat cu ceilalţi medici şi cu un coleg psihiatru şi am ajuns la concluzia că se poate sta de vorbă cu ea, bineînţeles puţin şi cu o concentrare minimă de probleme.

— Vă înţeleg, zise căpitanul. Înseamnă că este tocmai ocazia favorabilă de a încerca să-i aflăm identitatea prin întrebări puţine, scurte şi fără a o obliga la eforturi de gândire.

— Sigur că da, de-asta am şi recurs la ajutorul dumneavoastră. Sunteţi specialist, vă pricepeţi… Noi am tot aşteptat să vină cineva din familie, să dea cineva un semn de viaţă, dar nu s-a prezentat nimeni. Probabil că familia nu bănuieşte că ea este la noi.

— Acelaşi lucru îl cred şi eu mai ales că, după câte am înţeles, tânăra este de condiţie socială bună. A fost un accident neprevăzut, pe care familia nu l-a putut intui şi, în consecinţă, o caută prin alte părţi. E posibil să fi reclamat cazul şi la miliţie, dar poate că nici noi n-am prevăzut o asemenea „pistă”.

— Presupun că vă confruntaţi cu multe cazuri de aşa-zise dispariţii, câte nu se întâmplă într-o metropolă, însă tânăra noastră trebuie identificată cât mai repede posibil. Vă daţi seama ce efect are asupra vindecării bolii ei ambianţa părinţilor, a persoanelor îndrăgite, acel climat de siguranţă de care are nevoie.

— Ştiu, aprobă Roman. Voi face tot ce-mi stă în putinţă…

Înainte, însă, de a sta de vorbă cu tânăra, aş dori să aflu dacă colegul dumneavoastră, psihiatrul, a examinat-o cât de cât.

— Da, sigur că da, altfel nu şi-ar fi exprimat acordul că se poate încerca o discuţie cu ea. V-ar interesa ceva deosebit?

— M-ar interesa să aflu dacă dânsul a făcut vreo apreciere în legătură cu cuvintele pronunţate de pacientă şi, evident, cu conţinutul logic al acestora. Mai exact, aş dori să ştiu dacă ele sunt pronunţate întotdeauna la începutul frazei sau sunt amestecate cu altele.

— Numai la începutul frazei! spuse sigur medicul. Am discutat îndelung această problemă…

— Atunci, înseamnă că ne-au mai crescut şansele cu ceva, zâmbi ofiţerul. Să mergem.

Îmbrăcat în halat de medic, căpitanul Roman intră în rezerva tinerei împreună cu însoţitorul său. Fata deschise ochii şi tresări uşor. Ar fi vrut să-i salute cum se cuvenea, dar imobilitatea capului său nu-i permitea. Închise numai prelung din pleoape…

Vizitatorii îi mulţumiră pentru salut şi începură s-o aline cu cuvinte calde. Apoi, medicul, cu care pacienta era destul de familiarizată, îi prezentă celuilalt câteva simptome ale bolii, de altfel destul de uşoare, după cum se înţelegea din discuţie, precum şi garanţiile vindecării ei. Roman aproba de fiecare dată, venind chiar cu supraargumente, care confereau un nou ton garanţiilor de vindecare a bolii.

— De fapt, este şi tânără şi are un organism foarte sănătos! concluzionă el.

— Absolut! confirmă medicul gazdă.

Ajuns ia acest, punct al discuţiei, Roman fu tentat s-o întrebe pe tânără ce vârstă are, dar îşi aduse aminte că ea nu putuse răspunde medicilor la această întrebare. O abordă mai subtil.

— Vă plac copiii? îi zâmbi el.

— Da… da, îngână tânăra cu o privire mai vioaie. Jucării… balsamul roţilor… geme… pomii uscaţi…

Căpitanul înţelese că „jucării” fusese ultimul cuvânt coerent. Restul…

— Aveţi copii? o întrebă pe un ton cald.

— Nu… nu… munţii îngălbeniţi… apele ce curg la vale…

— Sunteţi căsătorită? o mângâie uşor pe frunte.

— Nu… nu… n-am fost niciodată! avură efect mângâierile sale. Cămila în pustiu… iureşul furtunii…

— Sunteţi o tânără frumoasă şi o să vă faceţi bine, continuă Roman s-o mângâie. Şi în fotografii sunteţi frumoasă?

— Da… scăpă ea o lacrimă. La mare… la munte… tablouri…

— Şi în cea din buletin sunteţi tot aşa de frumoasă?

— Da… la mare… munte… tablouri…

— Purtaţi codiţe când aţi făcut poza?… o privi galeş ofiţerul.

Tânăra zâmbi:

— Prima dată cu codiţe… păr negru… strada noastră cu castani… grădina cu narcise… cerul înnourat… pereţii prea albi…

— Şi când aţi făcut-o pe-a doua?

— De doi ani!… se forţă ea şi închise pleoapele.

— Aa, cu păr negru bogat, ca acum… Deci tot frumoasă! o măguli căpitanul, înţelegând că discuţia nu mai putea continua. Eu vă las şi vă urez însănătoşire grabnică. La revedere!

Tânăra deschise pleoapele, zâmbi recunoscătoare, apoi le închise din nou. Vizitatorii se retraseră în linişte.

— Nu cred că aţi aflat mare lucru, aşa-i? îl întrebă medicul pe ofiţer.

— Ba nu, am aflat destul de mult, iar ideea dumneavoastră de a-mi înlesni o discuţie cu ea s-a dovedit fructuoasă.

— Nu prea înţeleg ce aţi aflat, doar am fost şi eu martor la discuţii, zise medicul cu o uşoară mirare în glas.

— Am aflat că are douăzeci şi şase de ani, ceea ce înseamnă un pas foarte mare în acţiunea de identificare, dacă ţinem seama că la ora actuală nu mai putem obţine nimic mai mult de la ea.

— Bine, înţeleg că reprezintă mult să ştiţi ce vârstă are,

că prin scădere ajungeţi, apoi, la anul naşterii, dar nu-mi dau seama cum aţi aflat-o?

— Prin interpretarea răspunsurilor clare de la începutul fiecărui dialog.

— E greu… se dădu medicul bătut.

— Atunci să vă explic, îşi aprinse Roman o ţigară. În prima poză pentru buletin…

— Purta codiţe! interveni interlocutorul.

— Aţi sesizat foarte bine. Apoi…

După ce căpitanul îi explică în continuare, raţionamentul său, totul era cât se poate de clar pentru medic.

— Vedeţi, eu nu m-am gândit să fac aceste calcule, deşi sunt foarte simple, zise doctorul. Mă rog, perspicacitatea dumneavoastră! Mai rămâne să am plăcerea de a primi un telefon prin care să mă anunţaţi despre identitatea tinerei.

…Intrând în biroul său, căpitanul îl găsi pe Muşat gata de plecare.

— Încotro?

— Până la ofiţerul de serviciu!

— De ce?…

— S-a prezentat cineva, care reclamă că i-a dispărut fiica.

— Cu ce le-am rugat eu, cum stăm?

— Uitaţi, am adunat aici, într-o mapă, toate cazurile de dispariţii, inclusiv comunicările primite în acest sens de la celelalte organe de miliţie.

— Există printre ele vreun caz cu o tânără de douăzeci şi şase de ani?

— Douăzeci şi şase de ani? repetă locotenentul. N-am remarcat! zise el după o pauză. S-ar putea…

— Douăzeci şi şase de ani şi locuieşte pe o stradă cu castani! murmură Roman mai mult pentru sine, deschizând mapa din faţa sa. Bine, îţi mulţumesc! Mergi să nu aştepte reclamantul.

Muşat ieşi din birou, în timp ce căpitanul Roman se apucă să studieze cazurile. Trecură câteva minute şi ultima filă din mapă fu întoarsă cu faţa în jos. Nu dăduse peste niciun caz cu o tânără de douăzeci şi şase de ani. Îşi aprinse o ţigară şi

începu să se plimbe prin cameră, meditând cum să procedeze, încotro s-o apuce ca să poată stabili identitatea tinerei. Gândurile îi fură întrerupte deodată, de zbârnâitul prelung al telefonului. Ridică receptorul.

— Alo!

— Să trăiţi! recunoscu imediat vocea locotenentului.

— Ce s-antâmplat?

— O stradă cu castani aţi spus?

— Da… Şi probabil o curte cu narcise! zise căpitanul aproape nemişcat.

— Tatăl fetei este aici, lângă mine. Gabriela Oancea o cheamă pe fată!

— Nu-i spune nimic, deocamdată. Invită-l, te rog, la mine în birou. Trebuie mai întâi să-l pregătim pentru a primi o asemenea veste…

Cunoscând, acum, că tânăra a fost salvată, că şi-a găsit ambianţa familială în care boala ei se va vindeca mai uşor, dumneavoastră puteţi răspunde, stimaţi cititori enigmişti, la întrebarea: cum şi-a dat seama căpitanul Roman de vârsta Gabrielei Oancea?

Răspuns:

Căpitanul Roman şi-a dat seama că Gabriela Oancea avea douăzeci şi şase de ani, printr-un simplu calcul ce a avut la bază interpretarea răspunsurilor clare date de ea la începutul fiecărui dialog. Astfel, el a putut afla că nu fusese căsătorită, n-avea copii, iar al doilea buletin de identitate i se eliberase în urmă cu doi ani. Ştiind că primul buletin de identitate se eliberează la vârsta de paisprezece ani, iar următorul se preschimbă după zece ani, dacă nu survin modificări în statutul stării civile al persoanei, ca de exemplu schimbarea numelui în urma căsătoriei, calculul făcut de căpitanul Roman a fost cât se poate de uşor.

Atenţie, martori!

Într-o dimineaţă, dispeceratul Miliţiei Capitalei este anunţat că pe bulevardul Ana Ipătescu fusese accidentată mortal o bătrânică, iar vinovatul fugise de la locul faptei. La câteva minute de la sesizare, o echipa operativă a miliţiei, condusă de căpitanul Roman, se prezentă la locul tragicului eveniment.

Bulevardul Ana Ipătescu, un bulevard foarte larg, este împărţit în jumătate de un şir de ronduri de flori multicolore, care, de fapt, delimitează şi cele două sensuri de circulaţie. Victima zăcea în mijlocul părţii carosabile a sensului de mers Piaţa Romană – Piaţa Victoriei.

Înainte de a începe cercetarea locului faptei, ofiţerul ascultă depoziţiile martorilor asistenţi. Erau vreo zece.

— Eu am văzut primul accidentul. Eu i-am făcut atenţi şi pe ceilalţi din troleibuz! ieşi mai în faţă un bărbat roşcovan. Cred că eu sunt cel mai în măsură să vă dau detaliile necesare.

— Dacă aşa stau lucrurile… vă ascult.

— Toţi cei care suntem aici, începu martorul, călătoream cu troleibuzul 83. Cel de colo! arătă el spre un troleibuz oprit pe cealaltă parte carosabilă a bulevardului, dar mult mai înainte de perpendiculara cu locul unde se aflau ei.

— Înţeleg. Deci dumneavoastră circulaţi în sens invers, spre Piaţa Romană…

— Da… Eu mă aflam pe platforma din spate a troleibuzului şi chiar priveam emoţionat la miresele care nu se mai sfârşeau.

— „Emoţionat?” Ce fel de *mirese?...* nu-şi stăpâni Roman curiozitatea.

— A, vă rog să mă iertaţi! înţelese roşcovanul că dăduse naştere unei confuzii. Sunt horticultor de meserie şi aşa numesc eu florile: mirese! Nu pot să nu le admir şi să nu mă încânt ori de câte ori le întâlnesc. A iubi florile înseamnă a iubi viaţa… începuse el să se desfăşoare într-o pledoarie patetică, dar se opri imediat când ochii îi fugiră la tabloul sinistru din faţa sa, la chipul încleştat şi plin de sânge al femeii din mijlocul drumului, şi ale cărei mâini încremeniseră ca la o rugăciune spre rondul de flori. Parcă

de la ele sperase într-o ultimă salvare a vieţii sale... Îl încercă o lacrimă, apoi continuă cu privirea dusă în altă parte. Şi cum admiram florile din mersul troleibuzului, văd deodată, pe cealaltă parte a bulevardului, o Dacie – 1300, roşie, în plină viteză, iar pe capota ei o femeie. O scenă groaznică!... Am strigat tare: „Accident! Accident!...” făcându-i atenţi şi pe ceilalţi călători din troleibuz. A purtat-o aşa pe femeie câţiva metri, apoi biata bătrânică a căzut de pe capotă, rămânând nemişcată în mijlocul drumului. Bestia, nici măcar n-a oprit. Şi-a continuat drumul cu aceeaşi viteză de bolid. Totul s-a petrecu fulgerător, aproape cât ai clipi din ochi.

— În ce parte a maşinii a căzut femeia de pe capotă? întrebă ofiţerul,

— În partea dreaptă! răspunse prompt roşcovanul.

— Aţi văzut şi momentul când a luat contact cu asfaltul?

— Nu, era imposibil. Din locul unde mă aflam eu n-am putut să văd acest moment, fiindcă a mascat-o maşina. Dacă ar fi căzut în stânga maşinii, în partea rondului de flori, atunci ar fi fost chiar la vederea mea.

— Da, aveţi dreptate, îl aprobă căpitanul. Într-adevăr, n-aţi putut vedea şi acest moment... V-am pus totuşi această întrebare ca să-mi dau seama pe ce bandă circula autoturismul. Acum îmi este clar: din moment ce victima a căzut de pe capotă în partea dreaptă a maşinii, ceea ce corespunde cu mijlocul şoselei, înseamnă că autovehiculul circula pe banda a doua.

— Da, sigur. Banda dinspre rondul de flori! interveni martorul.

— Circulând pe această bandă îmi explic mai bine şi de ce autovehiculul avea viteză mare, mai ales că în această zonă nu se află nicio trecere de pietoni.

— Dar cred că depăşise cu mult viteza legală. Se apropia de suta de kilometri pe oră!

— Pe ce vă bazaţi când faceţi această apreciere?

— Pe faptul că sunt şi eu conducător auto, iar în al doilea rând pentru că am o vedere foarte bună dovadă că n-a mai sesizat nimeni înaintea mea accidentul, se fuduli puţin

roşcovanul.

— Vă referiţi, desigur, la călătorii din troleibuz.

— Absolut.

— Atunci o explicaţie există, analiză Roman. Dumneavoastră circulaţi cu troleibuzul într-un sens, iar accidentul s-a produs pe această parte a bulevardului unde se circulă în sens invers. Faptul că nu toţi călătorii au perceput accidentul se datoreşte momentului producerii lui, respectiv când Dacia roşie nu se afla în plan paralel cu troleibuzul, ci ele se depărtau una de alta. În această situaţie, e şi normal ca accidentul să fie văzut de călătorii de pe platforma din spate a troleibuzului, care priveau fie înapoia lui, fie spre partea de circulaţie din sens invers.

— … Cam aveţi dreptate, trebui să recunoască roşcovanul.

— Are chiar foarte multă dreptate! se auzi vocea unui tânăr, după înfăţişare student. Şi eu stăteam pe platforma din spate a troleibuzului, dar mă uitam înainte şi mă gândeam la ale mele. Vedeţi, se adresă el roşcovanului, nu toată lumea din troleibuz privea ca dumneavoastră pe fereastră. Apoi… fiecare cu gândurile lui.

— Dumneavoastră ce-aţi văzut? i se adresă ofiţerul.

— Când dânsul a strigat: „Accident!”, m-am uitat şi eu în această direcţie, şi am văzut-o pe bătrânică pe capota Daciei roşii. Sinistru! Femeia a scăpat de prima maşină, dar a doua i-a fost fatală!

— Despre ce maşină mai vorbiţi?

— Pe prima, bandă mai circula o maşină. Tot o Dacie – 1300, dar era albă, explică studentul. Avea şi ea viteză. Poate la fel de mare ca cea roşie.

— Cum aţi dedus acest lucru? îl întrebă căpitanul şi pe el.

— Pentru că mergeau aproape paralel.

— Pe direcţia dumneavoastră de vedere, nu? dori Roman o precizare.

— Evident.

— Eu n-am mai pomenit şi despre Dacia albă, deoarece nu i-am găsit un loc important, nu se lăsă roşcovanul mai prejos.

— Pentru mine totul este important, apăsă căpitanul pe ultimul cuvânt. De pildă, mă întreb de ce conducătorul acestei maşini n-a frânat sau n-a schiţat vreo manevră de ocolire când a avut totuşi pericolul în faţă.

— Pentru că la el pericolul a fost numai momentan. Pentru că bătrâna, continuând traversarea ilegală a străzii, a ieşit de pe prima bandă şi a intrat pe a doua, fu de părere studentul.

— Nu ştiu, dar ar fi interesant de aflat, făcu Roman.

Mai departe, ofiţerul stătu de vorbă şi cu restul martorilor. Toţi fuseseră în troleibuz şi nu văzuseră secvenţe mai importante ale accidentului. În consecinţă, cei mai valoroşi martori rămăseseră roşcovanul şi studentul.

— Cine dintre dumneavoastră a văzut accidentul mai de aproape, de aici, de pe trotuar? se adresă căpitanul mulţimii care se adunase.

Nimeni. Ar fi fost bine pentru el să găsească şi un asemenea martor, care să poată explica „mai pe faţă” cum se întâmplase accidentul. Dar aşa, în lipsa lui, trebuia să se rezume la ce aflase până atunci.

— A reţinut cumva, cineva, numărul maşinii roşii?

Din nou tăcere. Cetăţenii se uitau curioşi unul la altul, numai roşcovanul îşi menţinea un aer triumfător. Venise momentul să-i convingă pe ceilalţi pe deplin de superioritatea calităţilor sale vizuale.

— Numai eu… numai eu am reţinut numărul maşinii, zise el cu vădită mândrie. Scoase, apoi, o cutie de chibrituri din buzunar şi citi notaţia de pe ea: 2-B-47…!

În rândul mulţimii se auzi freamăt de voci.

„Bravo!” îi aruncă cineva. „Aveţi ochi, nu jucărie!”

Căpitanul Roman îi mulţumi şi el şi notă numărul maşinii într-un carneţel. Împreună cu locotenentul Muşat şi ofiţerul de la tehnico-ştiinţific se apucă, apoi, să cerceteze locul faptei.

Spre surprinderea ofiţerilor, în afară de cadavru, nu găsiră niciun fel de altă urmă materială, niciun indiciu tehnic care să-i fi putut ajuta în explicarea mai clară a mecanismului de producere a accidentului.

— Cum naiba, nici măcar o peliculă cât de mică de vopsea, nici măcar un ciob, nimic? era oţărât Muşat.

— … Nimic, ridică Roman din umeri.

— Măcar o urmă firavă de pneuri!

— Nu este. Autovehiculul n-a frânat deloc. Ghinionul nostru, trebuie să recunoaştem!

— Nu mi-am putut închipui până acum că se poate întâmpla un accident mortal de circulaţie fără să se găsească urme la faţa locului.

— Uite că se mai întâmplă şi minuni! privi căpitanul la locotenent. Cu toate acestea, nu putem trece cu vederea că, în cazul de faţă, am avut şi noroc. Sunt rare situaţiile când un martor asistent, fie el puţin lăudăros, dar prevăzător, să-şi concentreze atenţia în acele secunde asupra numărului de circulaţie al autovehiculului vinovat.

Căpitanul Roman n-apucă bine să sfârşească aceste cuvinte, că un autoturism Dacia – 1300, roşu, frână puternic în apropierea locului accidentului. Zgomotul produs de pneuri determină privirile curioşilor să-şi îndrepte atenţia spre el.

— E maşina care a accidentat-o pe bătrână! strigă roşcovanul. 2-B-47…!

Din autoturism coborî o femeie elegantă, cu un chip crispat şi marcat evident de un efort neobişnuit.

— Bună ziua! se adresă ea miliţienilor.

— Bună ziua! îi răspunse Roman.

— Accidentul s-a produs în faţa mea!… nu-şi putu dezlipi ea privirea de la figura moartei. Imbecilul! În loc să frâneze, să facă ceva, a izbit-o în plin!

— Nu ştiu cum să vă spun, căută căpitanul privirea roşcovanului şi a studentului, dar noi avem informaţii că accidentul s-a produs…. în faţa maşinii dumneavoastră!

— Cum, vreţi să spuneţi că eu am accidentat-o? o trecu un fior rece pe femeie.

— Aşa au văzut doi martori.

— Cine sunt? se-ntoarse ea spre mulţime.

— Eu şi cu dânsul, zise roşcovanul cu o voce mai moale.

— Şi aţi văzut dumneavoastră că am accidentat-o eu?

rosti femeia cu nervozitate.

— Da. Eram în troleibuz când-am văzut scena.

— Ce scenă?

— Când bătrâna era pe capota maşinii dumneavoastră.

— Sunteţi plătiţi de vinovat să daţi asemenea declaraţii? se enervă ea.

— Vai... dar cum vă permiteţi să ne jigniţi?

— Cum vă permiteţi dumneavoastră, nu eu! A învinui un om nevinovat de o faptă pe care n-a comis-o, este mai mult decât o jignire! se dezlănţuiră nervii femeii. Vă pot da în judecată! Adică eu mă sacrific să urmăresc bestia cu chip de om care a fugit de consecinţele faptei sale murdare, iar dumneavoastră mă învinuiţi că eu am comis accidentul! Cum este posibil aşa ceva, tovarăşe căpitan? Spuneţi şi dumneavoastră!

Ofiţerul îi explică femeii, unde se afla troleibuzul în timpul survenirii accidentului şi ce-i relataseră toţi martorii asistenţi.

— Imposibil! Imposibil! începu ea să plângă. Nu eu sunt vinovată, vă rog să mă credeţi! Dacia albă, care circula pe prima bandă, a lovit-o pe bătrână şi a ridicat-o pe capotă! Văzând că nu opreşte la locul accidentului, ci dimpotrivă accelerează, m-am lansat în urmărirea lui. A luat-o la dreaptă, pe Clopotarii Vechi. Mergea ca un nebun... La un moment dat, la Piaţa Dorobanţ mi-a ieşit în cale un miliţian. I-am spus în grabă că urmăream un autoturism ce a comis un accident şi l-am rugat să se urce în maşină. Dânsul însă nu m-a crezut şi m-a refuzat. De fapt, autoturismul urmărit dispăruse...

— Aţi reuşit să-i reţineţi numărul?

— Numai pe jumătate... îngână femeia. Tot timpul am fost preocupată să nu comit eu vreun accident. La o asemenea viteză, trebuia să stăpânesc bine volanul, vă imaginaţi. Apoi sunt femeie, cu mai puţin sânge rece decât bărbaţii, iar maşina o conduc numai de doi ani.

— Dacă lucrurile s-au întâmplat aşa cum spuneţi dumneavoastră, înseamnă că aţi avut destul sânge rece, zise căpitanul.

— Dacă ar fi fost şi un martor care să fi văzut accidentul de aici, de pe trotuar, şi nu dintr-un troleibuz care circula în sens invers, cred că v-aţi fi convins cu adevărat că sunt nevinovată, intui femeia că ofiţerul încă se îndoia de spusele ei.

— Mă rog, o să facem un apel prin presă şi poate o să găsim un martor. Şi ce anume aţi reţinut din numărul Daciei albe?

— Că începea cu „10-B”. Atât…

Şi, pentru moment, mai mult de „atât”, căpitanul Roman n-a mai putut obţine nimic în legătura cu misterul ce învăluia acest caz. Cine avea dreptate? Martorii din troleibuz sau posesoarea Daciei 1300, roşie?...

Încercă marea cu degetul şi a doua zi, în ziare apăru un anunţ cu titlul „Cine poate da relaţii” Se arăta pe scurt locul, dată şi ora accidentului, cu rugămintea, ca persoanele care au fost martorii evenimentului sau pot da anumite relaţii, să telefoneze la miliţie. Se miza pe faptul că poate mai văzuseră şi alţi martori accidentul, dar fie din grabă fie din alte motive, nu rămăseseră la faţa locului pentru a oferi explicaţii organelor de miliţie.

Încercarea se soldă cu rezultat negativ. La miliţie nu se primi nici măcar un singur telefon. Ce era de făcut?

Ofiţerii hotărâră să verifice pista cu „10-B…”, deşi împotriva posesoarei Daciei roşii existau două depoziţii acuzatoare, iar asupra ei planau şi unele suspiciuni legate de întoarcerea sa la locul accidentului. Dacă ea era autoarea accidentului, atunci revenirea la locul faptei se explica prin faptul că îşi croise alibiul cu urmărirea, chipurile, a autovehiculului vinovat, iar pentru a fi mai bine crezută, interpelase şi un subofiţer de miliţie. Din raportul subofiţerului rezulta că fusese oprit, într-adevăr, de femeie, dar refuzase să dea curs cererii sale întrucât afirmaţiile ei i se păruseră iluzorii de vreme ce nu văzuse niciun alt autovehicul în zonă. Pe cine să urmărească?

Operaţiunea de triere a autovehiculelor Dacia – 1300, culoare albă, ale căror numere de circulaţie începeau cu „10-B”, se desfăşura destul de greoi, când miliţia fu

sesizată despre găsirea unui autoturism accidentat undeva pe un drum de ţară, la ieşirea din Bucureşti. Era o Dacie – 1300, culoare albă, cu numărul 10-B-7…

Căpitanul Roman se gândi că ar putea fi vreo legătură între această maşină şi accidentul mortal din bulevardul Ana Ipătescu şi hotărî să se deplaseze personal la faţa locului.

— Verifică cine este proprietarul autoturismului, şi dacă e găsit, invită-l la miliţie până vin eu! îi ordonă locotenentului Muşat înainte de plecare.

…Autoturismul se lovise de un stâlp de înaltă tensiune din marginea drumului şi îl încălecase puţin.

— Curios! exclamă căpitanul. Numai bara din faţă este uşor îndoită, în rest niciun fel de avarii!

— Şi nu există urme de frânare – derapare, deşi terenul se pretează foarte bine la asemenea manevre în caz de evitarea unui accident, adăugă mirat însoţitorul său.

— Dar nu numai atât, examină Roman uşile autovehiculului. Priveşte, sunt încuiate! Oare aşa ne-a învăţat practica?…

Volanul şi broasca contactului, de asemenea nu erau afectate cu nimic, ceea ce arăta că se folosiseră cheile originale ale autoturismului. Concluzia finală: acolo n-avusese loc un accident propriu-zis, ci o înscenare! Persoana care regizase pretinsul accident avusese mare grijă ca maşina să nu sufere avarii mari, ceea ce ar fi complicat reparaţia ei ulterioară, şi încuiase bine uşile ca nu cumva să poată fi prădată de vreun „binevoitor” până va fi găsită de organele de miliţie.

Ofiţerul ardea de nerăbdare să dea ochi cu proprietarul maşinii. Îl găsi cu Muşat într-un birou.

— Maşina i-a fost furată ieri dimineaţă! raportă locotenentul. A anunţat furtul la Circumscripţia 14 miliţie, unde domiciliază.

— Când l-aţi anunţat?

— Ieri dimineaţă, evident, spuse reclamantul.

— La ce oră? îi ceru scurt Roman.

— Cam aşa… pe la zece. Atunci am constatat furtul…

— Eram sigur! triumfă căpitanul. Accidentul de pe bulevardul Ana Ipătescu s-a produs la ora opt. Atât v-a trebuit, două ore, ca să înscenaţi furtul, accidentarea maşinii şi apoi să ajungeţi la Circumscripţia 14 miliţie, unde să „reclamaţi” cazul. Mai bine descărcaţi-vă conştiinţa şi relataţi-ne cum aţi comis accidentul de pe Bulevardul Ana Ipătescu!

— Dar eu n-am… n-am… n-am comis niciun accident, se pierdu „reclamantul”.

— Inutil! ripostă căpitanul. Femeia din Dacia 1300, roşie, care v-a urmărit, a reţinut perfect numărul de circulaţie! se folosi el de un truc.

— … Şi-atunci de ce nu m-aţi luat de ieri? abia mai respiră omul, plecându-şi capul în pământ.

— Pentru că n-am avut răgazul să aflăm unde vă este maşina, ce-aţi făcut cu ea! continuă Roman cu aceeaşi siguranţă.

— Daţi-mi, vă rog o coală de hârtie…

…Eleganta proprietară a Daciei roşii veni la miliţie mai mult decât îngândurată.

— Ştiu că iar trebuie s-o iau de la capăt, că trebuie să vă relatez noi amănunte… se aşeză ea posomorâtă pe scaun.

— Nici poveste de aşa ceva, îi zâmbi căpitanul. V-am chemat ca să vă mulţumesc pentru atitudinea dumneavoastră civică şi plină de curaj de a urmări Dacia-1300, – culoare albă, cu numărul de circulaţie 10-B-7…

Femeia tresari şi, deodată chipul i se umplu de bucurie.

— Deci l-aţi găsit! se ridică ea exuberantă în picioare.

— Da. Conducătorul ei este vinovatul!

— Vai ce bine… Mi-aţi luat o mare piatră de pe inimă! În tot acest timp, n-am putut mânca, n-am putut dormi, gândindu-mă că am să fiu învinuită de omorârea bietei bătrâne. Stupidă întâmplare!

— Trebuia să speraţi că adevărul se va descoperi până la urmă.

— Nici un moment n-am renunţat la această speranţă, dar gândurile rele mă chinuiau groaznic. Îmi dădeam seama că dumneavoastră nu eraţi convins de explicaţiile mele,

mai ales că mă acuzau doi martori, şi nu ştiam ce să fac ca să vă pot convinge. După ce-am discutat cu dumneavoastră la telefon şi mi-aţi spus că după anunţul de la „Faptul Divers”, încă n-a apărut martorul aşteptat, vă rog să mă credeţi că mă bătea gândul să aranjez cu cineva care să vină la miliţie şi să declare că a văzut accidentul de pe trotuar aşa cum vi l-am relatat eu şi cum, de fapt, s-a şi petrecut în realitate. Aşa eram de îngrozită..

— Vă cred.

— Doi martori dintr-un troleibuz erau să mă bage în belea! Nu-i aşa că dacă nu-l găseaţi pe adevăratul vinovat, eram bănuită în continuare?

— Nu! primi un răspuns categoric şi la care nu se aştepta.

— De ce?... întrebă derutată.

— Pentru că în urma experimentului, pe care l-am făcut, mi-am dat seama-că într-adevăr, nu sunteţi vinovată.

— Şi martorii?...

— Ei au fost de bună credinţă şi au declarat aşa cum au văzut.

— Adică cei doi martori chiar au văzut femeia pe capota maşinii mele?... Nu prea înţeleg...

— Da, numai că această imagine s-a datorat unei iluzii de moment. Dacă ei ar fi văzut de la început toate fazele accidentului, ar fi fost altfel, dar aşa...

— Ce fel de iluzie? n-avu răbdare femeia..

— O iluzie...

Căpitanul Roman îi explică în continuare despre ce iluzie era vorba şi îi arătă planşa fotografică executată cu ocazia experimentului judiciar de care pomenise. Fotografiile color erau foarte concludente.

— Mda, murmură femeia după ce căpitanul închise dosarul. Martorii au fost de bună credinţă. Ce să faci, momentul!... Apoi zâmbind: Bănuiesc că după o asemenea întâmplare... cu iluzii, mâine am să citesc la „Faptul Divers” un articol de urmare, cu titlul: „Atenţie, martori!”

Sugestia femeii, s-a dovedit binevenită şi articolul de urmare a apărut a doua zi. Dar nu pentru a se savura

spectaculosul întâmplării, ci pentru a atrage atenţia cetăţenilor asupra răspunderii cu care trebuie privită calitatea de martor… ocular!

Dumneavoastră v-aţi dat seama, stimaţi cititori, despre ce iluzie optică a fost vorba?

Răspuns:
În unghiul de vedere al martorilor din troleibuz, cele două Dacii-1300 s-au aflat, în momentul perceperii accidentului, într-un paralelism perfect, autoturismul de culoare roşie mascându-l pe cel de culoare albă (Dacă cineva ar fi văzut accidentul de undeva, de pe perpendiculara cu axul şoselei din acel loc, ar fi observat foarte uşor cum s-au petrecut lucrurile şi că Dacia albă era mai avansată decât cea roşie). Bătrânica a fost accidentată şi purtată câteva secunde pe capotă de Dacia-1300, albă, însă datorită faptului că această maşină făcea un singur „corp” cu cea roşie, martorii au, „văzut-o” pe victimă, pe capota unei singure maşini, desigur, a. Daciei-1300, roşii (Cazul e real).

„Fântâna hoţilor”

„Cursa de pasageri Bucureşti-Timişoara a aterizat! Cursa de pasageri Bucureşti-Timişoara a aterizat!” anunţă la difuzoarele aeroportului o voce caldă, de femeie.

Pe scara avionului coborî un bărbat cu un aer jovial. Îşi făcu loc printre ceilalţi pasageri şi se îndreptă cu paşi repezi spre ieşirea aerogării. Fu întâmpinat de doi ofiţeri de miliţie, care îi zâmbiră…

Dacia 1300 demară puternic şi apoi se lansă într-o cursă solitară pe şosea. Sirena maşinii nu se mai auzi, iar „licuriciul” ei se pierdu în întuneric…

Aşa a început, la 24 august, misiunea pe meleagurile bănăţene a căpitanului Roman.

Miliţia.

— Bine aţi venit la noi! îl întâmpină căpitanul Cernat, şeful miliţiei din localitate. V-am chemat, fiindcă avem nevoie de ajutor. Nu este o spargere tocmai „curată”…

Ce se întâmplase? În dimineaţa acelei zile, casa de bani a casieriei centrale de la autogara unei localităţi fusese găsită descuiată. Dispăruse o sumă mare de bani.

Pentru a-şi atinge scopul, infractorul forţase o uşă din sala de aşteptare a autogării, apoi mai multe uşi şi gratiile de la casieria centrală.

Căpitanul Roman se apropie de casa de fier şi o examină cu multă atenţie. Ea nu prezenta niciun fel de urme. Ofiţerul căută privirea colegului său, Cernat.

— … Ce v-am spus, nu-i o spargere „curată”! dădu acesta din cap, înţelegând ce-ar fi vrut să zică şi Roman.

— Manevre şi iar manevre!… rosti Roman cu un surâs semnificativ în colţul buzelor. S-a chinuit degeaba să ne deruteze spărgând atâtea uşi…

— Oricum, n-avea de ales alt traseu.

— Da, sunt de acord. Dar din moment ce a reuşit să-şi procure o cheie de la casa de bani sau copia ei, i-ar fi fost cu siguranţă foarte uşor să le procure pe cele de la restul de uşi…

— Adevărat.

— Spune-mi, te rog, întrebă Roman, până unde a condus câinele de urmărire?

— Până la gară.

— Aha, e demn de reţinut! Şi câţi bani au fost în casă?

— De ordinul zecilor de mii.

— Oho, asta e prea demn de reţinut! îşi aprinse ţigara puţin uimit.

— Ieri, fiind sărbătoare, continuă Cernat, cota vânzărilor de bilete de călătorie pe autobuzele I.T.A. a atins valori maxime.

— De unde se poate deduce că infractorul a ştiut că sunt mulţi bani în casierie! zise Roman ca şi cum ar fi vrut să încheie ideea colegului său.

— Mai mult ca sigur, îl aprobă şeful miliţiei din localitate.

— Bun. Atunci vom admite ca ipoteză de lucru faptul că

furtul a fost comis de o persoană care a avut posibilitatea să procure cheia de la casa de bani sau să confecţioneze una falsă; o persoană care, într-un fel sau altul, e „de-al casei”, cum se zice. Acum, pentru început, aş vrea să stau de vorbă cu casierul.

— … Casieriţa! îi informă Cernat. E într-un birou, alături. Încă mai plânge…

Roman o calmă cu vorbe calde pe tânăra casieriţă, apoi o întrebă ce a făcut în ziua precedentă.

— Am venit la serviciu ca de obicei, începu ea relatarea. Aici, am încasat banii de la casierii colectori şi de la taxatorii de pe autobuze, după care mi-am făcut borderoul. L-au luat colegii dumneavoastră!

— Ştiu! o privi blând căpitanul. Vă rog, povestiţi-mi mai departe.

— După ce mi-am făcut borderoul şi am numărat banii încă o dată, am închis bine casa de fier, apoi uşa casieriei, grilajul, şi am plecat spre locuinţa mea. Acasă, m-am spălat, am servit masa şi m-am culcat. Azi-dimineaţă, am fost trezită din somn de o colegă de serviciu, care mi-a adus cea mai… nenorocită… veste… din viaţa mea…

— Tovarăşă Elisabeta, aşa ştiu că vă cheamă, nu mai plângeţi. Plânsul nu ajută cu nimic într-o astfel de situaţie. Vă rog să vă adunaţi gândurile, fiindcă doresc să-mi răspundeţi la câteva întrebări.

— Bine, nu mai plâng… se şterse ea cu batista la ochi. Dorea din toată inima să colaboreze cu ofiţerul, să-l ajute ca să prindă hoţul.

— Spuneţi-mi la ce oră aţi început serviciul şi la ce oră l-aţi părăsit?

— L-am început la orele 13,00 şi l-am părăsit la orele 21,00, răspunse ea strict la obiect.

— Bun. Vă amintiţi dacă nu cumva aţi părăsit încăperea casieriei în acest timp, fie chiar şi pentru câteva clipe?

— Ştiu la ce vă referiţi. Dacă nu cumva, din neatenţie, am lăsat nesupravegheate cheile de la casa de bani, asta aţi vrut să mă întrebaţi. Nu, niciodată n-am părăsit casieria fără să încui bine şi să iau cheile la mine! zise ea ferm.

Ştiam cât mă poate costa o asemenea neglijenţă…

— Şi totuşi s-a folosit o cheie pe „măsura” casei de bani… strecură Roman.

— Se poate, dar eu n-am nicio vină, vă rog să mă credeţi! o încercară iarăşi lacrimile.

— Vă rog să-mi răspundeţi la o altă întrebare, ocoli căpitanul orice cuvânt de consolare. Aveţi prietene?

— Sigur că da, răspunse Elisabeta. Am şi eu o prietenă, Viorica o cheamă, şi lucrează tot la autogara noastră. E contabilă.;.

— Căsătorită?

— Da, cu tovarăşul dispecer şef. Au şi doi copii mari. E cotată ca una dintre cele mai bune salariate.

— Bine, zâmbi căpitanul. Am înţeles, deci, că aveţi o prietenă. Dar un prieten?

Elisabeta nu se aştepta la o asemenea întrebare. Se foi stânjenită pe scaun.

— Dacă credeţi că este necesar să aflaţi şi acest lucru… Da, am! zise ea puţin apăsat. Este un băiat foarte bun, cuminte şi intenţionăm să ne căsătorim.

— Foarte frumos, aprobă Roman. Şi unde lucrează prietenul dumneavoastră?

— La autobaza noastră, este tehnician auto.

— Locuiţi împreună?

— De câteva luni, ocoli ea privirea căpitanului.

— Cum se, numeşte?

— Sebastian Grigoriu! pronunţă ea, privindu-l, acum, în faţă pe ofiţer. E un băiat cinstit, să nu vă imaginaţi cumva că…

— Eu nu am niciodată idei preconcepute, simţi Roman că se impunea o asemenea precizare. Ori de câte ori cercetez un caz, convingerile mele le „probez”; întotdeauna şi ele nu îmbracă niciodată… decât haina adevărului!

— Da, înţeleg, roşi puţin Elisabeta. Sper că nu v-am supărat cu ceva..

— Nu. Dimpotrivă, poate că eu am să vă mai supăr puţin întrebându-vă unde a fost ieri prietenul dumneavoastră.

— A fost de serviciu! răspunse simplu casieriţa. A fost

ofiţer de serviciu pe autobază. A ieşit la orele 23,00, după care a venit imediat acasă.

— Bine, vă mulţumesc. Dacă o să mai am nevoie de anumite relaţii de la dumneavoastră, am să vă chem eu.

Roman rămase singur cu căpitanul Cernat.

— Ei, cum ţi s-a părut casieriţa?

— Se, pare că-i o fată sinceră, dar cam prea sigura de ea!

— Asta nu-i bine...

— Categoric. E tânără, n-are încă suficientă experienţă de viaţă şi se poate înşela. Unde mai pui că este, şi îndrăgostită!

— Îndrăgostită? Aha, demn de reţinut!

— Demn de reţinut, desigur! zâmbi Roman. Trimite, te rog, un ofiţer iscusit care să afle câte ceva despre Sebastian. Grigoriu.

— Gata, am plecat. Ţi-l trimit pe paznicul care a fost de serviciu azi-noapte.

*

Paznicul Ioan Belciu păşi în birou cu teamă.

— Să trăiţi! îl salută el pe căpitan, rotindu-şi privirea prin încăpere.

— Bună ziua! Luaţi loc! îl invită Roman Nu mai este nimeni în cameră, sunt singur. Vă temeţi de ceva?

— Nu... zise moale Belciu, dar am auzit că sunteţi de la Bucureşti...

— Şi asta vă determină să aveţi reţineri?

— Nu... dar ştiţi dumneavoastră, unii oameni sunt mai aşa, cu frica lui Dumnezeu, ca mine.

— Dacă sunteţi un om corect, de ce să vă fie frică? îl încurajă căpitanul. Hai să discutăm deschis despre necazul acesta cu casa de bani. Când crezi dumneata că a putut intra hoţul în autogară?

— Dracu să mă ia dacă îmi dau seama! se lamentă Belciu. Aici e mare ciudăţenie. Toată noaptea am stat în sala de aşteptare. Şi n-am fost singur. Am mai chemat trei oameni care pierduseră ultimul autobuz spre Leţcani şi

trebuiau să aştepte până dimineaţa. Erau cam *prăfuiţi…*

— Dar cheia de la uşa de intrare în sala de aşteptare unde a fost?

— La mine! Am luat-o cu mine şi când am făcut controlul la autobază.

— Cât a durat controlul?

— Cam o juma' de ceas; între orele 21,30 şi 22,00. Când am revenit, am descuiat uşa şi i-am chemat pe ăia trei.

— Când a plecat casieriţa aţi fost de faţă?

— Da. Doar eu am încuiat uşa de la autogară în urma ei!

Dacă paznicul fusese tot timpul lângă autogară, atunci când se comisese furtul? La mijloc era ceva ciudat, foarte ciudat! Ar fi putut, oare, chiar paznicul să facă o asemenea ispravă?…

Fură identificaţi şi invitaţi la miliţie, cei trei cetăţeni care stătuseră noaptea în autogară.

— Cât noi am stat acolo, n-am văzut nimic suspect, spuse unul dintre ei. De fapt, n-am fost nici prea atenţi. Eram obosiţi, aţipiserăm…

— Dar până să vă invite paznicul, unde aţi stat?

— Pe o bancă de pe peronul autogării.

— Şi cât aţi stat pe peron, n-aţi observat pe cineva care să intre în autogară?

— Nu… Nici nu puteam să vedem!

— De ce?

— Păi, era tras un autocamion chiar în faţa uşii.

Ioan Belciu nu relatase nimic despre acest autocamion. Căpitanul Roman trimise imediat după el.

— Era maşina de serviciu a autobazei, explică paznicul. Venise cu ea, în control, ofiţerul de serviciu, tovarăşul Grigoriu. După ce-am făcut controlul împreună, s-a urcat la volan şi a plecat. N-am ştiut că vă interesează acest amănunt…

Acest „amănunt" era de mare valoare… De la autogară şi până la autobază era o distanţă de numai două sute de metri şi care se parcurgea, în pas normal, în câteva minute. Aşadar, pentru două sute de metri, *nu era nevoie* de un autocamion cu care să pleci în control…

„Ba era nevoie, pentru a-şi pune planul în executare! răstălmăci imediat căpitanul Roman. Altfel, lovitura nu le-ar fi reuşit. O lovitură de teatru!…”

— Într-adevăr, o lovitură de teatru! rămase uimit Cernat. Sebastian Grigoriu şi-a jucat bine rolul. El a tras „cortina” în faţa „scenei”, care nu trebuia văzută de niciun „spectator”.

— „Scenă” la care, evident, nu mai aveau nevoie de teatru!… zâmbi Roman satisfăcut de progresele anchetei.

— Fără îndoială.

— Pentru a identifica coautorul care a fost „acoperit” de Grigoriu, trebuie să verificăm urgent prietenii şi anturajul acestuia. Apropo! A sosit ofiţerul pe care l-ai trimis să-l verifice pe Grigoriu?

— Nu, îl aştept.

— Trebuie să ştiu mai întâi ce-a aflat el!

În birou îşi făcu apariţia şi ofiţerul aşteptat. El raportă rezultatul investigaţiilor sale. Sebastian Grigoriu nu era omul acela curat, pe care îl „vedea” Elisabeta. Era un tip aventurier şi-i plăceau mult jocurile de noroc, însă, faţă de casieriţă, îşi mascase viciile cu destulă abilitate.

— Anturajul? îl întrebă Roman.

— Cel mai intim prieten al său este un oarecare Laurenţiu Scarlat, sudor la autobaza I.T.A. Este necăsătorit şi locuieşte în comuna Dealul cu Flori, la cincisprezece kilometri de oraşul nostru. Face naveta cu trenul.

— Ce-a făcut ieri, aţi putut afla ceva?

— Am aflat că ieri după-amiază a fost văzut în restaurantul „Ursul Negru”. Cam atât…

— Vă mulţumesc! spuse Roman. Aţi făcut o treabă foarte bună, dar aş dori să o duceţi până la capăt.

— În ce sens? nu înţelese ofiţerul.

— Scarlat trebuie adus imediat la miliţie, explică Roman. Dar discret, fără să tulburăm apa!

— Da, vă înţeleg…

— M-aş fi dus eu sau tovarăşul Cernat, dar am bate la ochi.

— Bine gândit, spuse Cernat. Desigur că, după lovitură, ei au luat într-un fel legătura, însă acum stau cât mai

departe unul de celălalt pentru a nu bate la ochi.

— Aşa este, confirmă Roman. Trebuie să ne prevalăm de faptul că, după lovitură, ei n-au avut timp suficient să se pună de acord în toate privinţele. „Balanţa” este de partea noastră, mai ales dacă ne gândim că trebuie să facem o breşă în alibiul lui Scarlat.

— Mda, îngână Cernat. Comparativ cu alibiul lui Grigoriu, care e bine regizat, cel al lui Scarlat trebuie să aibe undeva o fisură. Scarlat s-a expus mai mult…

— Aşadar, recapitulă Roman, Scarlat trebuie adus la miliţie, fără ca Grigoriu să prindă de veste. În caz contrar, el ar schimba locul banilor şi am întâmpina mari greutăţi după aceea.

Ofiţerul însărcinat cu noua misiune plecă. Rămaşi în birou, Roman şi Cernat întocmiră un plan de finalizarea acţiunii. Repartizară oamenii care urmau să-şi ocupe „poziţiile” la semnalul lui Roman.

…Sosi şi clipa mult aşteptată.

— Intră, intră, amice Scarlat! îi făcu semn căpitanul de cum îl văzu. Am venit tocmai de la Bucureşti să facem cunoştinţă!

— Să trăiţi! salută sudorul intimidat. Nu cred că v-aş putea fi de folos cu ceva…

— Aha, interesant spărgător! făcu Roman la Cernat. Încă nici nu ştie ce urmează să discutăm şi, gata, nu ne poate fi de folos.

— Nu fiţi rău, se încruntă Cernat. Ştie, ştie foarte bine de ce este aici şi ce urmează să discutăm.

— Să mor, dom’ şef, dacă ştiu ceva! se jelui Scarlat. Aa, ridică el din sprâncene, dacă-i vorba despre furtul de la autogara, despre care vuieşte tot oraşul, poate aş mai putea să vă spun câte ceva.

— Zău? Atunci te-ascultăm.

— Păi, pot să vă spun şi eu ce vorbeşte lumea, asta am vrut să zic.

— Şi ce vorbeşte lumea?…

— Că ar fi un hoţ de la Bucureşti, că de aceea aţi venit, dumneavoastră.

— Interesant! Continuă.

— Unii mai zic că complicele e de la noi de la I.T.A., că…

— Stop! îl opri ofiţerul. Era momentul să-i exploateze propriile cuvinte. Mai repetă odată ce-ai spus!

— … că complicele…

— *Complice,* deci, apăsă Roman. Şi nu ţi-ai auzit numele?

— Eu?!… Cum să-mi aud numele?

— Te-ai, trădat singur, amice Scarlat! îl atacă prompt căpitanul. Numai tu şi cu Grigoriu ştiţi din tot oraşul ăsta că spargerea a fost comisă de un autor şi un complice.

— Eu? Nu eu, dom' şef, eu ieri am fost beat criţă!

— Unde-ai băut? Spune repede tot ce-ai făcut ieri! nu-l lăsă Roman să se reculeagă.

— Ieri, ieri… începu sudorul să se bâlbâie, am băut până pe la nouă seara, la „Ursul negru". La plecare, fiind făcut bine, am cumpărat un litru de coniac de la bar. Nu ştiu unde dracu' l-am băut şi cu cine, dar azi-noapte pe la trei m-am trezit pe o bancă, pe peron la Runculeţu.

— Cine te-a văzut?

— Nu ştiu, dar cred că m-o fi văzut cineva!

— Spune mai departe ce-ai făcut.

— M-am ridicat de pe bancă, îşi umezi el buzele, şi m-am dus la fântâna de pe peron. Am scos o găleată cu apă, am băut, apoi m-am dus la panoul cu mersul trenurilor să văd când am legătură la Dealul cu Flori. După aceea…

Scarlat încetă să-şi mai depene povestea şi fu bucuros că mai răsuflă puţin; anchetatorul fusese făcut atent de căpitanul Cernat să se uite pe o hârtie. Roman citi ce-i scrisese colegul său pe bileţel, apoi parcă explodă:

— Minţi! Minţi! Te-au trădai, propriile tale minciuni! Fântâna de care ai pomenit, e „fântâna hoţilor"!

— Cum?… Ce fân… hoţi…, simţi infractorul că i se înmoaie picioarele.

— Citeşte!… îi întinse hârtia căpitanul.

Scarlat luă hârtia cu frică şi o citi.

— Formidabil, ce tâmpit pot să fiu! se bătu el cu palma peste frunte, lăsându-se moale pe scaun. Doar ştiam şi eu asta de doi ani…

Ce a urmat în continuare cred că este lesne de înţeles. El a recunoscut cu lux de amănunte, modul cum a comis spargerea, cum a fost „acoperit” de autocamionul lăsat de Grigoriu „întâmplător” în faţa uşii autogării. De fapt, prietenul casieriţei pusese la cale furtul, obţinând foarte uşor un mulaj după cheia casei de bani. În final, Scarlat îi conduse pe ofiţeri la domiciliul său, unde, sub un pom din grădină, îngropase banii într-un borcan mare de murături.

— Şi cum ai intrat în autogară? îl mai întrebă Roman.

— Fiind camuflat de camion, am împins de uşă. A cedat repede… După ce-am luat banii, am tras la loc atât uşa care dădea în holul autogării, unde sunt casele de bilete, cât şi uşa principală. Totul era planificat…

— Acum era limpede de ce paznicul, cât şi martorii care rămăseseră noaptea în autogara nu remarcaseră nimic suspect la uşi.

Sebastian Grigoriu fu arestat sub privirile scăldate în lacrimi ale Elisabetei. O scenă cum nu se putea mai dureroasă pentru ea…

— Pentru ce mi-aţi pus cătuşele! Pentru ce m-aţi arestat? încercă Grigoriu să joace rolul inocentului.

— Pentru „regie”! îi răspunse Roman cu dezgust.

— Ce regie?…

— N-ai jucat destul teatru până acum? şi căpitanul făcu semn să fie introdus Scarlat.

— Eu?! Nu ţine *cioaca!* răspunse el în argoul hoţilor când îşi văzu complicele. Poate că el… că e *ţambalagiu* de când îl ştiu!…

— Nu: amândoi! El a recunoscut totul, zise Roman, şi dacă este vorba să interpretez o idee pe fondul cuvântului „ţambal”, află că a învăţat că „cânte” o melodie nouă: „Banii furaţi, n-aduc fericire!”

Grigoriu încercă să mai spună ceva, dar în faţa sa apăru un borcan măre, cu mulţi bani în el.

N-avu încotro: recunoscu totul…

Prin ce minciună – sesizată de Cernat şi transmisă prin bileţel căpitanului Roman – s-a dat de gol Scarlat?

Răspuns:

Iată ce scria în continuare pe biletul căpitanului Cernat: „(Fântâna din halta C.F.R. Runculeţul)…este secată de doi ani!”

5.000 dolari pentru „şerifi”

— Încotro, mergem, şerifule?

— La vânătoare!

— Asta ştiu, dar ai fixat vânatul?

— Păi, tu ce crezi… în meseria noastră, dacă nu ai fler şi inspiraţie, nu faci două parale. Apropo, ieri câte parale am făcut?

— 500 de „dolari”! Cam puţin…

— Şi câţi am tras în *ţeapă?*

— Patru! N-a mers treaba cum am fi vrut.

— Ai dreptate. „Ultimul Mohican” ne-a dat şi cam mult de furcă. Deşi la un moment dat se cam lăsase *ceaţa,* am satisfacţia că, până la urmă, tot l-am *fript.*

— Şi, azi, pe cine *frigem?*

— Ehei… e un vânat care ţine bine…

— Deci e *gras!*

— Foc, nu altceva. Azi eşti inspector la I.C.R.A.L.!

— Inspector la I.C.R.A.L. Nu-i o funcţie prea mică pentru un *şerif* ca mine?

— Nu dragă, p’ăsta numai aşa îl *deschidem* la teşcherea! Are boala lui, l-am „pipăit” eu.

— Nu trebuie să te supere noul titlu de inspector din moment ce între confraţii de Văcăreşti eşti recunoscut mare *şerif.* Ultima dată ai „împuşcat” doar unsprezece luni pentru înşelăciune. Eşti „grand”. Acum, mă rog, eşti şi *şerif inspector.* Un titlu în plus, vezi! Şi încă ce frumos… Dar mai bine trage-ţi pălăria pe ochi, inspectare, că am şi ajuns.

— Sunt gata. Îl luăm fin sau prin surprindere?

— Fin! Fines…

…Petre Munteanu, auzi soneria.. „O fi venit inspectorul!” se gândi şi se duse repede să deschidă uşa.

— Bine aţi venit! Bine aţi venit! Poftiţi! îi întâmpină el bucuros pe cei doi oaspeţi.

— Dumnealui este inspectorul Cornel Voicu de la I.C.R.A.L.! făcu prezentările Radu Ionescu. E un băiat bun…

— Cred, dacă spuneţi dumneavoastră! zise gazda, oferindu-le două scaune.

— Eu nu prea am timp de stat, interveni „inspectorul”, să intrăm direct în problemă. Câte apartamente doriţi?

— Patru! răspunse sec amfitrionul. Ştiţi, am patru copii mari şi vreau să-i văd la casele lor, cum se zice.

— Mai exact la apartamentele lor, îi luă vorba „inspectorul”, surâzând fals.

— Da, aşa-i, că la bloc vreau să-i văd. Şi cam cât m-ar costa afacerea?

— Nu-i chiar atât de uşor să aranjezi repartizarea a patru apartamente din fondul locativ. Vă daţi seama, e un angrenaj complicat, se defectează repede, şi trebuie „uns” bine, nu glumă.

— Înţeleg, d’asta am şi apelat la dumneavoastră. Bănuiesc, că aveţi o poziţie solidă, acolo la I.C.R.A.L.

— O poziţie cheie! interveni „şeriful” Ionescu, dar trebuie să „împingă” şi el, că singur… nu-i de ajuns.

— Cred, îmi dau seama, atunci care-i preţul?

— Deoarece îl cunoaşteţi pe prietenul meu, domnul Ionescu, am să vă mai scad preţul „oficial”. Afacerea vă costă în total 6.000 lei, deci 1.500 lei pentru fiecare apartament!.

— Aşa de mult se miră gazda.

— Nu-i mult. În numele prieteniei de care v-am vorbit, v-am scăzut deja câte o mie de lei pentru fiecare apartament. Dacă nu vă convine…

— Ce să mai zic, am mare nevoie… spuse amfitrionul. Rămâne la preţul ăsta.

— Plus cheltuielile de deplasare! adăugă Ionescu. Mie nu-mi trebuie nimic. E vorba de domnul inspector. V-aţi dat seama că e băiat fin, face şi măsurătorile!…

— Ce măsurători? se miră din nou gazda.

— Cubajul! rânji „inspectorul”. Voi măsura camerele, ca să pot arăta la centru că aveţi un spaţiu de locuit necorespunzător, că sunteţi mulţi, că staţi înghesuiţi, etc., etc.…

— Da, sigur, e bine aşa. Spuse Petre Munteanu încântat că „inspectorul” se dovedea un om de treabă, un om de acţiune… Vă plătesc şi cheltuielile de deplasare. Cât?

— Nu prea mult; 500 lei!

— Hm!… mă rog, dacă e bal, bal să fie. Până măsuraţi dumneavoastră camerele, mă duc să vă pregătesc şi câte o cafeluţă.

„Inspectorul” se apucă de măsurat locuinţa cu paşii. Rămas în cameră cu „şeriful” Ionescu, îi şopti:

— Radule, habar n-am să fac cubaju! Tu ştii?

— Da de unde dracu, doar n-am lucrat în silvicultură! Dacă ştii tabla înmulţirii, tot e bine! Înmulţeşte şi tu acolo două cifre şi termină cu istoria asta, că vine acuma cu cafeaua! Şi dă-te jos cu pantofii de pe fotoliul omului.

— Atunci e clar, mi-a venit în minte 2X4, înmulţirea mea preferată, de la şcoală!

Gazda sosi cu cafeluţele.

— Gata măsurătoarea?

— A mers repede! răspunse „inspectorul”. Cam mic, 2X4!

— Cum adică 2x4? Doar în total am şaisprezece metri pătraţi!

— Lasă bre, nu te grăbi! o întoarse Ionescu. Atâţia i-a ieşit şi dumnealui la cubaj. E vorba că staţi prea mulţi în acest spaţiu mic, adică, patru copii şi încă două persoane, matale cu soţia. Acuma-i clar?

— Da, dar dânsu, a zis 2X4!

— Are dreptate amicul meu, n-ai înţeles! spuse Voicu după ce sorbi din cafeluţă. Cu înmulţirea-i altceva. Sunteţi mulţi, fraţilor, iar eu trebuie să vă înmulţesc greutăţile când prezint situaţia la „centru”, să le dublez, e limpede?

— Acuma da, mai zic şi eu! se arătă gazda foarte mulţumită. Gata, vă pricepeţi, mi-am dat seama!

— Păi, vezi, nea Petre! întinse Ionescu mâinile teatral. Ce

ţi-am spus eu, e un om greu. Ai adus banii?

— Da, uite-i aici! spuse Munteanu, scoţând un teanc de sute din buzunar. Totuşi, ce garanţie am că mi se rezolvă treaba?

— Vai de mine! se ridică „inspectorul” în picioare. Atunci plec…

— Nea Petrică, nu-l lăsa să plece, interveni Ionescu, că pierzi cel mai bun tren din viaţa dumitale şi rămâi ca un peron în gară, ţi-o spun eu!

— Vă rog să nu vă supăraţi, domnule inspector, îl rugă amfitrionul pe omul îmbrăcat, cu un costum imaculat şi cămaşa albă, apretată. Vă rog să luaţi loc, ce naiba. Mă scuzaţi, dar am zis şi eu aşa, că nu vă cunoşteam.

— Atunci mă jigneşti pe mine, nea Petrică! Dădu Ionescu să plece. Înseamnă că n-ai încredere în mine, doar eu l-am adus, nu? Hai inspectore, e în joc obrazul meu, ce ne târguim pe el!

— Staţi fraţilor, n-o luaţi aşa! zise nea Petrică. Dom’ inspector, vino’ncoa de la uşă.. la loc, ce dracu!

— Păi, se poate, nea Petrică? Păi, se poate?… se întoarse Ionescu la masă, arătând cu degetul la obraz.

— Hai, dom’ inspector, ia banii de aici şi să batem palma! se ridică gazda de pe scaun. Nu sunt toţi, dar o să vă dau şi restul. Pe când văd repartiţiile?

— O lună, cel mult două, răspunse „inspectorul”, băgând repede banii în buzunar, fără să-i numere.

— Da, dar înainte, vreau să văd apartamentele, ca să-mi fac şi eu nişte socoteli!

— Gata, nea Petrică! se bătu „inspectorul” cu palma peste piept. Poimâine, ne întâlnim şi le vezi! Unde le vrei, în Balta-Albă sau în Drumul Taberii?

— În Drumul Taberii, nici nu discut altfel. Şi să nu fie la parter!

Oaspeţii plecară, iar nea Petrică savură o ţigară în fotoliul său, moale, făcând inspecţia celor patru apartamente, care îi apăreau aievea.

— Cu cât ţi-a bătut palma, *inspectore?* îl întrebă din mers – mai mult fugă decât mers – „şeriful” Ionescu pe celălalt

„şerif” care număra banii.

— 4.000 „dolari”! 500 pentru deplasare şi 3.500 pentru apartamente! Restul cred că nu-i mai vedem!…

— Mulţumeşte-te cu cât ai, aşa zice la Biblie, că el şi aşa nu-i mai are! râse Ionescu. Ce dacă nu mai vedem restul? Ce, el vede apartamentele?

— Vedenii…! izbucni în râs şi Voicu. Da’ stai, de văzut tot le vede!

— Cum adică?

— Nu ştii schema? Nu i le vom prezenta noi, poimâine?

— Aaa… da, uitasem. Vine şi Tiţă, băiatu – său, e bun de *fript* şi el.

— Până atunci, hai în cartier să căutăm blocul.

Două zile mai târziu, „şerifii” îşi conduceau „clienţii” la un bloc în construcţie, din cartierul Drumul Taberii.

— Este că vă place? zise „inspectorul”.

— Bune, bune! răspunse nea Petrică. Confort I, cadă, debarale, balcon, e la fix, gata!…

— Şi toate la etajul I, completă Ionescu. O să fiţi pe palier ca într-o familie!

— Da, da, aşa-i! radie nea Petrică. Mi-am văzut visu’ cu ochii!… Şi pe când repartiţiile?

— Fiţi fără grijă, o să le primiţi acasă. Mai durează că, vezi şi matale, blocul nu-i terminat.

— Bine taică, aşteptăm!…

…Şi au aşteptat mai bine de trei luni, pierzând încă 1.000 de „dolari”, pe care Tiţă îi dăduse pe sub mână „inspectorului”, ca să-i dea fără ştirea tatălui său, apartamentul acela mai bun de lângă lift.

A urmat, apoi, cum probabil aţi bănuit, o reclamaţie la miliţie. Ea a fost repartizată spre rezolvare căpitanului Roman. Ofiţerul îl chemă pe nea Petrică la sediul miliţiei pentru a-i preciza amănunte referitoare la semnalmentele celor doi escroci şi în baza cărora urma să-şi desfăşoare acţiunea de identificare şi de prinderea lor. De fapt, Roman, încă de la birou îşi îndreptase bănuielile asupra a doi infractori cunoscuţi de el şi care mai folosiseră un mod de operare asemănător. Tocmai din aceste considerente, îşi

procură fotografiile acestora şi le introduse într-un album cu alte fotografii. Petre Munteanu urma să-i confirme sau nu bănuielile ofiţerului.

Aşezat pe scaun în faţa căpitanului, nea Petrică lăsase capul în jos de ruşine.

— Chior, să fi fost, tovarăşe căpitan, şi nu m-ar fi putut „orbi” în aşa măsură. Ai dracului, mi s-au părut oameni onorabili!

— Onorabili, aţi spus? accentuă cu subînţeles ofiţerul. Nu credeţi că cel mai bine era să alegeţi calea legală? Atunci, am fi putut vorbi într-adevăr nu numai de oameni onorabili, şi spun asta fiindcă problema s-ar fi rezolvat în mod sigur, dar şi, de calea cea mai onorabilă pe care o îmbrăţişează toţi cetăţenii noştri. Cei care procedează altfel, ajung în situaţia dumneavoastră, deci într-o postură nu tocmai... onorabilă!

— Aveţi dreptate, tovarăşe căpitan, spuse Petre Munteanu posomorât. Cine va face ca mine, ca mine să păţească...

Căpitanul Roman lăsă să se scurgă acele clipe chinuitoare pentru orice reclamant aflat în postura lui Petre Munteanu şi îl întrebă în legătură cu semnalmentele infractorilor. Obţinând o descriere amănunţită a escrocilor, îşi întări convingerea că aceştia nu puteau fi decât foştii săi „clienţi”. Îi prezentă păgubaşului albumul cu fotografii.

Răsfoind albumul, nea Petrică tresări, deodată, brusc şi arătă cu degetul două poze.

— Aceştia! exclamă el, cu o mină de satisfacţie. Sunt arestaţi?

— De ce întrebaţi dacă sunt arestaţi? îl privi căpitanul pe sub sprâncene.

— Deoarece, bănuiesc că având fotografiile la dumneavoastră, i-aţi şi arestat.

Ofiţerul zâmbi şi apoi spuse:

— Nu, nu i-am arestat acum, ci altă dată. Pentru fapta prezentă... urmează.

— A, atunci înseamnă că-i uşor! se lumină la chip nea Petrică.

— Nu-i totuşi chiar aşa, îşi aprinse Roman o ţigară. Vă imaginaţi cum am putea demonstra vinovăţia lor, respectiv faptul că au primit de la dumneavoastră şi de la Tiţă, cinci mii de lei?

— Păi nu suntem noi martori? reacţionă nea Petrică.

— Bine, dar şi ei sunt martori.

— Cum adică? holbă ochii păgubaşul.

— Sunt martori, unul, pentru altul, că n-au primit bani de la dumneavoastră, sau de la Tiţă.

— Păi cum vine asta? Doi la doi! Adică, eu şi cu Tiţă nu-i putem dovedi pe ei doi?...

— E uşor a spune a dovedi, se lăsă ofiţerul moale pe scaun. Am vrut numai să vă arăt că nesocotinţa dumneavoastră aduce anumite implicaţii şi greutăţi, inclusiv în dovedirea făptaşilor.

Lăsându-l pe nea Petrică în birou, căpitanul Roman se deplasă imediat la domiciliul escrocilor. Ei locuiau împreună.

— Oo, ce plăcere, să trăiţi, tovarăşe căpitan! făcu o scurtă reverenţă „inspectorul”. Aţi venit aşa, într-o scurtă vizită de „prietenie” sau alte treburi mai serioase vă abat pe aici? În virtutea respectului pe care vi-l purtăm, suntem gata să ajutăm miliţia cu tot ce putem. S-a dat vreo lovitură prin cartier, ceva?...

— Da, dragă Voicule, cum ai ghicit?

— E, păi avem şi noi flerul nostru, se lăudă acesta.

— Adevărat, aveţi flerul vostru şi cred că aţi înţeles din prima clipă că lovitura despre care este vorba, vă aparţine. Nu-i aşa, Ionescule? adăugă, ofiţerul privind sever la celălalt „şerif”.

— Noi, nu, dom’... Ne-am lăsat...

— Atunci, am să vă las şi eu, dar după ce facem o mică percheziţie. Poftiţi autorizaţia!...

Escrocii se priviră o clipă cu teamă, apoi „inspectorul” spuse:

— Puteţi să căutaţi unde doriţi dumneavoastră, că la noi n-o să găsiţi nimic care să ne acuze cu ceva. Deşi nu lucrăm nicăieri, asta nu înseamnă că putem fi suspectaţi de

ce se întâmplă prin cartier.

— Voi sunteţi autorii escrocheriei cu cele patru apartamente!

— Degeaba ne învinuiţi, ripostă Voicu cu aplomb. Acuma, bănuiesc despre ce este vorba. Ne-au rugat doi inşi să le facem rost de nişte apartamente, dar am refuzat categoric, fiindcă am rupt-o cu trecutul şi ne-am făcut oameni de treabă.

— Dacă, într-adevăr, v-aţi făcut oameni de treabă, din ce trăiţi?

— Lucrăm cu ziua, pe unde apucăm! răspunse mieros „inspectorul”.

— Nu merge, făcu căpitanul. Asta ar însemna să vă ieşiţi din „stil”. O cămaşă albă, cu guler apretat, nu poate fi murdărită cu praf de cărbuni, să zicem!

— Ba da, interveni Ionescu pe un ton subţire. Ne mai ajută şi norocul…

— Norocul? Interesant.

— Da, că am câştigat 15.000 lei la loz în plic!

— Mai avem şi acu 5.000 lei din ei! veni Voicu în ajutorul lui Ionescu. Suntem oameni cumpătaţi, i-am pus la CEC, să-i avem acolo la nevoie…

— Şi când i-aţi câştigat? se uită Roman când la unul, când la celălalt.

— Păi, să fie… vreo trei luni de atunci, răspunse inspectorul”. Am fost cu Ionescu într-o seară la restaurantul „Cişmigiu” şi a venit un cetăţean cu lozuri la masa noastră. Făcuse vânzare serioasă, că era plin de bani. Am tras trei lozuri, din care ultimul a fost cu norocul cel mare. Nu vă imaginaţi ce bucurie a fost pe noi. Ne-a dat banii pe loc şi am chefuit în continuare până la închidere. Norocul ţine cu noi, dom’ căpitan!

— Nu numai cu voi, dar şi cu miliţia!…

— Cum şi cu…? fu derutat „inspectorul”.

— Am să-ţi explic puţin mai târziu, surâse Roman triumfător. Până atunci, arătaţi-mi şi mie cecul despre care mi-aţi vorbit.

Voicu se duse cu paşi nesiguri la dulap şi se întoarse

înmânând ofiţerului un cec. Roman îl deschise şi observă că data depunerii coincidea cu data când fusese escrocat Petre Munteanu.

Căpitanul închise carnetul C.E.C. şi-l introduse în buzunar.

— Ce… ce faceţi cu cecul? rămase surprins Ionescu de gestul ofiţerului.

— Îl iau cu mine! îi răspunse Roman, nu înainte de a-l consemna în procesul-verbal de percheziţie. El constituie proba materială care vă acuză de escrocheria cu apartamentele.

— Nu cred, spuse Voicu cu tupeu. Ştiţi bine că avem experienţă în „meserie” şi la noi nu ţine cu *spoiala.*

— Nu credeţi că ar fi cazul să verificaţi şi ce-am spus noi. Că banii i-am câştigat la loz în plic?

— Nu-i nevoie! râse căpitanul. Dovada este şi făcută! N-aţi câştigat niciun ban la loz în plic, iar cei cinci mii de iei de pe CEC sunt banii lui Petre Munteanu.

— Lăsaţi, nu ţine, zise sarcastic infractorul. Să vedem dovada!…

Şi ofiţerul le-a făcut dovada, care de altfel nu consta decât în explicarea unei situaţii neconforme cu realitatea. În faţa ei, escrocii au fost nevoiţi să se dea bătuţi, recunoscându-şi vinovăţia.

Dumneavoastră ştiţi, stimaţi cititori, cum şi-a dat seama căpitanul Roman că infractorii nu câştigaseră cei 15.000 lei, pretinşi de ei, la loz în plic?

Răspuns:

La loz în plic nu există câştiguri în valoare de 15.000 lei. Câştigurile, de la o mie de lei în sus, sunt următoarele: 2.000 lei, 5.000 lei, 10.000 lei, 20.000 lei, 30.000 lei, 40.000 lei şi 50.000 lei.

Momentul psihologic

Ninsese toată noaptea. Afară era un frig, că nu prea te încumetai să ieşi din casă. Maria Răutu, privind pe fereastră în ograda vecinei sale, se întrebă mirată: „Ce naiba, ţaţa Joiţa doarme la ora asta?”

...Poarta era dată la perete. Bătu la uşă, dar nu răspunse nimeni. Ştia că bătrâna era cam fricoasă şi, de când îi murise bărbatul, obişnuia să închidă bine uşa pe dinăuntru. Încercă încă o dată. Acelaşi „răspuns”... Apăsă pe clanţă şi împinse. Uşa era descuiată. Ajunsă în mijlocul casei, femeia rămase locului. Bătrâna stătea în pat, dar nu se putea mişca, iar pe faţă avea vânătăi.

— Ce ai păţit, ţaţă Joiţă? o întrebă ea pe bătrâna.

Femeia încercă să se ridice în capul oaselor, dar nu reuşi. Vocea îi scăzuse. Vorbea rar, cu gesturi ostenite.

— Azi-noapte am fost prădată, maică. Era un tânăr mascat cu o basma neagră. Avea şi revolver. Mi-a luat toată agoniseala. Du-te la miliţie...

Maria Tudor se duse într-o fugă. Nu-i venea să creadă spusele bătrânei. Cum putea fi un bărbat atât de crud cu o femeie fără puteri? De ce se mascase? Şi de unde naiba revolver în zilele noastre? Apoi, de o faptă ca asta, nu auzise niciodată în oraşul lor. „Ceva tot a fost”, îşi spuse ea gândindu-se la vânătăile femeii. La miliţie, povesti totul căpitanului Roman.

...O maşină de serviciu a miliţiei se îndreptă în viteză la locul evenimentului. Se verifică sesizarea. Bătrâna Joiţa Drina, nu minţise. Pe la orele 1-2 noaptea fusese trezită din somn de un necunoscut care, sub ameninţarea unui pistol, îi ceruse să-i dea banii pe care-i avea în casă.

— Zadarnic am încercat să-i arăt că nu am bani, relată victima. M-a lovit peste faţă şi mi-a pus revolverul în mână pentru a mă convinge că are armă. M-a ameninţat că, dacă nu-i dau 3.000 lei, mă împuşcă. A zis că are nevoie de aceşti bani, să nu intre la închisoare. Ca sa nu mai ţip, şi-a luat basmaua de pe faţă şi m-a legat cu ea la gură. N-am

avut încotro şi i-am arătat locul din dulap, unde aveam, într-o batistă, 3.000 lei. Ce fel de bani? Toţi de câte 100. Îi strânsesem din pensioară. Că să-i arăt locul unde sunt banii, m-a luat în braţe până la dulap, apoi, m-a adus în pat. La lumina lanternei de care s-a folosit, am văzut că era tânăr, părul bălănel, cu faţa rotundă şi obrazul curat! Altceva nu mai ştiu, eram speriată…

O întrebare domină discuţiile: pe unde a intrat în casă? Se cercetează atent locuinţa victimei. Răspunsul nu întârzie: prin acoperiş, de unde au fost dislocate câteva ţigle!

— În altă parte, n-a mai umblat? încercă Roman să mai obţină ceva de la bătrână.

— A, da… După ce i-am dat banii a mai umblat prin cutia metalică, unde-mi ţin actele şi diverse însemnări, îşi mai aduse aminte femeia. Le-a cercetat pe toate. „Nu mai ai nimic însemnat pe undeva? m-a întrebat el iscoditor. Ştiu c-ai lucrat la Sfat şi obişnuieşti, să-ţi notezi tot!”. I-am răspuns că poate căuta unde vrea şi nu va mai găsi niciun petic de hârtie în casa mea.

…Aşa s-a născut dosarul de cercetare penală, pe a cărui copertă era scris: „Tâlhărie comisă în noaptea de 25/26 februarie 1974, victimă Joiţa Drina, autor…” Rubrica autor era goală.

— Această faptă este opera unui infractor foarte periculos, analiza căpitanul Roman cu locotenentul Muşat. Deşi victima este în etate şi a fost luată prin surprindere, ea a reţinut dialogul cu autorul şi unele semnalmente ale acestuia, de care noi trebuie să ţinem cont şi să le valorificăm judicios în cercetări. Este frapant că agresorul i-a cerut 3.000 lei, exact suma pe care Joiţa Drina o avea agonisită. Aspectul că agresorul a „aterizat” la punct fix în privinţa banilor şi că, la un moment dat, a renunţat la basmaua cu care era mascat, interesându-l mai puţin că poate fi „pozat”, ne conduce la concluzia că a avut un complice. El a stat afară. Urmele de paşi găsite în curte vin şi ele în sprijinul acestei afirmaţii. Complicele a cunoscut bine locuinţa, dar ca să nu rişte a preferat să-l lase pe

celălalt să intre, deoarece nu era cunoscut de victimă şi, mascat, avea, într-adevăr, şansa să fie de „nerecunoscut”.

— În plus, Joiţa Drina nu s-a destăinuit nimănui că ar poseda ceva bani, zise Muşat. Duce o viaţă modestă şi, deci, n-ar fi putut atrage atenţia unui infractor din afară. Mai mult, cu circa un an în urmă, îşi înmormântase soţul. Banii cheltuiţi la funeralii îi ţinuse la un loc cu cei care ulterior i-au fost furaţi. N-ar fi exclus ca cineva să-i fi văzut.

— Complicele, deoarece autorul în niciun caz nu a ştiut unde erau ţinuţi banii şi, de aceea, a ameninţat-o să-i indice locul. Trebuie să acordăm atenţie şi persoanelor din anturajul victimei care au vizitat-o în ultimul timp. Apoi este foarte importantă şi motivaţia agresorului: „Am nevoie de aceşti bani ca să nu intru la închisoare”. Ea poate ilustra că acesta, eventual şi complicele, sunt fără ocupaţie şi au avut nevoie de 3.000 lei pentru a scăpa dintr-un litigiu care, altfel, le-ar fi adus o condamnare penală. Se pare că nevoia de aceşti bani a fost destul de, presantă de vreme ce scopul le-a scuzat asemenea mijloace. Deci, să avem în „obiectiv” persoanele fără ocupaţie, infractorii şi… judecătoriile!

Mai trebuia lămurită o problemă. De ce fusese nevoie de armă pentru a „supune” o victimă sleită de puteri? Autorul se temuse ca nu cumva, în locuinţa victimei, să se afle şi o altă persoană? Probabil aflase că bătrâna, după înmormântarea soţului, obişnuia să mai cheme câte un nepot, să doarmă noaptea la ea.

După „modus operandi”, un caz similar nu mai fusese înregistrat, însă logica demonstrase că cel puţin complicele era din „partea locului”.

În aceeaşi zi, se clarifică situaţia majorităţii suspecţilor intraţi în zona vizuală a grupei operative. Mai rămaseră în cercul de bănuiţi cinci persoane. O nouă selecţie. Cel mai suspect părea a fi tânărul blond, Mihai Iancu, cunoscut infractor care plecase din oraş cu 2-3 ani în urmă. Lucrase o vreme prin Bucureşti, iar de un an, se angaja pe la bâlciuri. Ultima dată lucrase cu Nicolae Botezan din oraşul lor, proprietarul unui „lanţ” – cum se spune prin părţile acelea.

— L-am angajat pe Mihai la mine. Aveam nevoie de un lăcătuş care să-mi repare motorul, lanţurile şi ce se mai strică pe la comedie, se destăinui Botezan. Lucram împreună şi dormeam în acelaşi vagon. Într-o zi, mi-a luat 6.000 lei şi a dispărut. Văzând că nu-i om de treabă să-mi restituie banii, l-am dat în judecata. Ultima înfăţişare am avut-o luna trecută, în ianuarie. Ştiam că n-are serviciu şi-i vai de capul lui! I-am pretins, ca să ne împăcăm, să-mi dea numai 3.000 lei, renunţând la restul banilor. L-am avertizat serios, că altfel nu merge cu oameni din ăştia: „Dacă nu-mi dai banii, eu nu te mai iert, să te ierte legea, ai grijă!”. Dar iacă, a trecut o lună şi el n-a venit cu datoria. Ce să fac?!...

...Ofiţerii poposesc la locuinţa lui Mihai Iancu, situată în cartierul „Bataga”, nu departe de cea a victimei.

— Ziua bună! spuse căpitanul Roman mamei bănuitului care le ieşise în întâmpinare.

— Mulţam’! Ziua bună şi la dumneavoastră! răspunse interlocutoarea. Ce vânt vă aduce pe la noi?

— Mihai, băiatul, este acasă?

— Da ce aveţi cu el?

— Mai nimic, vrem doar să stăm de vorbă într-o problemă.

— Nu-i acasă, a plecat dis-de-dimineaţă la Bacău, după nişte acte pentru încadrare în serviciu.

— De ce, aşa, cu noaptea-n cap?

Era evident că întrebarea o neliniştea. După un scurt răgaz de gândire, femeia răspunse:

— Păi, n-a dormit, destul, toată noaptea!

— Altcineva mai este acasă?

— Sigur că da, bărbatu-meu!

— Nu vrei să-l chemi, puţin, până afară?

— Cum să nu, dacă doriţi...

Femeia se întoarse şi plecă. Mersul i se schimbase. Păşea greu, cu capul plecat între umeri.

La întrebările ofiţerilor, tatăl lui Mihai, răspunse fără: ezitare:.

— Nu taică, n-a venit acasă toată noaptea! Dracu ştie, pe unde umblă!

Suspiciunile asupra lui Mihai Iancu capătă contur. Se intensifică măsurile investigative de verificare a legăturilor sale şi a locurilor unde îşi putea face apariţia. Astfel, se stabileşte că bănuitul are o prietenă cu care intenţionează să se căsătorească.

La ceasul când ziua se transformă în noapte, ofiţerii, descind la locuinţa prietenei, unde Mihai Iancu este găsit, în compania unor perechi, pregătindu-se să plece la un ba. Este adus la sediul miliţiei. Ridică nedumerit, din umeri, privindu-i contrariat pe ofiţeri.

— De ce sunt adus aici? întrebă el.

— Chiar nu ştii nimic?

— Nimic dom’ şăf, să mor!

— Scoate tot ce ai în buzunare, i se adresă ofiţerul pe un ton mai ridicat.

Tânărul păli. Mâinile îi tremurau. Cu mişcări stângace, îşi scotoci buzunarele şi puse lucrurile pe masă: 40 lei şi un pachet cu ţigări.

— Asta-i tot?

— Tot! exclamă el cu faţa crispată şi plină de sudoare.

— Da’ ce domn’ şăf, doar nu am făcut nimic!

Nu are încotro şi trebuie să se supună percheziţiei. În buzunarul de la spate, se găsi o bancnotă de 100 lei.

— Cu asta ce-i? întrebă căpitanul.

— Nu ştiu!

— Eşti chiar aşa mare bancher că nu mai ştii câţi bani ai în buzunare?

— Nu sunt bancher, dom’ şăf, ştiţi bine! Sunt fără ocupaţie, cum se zice la dumneavoastră, dar mă angajez, zău, mă angajez! M-aţi luat tare, de aia m-am cocofelit aşa, cum să nu ştiu de sută, se poate? E de la Mariana, logodnica mea. I-am împrumutat ca să-i avem la bal, dar văd că am ajuns la altfel de bal! Sunt nevinovat, pă cinstea mea!…

— Despre cinstea ta o să mai vorbim…

*

Tânăra se aşează pe scaunul oferit de ofiţerul din faţa sa. Stânjenită de întrebări, răspundea numai după o pauză, ticluindu-şi bine frazele.

— De la Bacău, Mihai mi-a adus o pereche de pantofi, altceva nimic. Şi-a mai cumpărat, pentru el, o căciulă şi o pereche de mănuşi.

— De unde a avut bani?

— Pentru pantofi îi dădusem 500 lei încă de când umbla prin Bucureşti, probabil i-a păstrat!

— De atunci, l-ai mai împrumutat cu ceva bani?

— Nu tovarăşe căpitan, cu nimic.

— Sigur?

— Sigur!

— Dar el pe tine?

La această întrebare, tânăra se gândi ceva mai mult. Mâinile sale frământau toarta unei elegante poşete. Era ceva?! Răspunse cu un: „nu” sugrumat şi neconvingător.

Mihai Iancu este din nou anchetat.

— Mai repetă, te rog, versiunea cu provenienţa bancnotei de 100 lei, i se adresă Roman. Mariana este în camera de alături.

— Sunt banii mei! exclamă el. Degeaba încercaţi dumneavoastră... M-am lăsat de „beţe” nu vreau să mai ajung la mititica!

— Te-ai lăsat? Bine! Atunci, despre procesul cu Nicolae Botezau ce ai de spus.? Suma de 3.000 lei nu-ţi sare în ochi?

— Să-mi sară, dom’ şăf, dacă mint ceva! Cu Botezau e altă poveste, treburi „familiare”, adică... plângere prealabilă, judecătorie, împăcarea părţilor, ehei, ştie băiatu’!

— Atunci ce ştie băiatu despre cei 3.000 lei pe care i-a restituit reclamantului?

— Eu? N-am dat niciun sfanţ înapoi, de unde, dacă nu lucrez?

Următoarele întrebări căzură ca un buchet de fulgere pentru Iancu.

— Atunci, de unde ai avut bani să te duci la Bacău şi să

cumperi pantofii Marianei, căciula şi mănuşile pentru tine? Ai tăi, n-au avut de unde, Şi restul de bani de ce i-ai dat?

Ultimul fulger: „de ce i-ai dat” îl descumpăni de tot. Nu mai ştia ce să creadă… Ceru o ţigară, pentru a câştiga timp. Nefiind! refuzat, înţelese că anchetatorii erau „pe fază”. „Oare, ştiu tot?” se întrebă el. Trase un fum arătând cu mâna la bancnota de 100 lei de pe birou.

— Am să’ vorbesc, dacă-mi cumpăraţi, din banii aceştia, ţigări, şi ceva de mâncare, fiindcă ştiu ce mă aşteaptă. O să vi-i dea bătrânu’ înapoi.

Căpitanul Roman sesiză că acesta era momentul psihologic.

— De acord, puse el hârtia de 100 lei în dosar şi-i dădu lui Muşat o bancnotă de 25 lei de pe masă. Du-te, te rog, şi cumpără-i ceva ţigări şi mâncare. Apoi îşi încrucişă braţele şi-l privi pe Iancu plin de înţeles. Aştept mărturisirea… Ţi-ai dat seama…

Infractorul mărturisi…

*

Logodnica lui Mihai Iancu este din nou introdusă în birou.

— De ce nu ai recunoscut de la început? o întrebă căpitanul.

— Despre ce-i vorba? se prefăcu ea că nu înţelege.

— Despre bani!

— Dar, v-am spus, nu i-am dat nimic în afara celor 500 lei!

— Întoarce, te rog, tabla de şah, domnişoară, E vorba despre banii pe care i-a adus la dumneata. Nu are rost să negi. Mihai a recunoscut că a jefuit o bătrână…

Auzind ultimele cuvinte, tânăra începu să plângă, lăsându-şi capul în mâini.

— N-am ştiut că este un tâlhar, se adresă ea, în cele din urmă, căpitanului. L-am crezut om cumsecade şi am consimţit să ne căsătorim. În seara zilei de 25 februarie a plecat de la mine pe la nouă, spunând că se duce acasă. A venit aseară, de la Bacău, când mi-a adus pantofii. Mai

avea la el 1.000 lei pe care i-a lăsat acasă, să-i avem pentru nuntă. L-am acoperit în privinţa banilor, crezând că-i nevinovat. Nu am ştiut despre ce este vorba…

Ofiţerii rămaseră singuri.

— Declaraţia lui Iancu, zise Roman, nu corespunde realităţii. El recunoaşte săvârşirea tâlhăriei, dar nu arată nimic despre armă sau despre complice. Or, faptul că i-a cerut bătrânei să-i indice locul unde se găseau banii demonstrează, pe lângă faptul că el a comis tâlhăria, că numai complicele a ştiut de la început de existenţa lor.

— Într-adevăr, aşa stau lucrurile, confirmă locotenentul. Prada a fost împărţită în raport, cu contribuţia la săvârşirea infracţiunii. Aşa se şi explică, de ce Iancu a primit partea leului deoarece, evident, a riscat mai mult şi păstrează totodată şi arma. Acesta, este motivul pentru care face mărturisiri incomplete şi nu-l demască pe complice…

*

— Nu înţeleg de ce trebuie să ne faceţi percheziţie, se adresă ofiţerilor, mama lui Mihai. Suntem oameni cinstiţi, cu frica lui Dumnezeu! Mihai nici nu-i acasă, doar v-am spus, este plecat la Iaşi.

— Lasă dragă, nu te mai amesteca, interveni tatăl băiatului. Ştiu dânşii ce caută. Altă dată, să mă asculţi pe mine şi să nu-i mai iei apărarea lui Mihai. Este fiul meu şi-mi vine greu, dar, dacă e ceva necurat la mijloc, adevărul tot se află.

Percheziţie. Părinţii infractorului sunt stupefiaţi! În şifonier, într-un buzunar al paltonului mamei, se găsi un pistol „Bereta” cu trei cartuşe. Mai reţinură atenţia o basma neagră şi o lanternă.

Ieşind în curte, ofiţerii auziră în urmă ultimele cuvinte ale unui glas, mai mult mort decât viu:

— Vai! nenorocitu’, cu basmaua mea…

Dezarmat, în faţa probelor de netăgăduit, infractorul începu să mărturisească:

— Eu am jefuit-o pe bătrână. „Pontul” mi l-a vândut Iosif

Păcuraru, nepotul ei, care, nu de mult, i-a zugrăvit casa. M-a ajutat să mă urc pe acoperiş, după care a rămas să păzească, afară. De la el am primit şi pistolul. I-am dat, din bani, 1.000 lei, iar restul i-am oprit eu. Am luat toată vina asupra mea, sperând că nu veţi descoperi pistolul.

*

Uşa biroului se deschise larg.

— Ooo… ce surpriză! zise căpitanul Roman. Zugravul nostru ocazional!

Iosif nu scotea nicio vorbă. Privea la cei din jur, aproape pierdut. La percheziţia corporală se găsi 400 lei.

— Acum cred că ştii de ce ne vizitezi, spuse ofiţerul fluturând bancnotele.

— Da, să trăiţi, ştiu! răspunse Iosif privindu-l fix, pe ofiţer. C'am jucat table pe Iovele cu Constantin Rotescu, frizerul! D'acolo am banii, jur!

— Bine. Să vedem, frizerul ce spune?

În birou fu introdus un cetăţean care ţinea capul plecat în pământ.

— Mi-e ruşine, dar ce să fac? zise el. Am jucat, ieri, amândoi, table pe bani, dar Iosif a pierdut!

După ce frizerul părăsi încăperea, anchetatorul scoase, dintr-un sertar, un pistol „Bereta" şi trei cartuşe. Apoi, adresându-se infractorului:

— Acum, poţi să juri că… pistolul nu-ţi aparţine?

— N-are rost să mai mint, l-am găsit!

…Pe coperta dosarului de cercetare penală, în rubrica rămasă goală, o mână energică completă: „Autor, Mihai Iancu. Complice, Iosif Păcuraru".

Cum vă explicaţi momentul psihologic? Ce-a gândit Mihai Iancu?

Răspuns:

Mihai Iancu s-a temut că bătrâna Joiţa Drina, meticuloasă cum era, îşi notase seriile banilor, motiv pentru care îi

cercetase toate însemnările. Găsindu-se, în buzunarul de la spate al pantalonilor săi, bancnota de 100 lei ce provenea din suma luată de la bătrână, el s-a gândit la o stratagemă prin care să se convingă dacă miliţienii cunoşteau seriile banilor. În acest sens, a cerut să i se cumpere cu bancnota respectivă ţigări şi mâncare. Căpitanul Roman a intuit pe loc jocul infractorului şi, dându-şi seama că acesta era momentul psihologic, a pus bancnota de 100 lei în dosar şi i-a dat locotenentului Muşat, pentru cumpărături, 25 lei de pe masă.

Bomboana fondantă

O zi obişnuită de vară, după-amiaza. Terminând programul, căpitanul Roman şi locotenentul Muşat părăsiră sediul organului de miliţie şi ieşiră în stradă.

— Ce program ţi-ai făcut pentru astă-seară? îl întrebă Roman pe tânărul său coleg.

— Mă întâlnesc cu Monica, roşi puţin locotenentul, şi mergem la teatru. Vrem să ne mai descreţim frunţile puţin…

— Foarte bine. Şi ce vedeţi?

— „Micul infern”!

— A, la Nottara! Splendidă piesă. Splendidă… Va fi o seară foarte plăcută în care se va râde mult.

— Dumneavoastră?…

— Eu, ce să-ţi spun, dragă Muşat… eu în seara aceasta stau acasă. Fac lecţiile cu Isabela, apoi la televizor. Am fi ieşit şi noi undeva, dar sunt cam obosit. Am pierdut ceva nopţi în ultimul timp. Ştii bine…

— Da, grupul de hoţi din maşini condus de Ghebu Mircea ne-a cam dat serios de lucru, dar până la urmă tot i-am prins,

— …Păi se putea altfel? se-ncruntă în glumă căpitanul.

— Nuu, doamne fereşte! râse Muşat. Atâta i-ar fi trebuit şefului!…

Din vorbă-n vorbă, ajunseră în faţa restaurantului, „Perla”, în staţia de autobuze, unde drumurile lor urmau să se despartă.

Muşat vru să-şi ia la revedere de la căpitan dar, privindu-i chipul, renunţă. Roman devenise, deodată, gânditor, iar ochii săi căprui urmăreau cu agerime pe cineva din mulţimea adunată în staţie.

— Ce este? întrebă în şoaptă Muşat.

— O veche cunoştinţă! tresări Roman. Un hoţ de buzunare foarte versat. Tu nu-l cunoşti!

— Care este?...

— Tipul acela cu cămaşă verde şi pantaloni negri!

Muşat îl căută cu privirea pe cel descris, dar nu reuşi să-l repereze. Erau şi foarte mulţi oameni în staţie.

— ...Cel care e cu *tira* pe mână! se scăpă căpitanul.

— Cu...?!

— Iartă-mă, se scuză Roman, în argoul hoţilor de buzunare, *tiră* înseamnă obiectul de care ei se servesc pentru a-şi masca mâna cu care operează.

— Da... mi-aţi mai spus, îşi aduse aminte locotenentul. A deci este cel cu puloverul pe mână! găsi el ţinta de astă dată: un slăbănog gârbovit.

— Exact! îi confirmă Roman. Sincer să fiu, am cam uitat de el... De fapt, a fost şi bolnav în ultima vreme.

— De unde ştiţi?

— Tot de la o veche cunoştinţă, cu care m-am întâlnit întâmplător pe stradă, într-o zi. Cândva ei au făcut ceea ce se cheamă o echipă, în sensul că operau împreună. Acum, ei spun că s-au lăsat de „treabă”, că au intrat în rândul oamenilor cinstiţi.

— Cât de cinstit este celălalt, nu ştiu, dar în ceea ce priveşte pe cel din staţie, îl putem verifica chiar în minutele următoare... Căci, o anume „intenţie” de a intra în rândul oamenilor cinstiţi se „vede”, doar e în faţa noastră!... făcu cu ochiul Muşat.

— Îţi mulţumesc! îi zâmbi Roman colegial. Cum l-am văzut cu puloverul pe mână, mi-a dat imediat de gândit. Apoi să nu uităm că el locuieşte în Militari...

— ... Şi că acum este ora când oamenii se întorc de la slujbă, iar aglomeraţia creşte vertiginos, completă ideea tânărul ofiţer.

— Evident, dădu Roman din cap.

— Cum îl cheamă?

— Mircea Bebe, zis „Oase de babă”!

— Ce poreclă! râse scurt locotenentul. Chiar că numai ciolanele sunt de el!... Aşa a arătat întotdeauna?

— Cam aşa. Se pare însă că, în ultimul timp, a slăbit şi mai mult datorită bolii. A fost operat de ulcer.

— Hm, auzi: „Oase de babă!...” se amuză în continuare Muşat.

Hai să facem un scurt plan de bătaie, zise căpitanul. Întrucât pe tine nu te cunoaşte, te vei plasa imediat în spatele lui. Trebuie să te lupţi în aglomeraţie pentru acest loc, căci altfel, dacă se interpune o altă persoană între tine şi el, operaţiunea de demascare poate fi ratată.

— Ştiu.

— Eu voi fi undeva în apropierea ta, ca să te ajut în momentul când îl vei prinde de mână. Fii atent, ca nu cumva să dea drumul la bani sau să facă altceva cu ei.

— Am înţeles, spuse locotenentul foarte atent. Sper să fiu la înălţime.

— Nu-ţi va fi chiar aşa de uşor, mai ales că vei avea emoţii în momentul când, urmărind mâna de sub pulover, o vei vedea, deodată, cum iese plină cu bani.

— Îmi voi învinge şi emoţiile şi voi învinge şi puterea hoţului! zise Muşat încrezător în sine.

— Bine, îi zâmbi Roman prieteneşte. Şi dacă întârziem, cum rămâne cu „Micul infern”?...

— Păi n-avem „Micul infern” aici? îşi roti privirea locotenentul la oamenii care începuseră deja să se îmbulzească văzând că soseşte un autobuz „31 R”. O să-i dau telefon Monicăi... şi va înţelege „piesa”! O să-i placă grozav când i-o voi povesti... Cealaltă, o vedem noi altă dată...

Profitând de „micul infern” din staţie şi mai ales din autobuz, Mircea Bebe îşi alese victima în voie, o bătrânică

cu plasa plină de cumpărături, şi se urcă în maşină, în spatele ei. De jos, de pe scară, oamenii se împingeau de zor spre interiorul autobuzului, nelipsind micile altercaţii dintre călători. Era, aşadar, un cadru cum nu se putea mai prielnic pentru infractor.

Dacă-l urmărea cineva? „Nu, nu-i niciun *ginitor* pa' aici!" se-mbărbătă el. „Ce, n-am eu *luneta* formată, ce dracu'!... Ăsta micu', din spatele meu, trase cu coada ochiului la Muşat, e o *bomboană fondantă,* după cum îl arată *tapiţeria!* Ar fi fost bun şi el de *înţepat!..."*

Autobuzul se puse în mişcare, în timp ce presingul celor din spate, al celor de pe scară, continua. Bătrânica din faţa lui Bebe abia îşi mai trăgea sufletul şi se apăra cu mâinile ca să nu fie presată. Buzunarul rochiei sale dezveli ochiului „expertului", iradierea mirifică a unei sute de lei. După cum banii erau făcuţi sul, probabil că buzunarul ascundea mai multe sute de lei.

Un nou val din spate, o uşoară frână a şoferului, o scurtă privire în jur şi gata momentul prielnic! Hoţul introduse fulgerător mâna în buzunarul femeii şi apucă de bani. Curios, ei opuseră puţină rezistenţă, dar la o nouă manevră, puţin mai brutală şi însoţită de un scurt pârâit, îşi făcură loc, pe sub pulover, în mâna hoţului.

Bătrânică nici vorbă să-şi dea seama ce se întâmplase. În schimb tânărul ofiţer îl apucă repede de mână pe hoţ, fără ca acesta să reuşească să bage banii în buzunar. Îl trase violent de mână, spre spate, şi strigă tare:

— Hoţul de buzunare! Hoţul de buzunare!...

Cetăţenii priviră în jur. Muşat îl ţinea puternic pe infractor cu mâna în sus, care strângea tare ceva în pumn.

...Căpitanul Roman făcea eforturi mari să se apropie de cei doi. Când îl văzu, hoţul avu o ezitare de moment, dar îşi veni repede în fire şi luă o decizie îndrăzneaţă, la care numai un infractor de talia lui se putea gândi. Profitând că locotenentul îl ţinea cu amândouă braţele de mâna dreaptă, el se folosi de mâna stângă pentru a-şi pune planul în aplicare. O ridică în sus prin faţa capului şi, cu o mişcare scurtă, luă mototolul de hârtie din pumnul mâinii

drepte şi-l introduse repede în gură. Degeaba reuşise Roman să ajungă lângă hoţ şi încercase să-i deschidă gura! El mestecase şi înghiţise bancnotele…

— Gumă de mestecat! Gumă de mestecat, asta a fost! icni Bebe cu un aer triumfal. Avea neapărat nevoie de apă, că începuse să se-nece ca puii de curcă ce se încumetă să înghită un cocoloş prea mare. Hâî!… Hâî!… hâî… Aoleu! Ah!!… se încovoie el, deodată, ţinându-se cu mâinile de stomac. Apă, apă…

Autobuzul îşi devie traseul până la miliţie. Bebe se dădu jos din maşină la fel de încovoiat.

— Gumă de mestecat! Gumă de mestecat, asta a fost! repetă el să audă lumea. Da’ se digeră! Se digeră… sembărbătă el, mascându-şi durerile. Încercă să se mai îndrepte puţin şi observă că durerea îl mai lăsă. Se digeră, ce-am zis eu!… îi scânteiară ochii de bucurie. Îmi place al dracului guma de mestecat!… Dar nu termină bine fraza că se-ncovoie la loc. Ah! Ah!!… se ţinu el şi mai strâns cu mâinile de stomac.

— Nu prea se digeră!… îi zise Roman, după ce ascultă la ureche ce-i şopti păgubaşa.

— De ce să nu se digere?… Se digeră, lăsaţi! făcu Bebe cu palma, îndreptându-se iarăşi puţin.

— Nu se digeră, că au fost două!… Nu-i aşa măicuţă? îi zâmbi femeii.

— Ce… două? se strâmbă Bebe.

— Două sute!…

— Nu maică, ferească Dumnezeu! nu sesiză nuanţa bătrânica.

— Cum bunicuţă, n-au fost două…? spuse Roman.

— Da, două! intră femeia fără să vrea în jocul căpitanului.

— Două sute de lei! aborda Roman privirea nătângă a lui Bebe.

— Da… două! începu să priceapă jocul păgubaşa. Două şi două!…

— Degeaba încercaţi să mă duceţi cu preşu’, dom’ căpitan! se dezmetici Bebe. Eu n-am luat niciun ban. Apoi, nu vedeţi că babetu’ nici nu ştie câţi bani a avui la ea? Aci

zice două, aci zice patru!... Trimiteţi-o la culcare, că i-a pierdut, se vede clar!

— Să-ţi fie ruşine pentru vorba ta necuviincioasă, de maidan, nesocotitule! răbufni bunicuţa. Cum să nu ştiu câţi bani am avut în buzunar? Am avut două sute de lei! Două... şi două!... îi făcu ea cu ochiul ofiţerului.

— Care, bre, nu vezi că le-ncurci? Ah!!! îl străpunse din nou durerea în pântece pe Bebe. Apoi, ridicându-şi privirea: Nu vă faceţi probleme în privinţa mea. Criza e de la ulcer! Am fost operat recent şi se pare că rana nu s-a închis bine. M-a mai pus păcatul, de-am înghiţit, şi cocoloşul ăla de gumă de mestecat... Dar se digeră, este dom' căpitan?... deveni el flegmatic. Se digeră, ca orice probă ce este împotriva mea...

— Două se digeră, dar două nu!

— Ce tot îi trageţi într-una cu „două şi două" ăsta? nu putea pricepe Bebe despre ce era vorba.

— De fapt, ştii şi singur, că le-ai înghiţit! îl puse Roman şi mai mult pe jăratec. Dar dacă ţii neapărat să afli numai de la cineva, atunci acela va fi un medic.

— Ce legătură are medicul cu mine? Nu văd! se enervă hoţul. Fiecare cu boala lui!...

— Bine zici, „fiecare cu boala lui", îl privi Roman cu dezgust. Tu cu boala furatului...

— Eu m-am referit la ulcerul meu! Nu la...

— Ei, atunci află că şi din acest punct de vedere ţi se va înfunda, dacă nu vei accepta să fii operat, să le scoatem, aşa cred eu. De, nici... ulcerul nu merge de multe ori la apă! Singur ţi-ai făcut-o!

— Cum? Vreţi să fiu operat, ca să mi se scoată... mă rog, sutele? recunoscu indirect Bebe.

— Numai două! îl ameţi de tot căpitanul.

— Cum numai două? Parcă aţi pomenit cifra patru mai înainte?!...

— Cifra, da, însă sute sunt numai două!

— Da, maică, interveni şi bătrâna. Două sute şi două... ghici ce?

— Nu mai înţeleg nimic! simţi hoţul o căldură în tot

corpul. Doar nu cumva vreţi să obţineţi proba furtului prin operaţie?

— Probele!... auzi glasul metalic al căpitanului. Probele chirurgicale şi, implicit, ale furtului!

— E spre binele tău, maică, altfel o să mori!... o mai auzi şi pe bătrână.

Căldura aceea dinăuntru, cu vârfuri de lănci înţepătoare în stomac, îl învăluise complet. Mircea Bebe leşină...

Fu transportat imediat la Spitalul de Urgenţă.

— Bănuiala dumneavoastră s-a adeverit! îi spuse căpitanului un medic chirurg. Va fi operat imediat! Radiografia este grăitoare în acest sens. Ele s-au prins bine de peretele stomacului chiar în locul operat, şi la cele mai mici convulsii există riscul să-l perforeze. Incredibil, totuşi, ce procedeu a ales, numai ca să nu-l prindeţi cu mâţa-n sac, cum se spune!

— Nu şi-a dat seama că... Acesta era un obicei al femeii, ca să nu piardă banii în aglomeraţie...

Dumneavoastră bănuiţi, stimaţi cititori, de ce a fost. Necesară intervenţia chirurgicală?

Răspuns:

Intervenţia chirurgicală a fost necesară, deoarece hoţul a înghiţit, odată cu cele două bancnote de 100 lei, şi două ace de gămălie cu care bătrânica prinsese banii de buzunar ca să nu-i piardă.

Raza de lumină

Ziua aceea de august era deosebit de toridă. Mai ales la ora prânzului, când la judiciar, rămăsese în birou, de „strajă” evenimentelor, un singur ofiţer: căpitanul Roman. Tocmai se ştergea pe faţă de sudoare când zbârnâi telefonul. Ridică receptorul şi recunoscu vocea ofiţerului de serviciu. Modulaţiile ei prevesteau ceva grav:

— Tovarăşe căpitan, am fost anunţat despre furtul unei sume de o sută cincizeci de mii de lei!

— Cui i s-au furat banii? Unde? răsună glasul căpitanului.

— Unui casier, în piaţa gării. La o coadă, aşa, se pare...

— Cine te-a anunţat?

— Băieţii din gară, de la transporturi feroviare. Mi-au comunicat că păgubaşul se află acolo.

— Comunică-le că vin imediat, apoi sună-l acasă pe locotenentul Muşat şi spune-i să vină şi el la gară. Cere-i scuze din partea mea, pentru că i-am stricat ziua sa liberă.

— Am înţeles. Să trăiţi!

Căpitanul Roman ieşi agitat din biroul său. Într-o mână ţinea o mapă, iar în cealaltă o pereche de cătuşe. Pe scări îl întâlni pe locotenentul Atomii de la economic.

— Culiţă, hai cu mine! îi zise căpitanul. S-au furat o sută cincizeci de mii de lei şi n-am ajutoare.

— Merg, tovarăşe căpitan! răspunse prompt tânărul ofiţer.

...În faţa postului de miliţie din spatele gării C.F.R., scârţâră roţile unui autoturism. Primul care coborî fu un bărbat zvelt şi cu ochii pătrunzători. Avea un aer elegant poate datorită nu numai uniformei de miliţie, ci şi şuviţelor încărunţite de la tâmple.

Intră în post urmat de un civil.

Şeful de post stătea de vorbă cu un bărbat lac de apă şi care-şi răsucea într-una pălăria în mâini. Agitaţia care-l măcina pe om, transfigurarea şi ochii ieşiţi din orbite dovedeau că era într-o stare de disperare. Cum îl zări pe căpitan, veni spre el brusc:

— Tovarăşe căpitan, m-am nenorocit! M-am nenorocit!...

— Liniştiţi-vă, îi vorbi calm Roman. Mai întâi liniştiţi-vă,

— Cum să mă liniştesc! Hoţii m-au nenorocit! Sunt un om nenorocit!...

Când îşi mai veni în fire, Pompiliu Vlad, casier la un C.A.P., povesti ce se întâmplase.

— Am venit la oraş după banii C.A.P.-ului, reluă el începutul unei fraze, şi am ajuns la bancă pe la orele 11,30. Am fost însoţit de contabila şefă, tovarăşa Aura Oprea. Ştiţi,

aşa cer instrucţiunile, să am însoţitor.

— Ştiu, încuviinţă Roman din cap. Mai departe.

— Am luat banii şi, la ieşire, tovarăşa Oprea mi-a spus că are de făcut nişte cumpărături de la magazine, că pot să ajung şi singur cu banii la C.A.P., că trebuie s-o înţeleg şi pe ea. N-am insistat să mă însoţească şi a plecat după treburile ei. Eu m-am dus la gară. Deoarece până la orele 14,00, când pleca trenul, mai aveam de aşteptat, m-am dus pe la magazinul din Piaţa Gării să-mi fac şi eu unele cumpărături. Am intrat mai întâi la aprozar şi am cumpărat nişte roşii şi ardei, pe care le-am pus într-o plasă. În cealaltă mână ţineam servieta cu bani. De la aprozar am plecat la pâine, dar aici nu ştiu ce naiba s-a întâmplat cu mine, că m-a îmboldit diavolul să las geanta cu bani pe pervazul geamului şi să mă aşez la coadă.

— Şi sacoşa cu zarzavaturi? interveni Roman.

În încăpere se aşternu o linişte chinuitoare pentru casier. Lăsă capul în jos, ruşinat, şi strecură cu un aer nătâng:

— Sacoşa cu zarzavaturi am continuat s-o ţin în mână…

Ofiţerul tăcu. Întoarse numai capul, ca să nu-l mai privească pe casier. Se scurseră aşa câteva clipe. Nu mai avea rost ca Roman să-i ţină o „lecţie” casierului, însă greşeala acestuia, care însemna mai mult decât nepăsare, îi lăsase o greutate pe suflet. Mai departe intui ce se întâmplase. Ascultă, totuşi, atent, pentru a nu-i scăpa amănuntele care urmau să-i servească la identificarea şi prinderea hoţului.

— M-am aşezat la coadă, continuă casierul cu o voce scăzută, şi văzând că treaba merge cam încet, am insistat să mi se vândă pâine înaintea celorlalţi, motivând că pierd trenul. În acest moment, o ţigancă mai scuturată care se aşezase între timp la coadă, a venit în faţă peste mine, bruscându-mă că n-am acest drept, că ea trebuie să cumpere prima, deoarece este gravidă. Avea, într-adevăr, o burtă foarte mare.

— Era, cumva, o ţigancă înaltă, robustă? tresări căpitanul.

— Da, şi purta plete mărunte făcute colac în creştetul

capului.

— Mda. Continuaţi, vă rog.

— În fine, după acest incident, la care s-au adăugat şi vociferările celor din jur, mi-am adus aminte de servietă. Când m-am uitat, nu mai era pe pervazul ferestrei. Dispăruse… Disperat, am început să ţip: „Prindeţi hoţul! Mi-a furat servieta cu bani! Prindeţi hoţul!”… Am fugit afară din magazin, dar nici picior de hoţ. Nu-mi dau seama cum a putut să dispară atât de repede. Parcă a lucrat cu iuţeala fulgerului!…

— Nu chiar cu o asemenea iuţeală, dar cu mare abilitate da, zise Roman îngândurat. Dacă dumneavoastră aţi fi reţinut câte ceva din semnalmentele persoanelor care s-au aşezat ultimele la coadă, ne-aţi fi ajutat foarte mult În „luminarea” drumului către autori, dar aşa…

— Dar de ce-aţi pronunţat cuvântul „autori”? îi întrerupse casierul mirat. Credeţi că sunt mai mulţi?

— Absolut. Este greu de închipuit ca o asemenea lovitură să fie opera numai a unui infractor. De unde a putut şti el de unul singur ce „avere” conţinea servieta? Aţi putea găsi un răspuns plauzibil la această întrebare?

— Nu, răspunse Pompiliu Vlad încurcat.

— Atunci, vă rog să-mi relataţi mai pe larg, ce-aţi făcut când aţi ieşit de la bancă. De pildă, unde v-aţi despărţit de însoţitoarea dumneavoastră?

— În faţa băncii… Ba nu, lângă hotelul „Central”! se corectă casierul.

— Aţi mai umblat cumva la servietă?

— Da. Înainte de a mă despărţi de tovarăşa Oprea, m-am mai uitat o dată în servietă şi am controlat banii. Ştiţi, instinctul…

— În momentul acela, aţi observat pe cineva prin apropiere?

Casierul privi cumva ciudat. Răspunse:

— Nuu. Trecea atâta lume…

Căpitanul Roman se frecă la ochi, apoi îşi continuă ideea:

— Dar pe drum, în urma dumneavoastră?

— Nu, nu m-am uitat. Nu m-am gândit că…

— Poate că în staţia de autobuz aţi sesizat ceva.

— În staţia de autobuz?!... se frământă Pompiliu Vlad. Nu, n-am sesizat ceva deosebit. Chiar m-am amuzat de o ţigancă care se trăgea mereu de păr. Cred că era nebună...

— Mai era cineva lângă ea? se sensibiliză Roman dintr-o dală.

— Mai erau câteva ţigănci bine îmbrăcate, dar nu păreau să fie împreună cu cea nebună.

— S-au urcat şi ele în autobuz?

— Da.

— Mulţumesc, zise căpitanul. Fără să vreţi, mi-aţi oferit „raza de lumină” de care aveam nevoie în acest întuneric.

— Nu vă înţeleg... îl privi casierul foarte atent.

— Ţiganca aceea, care se trăgea mereu de păr, nu era nebună. Ea a fost persoana care v-a văzut banii în servietă, când i-aţi controlat în faţa hotelului. Apoi v-a urmărit până şi-a găsit complicele în staţia de autobuz.

Pompiliu Vlad era uimit de ce auzise.

— Şi de ce se trăgea de păr?... întrebă el nedumerit.

— Pentru că acesta este un gest tipic, hoţilor de buzunare, hoţilor de teapa celor care v-au sustras servieta. El are o semnificaţie deosebită, anume de a arăta şi convinge că „fraierul”, respectiv persoana care urmează a fi „operată”...

În continuare, ofiţerul i-a explicat lui Pompiliu Vlad care era semnificaţia acestui gest.

Eu, însă, stimaţi cititori, nu vi-l explic pe moment, pentru a vă lăsa pe dumneavoastră să discerneţi asupra tainelor lui, pentru a fi dumneavoastră pe „viu” în haina şi postura unui ofiţer de miliţie judiciară, în postura căpitanului Roman. Cunoscând, deci, datele problemei, puteţi intui care era semnificaţia acestui gest?

Dacă nu, să-l urmărim mai departe pe căpitanul Roman sperând că „raza de lumină” vă va apare pe parcursul evenimentelor ce se vor succeda.

— Aş dori să faceţi un efort şi să-mi descrieţi cât de cât

cum arăta ţiganca care se trăgea de păr, îşi duse ofiţerul scaunul mai aproape de casier.

Pompiliu Vlad se strâmbă puţin, semn că nu-i venea chiar aşa de uşor, dar se concentră foarte repede.

— Prea mare lucru n-am reţinut, spuse el. Brunetă... doar gura avea ceva aparte. Era mare şi... când râdea îi ajungea aproape până la urechi.

— N-avea cumva o cicatrice la buza superioară, chiar la mijloc?

— Ba da! confirmă repede Pompiliu Vlad. Parcă semnul pornea de la nas în jos.

— Înseamnă că „raza de lumină” se transformă într-un far”, zise căpitanul satisfăcut, în timp ce în birou intră locotenentul Muşat.

— Să trăiţi! strecură el, vrând să se aşeze pe un scaun.

— Nu te aşeza, se ridică Roman. Plecăm imediat.

— Unde? întrebă Muşat cu aerul cel mai nevinovat.

— La o „floare”.

— Floare?!...

— La Lulughia!

— Lulughia?!... intră şi mai mult în dilemă tânărul ofiţer. Căpitanul zâmbi.

— Pe ţigăneşte Lulughia înseamnă floare, dar aceasta este şi porecla unei hoaţe de buzunare, Argentina Lălaie.

— O ştiu, îngână Muşat, care începuse să-şi cunoască „clientela” din oraş. Nu se lasă de meserie.

— E destul de versată şi nu ne va fi uşor, căci a intrat în cârdăşie cu Jubelina. Alerta pe urmele nepăsării, făcu aluzie căpitanul la casier, abia acum începe!

Miliţienii se urcară în maşină, lăsând în urma lor un om cu capul plecat. Datorită „instinctului” său de a controla în plină stradă o servietă cu bani, operaţiune inutilă dacă ne gândim că făcuse acelaşi lucru înainte de a ieşi de la bancă, trei ofiţeri de miliţie, compuşi ad-hoc într-o echipă operativă, se înfrăţeau în gânduri şi în fapte pentru a readuce zecilor de oameni din cadrul unui C.A.P., banii care le aparţineau. Aceşti oameni n-aveau de unde şti că o neglijenţă incredibilă de a se abandona la o coadă, într-un

centru de pâine, o servietă cu banii lor în ea, în favoarea unei plase cu roşii şi ardei!... le pusese în „avantaj” pe nişte răufăcătoare ce se cereau a fi dovedite numai prin iscusinţă şi inteligenţă. Şi poate că acest furt nu s-ar fi întâmplat dacă contabila şefă a C.A.P.-ului, Aura Oprea, şi-ar fi luat în serios rolul de însoţitoare şi n-ar fi profitat de această deplasare ca să-şi rezolve treburile personale, dacă... Dar mai bine, în locul acestui „dacă”, să-i lăsăm pe cei vinovaţi să-şi facă autocritica, să-şi primească „darurile” şi să-l urmărim pe căpitanul Roman şi echipa sa, cu frământările lor, în dificila, dar nobila lor misiune.

...Maşina miliţiei rula cu cea mai mare viteză, iar ofiţerii îşi dezbăteau planul de acţiune „din mers”.

— Nu credeţi c-ar fi mai bine să mergem la Jubelina? se adresă căpitanului locotenentului Atomii.

— Nu, Culiţă, îi răspunse Roman. Între munca de judiciar şi cea de economic sunt mici, mari diferenţe, zâmbi Roman. Te rog să nu te superi.

— Vai de mine... făcu Atomii. Locotenentul Muşat tăcea. El trecuse de faza pionieratului.

— Ca să înţelegi mai bine, am să-ţi explic în câteva cuvinte anumite lucruri despre familia Lulughiei şi a Jubelinei, despre „familia” hoţilor de buzunare.

— Vă ascult!

— Ambele familii fac parte din categoria ţiganilor zavragii şi cam toţi majorii lor au trecut prin boxa acuzaţilor de la judecătorie. Ei se ocupă îndeobşte cu furturile de ocazie, iar cei mai „calificaţi” cu furturile din buzunare. Mă refer la cei infractori, bineînţeles. Fiecare familie operează în echipă independentă şi devine rivală celeilalte. De regulă, „rivalii” se asociază în foarte rare cazuri şi numai atunci când se află în joc o miză mare, aşa cum a fost şi în cazul de faţă. În general, hoţii de buzunare experimentaţi, pentru a nu risca „la pomană”, cum zic ei, îşi vânează victimele în magazine, în mijloacele de transport în comun, în gări, autogări, pieţe, restaurante, etc. şi după ce se conving că acestea posedă destui bani, deci *fac obiectul,* le urmăresc până găsesc momentul propice să acţioneze, acest moment alegându-l,

desigur, tot într-un loc aglomerat. Cei mai elevaţi, însă, cei cu „guguştiucul bun”, aşa cum sunt recunoscute „inteligenţele” dintre ei, cumpără ponturi din locuri mult mai rentabile, mă înţelegi.

— Da, aşa cum a fost în cazul nostru, din faţa băncii, descifră Atomii.

— Întocmai. Aici, pontul a fost ghicit de Lulughia, însă dându-şi seama că afacerea este prea mare şi tot atât de riscantă, s-a colat cu Jubelina, rivala sa, de care avea absolut nevoie ca să joace la „înaintare”.

— Chiar aşa?

— Da, dragă Culiţă, Jubelina şi-a conferit un mod propriu de operare datorită grăsimii sale exagerate, care-i dă aspectul de femeie gravidă. Întotdeauna când i se iveşte ocazia, ea se foloseşte de această particularitate a corpului său, fie pentru a „scutura” singură buzunarele clienţilor, fie pentru a crea complicilor condiţii de furt sau a-i scăpa dintr-o încurcătură.

— Mda. Acum îmi este clar ce rol a avut ea în centrul de pâine, spuse Atomii. Dacă descindem la ea, n-o să găsim deocamdată nimic. Pentru rolul de „înaintaş” pe care l-a jucat, o să-şi primească partea mai târziu, când apele se vor mai limpezi. Până atunci, principala lor problemă este ascunderea banilor într-un loc sigur. Aveţi dreptate, mergem la Lulughia!

— Acum, când te-ai convins ce interesantă este munca noastră, poate te hotărăşti şi tu să vii la judiciar, interveni Muşat nu fără oarecare răutate. Până atunci tăcuse chitic şi-i studiase reacţiile colegului său.

— Să nu ziceţi de două ori! se-nvolbură Atomii.

— Nu zic, n-ai grijă, se lăsă Muşat leneş pe spătarul scaunului. Când ai să vezi şi restul… şi îi arătă cu ochiul înspre căpitanul Roman, ai să zici tu singur a doua oară.

Căpitanul Roman zâmbea amuzat. De fapt, în sinea sa, îi dădea dreptate lui Muşat. Munca de ofiţer de miliţie la judiciar, lupta perpetuă cu necunoscutul, cu cele mai neprevăzute situaţii, era pentru Roman cea mai frumoasă muncă din lume. „Dovada?…” Era chiar în faţa sa!

— Opreşte maşina! Opreşte! îi ordonă, deodată, căpitanul şoferului. Pe cealaltă parte a trotuarului, în acelaşi sens cu ei, circula un ţigan în vârstă.

Roţile maşinii scrâşniră puternic. Şocat de zgomotul roţilor, ţiganul se opri înfrigurat şi aşteptă.

— Bună, bulibaşă! se apropie Roman de el.

— Respectile mele, dom' şăf al şăfilor!

— Încotro? Dar fără... (fără minciuni, lăsă să se-nţeleagă).

Luat aşa, tam-nesam, bătrânul zise fără să se gândească:

— La fiică-mea, la Lulughia.

— Atunci urcă!

— Da' dă şe?...

— Fiindcă avem acelaşi drum, îi răspunse repede Roman. Sus!

Maşina miliţiei demară din nou. Coti la dreapta, la stânga, iar la dreapta, apoi se lansă pe drumul nepietruit al unei străzi cu case mici şi joase. Opri în faţa unei curţi, cu gardul dărăpănat şi fără poartă.

Coborând din maşină, căpitanul văzu în curte două ţigănci care, observându-l, dispărură repede în spatele casei. Atitudinea lor suspectă îl determină pe ofiţer să se-ndrepte glonţ după ele. Lulughia tocmai îşi dezbrăcase taiorul de pe ea şi-l aruncase repede pe-o masă. Ca să înşele aparenţele, se spăla de zor pe mâini într-un butoi cu apă. Cealaltă ţigancă, Garofiţa, sora mai mică a Lulughiei, rămăsese ca o stană de piatră lângă butoi. Era clar, voiseră să ascundă, să acopere ceva, dar timpul scurt nu le permisese.

— De mult ai obiceiul ăsta? se adresă Roman Lulughiei.

— A, săru mânuţili, dom' căpitan. Ma şpăl! Ma şpăl!... şpăl!...

— Aha, te speli fiindcă ai mâinile „murdare"...

— Ma şpăl! Ma şpăl! repetă emoţionată Lulughia.

— Dar pe faţă de ce nu dai?

— Ee...

Apărură şi ceilalţi doi ofiţeri.

— Controlaţi taiorul de pe masă! le spuse Roman privind

la Lulughia. Uitătura ţigăncii îi „confie” pe loc că haina era cu bucluc.

Locotenenţii controlară taiorul. Dintr-un buzunar, ieşiră la iveală un teanc de bancnote de câte o sută de lei. Căpitanul rulă bancnotele la un capăt, ca şi cum ar fi vrut să le numere. La contactul cu degetul, ele fâşâiră. Erau noi-nouţe.

— Vai, inema! se auzi, deodată, glasul Lulughiei, care şi căzu la pământ.

— Să vină doftoru’! Fugiţi după doftor! strigă ţiganul cel bătrân la ortacii săi.

— Nu mişcă nimeni! ordonă Roman băgând mâna la haină, acolo unde ţiganii ştiau că trebuie să aibă pistolul. Un pas în plus şi s-a zis! Am pus mâna pe *şoşoi!* Ţiganii rămaseră la locurile lor ca încremeniţi. Îl ştiau de ce-i în stare. Băgaţi-o în butoiul cu apă şi îşi revine! le spuse, apoi, tinerilor ofiţeri.

— Ba nu, ca acuşilea ma simtără mai în stare, prinse „viaţă” ţiganca. M-a luatără, aşa, nişte râzgaieli pa inemă.

— Atunci, sus!

De frica butoiului cu apă, Lulughia se ridică fără a mai aştepta o nouă comandă. Era greu să-l păcăleşti pe „dom’ şăf al şăfilor”.

Se numărară banii: şapte zeci de bancnote aşezate în ordinea seriilor, de la 238001 la 238070. În total, 7.000 lei!

— Şi restul până la 150.000 lei? se încruntă căpitanul la Lulughia.

— Cari rest, bre?

— Deci nu ţi-ai dat seama că ordinea seriilor şi bancnotele noi-nouţe, „vorbesc” singure?

— Se sa vorbiască, bre?

— Că sunt de la bancă, de la casier! ridică tonul ofiţerul.

— Da, ăşa ie, bâne zâci, iubi-te-ar toati femeili, ca pă acolo, pă la-n bancă, i-am găşit. Irau pă ştradă.

Ca şi Lulughia, nici Garofiţa nu era dispusă să recunoască ceva. De multe ori, chiar când îi prinzi cu mâţa-n sac, infractorii nu mărturisesc faptele comise până nu „simt” că au căzut toţi în „laţ”. Unul dacă scapă pentru ei e încă bine,

că se va îngriji de „marfa” ascunsă şi, implicit, şi de ei.

Convinşi, acuma, că „familia” Lulughiei fusese angrenajul principal în acest furt, ofiţerii trecură la percheziţionarea locuinţei, dar nu mai găsiră nimic. Arestaţii fură aduşi la miliţie.

Puţin mai târziu, uşa biroului se deschise larg şi în prag apăru, însoţită de doi miliţieni, o femeie înaltă, robustă… Jubelina. Îi scrută dintr-o privire pe cei din încăpere şi înţelese repede că odată cu ea era prezentă acolo toată „trupa”.

Fără să fie nevoie de a fi confruntată cu martori, recunoscu imediat altercaţia avută cu Pompiliu Vlad în centrul de pâine. Cât despre existenţa vreunei complicaţii…

— Văleu, da’ nu ştiţi că m-am lăsat dă… Gatî, sântără şinstită!

— Minţi! o privi sever Roman. Dacă eşti cinstită, de ce te-ai dat drept gravidă? Doar îţi cunoşti meteahna.

— Hă, hă! râse ţiganca în colţul gurii. Aţ’ uitatără ca mea venitără şi mie omu’ dă la închisoare? Şi acu’ dă, poate că sunt… Hă, hă, hă…!

Jubelina avea mult tupeu. Era arhicunoscută pentru asta. Dar era tot la fel de cunoscută că nu admitea să fie trasă pe sfoară atunci când opera în cârdăşie cu cineva. Deci, avea şi ea un punct sensibil. Căpitanul Roman îi cunoştea însă mai multe…

— Poate că te aştepţi să-ţi revină o sumă mare, o invită el să ia loc pe scaun în biroul său.

Jubelina se aşează ca şi cum n-o interesa ce-i spunea ofiţerul. Urechile-i erau, însă, pe recepţie, că nu-şi prea aducea aminte când o mai invitase „şariful” să ia loc pe scaun.

Roman continuă cu aerul său caracteristic care, de ce să nu fie sinceră, dintr-un anumit punct de vedere îi plăcea Jubelinei; numai el reuşise să-i pună *legăturile,* a se citi cătuşele, lui Lică zis „Mână scurtă”, cel mai „blagoslovit” hoţ pe care ea îl întâlnise vreodată.

— Şi, iată, Jubelino, că a venit timpul când să te văd şi „friptă”!

— Şărifule, făcu ea ochii mari, fără *şfori…*

— Nu, dragă Jubelino nu trag cu ochii la zar, o pătrunse căpitanul cu privirea. Ne cunoaştem de mult şi ştii că joc cinstit, dar de data asta Lulughia te-a „fript”.

— Dovezi, dovezi, *că nu-s venită cu scoica la mal.*

— Îmi place de tine, vorbeşti ca din carte, atinse Roman o altă notă din portativul sensibilităţii ei.

— Dar şe, matali crezi că eu nu ştiam şi d’astea? se împopoţonă Jubelina.

— Bine, atunci să discutăm deschis. Ascultă: intrând imediat pe „fir”, am găsit la Lulughia, cu ocazia percheziţiei, 7.000 lei din „pradă”. Asta înseamnă că Lulughia după ce-a înşfăcat „pomana”, a ascuns *caimacul.* În fond, tu n-aveai de unde să ştii câţi bani erau în servietă şi ea a profitat de acest lucru. Necazul mare este că eu am găsit doar 7.000 lei şi nu cunosc ce alte sume a mai lăsat pe la celelalte rude ale ei.

— Şarifule, se foi ea pe scaun, juri pa *şoşoi* că joci cinstit?

— Să jur nu pot, Jubelino, sunt omul legii… Dar cea mai bună garanţie pentru tine este că ne cunoaştem de mulţi ani şi niciodată n-am spus un lucru numai de dragul ca să fie spus sau ca să obţin avantaje în anchetă. Întotdeauna am ţintit acolo unde trebuie, dar fără „artificii”.

— Asta, aşa-i. Ieşti drept, ca cea mai dreaptă lege dintre legi.

— Atunci?

— Vreau să ştiu câţi bani au fostără în geantă, spuse Jubelina.

— Dacă-mi ceri asta, înseamnă că tu nu eşti dreaptă.

— Ba sunt dreaptă, nu te oţărî! Pentru mine, ori că mă înşală cineva cu cinci franci, ori cu zece mii, tot leatu’ ăla ie. Întrebarea a fost numai aşa, pentru sufletu’ meu.

— Dacă-i aşa, atunci îţi spun, se aşează Roman din nou pe scaun. Se aşează şi Jubelina. În servietă erau 150.000 lei!

— Numa-n atât?

— Atât.

— Văleu, şi io cari ma gândeam la două, tri meleoane!

Căpitanul izbucni în râs.

— Râzi de mine? sticli ochii Jubelina.

— O, nu… Cum crezi că încap trei milioane într-o servietă?

— Pa, io aşa m-am gânditără.

— Vai, Jubelino, mă faci să nu te recunosc. Se poate…

— Ee, am glumitără şi io! îşi îndreptă ea basmaua, scăpând un surâs fals în colţul buzelor. Da’ într-o oră, o s-aveţi toţi banii! bătu ea mărunt din picior. Lasaţi-mă numa’ sa intru între ei.

Căpitanul încuviinţă.

— Da’ io cât o sa iau? se-n toarse ea, deodată, din prag.

— E, un an, doi, acolo, dar pun o vorbă bună la judecătorie, să fie cu… muncă corecţională!

— Văleu! sări ca arsă Jubelina. Adicătelea io n-am muncitără la bărbat şi muncesc acu’ la ştat?!

— De, nu eu te-am „fript”, ci Lulughia! se abţinu Roman să nu râdă.

— Da’ intră şi ei la… Este?

— Altfel cum, doar n-aţi fost cu toţii…

— Bine grăieşti, îşi suflecă mânicile Jubelina, da’ pune o vorbă la judecătorie, ca pă ei să-i dea ma-n jos! şi dispăru.

…Căpitanul Roman nu intră imediat în camera de alături, unde Jubelina împărţea judecata. Un anchetator, mai ales în chestiuni de „familie”, trebuie să fie un foarte fin psiholog. Pătrunse în birou numai când spiritele se încălziseră tare.

Jubelina se plimba nervoasă dintr-un capăt la altul al camerei; ceilalţi abia îndrăzneau să-i arunce câte o privire.

— Dom’ şăf al şăfilor, îl întâmpină ea pe căpitan, mergeţi cu Lulughia la marginea oraşului şi vă va arăta locu’ unde a ascuns restul de bani, într-o movilă cu gunoi de grajd. Da dă azi înainte să le intre bine-n devlă acestor nătărăi, se-ncruntă ea la ortaci, că Jubelina e şinstită în judecata sa!

Jubelina n-apucă să-şi continue fraza că o podidi plânsul. Căpitanul Roman era de-a dreptul uimit de comportarea ei. N-o văzuse niciodată plângând. Ce se-ntâmplase cu ea, ce voise să mai spună?

O mângâie uşor pe umăr şi o îmbărbătă cu o voce blajină:

— Hai, zi-i!

— ...că de azi încolo, Jubelina nu va mai ciordi nemica şi îşi va lua sărvici la ştat! izbucni ea intr-un plâns şi mai neguros.

Dar, nu plângea numai ea, plângeau toţi infractorii...

Aşa a luat sfârşit alerta a trei ofiţeri de miliţie pe urmele nepăsării. Şi poate ea ar mai fi durat şi astăzi, dacă „raza aceea de lumină" n-ar fi fost interpretată corect de căpitanul Roman, „razǎ" care avea să-l conducă nu numai la descoperirea făptaşilor. Vă puteţi da seama, acum, stimaţi cititori, care era semnificaţia acelui gest?

Răspuns:

Gestul „înaintaşei" avea menirea să-şi anunţe complicele că omul cu servieta, care urma a fi operat, poseda o groază de bani (... cât păr avea ea pe cap). Gestul face parte din „codul" hoţilor de buzunare.

O întâmplare nedorită

Liziera era mult mai răcoroasă decât şi-o imaginase căpitanul Roman în maşină. Adia un vânt uşor, care te-mbia la meditaţie, iar frunzele salcâmilor fluturau mărunt. Culoarea lor, de un verde pal, îi aduse în minte satul copilăriei sale, cu case purtate în cârcă de un deal plin de copaci, poiene şi flori. Iar la poalele dealului şerpuia, printre tufe de răchită şi salcâmi, un pârâu ca-n poveştile lui Creangă. Salcâmii aveau însă frunzele mai late decât cele din această lizieră. De ce oare?

— Nu veniţi? simţi căpitanul o mână prietenească pe umăr.

— A, da. Cum să nu.

— Cred că sunteţi obosit. Ştiu că azi-noapte aţi fost de serviciu. Fără să vreau a venit rândul meu să vă răpesc ziua dumneavoastră liberă.

— Nu-i nimic. Am făcut un duş rece şi mă simt ca un nou născut.

…La capătul lizierei de salcâmi, spre nord, îi aştepta şeful postului de miliţie Mogoşoaia. Văzându-i pe ofiţeri, plutonierul îşi îndreptă cascheta. Căpitanul îi făcu semn să renunţe la formula de raport.

— Sunt căpitanul Roman! îi întinse el mâna subofiţerului.

— Să trăiţi!

— Iar dumnealui este colegul meu, locotenentul Muşat.

— Să trăiţi! dădu mâna şeful de post şi cu Muşat. Dar vă cunosc, ca de altfel şi pe tovarăşul căpitan Roman.

— De unde? îl privi curios căpitanul.

— Cum, chiar dumneavoastră aţi uitat?…

Roman era vădit încurcat, iar Muşat era şi el nedumerit.

— Din cartea dumneavoastră „Enigmele căpitanului Roman”! făcu vesel subofiţerul.

— Aa… se lumină Roman la faţă, apoi tăcu pentru că nu era în obiceiul lui să vorbească despre sine, nu-i plăcea să fie lăudat.

— Cartea dumneavoastră am „devorat-o” pur şi simplu, ca de altfel şi ceilalţi tovarăşi ai noştri. Ne-am regăsit cu toţii în ea…

— Mă rog… Asta mă bucură, zise căpitanul cu o anumită stângăcie în glas. Să vedem însă dacă acum suntem în stare să dezlegăm enigma care ne aşteaptă.

Intrară în liziera de salcâmi. Lângă o tufă, erau învelite într-un ziar mai multe obiecte de îmbrăcăminte. Pachetul se afla la zece metri de şanţul drumului care ducea în satul Buciumeni.

— Au fost găsite de un cetăţean din comună care căuta ciuperci. Dincă îl cheamă, explică şeful de post. Un lucru este însă foarte curios. A observat un tânăr care se-ndrepta spre ele. Avea în mână şi o cazma. Când l-a zărit pe moş Dincă, individul a rupt-o la fugă cu cazma cu tot. A luat-o spre sat, spre Buciumeni. Sunt cam patru kilometri până acolo.

— A pus mâna cineva pe obiecte? întrebă. Roman.

— Nu. Moş Dincă spune că nu s-a atins. Cred că este

cazul să le examinăm noi. Se observă clar că sunt pline de sânge.

— Nu trebuie să ne grăbim. Întâi va intra în joc Ringo. Dar unde este câinele? se-ntoarse Roman spre locotenent, sesizând abia acum că Ringo nu era prezent la datorie.

— Este bolnav, raportă Muşat. E gripat!…

— Şi ce-are a face! Eu de câte ori n-am fost gripat şi am venit totuşi la datorie! zise căpitanul cu o notă de răutate.

În realitate, nu-l caracterizau astfel de trăsături, însă „răutatea” sa de acum avea nuanţa regretului de a nu putea folosi pe cel mai bun prieten al miliţienilor, care îi scosese din multe încurcături. Apoi, după calculele lui Roman, prezenţa unui câine de urmărire era foarte necesară în acest caz. Bunăoară, el ar fi luat cel puţin urma proaspătă a tânărului cu cazmaua şi ar fi lămurit cine era acest personaj misterios.

— Să vină Ringo! se decise Roman în cele din urmă. Anunţă prin staţie să sosească cât mai repede.

Locotenentul execută ordinul şi apoi se întoarse lângă căpitan.

— Vine…

— Mulţumesc. Până atunci, ca să nu stăm degeaba, ne putem permite numai să desfacem hainele uşor, cu penseta, şi să le examinăm sumar, ferindu-ne să lăsăm noi vreo urmă de miros.

Desfăcură hainele cu grijă. Ieşiră la iveală un raglan bej, gen „Garbo”, fără doi nasturi de jos. Era plin de pete de sânge uscat şi era sfâşiat în două locuri. Pe spate avea mai multe striaţii. Căpitanul Roman le privi mai atent cu lupa.

— Urme de târâre! se pronunţă el.

— Curios… murmură şeful de post.

Examinară mai departe îmbrăcămintea. Erau numai lucruri fine: un pulover din mohair, de culoarea vişinei putrede, o fustă din tergal, de culoarea cafelei cu lapte, o bluză galbenă, din mătase, un furou alb, dantelat, un sutien cu dantelă neagră, un chilot şi o pereche de, ciorapi din nylon. Majoritatea erau sfâşiate şi murdare de sânge.

— Dar pantofii? întrebă copilăreşte Muşat, ca şi când ar fi

trebuit să-i găsească neapărat acolo.

— Nu sunt, nu vezi? ridică Roman scurt din umeri. Poate tocmai pantofii or să ne aducă o rază de lumină în această afacere.

— Dacă-i găsim, zise plutonierul.

— Nu ştiu, şovăi căpitanul, însă ciorapii sunt murdari de pământ la tălpi. Poate că femeia a mers în ciorapi pe undeva.

— Atunci trebuie să recoltăm probe de pământ pentru analize de laborator, fu de părere locotenentul.

— Trebuie, da, îl aprobă Roman gânditor.

— Bine, dar aici este iarbă! interveni subofiţerul. Atunci de unde să recoltăm probe comparative?

— Deocamdată nici eu nu ştiu. Ne aflăm în faţa unei *împrejurări negative,* aşa cum este denumită această situaţie în criminalistică, şi până nu vom stabili locul producerii evenimentului, al infracţiunii, nu mă pot pronunţa de unde să recoltăm probe de sol pentru comparaţie. Poate că acest loc este într-un alt punct al lizierei, sau poate că el este undeva mult mai departe. Esenţialul este ca, pe baza datelor ce ni le oferă acest pachet de haine, să putem interpreta corect cu ce infracţiune ne confruntăm şi numai după aceea vom încerca să „detectăm” şi locul unde ea s-a produs.

— Aveţi dreptate, îi plăcu lui Muşat. Din moment ce nu cunoaştem despre ce faptă este vorba, cum să ne orientăm în găsirea locului unde ea s-a comis? Ar fi foarte greu, dacă nu chiar imposibil.

— … Şi, aşa este foarte greu, încuviinţă căpitanul. Nu ştiu care criminalist s-ar încumeta să tragă o concluzie certă asupra existenţei unei infracţiuni, doar pe baza examinării unor haine. Este un paradox atâta vreme cât eşti privat de victimă, de cadavru, şi, de ce nu, de locul consumării acţiunii delictuale. Noi, totuşi, să încercăm să ne adunăm gândurile, experienţa şi să construim cel puţin raţionamente care să stea la baza acţiunilor ce le vom întreprinde. Vă ascult opiniile.

— În ce mă priveşte, începu locotenentul, judecând după

multitudinea petelor de sânge şi după aspectele de tăieturi pe care le prezintă hainele în anumite locuri, aş fi tentat să îmbrăţişez ipoteza omorului.

— Mobilul? îi ceru Roman.

— Poate răzbunare, poate gelozie… doar era femeie.

— Nu crezi că acest mobil este… prea mobil? Cum putem promova o astfel de ipoteză când nici măcar nu cunoaştem femeia care a purtat aceste haine, relaţiile ei… Unde se află cadavrul? Cine este el?

— Cred că ar trebui să solicităm un detector de cadavre şi să sondăm toată liziera de salcâmi, fu de părere şeful de post. S-ar putea crede că tipul cu cazmaua poate fi asasinul şi a îngropat cadavrul în lizieră.

— „S-ar putea crede”, îl imită Roman, însă această supoziţie nu răspunde la o întrebare logică: de ce presupusul asasin n-a îngropat hainele odată cu cadavrul?

— Da, chiar… meditä plutonierul. Pentru ce s-a complicat? Pentru ce a fost nevoie să rişte a doua oară de pomană?… Încâlcită treabă!…

— Eu sunt de părere, interveni Muşat, să începem verificările de la data de ieri, înscrisă pe ziar.

— De acord, spuse Roman, dar încotro ne îndreptăm cercetările, pe cine verificăm?

Locotenentul ridică din umeri. Şeful de post nu arăta nici el mai dumirit.

— Înţeleg deci că aţi cam renunţat la ipoteza omorului…

— Dacă n-avem cadavrul… dacă n-avem… era încurcat Muşat.

— Hai să promovăm atunci altă versiune, nu-şi pierdu cumpătul căpitanul, deşi, ipotetic vorbind, se poate admite şi omorul, dar autorul nu poate fi cel cu lopata.

— Bine, dar care ar fi atunci rolul lui? se-ntrebă subofiţerul.

— Deocamdată, nedefinit… murmură Roman. Apoi, după o pauză: La urma urmei poate că n-a avut niciun rol. Un asasin n-ar fi lăsat pachetul cu haine aici, unde poate fi văzut din drum, ci l-ar fi dus cât mai departe, în mijlocul lizierei.

— Bine, dar reţin că mai înainte aţi fost întrucâtva de acord cu ipoteza omorului.

— Am fost şi sunt, dar cu rezerva că hainele victimei au ajuns aici întâmplător.

— Şi-atunci tot „întâmplător” venea tânărul cu cazmaua să le-ngroape? nu se putu abţine Muşat. Tot „întâmplător” lipsesc şi pantofii? De ce nu i-a lăsat împreună cu hainele?

Căpitanul Roman nu mai avu „puterea” să aducă vreun nou argument cu care să-şi susţină ultima idee formulată. Şi Muşat avea dreptate. În lipsa unor elemente clare care să poată fi luate în discuţie, îşi făcea loc jocul necunoscutelor.

— Dar de ipoteza unui accident de circulaţie ce-aţi zice? mai încercă Roman. Se gândea la câteva semne mai palpabile: la nasturii lipsă de la raglan, la rupturile hainelor şi la striaţiile longitudinale de pe ele, semne care de regulă se întâlnesc în cadrul accidentelor de circulaţie.

— Bine, dar pe drum nu există nicio urmă de accident, ţinu să precizeze subofiţerul. Am controlat foarte atent.

— Poate că accidentul s-a comis în altă parte.

— Şi-atunci ce caută hainele aici? îl întrebă locotenentul.

— Poate că au fost aduse… presupuse Roman.

— Scârţiie… făcu Muşat. Vedeţi, ajungem din nou de unde am plecat, la problema băiatului cu cazmaua. De ce n-a îngropat hainele ieri şi a încercat abia astăzi? Dacă el n-ar fi implicat în afacere, ar mai fi avut interes să le îngroape? Apoi, avem noi cadavrul ca să ne dăm seama că a fost victima unui accident? N-avem. Ca atare, se poate interpreta că nasturii de la raglan s-au rupt în timpul unei eventuale lupte dintre victimă şi agresor, iar striaţiile de pe haine provin, să zicem, de la târârea cadavrului în lizieră.

— Mda… trebui să admită căpitanul. Nu se poate veni în întâmpinare cu niciun fel de răspuns cert, iar deducţiile se împotmolesc şi ele când sunt aproape să contureze un indiciu mai ca lumea.

În acele momente de cumpănă, speranţa nemărturisită a miliţienilor se îndreptă spre Ringo, care trebuia să sosească din moment în moment. Abia acum locotenentul Muşat şi

şeful de post îşi dădeau seama câtă dreptate avusese căpitanul Roman când apelase la serviciile lui Ringo, chiar dacă animalul era gripat. Era o soluţie, poate salvatoare, de care trebuia să se facă uz.

— Dacă Ringo ne va dezamăgi, veni căpitanul în întâmpinarea gândurilor ce-i frământau şi pe colegii săi, vom începe prin investigaţii în satul Buciumeni. Poate providenţa ne va ajuta să dăm peste un om şi o lopată.

— Şi peste ceva roşu şi rotund! adăugă şeful de post.

Căpitanul se uită uimit la subofiţer.

— Vă rog să mă scuzaţi, tresări subofiţerul, dându-şi seama de uimirea celorlalţi. Am uitat să vă raportez, e vina mea, că moş Dinică a spus despre tânăr că purta un costum de culoare închisă, iar în mână ţinea ceva roşu şi rotund!

Maşina se opri şi primul care coborî fu Ringo. Când îl văzură, miliţienii îl înconjurară ca pe un copil şi începură să-l dezmierde. Ringo era moleşit şi marcat de suferinţă. Totuşi, el se ridică în picioare şi se mai învioră puţin când Roman îl mângâie afectuos. Era singurul miliţian, în afară de conductorul său, căruia îi îngăduia să-l mângâie. Ţineau mult unul la altul şi nu numai pentru că Roman îşi găsea întotdeauna timp să se joace cu el, dar şi pentru faptul că ei colaboraseră împreună în numeroase misiuni grele, iar ofiţerul se pricepea ca nimeni altul să-l felicite pe Ringo pentru succes, dar şi să-l consoleze când avea ghinion.

— Hai, Ringo! Hai!... îl îmbărbăta prietenul său.

Câinele ştia bine ce însemnau aceste cuvinte. Mai ştia că se află în atenţia tuturor, că de la el se va aştepta un rezultat care să le lumineze chipurile. Privi cu înţelegere la căpitan, apoi se lăsă condus de lesă de stăpânul său.

— Nu garantez pentru el, dar voi încerca, zise conductorul câinelui, dându-i urma de miros de la hainele desfăcute.

— Hai, Ringo! Hai!...

Câinele mai întoarse o dată capul spre căpitan, apoi adulmecă urma de miros. O adulmecă bine şi vru să plece în cursă cu tot elanul, dar se-nfrână singur. Părea dezamăgit. Ridică privirea la conductorul său. Subofiţerul

pricepu că este în impas şi-i mai dădu o dată hainele să le miroasă. Ringo îşi luă din nou elan, dar nu se avântă în vreo direcţie. Înconjură numai hainele de câteva ori, apoi se aşeză pe burtă cu spatele la miliţieni.

— V-am spus că nu garantez pentru el, zise conductorul dezamăgit. Gripa i-a afectat mirosul.

— ... Dar nu şi flerul! zise Roman radios, spre mirarea celor de faţă.

— Bine, dar la el flerul este egal cu mirosul... îngână conductorul câinelui.

— Absolut! întări căpitanul. Deşi gripat, el şi-a făcut pe deplin datoria. Ruşinos cum îl ştim, s-a întors cu spatele la noi, pentru că nici el nu este sigur, dacă, în starea în care se află, ne-a fost de folos cu ceva. Bravo Ringo!

Atât îi trebui câinelui să audă, că se sculă vioi în picioare cu faţa la miliţieni.

— Bravo, Ringo! îl mângâie Roman pe după urechi. Bravo! Eşti cel mai bun câine poliţist! Fără tine ne-am fi chinuit în van să descoperim cum au ajuns aceste haine aici.

Animalul era deosebit de bucuros şi se aşezase în faţa căpitanului de parcă ar fi vrut să-i intre în suflet. Suferinţa-i dispăruse.

— Bravo! îl mai mângâie o dată. Ai văzut, ce ţi-am spus! Am fost şi eu gripat de multe ori şi mi-a trecut! La noi boala nu-şi face cuibar!...

Câteva clipe, nimeni nu mai spuse nimic. Scena impresionase...

— Şi care-i rezolvarea, tovarăşe căpitan? îndrăzni şeful de post,

— Foarte simplă, doar ai văzut! Pachetul cu haine a ajuns în marginea lizierei printr-o simplă întâmplare!

— Mda, aveţi dreptate, descifră şi subofiţerul atitudinea lui Ringo, de a da câteva târcoale hainelor.

Dumneavoastră vă puteţi da seama, stimaţi prieteni ai căpitanului Roman, cum se „traduce” comportamentul câinelui de a înconjura hainele de câteva ori, fără a se lansa

într-o aşteptată cursă de urmărire? Insistaţi!... Ringo vă iubeşte şi vă vrea alături de el, dar pentru asta pretinde să fie înţeles...

— Am avut mare noroc că tânărul cu cazmaua n-a apucat să se atingă de haine, fu de părere Muşat, căci Ringo i-ar fi luat urma.

— De ce noroc, poate chiar nenoroc! interpretă Roman mult mai matur. Cred că o dată cu el, limpezeam altfel treburile. Dar bine că avem idee cum au ajuns hainele aici.

— Să le fi adus vântul? spuse întrebător plutonierul.

— Nu este posibil, erau prea grele, aprecie căpitanul. Cred că este vorba despre un alt „vânt". Aţi înregistrat cumva vreun caz de dispariţie în ultimul timp? Mă refer la o femeie, evident.

— De fapt eu abia azi dimineaţă am venit din concediu, dar după câte ştiu sunt ani de zile de când noi n-am mai înregistrat o astfel de reclamaţie, răspunse subofiţerul.

— Dar vreun caz de moarte accidentală sau moarte patologică, aţi avut în ultimele zile?

— Nu... Ba da! făcu ochii mari plutonierul. Ajutorul meu mi-a spus, azi-dimineaţă, că ieri a decedat în Bucureşti una dintre farmacistele noastre. Locuieşte în Buciumeni. Se pare că a fost victima unui accident. Nu cunosc exact împrejurările.

— Era tânără? întrebă căpitanul.

— Douăzeci şi doi de ani.

— Elegantă?

— Ultra... începu să facă legătura şi şeful de post.

— Căsătorită?

— Da, cu... Ah! „Ceva roşu şi rotund"! Cum dracu' de nu mi-am dat seama! izbucni el. Soţul ei este impiegat de mişcare. Aşadar, cascheta...

— ... Noi putem pleca? auziră în spatele lor pe conductorul lui Ringo.

— Da, bineînţeles, încuviinţă Roman. Noi vă mulţumim.

Totuşi, căpitanul nu se putu despărţi chiar în aceşti termeni de câine.

— Bravo, Ringo! Laba! îi ceru el animalului. Bravo, Ringo!

...Mihai Cornea, impiegatul de mişcare din staţia C.F.R. Buftea, fu chemat de un cetăţean până la Consiliul Popular, în legătură cu formalităţile de înhumare ale soţiei sale. Fu invitat într-o cameră unde, spre surprinderea lui, dădu cu ochii de trei miliţieni.

— Să trăiţi! îi salută el cu oarecare jenă.

— Luaţi loc! îl invită căpitanul Roman. Şi vă rog din capul locului să nu vă faceţi nicio problemă. Am luat legătura cu miliţia Capitalei şi am aflat în ce condiţii a fost accidentată soţia dumneavoastră de maşina aceea blestemată. Deşi şoferul îşi va primi pedeapsa cuvenită, ştiu că pierderea pe care o suferim împreună este ireparabilă. Vă rugăm să primiţi condoleanţele noastre.

— Mulţumesc... îngână Cornea cu ochii împăienjeniţi de lacrimi. O iubeam mult...

— Şi-acum să vă spun de ce v-am chemat, continuă căpitanul după o pauză. Vă rog să ne scuzaţi că ne-am folosit de stratagema cu actele de înhumare, cu Consiliul Popular, dar am considerat că aşa este mai bine, că nu trebuie să ştie nimeni că aţi fost chemat de lângă mort la miliţie. Ştiţi, s-ar putea ca unii oameni să creadă verzi şi uscate şi atunci s-ar da naştere la fel şi fel de comentarii nedorite.

— Chiar au şi-nceput! zise impiegatul iritat. Apoi, pe un ton mai liniştit: Aţi procedat foarte bine aşa şi eu vă mulţumesc pentru asta. Dacă ar fi auzit rudele ei că am fost chemat la miliţie, cred că mi-ar fi crăpat capul, nu altceva!

— Ce cuvinte sunt astea? Se-ncruntă Roman.

— Sunt! se agită Cornea. Pentru că unii dintre ei au scos vorbe că eu aş fi omorât-o, că eu aş fi aruncat-o în faţa maşinii! Degeaba le-am explicat că eu eram la serviciu în timpul acela, că pot să verifice dacă doresc, ei nu şi nu... o ţin tare pe-a lor, că eu i-am făcut de petrecanie. Fratele ei mai mare m-a ameninţat că tot îmi va lua gâtul, iar un unchi, pe nume Iordache, a lansat zvonul că miliţia tot mă va demasca până la urmă. Mă veţi demasca după hainele ei pe care mi-au rămas amprentele criminale.

— Mda… Şi ştiind că aţi pus mâna pe haine, intui mai departe căpitanul, că le-aţi împachetat într-un ziar, când vi le-a dat de la morgă, că…

— Da… lăcrimă impiegatul, că la morgă i-am adus haine noi, iar când am venit cu mortul spre casă, cu camionul…

— E suficient, renunţă Roman la celelalte detalii. De fapt, noi pentru asta v-am chemat, cred că v-aţi dat seama. Cineva a găsit hainele în marginea lizierei şi chiar era gata să vă surprindă când urma să le îngropaţi, şi de aici a ieşit o întreagă tărăşenie care ne-ar fi dat bătaie de cap poate mult şi bine, dacă nu ne ajuta un foarte bun prieten al nostru. Întâmplarea cu hainele, de fapt o întâmplare banală, putea să alerteze zeci şi sute de miliţieni, zeci şi sute de oameni care se ofereau să ne ajute. O asemenea întâmplare n-aş mai dori-o nici unui poliţist, fie el chiar, şi căpitanul Roman!

— Vă rog să mă iertaţi, numai eu sunt de vină, plecă impiegatul capul în pământ. Aş merita să…

— Vă rog! îl opri căpitanul. Înţeleg că n-aţi bănuit ce implicaţii putea să creeze gestul dumneavoastră. Acum mergeţi acasă şi vă asigur că după înmormântare o să chemăm noi la miliţie toate rudele neîncrezătoare şi o să le convingem despre adevăr.

— Vă mulţumesc, sunteţi tare bun, după ce că v-am creat atâtea necazuri…

— Puteţi merge.

— Plec imediat, se ridică impiegatul, dar aş vrea să vă rog, dacă nu este secret, să-mi spuneţi şi mie cine este prietenul dumneavoastră care v-a scos din încurcătură? M-aţi făcut tare curios.

— Nu-i niciun secret, zâmbi Roman. Acest prieten este un mare iubitor al oamenilor. El este un câine poliţist şi se numeşte Ringo.

Acum, în final, când puteţi aprecia singuri, stimaţi prieteni ai lui Ringo şi ai căpitanului Roman, ce contribuţie valoroasă a avut câinele în dezlegarea iţelor încâlcite ale acestui caz, vă puteţi explica comportamentul lui de

înconjura hainele de câteva ori? Ce a semnificat el şi cum a ajuns pachetul cu haine în marginea lizierei de salcâmi?

Răspuns:

Înconjurarea hainelor de către Ringo a semnificat că nu exista niciun fel de urmă de picior a persoanei căutate, deci pachetul ajunsese acolo pe altă cale. De aici, căpitanul Roman a tras concluzia că pachetul fusese aruncat din drum, dintr-un autovehicul, care, în final, s-a dovedit a fi carul mortuar ce o transportase pe soţia lui Mihai Cornea în ultimul ei drum spre casă.

Hoţul de păsări

Într-un cartier din marginea oraşului dispăruseră de la un cetăţean mai multe găini. Căpitanul Roman şi locotenentul Muşat se deplasară imediat la locul faptei.

— Cred că v-am chemat degeaba, vă rog să mă iertaţi! îl întâmpină păgubaşul. Găinile au fost luate de o vulpea

— Ce vă face să credeţi asta? îl întrebă Roman curios!

— După ce-am dat telefon la miliţie, am găsit păr de vulpe în coteţ şi în apropierea lui.

— Vă rugăm să ne conduceţi şi pe noi acolo.

Ofiţerii cercetară în amănunt coteţul de păsări şi împrejurimile.

În coteţ, erau împrăştiate pe jos diverse pene şi fulgi de pasăre, pete de sânge şi douăsprezece ouă.

— Câte găini v-au dispărut?

— Toate, zise cetăţeanul.

— … Douăsprezece?

— Numai zece, înţelese omul că ofiţerul numărase ouăle. Toate zece erau ouătoare, însă două dintre ele se-nvredniceau de două ori pe zi. Soţia mea n-a strâns ouăle aseară şi a uitat să închidă uşa de la coteţ. Aşa-i când e să dea „norocul” peste tine…

Căpitanul Roman mai găsi în coteţ şi fire de păr de vulpe.

— A avut de lucru serios, cumătra! strecură el privind la penele de pasăre şi stropii de sânge din coteţ, care duceau până în fundul grădinii.

— Da, aşa sunt vulpile... zise gazda abătută. Ele nu se opresc la cât le trebuie, ci mai mult omoară!

— N-aţi auzit niciun fel de zgomot peste noapte?

— Nu, n-am auzit, ridică omul din umeri. Şi nici câine nu am.

— Dar câinii vecinilor n-au lătrat?

— Nu i-am auzit, de ce să mint.

Miliţienii căutară urme şi dincolo de fundul grădinii, însă nu mai găsiră nimic.

— Acum ce faceţi, mai întocmiţi acte? se adresă gazda lui Muşat care aduna părul de vulpe într-un plic.

— Dumneavoastră ce părere aveţi? îl sondă locotenentul.

— Eu zic că nu, din moment ce le-a luat vulpea.

— Noi, totuşi, facem acte pentru această „vulpe”, îi făcu cu ochiul căpitanului. Trebuie să-i întindem o cursă şi s-o prindem. Dacă mai dă „iama” şi prin alte coteţe, nu?

— Bine, dar n-o puteţi trimite în judecată dacă o prindeţi! nu pricepu omul aluzia tânărului ofiţer. Aşa ceva n-am auzit de când mă ştiu!...

— Depinde câte picioare are vulpea... ridică Roman din sprâncene.

— Cum adică?

— Dacă are două picioare, sau chiar unul, – în cazul că e şchioapă –, noi o trimitem totuşi în judecată.

— Zău dacă mă taie capul la ce vă referiţi dumneavoastră! Dumiriţi-mă şi pe mine, zise rugător păgubaşul.

— Mă refer la un om şiret ca o vulpe, îi explică Roman.

— Adică la un hoţ, vreţi să spuneţi! îşi schimbă omul privirea.

— Exact. La un hoţ, poate chiar mai şiret decât o vulpe! din moment ce se şi foloseşte de blana ei.

— Cum aţi ajuns la această concluzie?

— Relativ simplu, zâmbi căpitanul. Spre exemplu, dincolo

de fundul grădinii, fulgii de găină şi petele de sânge au dispărut cu desăvârşire. Să admitem, hai, că fulgii i-a luat vântul, dar sângele?...

Mai departe Roman îi înşiră şi alte argumente, ultimul dintre ele fiind de-a dreptul miraculos pentru păgubaş.

— Şi cât e de simplu! Hm!... zvâcni omul din cap, neluându-şi gândul de la argumentul hotărâtor. E ca povestea cu oul lui Columb.

A doua zi dimineaţă, miliţia fu sesizată despre dispariţia unor găini de la un alt cetăţean din cartier. Vinovata, desigur... tot o vulpe!

— Ale dracului jivine! Şi crezusem c-am scăpat de ele, îşi puse păgubaşul mâinile în şold. Nu-i nicio săptămână de când am fost la vânătoare de vulpi în pădure!

— În care pădure? se interesă căpitanul.

— Cea din coasta dealului, din faţa dumneavoastră.

— Recolta?

— Şase vulpi. Aveau părul la fel cu cel pe care l-am găsit în coteţ. Ale dracului, ce se pricep la furat... O fi vulpe sau vulpoi? frecă omul, preocupat, între degete, un smoc de păr maro-roşcat.

— Vulpoi! râse căpitanul.

Încotro trebuia să-şi îndrepte căpitanul Roman cercetările? O idee i-o insuflase chiar al doilea păgubaş când se referise la vânătoarea de vulpi. Logica ofiţerului era următoarea: ca să procure părul de vulpe, autorul participase la respectiva vânătoare luând contact cu vânatul pe care avusese grijă să-l „scarmene” puţin. În cazul în care nu participase la vânătoare, el trebuia să fie vreun braconier ce întinsese capcane clandestine.

Căpitanul Roman verifică ce persoane locuiau în zonă şi care se puteau preta la furturi de păsări. Identifică patru suspecţi. Unul dintre ei, Jan Zeicu, suferise în trecut o condamnare pentru astfel de furturi, numai că atunci operase simplu şi nicidecum ca o „vulpe”. Dacă el era omul căutat, ofiţerul trebuia să acţioneze cu multă prudenţă, ţinând seama nu numai de iscusinţa hoţului, dar şi de dificultăţile de probaţiune pe care le prezintă aceste cazuri.

Produsul infracţiunii, respectiv păsările, sunt tăiate, preparate şi consumate, uneori găsindu-se doar penele care n-au cine ştie ce valoare individuală de identificare şi pot fi justificate numai printr-o simplă afirmaţie. Alteori ele sunt vândute pe piaţă şi-atunci…

Căpitanul stabili că toţi cei patru suspecţi luaseră parte la vânătoarea de vulpi în calitate de gonaci. Pe trofeele de vânătoare puseseră mâna mai multe persoane, fiind foarte greu de stabilit în exclusivitate numărul lor. Roman nici nu intenţiona să facă investigaţii în acest sens printre participanţii la vânătoare, deoarece ar fi aflat şi autorul, ba poate fără să se ştie s-ar fi putut sta de vorbă chiar cu el, şi-atunci acţiunea ar fi fost ratată. Interesul era ca hoţul să creadă în continuare că i-a indus pe toţi în eroare, inclusiv miliţia, şi că „vulpea” poate să-şi facă mai departe de cap.

Animat de o intuiţie de moment, ofiţerul luă hotărârea să-i facă o vizită lui Jan Zeicu. Îl luă cu el şi pe locotenentul Muşat.

— O! Ce onoare! îl întâmpină Jan cu gesturi largi. Salut poliţia de coastă! Chiar îmi era dor să mai văd un poliţist în curtea mea.

— Dacă-ţi era chiar aşa de dor… uite c-am venit, zâmbi Roman prefăcându-se că nu ia în seamă ironia.

— Vă rog să luaţi loc, îi invită gazda. Da’ arătaţi bine, dom’ căpitan, să mor eu! Luaţi „Gerovital”, cu ce naiba vă trataţi, că eu pot să fac şi „Boicil-forte” şi tot nu mă mai îndrept de şale. Şi-apoi mă pieptăn cu prosopul, după cum vedeţi…

— Şi cu toate acestea eşti foarte sprinten şi vioi, îl admiră ofiţerul.

— Lăsaţi… Mă flataţi.

— Deloc, zise căpitanul cu o mină serioasă. Numai un asemenea om poate să se-ncumete să alerge la o vânătoare.

— Aa, acum ştiu la ce vă referiţi, se lumină el imediat la faţă, dar la vânătoarea aia mai mult am urlat decât am fugit.

— Zău! Nici să faci mult, ca lupul nu-i uşor, glumi

căpitanul. Cere antrenament.

— Hai că-i bună. Râse gazda. Apropo, ştiţi bancul cu Bulă şi bunicul, de l-a păcălit p-ăl bătrân să facă în faţa copiilor ca lupu'?

— Nu, răspunse Roman. E bun?

— Grozav. Cică…

Zeicu povesti bancul, iar ofiţerii se-amuzară. „Dacă marele şarpe rezistă şi la bancuri cu Bulă, înseamnă că vizita lui este întâmplătoare, că nu vrea să-mi facă vreun „şanj", presupuse Zeicu. Cine ştie după ce ghiocel mai umblă?"

— Şi cu ce treburi pe la mine, dom' Roman? întrebă el după un timp.

— Cu nimic deosebit. Am trecut numai pe aici şi i-am zis tânărului meu coleg să-ţi facem o vizită.

— Bine aţi făcut.

— Când miliţia calcă pragul casei unui om, nu înseamnă că ea a venit neapărat cu te-miri-ce probleme, adăugă ofiţerul. Doar oameni suntem şi noi…

— Aveţi dreptate. Atunci înseamnă că puteţi servi şi-un păhărel.

— De ce nu.

Zeicu aduse o sticlă cu vişinată şi o turnă în trei păhărele.

— Trăiască poliţia de coastă! ură el şi dădu paharul pe gât.

— Noroc!

— Să ştiţi că într-adevăr am noroc, îşi dădu drumul la gură. Am un serviciu bun, salariul la fel… n-am de ce mă plânge. Acum îmi dau seama c-am fost un nătărău când mă ocupam de găinării. Mi-a plăcut al dracului carnea de corcoviţă, mai ales când e prăjită bine şi e mazilită prin usturoi. Dacă i-ai dilit şi-o mămăliguţă, mamă!… După aia poţi să spargi avioane, nu altceva! Am bani să-mi satisfac hatârul şi de câte două ori pe zi dacă-mi place. Ştiţi ce este în spatele casei mele? Nu ştiţi, de unde să ştiţi. Crescătorie de înaripate, dom' Roman! Am treizeci de corcoviţe (găini), zece raţe şi şapte gâşte. Dacă doriţi şi aveţi puţintică răbdare, trântim la fix două orătănii într-o tigaie.

— Nu, mulţumesc. Eşti drăguţ. Am servit masa.

— Atunci un păhăruţ tot mai merge.

— Merge… nu-l refuză căpitanul, dându-şi seama că omul o rupsese cu trecutul.

— Aţi fost băiat de etichetă cu mine, dom’ Roman, umplu el din nou paharele. Dumneavoastră mi-aţi făcut capu’ mare să intru la serviciu şi eu, băiat fin, v-am ascultat. Doamne, ce bine mi-a prins! Când v-am văzut că intraţi, pe poartă mi-am zis că iar vreţi să-mi băgaţi mortu’ în casă, dar acum m-am liniştit.

— Înseamnă că aveai totuşi un motiv, de vreme ce te-ai temut, speculă ofiţerul vorbele gazdei.

— Nu pentru mine mă temeam, să mor… convinse Zeicu prin candoarea sa, ci pentru jagardeaua aia de Cojocaru, care mi-e prieten într-un fel. Am crezut că i s-a lipit mâna de ceva, că tot îl cicălesc să intre la noi la fabrică, dar zice că-i mai bine aşa… că-i trebuie timp până să se-nveţe să se scoale la cinci, odată cu găinile. Da’ găini îi place, muşamaua naibii… aruncă Zeicu cu o uşoară revoltă.

— E, poate nu chiar aşa de mult ca dumitale, „înţepă” căpitanul.

— Chiar aşa nu, dar le prăpădeşte când le are pe masă. Înainte de vânătoare, a venit la mine şi m-a rugat să-i dau din orătăniile mele că botează copilul lui fii-su. Mi-a zis că-mi dă banii mai târziu. „Fugi bă… caţarolă! i-am zis. Eu am faţă de papleacă, de încărcător şef ca tine, că le cam suge, ăsta-i adevărul. Când oi lucra ca mine la fabrică, e altceva. Baţi palma?” N-a vrut. Da nu mai pun un păhărel, dom’ Roman?

— Pune… observă căpitanul că băutura îi dezlega bine limba gazdei. După cum mi-ai spus, înţeleg că nu prea ai argumente să-l convingi să-şi ia serviciu.

— Nu prea am, da, recunoscu Zeicu. Şi dacă aţi şti de câte ori am încercat… Se mai duce aşa, cu ziua. A fost şi cu mine la vânătoare să-mpuşte un pol, doi, acolo. Eu m-am dus de plăcere, că am un prieten pădurar şi m-a rugat că nu aveau oameni. I-am zis şi-atunci de serviciu, dar nimic. Umblă numai după ciubucăreală… A jupuit şi o vulpe

împuşcată şi i-a luat blana s-o repare, doar, doar o scoate câţiva lei pe ea.

— Ciubucar, da… aprobă formal ofiţerul. Dar de ce vulpea n-a fost predată odată cu celelalte? Iartă-mă de întrebare… instinctul profesional.

— Vă-nţeleg, făcu Zeicu. Dar nu-i nicio hibă la mijloc. Au tras mai mulţi vânători în ea şi-au ciuruit-o ca pe-o ţintă. Blana nu mai era bună de nimic.

— Aha…

— Ştiţi la ce m-am gândit eu, dom' căpitan, şi vă rog să mă iertaţi de îndrăzneală, schimbă el tonul.

— Ascult.

— Acum, fiindcă tot aţi dat pe la mine şi veni vorba de Cojocaru, n-aţi vrea să intraţi dumneavoastră pe fir şi să-i faceţi o vizită? Numai miliţia cred că l-ar putea convinge. Ştiţi dumneavoastră, frica… Dar nu vă supăraţi că îndrăznesc, zău!

— Nu mă supăr, ba dimpotrivă, chiar îmi face plăcere să ajut un om, decât mâine, poimâine să-l am ca „musafir".

— Dar n-aş vrea să ştie că…

— E limpede. Nu va afla niciodată că ştim ceva de la dumneata.

— Sunteţi om cu stilou, dom' Roman, şi vă pricepeţi la oameni, de aceea vă rog să-l faceţi să sufle bine în goarnă…

— Bine. Ţi-am promis că-i fac o vizită, dar te-aş întreba de ce nu renunţi la jargoane când vorbeşti? Ţi-ar şade mai bine.

Zeicu lăsă capul în jos pentru moment, apoi zise:

— Acolo… la *facultate,* am învăţat să vorbesc aşa. Acum îmi vine greu să…

— Încearcă şi vei reuşi, îl încurajă căpitanul. Ai avut o ambiţie de invidiat şi nu cred că nu ţi-a mai rămas nimic din ea. Batem palma?

— Batem! se angajă Zeicu. De-acum încolo am să încerc să vorbesc ca şi cum aş avea o carte-n gură.

— Bine, râse Roman.

Ofiţerii plecară.

— Intuiţia dumneavoastră s-a dovedit a fi de bun augur, zise Muşat. L-am fi suspectat degeaba pe Zeicu şi am fi pierdut şi timp.

— De… aşa-i în meseria noastră, zâmbi căpitanul. Esenţialul este că putem salva un om, apăsă el pe ultimile cuvinte. De mâine ne vom ocupa de Cojocaru în sensul ca să-l avertizăm să-şi întrerupă „vicleniile” şi să-l ajutăm să se încadreze într-un serviciu. E mai omeneşte aşa.

— De acord, se bucură locotenentul.

A doua zi, însă, ofiţerii trebuiră să descindă la locuinţa lui Cojocaru în altă calitate. Peste noapte se furaseră de la un alt cetăţean din cartier douăzeci şi doi de curcani, ceea ce însemna că „vulpea” prea îşi dăduse în petic şi nu putea rămâne… nebotezată.

Miliţienii intrară brusc în casă, tocmai în bucătărie unde Cojocaru şi soţia sa admirau preţioasele „trofee de vânătoare”. Când văzu miliţienii în uniformă, femeia era gata să leşine: „Vai…”

— Curcanii!… continuă cu umor ideea căpitanul.. Vulpea ne-a trimis aici. Am vorbit cu ea la telefon!

Cojocaru arăta ca un om pierdut, ca o curcă plouată.

— Mai bine mă duceam la fabrică… se sprijini el de perete.

Întorcându-vă cu gândul la primul furt de păsări, aţi intuit în ce a constat argumentul „miraculos”, care la urmă i se păruse păgubaşului atât de simplu ca povestea cu oul lui Columb (!) şi care demonstra indubitabil prezenţa la locul faptei a unui hoţ?

Răspuns:
Niciunul dintre cele douăsprezece ouă nu era spart.

…Pentru ultima dată

O locuinţă undeva, în marginea Bucureştiului. Iosif şi

Paulina Avram, soţ şi soţie, sunt foarte fericiţi. S-au jurat că nu se vor mai certa niciodată, că, de acum înainte, vor pune punct oricărei neînţelegeri. Prilejul care li se oferise era minunat: Iosif câştigase la loto douăzeci de mii de lei!

— Şi ce facem cu banii, iepuraş? îşi aminti bărbatul de vorbele sale tandre din tinereţe.

— Ne cumpărăm... ne cumpărăm de toate, iubiţel! îi răspunse Paulina. Ce plăcut e când oamenii îşi vorbesc frumos!... Vai, dar ai uitat să-ţi faci pantofii! Se poate?... Adu-mi, te rog, peria şi crema că ţi-i fac eu imediat se oferi ea binevoitoare.

— Cu-o singură condiţie!

— Care?... se miră Paulina.

— Să-ţi curăţ şi eu cizmele tale!...

— O, ce drăguţ! îl sărută femeia. Parcă întineresc, nu altceva...

— Şi eu! Îţi mai aduci aminte... arătă el cu capul spre o fotografie mare din perete. O mireasă şi un ginere le zâmbeau jovial...

— Cum să nu, spuse nostalgic Paulina. Lucrurile frumoase nu se uită niciodată... Dar, îmi promiţi că nu mai bei, aşa-i? se ivi un fior pe chipul ei.

— Nu, nu le mai şpriţuiesc aşa, de să mă sărute alde Azorică de pe stradă. Am să mai beau şi eu un pahar, două, că nu pot să mă las definitiv, înţelegi, dar o să beau cu măsură, ca orice om cumpătat.

— Bine, deci ca un om cumpătat... nu cu *măsura!* îl dojeni Paulina.

— ... nu cu măsura!... râse Iosif.

— Hai, atunci să ne îmbrăcăm mai repede, că, sinceră să fiu, nu mai am răbdare până nu mă văd ajunsă acolo, la C.E.C.

— Bine, dar la întoarcere venim cu taxiul! zise Iosif ca un copil.

— Fie!... încuviinţă femeia.

Plecară la C.E.C. De acolo se opriră la un restaurant luxos, apoi prin diverse magazine, iar spre seară un taximetru îi aduse până în faţa porţii lor plină de parfumul

amintirilor de odinioară. Totul era o feerie…

Deşi obosită, Paulina se apucă să desfacă pachetele cu cumpărături. Ardea de nerăbdare să mai probeze încă o dată rochiile, pantofii… „Altfel e la tine acasă, la oglindă!…” zâmbi ea peste umăr, strângându-şi mai tare cordonul noii rochiţe. „Îmi vine minunat cu bleu. E superbă!…”

— Eu mă duc până la vecinul Costache! îl auzi ea pe Iosif.

În mână ţinea o sticlă de coniac.

— P’asta când ai mai cumpărat-o? se miră femeia.

— Ee, când ai fost tu pe la cabinele de probă… Doar era ditamai magazinul şi ţinea de toate…

— Bine, omule, dar n-ai băut destul? Ai văzut, eu am fost înţelegătoare, am mers cu tine, te-am lăsat… Ştii bine ce mi-ai promis.

— Da, dar sticla asta nu-i pentru mine! se clătină Iosif uşor. E pentru nea Costache, doar un vecin mai ca lumea avem şi noi. Ştie omul că am câştigat la loterie şi trebuie să fiu atent cu ceva faţă de el, nu? Înţelegi şi tu!…

— Înţeleg, dar tu să nu mai bei. Las-o naibii de otravă!…

— Gata, eu nu… zău! o asigură Iosif, apoi ieşi.

„Ar fi un băiat bun, dacă n-ar mai bea! rămase Paulina cu gândurile ei. Băutura o să-l ducă de râpă! L-am luat şi cu binişorul, şi cu zorul, dar tot degeaba. Dacă nici doctorul nu l-a putut convinge, eu ce naiba să mai fac? Trebuie să-i ascund băutura, măcar atâta… Nu se poate să nu fi cumpărat şi pentru el o sticlă. Cred că a ascuns-o în cămară, că de la poartă nu s-a dus în altă parte, ci a intrat odată cu mine în casă! Of, doamne!…”

Iosif Avram nu plecă de la vecinul Costache până nu se goli ultimul strop de coniac din sticlă. Găsi cu mare greutate clanţa uşii sale şi se culcă îmbrăcat în patul din bucătărie.

A doua zi, dimineaţă, Paulina abia reuşi să-l trezească.

— Iar te-ai făcut cuc şi altă pasăre! Halal de tine! îl apostrofă ea.

— Zău, n-am vrut… bâlbâi Iosif mahmur. „Mamă, ce-ar merge acu’ una mică!… se frecă el la ochi. Că, vorba aia, cui pe cui se scoate, ştiu eu… Măcar un deget, două, şi tot

ar fi ceva, îşi umezi buzele cu limba, simţind o sete năpraznică. Ah, sunt salvat!... apăru, deodată, o umbră de bucurie pe chipul său ponosit. Era gata să uit de la mână pân' la gură!..."

— Hai, nu mai picoti! îl zgâlţâi soţia supărată. Spală-te şi aranjează-ţi costumul de pe tine, că nu poţi merge aşa la serviciu!

*

...Iosif ieşi din cămară, ţinându-se cu o mână de stomac.

„A dracu' băutură, nu mai merge! Şi-am luat numai o duşcă... Cred că plămânii îmi fac festa! Beau prea mult, zău! Uite, măcar nici nu-mi aduc aminte când am băut din sticla de coniac, din cămară, că numai de un lat de palmă mai este în ea... Şi doar ieri după-masă le-am cumpărat. Un litru pentru nea Costache şi o jumătate de litru pentru mine! Oi fi băut din sticlă azi-noapte, când am venit de la vecin, numai aşa-mi explic! Da, oricum, nu mai rezist la coniac! Nu mai rezist la băutură! Gata, sunt hotărât să mă las de ea! Sunt hotărât!..."

Se duse la bucătărie să prepare două cafele. După un timp veni şi Paulina.

— Te rog să mă ierţi! îi spuse soţiei neîndrăznind s-o privească.

— Pentru a câta oară?...

— Să zicem pentru ultima oară, ţi-ar place?

— Mi-ar place, dar nu cred!

— Dar ce ţi-am cumpărat ieri, îţi place? folosi el un şiretlic.

— Îmi place mult! răspunse femeia ca o adolescentă.

— Atunci mai lasă supărarea, că poate astăzi o să-ţi placă mult şi de mine, deoarece am luat hotărârea să nu mai beau!...

Paulina îl privi atentă. Ca niciodată, avu presimţirea că hotărârea lui Iosif va prinde viaţă, că va fi şi ea, într-adevăr, fericită.

Băură cafelele într-o ambianţă plăcută, iar un sfert de oră

mai târziu, plecară de braţ la serviciu. În timp ce călătoreau cu tramvaiul, deodată Iosif căzu jos şi începu să se zvârcolească, ţinându-se strâns cu mâinile de stomac. La gură îi apăru un fel de spută.

— E bolnav de epilepsie?! strigă o femeie. Are criză!…

Văzându-l, Paulina simţi că leşină. Cineva din spate o sprijini însă puternic de braţ. Când îşi reveni se aplecă deasupra soţului. Zăcea nemişcat!

…Căpitanul Roman fu înştiinţat că la morgă fusese adus cadavrul lui Iosif Avram, din Bucureşti, a cărui moarte era suspectă. Se duse la morgă împreună cu locotenentul Muşat. Ofiţerii aflară de la medicul legist care făcuse autopsia că moartea survenise în urma intoxicaţiei cu parathion..

— Aţi putea face nişte precizări în legătură cu doza de parathion ingerată? întrebă Roman.

— Ştiu de ce-mi puneţi întrebarea, îşi aprinse o ţigară medicul legist. Cetăţeanul a decedat în tramvai şi atunci se ridică problema când a ingerat toxicul sau, mă rog, în ce doză.

Căpitanul îl aprobă din cap.

— După cum ştiţi şi dumneavoastră, continuă medicul legist, în astfel de cazuri moartea, intervine foarte repede, după prezenţa parathionului în organism. Contează şi doza, evident… mai trase el un fum. Examenul toxicologic va stabili exact şi doza, dar până atunci eu pot să vă spun că, în raport cu leziunile pulmonare ale lui Iosif Avram, ea a fost suficientă pentru a-i produce moartea, nu fulgerător, bineînţeles, ci într-un ritm pe care îl apreciez până la circa o oră sau poate chiar mai puţin!

Roman fu mulţumit de răspuns. Formulă o altă întrebare:

— Ce aţi găsit în stomac?

— Resturi de cafea, atât! Vă mai pot spune doar că el emana un miros puternic de alcool. Am recoltat, de fapt, toate probele necesare pe care le-am trimis la laborator în vederea stabilirii alcoolemiei.

— Cine a însoţit cadavrul? se mai interesă căpitanul.

— Soţia decedatului! Era cu el în tramvai…

— E cumva pe-aici?

— Nu. S-a dus să se îngrijească de formalităţi. Era distrusă…

— Vă mulţumesc.

Ofiţerii părăsiră morga şi se urcară în maşină.

— Încotro? îi întrebă şoferul. Roman tăcea.

— Cartierul Străuleşti, strada Lujerului! zise Muşat.

Căpitanul încuviinţă şi el din cap, bătându-l uşor peste umăr pe locotenent. Zâmbi.

— Ai început să le pricepi bine, tinere!

Muşat roşi puţin.

— Păi, nu la locuinţa decedatului trebuie să găsim urmele? zise el apoi, ca şi cum ar fi ştiut acest lucru pe dinafară.

…Strada Lujerului. Intrară într-o curte plină cu flori. În pragul uşii apăru o femeie plânsă. Era Paulina Avram.

Ofiţerii se legitimară.

— Intraţi în casă! îi invită femeia cu un gest moale.

Paulina le povesti despre viaţa pe care o dusese cu Iosif, despre patima lui pentru băutură, despre ce se întâmplase în ziua precedentă şi apoi dimineaţa, până în momentul decesului.

— Nu pot să-mi dau seama ce-a băut ca să conţină otravă?! zise ea plângând. V-am spus, n-a băut decât apă şi o cafea pe care a preparat-o tot el!…

Căpitanul Roman îl trimisese deja pe şofer cu ceştile de cafea la analiză. Noroc că nu fuseseră spălate. Muşat se ocupa cu investigaţiile prin vecini.

— Totuşi a mai băut ceva, altfel nu se explică! încercă Roman s-o convingă pe femeie.

— Vă rog să controlaţi peste tot, poate găsiţi dumneavoastră ceva, că eu una nu pot să-mi dau seama! spuse femeia căutându-şi batista.

Roman se ridică în picioare şi începu să caute acel ceva, care trebuia să poarte urmele toxicului. Intui, după răsuflarea femeii care îl urma, că era privit cu insistenţă, că i se-studia fiecare gest.

— „Verde de Paris” aveţi în casă? se-ntoarse el spre

Paulina.

Femeia tresări, apoi pronunţă un „nu” înfrigurat.

După ce controla în bucătărie, în sufragerie şi în dormitor, căpitanul se opri în faţa unei uşi.

— Aici ce aveţi?

— Cămara! răspunse femeia pe un ton nefiresc.

Pe rafturile cămării erau mai multe sticle. Roman le examină pe fiecare, mirosind conţinutul lor. Din când în când arunca câte o privire discretă spre Paulina. Şi ea îl iscodea. Apoi, era neliniştită, semn că ascundea ceva. Ofiţerul dădu, după un borcan, peste o sticlă de coniac „Vrancea”, de o jumătate de litru.” Era neîncepută, cu eticheta neatinsă.

— De când e aici? o întrebă pe femeie.

— A, de vreo cinci, şase luni! zâmbi ea fals. Aveam obiceiul să-i mai ascund băutura!

— Când i-aţi ascuns băutura ultima dată?

— Sticla asta a fost cea din urmă! o încercă o lacrimă pe Paulina.

— Şi cum vă explicaţi că de-atunci şi până acum nu s-a depus niciun fir de praf pe sticlă? o ţintui Roman eu privirea.

Femeia nu se aşteptase la o asemenea întrebare, dar fiind inteligentă găsi repede o cale de scăpare.

— Dar bine, tovarăşe căpitan, zise ea cu o uşoară mirare în glas, o gospodină oare face curat şi şterge praful la un an o dată?…

— A, da, mă scuzaţi! făcu căpitanul, înţelegând cu cine are de-a face.

Luă, totuşi, sticla şi o duse în bucătărie.

— Ce faceţi cu ea? Bănuiţi ceva?…

— Bănuiesc ceva, într-adevăr! o săgetă Roman. Vreau să fac o probă!

— … probă?!

— Daţi-mi, vă rog, o sticlă curată de o jumătate de litru şi o pâlnie.

Paulina se miră şi mai mult. Aduse sticla şi pâlnia, timp în care intră pe uşă şi locotenentul Muşat.

— Aţi găsit *cuiul?* privi el curios la sticla de coniac de pe masă.

— Încă nu ştiu, îngână Roman spre şi mai marea nedumerire a femeii. Să vedem ce ne iese la „laborator”! apucă el pâlnia şi o introduse în gura sticlei goale. Îi desfăcu, apoi, banderola de la gura sticlei de coniac şi înlătură hârtia protectoare, de staniol. După ce-i scoase şi dopul, turnă coniacul în cealaltă sticlă.

— Ei, acum să vedem!... apropie sticlele căpitanul.

Roman se lăsă în jos, până la nivelul sticlelor şi le studie de aproape, ca un laborant. Îl interesa, de fapt, numai o singură sticlă, cea în care fusese coniacul, însă mişcările sale erau de natură s-o deruteze şi mai mult pe femeie.

— Da... e clar! zise Roman ridicându-se. Uită-te şi tu! îi făcu semn locotenentului să-i ia locul. Paulina Avram susţine că acest coniac a fost cumpărat de soţul său în urmă cu cinci, şase luni. La început am crezut-o, dar acum îmi este imposibil, deoarece analizele de „laborator” au trădat-o că a minţit. Priveşte, te rog, să vezi cât de limpede e totul!

Paulina se îngălbenise şi privea cu emoţie când la căpitan, când la sticlele de pe masă.

„Cum şi-a dat seama că am minţit?! se chinuia ea. Dacă o fi numai o cursă?...”

— Da... e clar! repetă şi Muşat care pricepuse despre ce era vorba. Coniacul a fost cumpărat mult mai devreme... chiar foarte devreme! accentuă el ultimele cuvinte, privind cu coada ochiului la Paulina. Femeia nu-şi mai găsea locul pe scaun şi îşi freca mecanic mâinile la spate. Dar nu cumva ocoleşte adevărul, fiindcă e vorba chiar de sticla de o jumătate de litru, cu etichetă de coniac „Vrancea”, în care vecinul Marin Costache le-a dat „Verde de Paris” acum o lună?... lansă locotenentul. Căpitanul fu surprins de intervenţia lui Muşat.

Tânărul ofiţer nu apucase să-i raporteze rezultatul investigaţiilor sale, deoarece sosise chiar în momentul în care Roman începuse experienţele de „laborator”. Oricum, amănuntul aflat de locotenent era deosebit de interesant,

iar intervenţia sa deosebit de utilă în acel moment cheie al jocului psihologic.

Căpitanul Roman se apropie de Paulina şi-i arătă sticla care-i dezvăluise minciuna.

— Vreau adevărul! zise el pe un ton categoric.

După ce se uită la sticlă, la acel amănunt pe care nu-l ştiuse, femeia îşi lăsă capul în palme şi dădu într-un plâns neguros.

— Nu l-am ucis eu! Nu l-am ucis eu! clătina din cap. Băutura l-a ucis! Băutura…

Locotenentul Muşat îi dădu un pahar cu apă, apoi ofiţerii aşteptară până se mai linişti.

— Dumneavoastră m-aţi bănuit, fiindcă m-aţi găsit acasă şi nu eram deja plecată să mă ocup de formalităţile de înmormântare, ştiu eu! îşi şterse lacrimile Paulina. Da, am venit acasă repede, ca să ascund sticla de parathion, fiindcă am bănuit că numai de aici i s-a putut trage moartea.

Căpitanul vru s-o întrerupă, dar se abţinu fiindcă îşi dădu seama că nu ar fi fost momentul oportun. Femeia înţelese însă destul de bine ce intenţionase ofiţerul şi, după ce se mai şterse o dată cu batista la ochi, reluă pe un ton moale:

— Cred că ar fi bine să vă povestesc de la început în legătură cu „Verdele de Paris”.

Roman o aprobă din cap.

— Acum o lună de zile, vecinul Costache ne-a adus nişte „Verde de Paris”, de la I.A.S.-ul unde lucrează ca paznic, deoarece îşi făcuseră apariţia nişte gândaci la bucătărie. Otrava a adus-o într-o sticlă de o jumătate de litru, cu etichetă de coniac pe ea. Sticla nu era plină, ci cam jumătate. Restul am completat cu apă. Iosif a dat cu soluţia prin bucătărie, ca să stârpim gândacii, dar i-a mai rămas din otravă. A pus sticla în cămară, gândindu-se că poate mai avem nevoie de ea şi altă data.

— Aţi făcut vreun semn pe sticlă, aţi luat, mă rog, vreo măsură ca să se deosebească de celelalte care nu conţineau otravă? o întrerupse de astă dată căpitanul.

— Nu, eu una nu i-am făcut niciun semn, şi nici Iosif…

începu să plângă femeia din nou. De aici i se trage moartea!...

Căpitanul Roman îşi aprinse o ţigară în tăcere. Aşteptă.

— Da, de-aici i se trage moartea, că nu se mai sătura de băutură! suspină Paulina. Aseară, după ce a plecat la vecinu' Costache, am bănuit că a cumpărat ceva băutură şi pentru el şi că a ascuns-o în cămară. M-am dus în cămară şi am găsit sticla de coniac pe care aţi golit-o dumneavoastră şi care... „Şi care m-a trădat că am minţit!" dădu de înţeles mimica sa. Am ascuns-o printre sticle, undeva la fund, după un borcan, acolo unde aţi găsit-o dumneavoastră! Azi-dimineaţă, după ce m-am chinuit să-l trezesc pe Iosif, l-am văzut, la un moment dat, că iese din cămară tuşind, de ziceai că se sfârşeşte. Am bănuit imediat că a găsit jumătatea de coniac pe care o pitisem şi că a băut din ea. M-am dus în cămară şi observând că n-a găsit-o, deci că n-a umblat la ea, mi-am văzut de treburile mele. Abia în tramvai, când a căzut jos, mi-am dat seama că el a băut din sticla cu „Verde de Paris", care, fiind tot de jumătate şi având etichetă de coniac, a confundat-o cu cea pe care i-o ascunsesem eu... Doamne, ce nenorocire! o podidiră iarăşi lacrimile. Mai bine nu-i ascundeam băutura!...

— Mai bine le ascundeaţi pe amândouă, dar în primul rând otrava! spuse Muşat impresionat de ce auzise.

— Şi unde aţi aruncat sticla cu restul de „Verde de Paris"? o întrebă căpitanul.

— În magazie, după nişte lemne!

Roman se duse să caute sticla. Ieşind în curte, dădu cu ochii de şofer care venea într-un suflet.

— În afară de cafea n-a ieşit nimic la analiză, tovarăşe căpitan! zise şoferul.

— Ştiu!

— Atunci de ce m-aţi mai trimis cu cafelele la analiză, de era să rămân şi fără pingele?...

— Ştiu numai de câteva minute, îl bătu Roman peste umăr, dar fără confirmarea ta, tot n-aş fi îndrăznit să ştiu!

— Aha... făcu şoferul. Deci e gata cazul!

— Gata!

În timp ce căpitanul Roman şi şoferul găseau sticla cu urmele ucigaşe, Muşat o întrebă în casă pe Paulina:

— Şi de ce a trebuit să ne ascundeţi adevărul?

— Mi-a fost teamă să nu credeţi că l-am omorât eu, ca să rămân cu banii câştigaţi la loto. Acuma ce să fac cu ei, dacă nu-l mai am pe el! zise Paulina amărâtă. Nu ştiu de ce, dar ca un făcut, necazul a dat buzna peste mine tocmai când ceva, din interiorul meu, îmi spunea că Iosif n-o să mai bea, că o să-l iert pentru ultima dată…

Aşa s-a încheiat povestea unei anchete şi a unui bărbat cu năravuri, care a fost iertat de soţie pentru ultima dată…

Revenind, după această tristă întâmplare, la ancheta propriu-zisă, căpitanul Roman vă pune următoarea întrebare:

Ce anume „ascundea” sticla de coniac golită, aspect pe baza căruia ofiţerul şi-a putut da seama foarte uşor că Paulina minţise când afirmase că aceasta se afla în cămară de cinci, şase luni?

Răspuns:

Sticla de coniac, mai exact eticheta ei, „ascundea” data fabricaţiei lichidului, care nu putea fi văzută pe verso decât după golirea conţinutului. Această dată era mai apropiată în timp faţă de data vechimii indicată de Paulina.

În gardă cu… Cassius Clay

— Blestemat să fie cine o mai intra cu salariul în restaurant! îşi muşca buzele omul din faţa căpitanului Roman. Nu era mai bine dacă mă duceam direct acasă?

— Ba da, îl aprobă ofiţerul, totuşi de ce n-aţi venit să reclamaţi cazul aseară?

— Am vrut să-l dibuiesc singur, crezând că-i vorba despre o răzbunare. Eram şi cam „făcut”… Abia azi-dimineaţă, când m-am trezit, mi-am dat seama de realitate…

— Ce v-a luat?

— Portofelul cu bani şi aparatul de fotografiat! Dar, la urma urmei, nu aparatul sau banii sunt importanţi, ci actele din portofel, legitimaţia de serviciu, vă daţi seama!...

— Vă înţeleg, spuse căpitanul, însă pentru mine prezintă importanţă absolut tot ce şi-a însuşit infractorul. Câţi bani aţi avut în portofel?

— N-aş putea să vă spun exact, că am cheltuit foarte mult la restaurant şi, apoi, am cumpărat şi drăcia aia de aparat. Oricum, în jur de trei mii lei tot mi-a luat.

— Aş dori să fiţi mai explicit, interveni ofiţerul. Încercaţi să vă reamintiţi suma aproximativă pe care aţi cheltuit-o la restaurant şi, apoi, faceţi-mă să înţeleg de unde şi în ce împrejurări aţi cumpărat „drăcia aia”.

— Vă rog să mă iertaţi, tovarăşe căpitan, se scuză păgubaşul, dar de atâta supărare...

— Se mai întâmplă, spuse Roman împăciuitor, dar până să-mi povestiţi cum s-au petrecut lucrurile, vă rog să-mi spuneţi dacă v-a văzut vreun doctor. Doresc să vă ştiu în siguranţă din punct de vedere medical.

— Vă mulţumesc pentru grija dumneavoastră. M-a văzut un doctor de la chirurgie. Deşi lovitura de pumn a fost foarte puternică, dumnealui mi-a garantat că nu se vor produce niciun fel de complicaţii.

— Asta mă bucură. Acum vă ascult relatarea propriu-zisă...

— Păi, să vă povestesc... răsuflă greu reclamantul. Ieri, după ce am luat salariul, m-am dus cu câţiva colegi la restaurantul „Mioriţa”, la o bere. Numai că timpul a trecut repede şi dintr-o bere s-au făcut patru, apoi zece, apoi..., ce-mi mai reamintesc precis este că la urmă s-a lăsat cu şampanie. Prostie mare, tovarăşe căpitan, dădu Ionel Stoica din cap. Nu ştiu, dar când te prinde băutura, îţi ia dumnezeu minţile!... Dar să revin. Pe la orele 20,30, a poposit la masa noastră un tip bine îmbrăcat, cu o figură blajină, care m-a întrebat dacă nu mă interesează un aparat de fotografiat. A sesizat probabil că din tot grupul nostru eu eram cel mai bine dispus şi foarte generos la

buzunar. Asta-i meteahna mea la băutură!... I-am răspuns că nu mă interesează aşa ceva, că habar n-am să fotografiez şi, în concluzie, l-aş cumpăra de pomană. El, însă, şi-a tras un scaun lângă mine şi a început să-mi arate cum se mânuieşte aparatul. Urmărindu-l atent, mi s-a părut că este uşor să faci poze şi atunci m-am hotărât să-l cumpăr, pentru a-i face o surpriză soţiei mele.

— Şi cât aţi plătit pentru el? îl întrerupse Roman.

— Trei sute de lei! Nu era prea scump, cel puţin aşa m-au asigurat şi colegii mei.

— Cunoaşteţi marca aparatului?

— Da, era un „Smena 2”.

— Continuaţi.

— Ce aş vrea să mai adaug în legătură cu aparatul, spuse Stoica, este că omul care mi l-a vândut nu părea a fi un bişniţar. El se pricepea foarte bine la tehnica foto şi s-a arătat foarte amabil, dovadă că ne-a făcut o fotografie la toţi cei de la masă, după care mi-a dat aparatul cu rolfilm cu tot.

— V-aţi notat cumva seria şi numărul aparatului?

— Nu, răspunse interlocutorul. N-am bănuit ce urma să mi se întâmple...

— Mda. Cine a plătit consumaţia?

— La masă, au plătit şi alţi colegi, dar partea cea mai mare din consumaţie am achitat-o eu. Cred că am dat în jur de 500-600 lei, asta în afară de banii pe aparatul foto. La închiderea localului, am plecat cu toţii acasă, eu fiind lovit şi jefuit pe aleea aceia, lângă cabinele telefonice.

— Cum, au fost de faţă şi colegii dumneavoastră? întrebă Roman puţin mirat.

— Nu-mi aduc aminte! răspunse Stoica. Sub nicio formă nu îmi pot aduce aminte!... Atunci, pe moment, aşa cum de altfel v-am spus la început, am crezut că-i vorba de o răzbunare din partea vreunui coleg. Abia dimineaţă, când m-am dezmeticit, mi-am dat seama că nu se putea lua în discuţie aşa ceva. La birou, mi-am întrebat colegii ce s-a întâmplat aseară, după ora închiderii. Numai unul dintre ei mi-a putut da un fir; ceilalţi nu-şi mai aminteau nimic...

— Ce anume v-a spus colegul?

— Mi-a spus că eu m-am dus până la toaletă şi n-am mai revenit. M-au căutat, dar negăsindu-mă au crezut că am plecat.

— Vă puteţi totuşi aminti ceva din ce s-a întâmplat după ce aţi fost la toaletă?

— Nu, imposibil! se foi Ionel Stoica pe scaun. Băutura şi-a făcut de cap cu mine…

— Câţi inşi aţi fost la masă? încercă Roman să reînnoade o idee.

— Patru, şi cu mine cinci!

— Ceilalţi colegi au stat cu toţii până la sfârşit?

— Da, eu aşa îmi aduc aminte, şi, apoi, aşa mi-au spus şi ei azi-dimineaţă.

— Îmi puteţi spune cine v-a servit la masă?

— Da. Un ospătar tânăr, cu o mustaţă stufoasă şi o picoliţă blondă, cu o mini-jupă foarte, foarte scurtă.

— Hm, „mini-jupă foarte, foarte scurtă?” căută ofiţerul privirea reclamantului.

— Da… zise Stoica, avea picioare foarte frumoase şi era, aşa… mai mult decât amabilă, înţelegeţi!…

— Mai erau şi alţi consumatori în local?

— Da, mai erau, însă nu m-a interesat ce făcea fiecare.

— Eu vă mulţumesc, spuse în final ofiţerul, şi voi face tot ce-mi stă în putinţă ca să-l găsesc pe tâlhar. Mergeţi şi vă vedeţi de treabă, iar în cazul când voi avea nevoie de dumneavoastră, am să vă sun acasă sau la birou.

— Credeţi că o să mai intru în posesia actelor, tovarăşe căpitan? îndrăzni să întrebe Ionel Stoica ridicându-se de pe scaun.

— V-am spus, am să fac tot ce-mi stă în putinţă să le găsesc.

*

Restaurantul „Mioriţa”.

— Da, sigur că da, am trimis să-l cheme pe ospătar, se arătă deosebit de amabil responsabilul localului. Chiar aţi

avui, noroc, că s-a schimbat tura, tovarăşe căpitan. Picoliţa nu s-a prezentat însă la serviciu, nu ştiu ce s-o fi întâmplat cu ea...

— S-a mai întâmplat să lipsească şi altă dată? se interesă ofiţerul.

— Daa... Nu este o salariată conştiincioasă. Nu-i prima dată când îmi ridică probleme.

— Anume?

— ... Chestiuni nu tocmai plăcute.

— Chiar aşa? deveni Roman, şi mai atent.

— Mda, şi nu cred că nu ştiţi câte ceva de la colegii dumneavoastră de la moravuri.

— Evident, evident, dar după cum vă puteţi imagina, amănuntele, şi mai ales cele culese de la locul de „producţie", mă interesează deosebit de mult.

— Atunci, ca ultime noutăţi, pot să vă spun că s-a înhăitat cu un pletos, care, mie personal mi-a făcut o impresie dintre cele mai urâte,

— De ce, aţi avut vreo altercaţie, ceva?

— Da, cam aşa s-ar putea traduce, însă, de fapt, el a fost cel care mi-a adresat cuvinte murdare şi chiar a intenţionat să mă lovească.

— Deci e şi agresiv! îl incită ofiţerul.

— Da, nici nu încape vorbă! Îmi arăta braţele îndoite, vezi doamne, că are muşchi şi, ca să mă intimideze, se lăuda că l-ar doborî şi pe Cassius Clay.

— Să fie oare chiar aşa de puternic?

— E, pe naiba!... Dar e în stare să lovească pe oricine, fiindcă are un temperament violent. Astfel de oameni cred eu că nu se dau înapoi de la fapte josnice.

— Chiar până acolo... „fapte josnice"? mişcă Roman din sprâncene.

— Da. Ce, bişniţă-i nimic? ridică tonul gestionarul.

— Dacă-i aşa, atunci aveţi oarecare dreptate, înclină căpitanul uşor din cap. Şi totuşi de ce a intenţionat să vă lovească?

— Din cauza Mihaelei, a picoliţei. Într-o seară, ea a plecat împreună cu un consumator care era în stare gravă de

ebrietate. I-am atras atenţia că nu-i frumos ce face... Peste puţin timp a apărut „boxerul” ei, care a sărit la mine foarte revoltat că mă leg de logodnica lui.

— Curios, în loc ca el să fie intrigat că fata contractase o legătură imorală, îi ia apărarea...

— Păi da!

— Şi-apoi, faptul că el a apărut la puţin timp după aceea denotă că aştepta undeva în apropierea restaurantului.

— Bineînţeles, altfel nici nu se explică.

— Hm, „E ceva putred în Danemarca!”... Aveţi adresa Mihaelei?

— Da, v-o dau imediat. Responsabilul răsfoi un caiet cu adresele angajaţilor săi, apoi spuse: Strada Tutunului nr. 28! Vă interesează şi numărul de telefon?

— Dacă-l aveţi...

— Da, 14.09...

În uşă bătu cineva, apoi intră. Era ospătarul care servise în raionul reclamantului.

— Dânsul este de la miliţie, Gogule, spuse responsabilul. Vrea să te întrebe câte ceva despre consumatorii de-aseară. Eu vă las, tovarăşe căpitan, am o mulţime de treburi de rezolvat, se scuză el politicos şi ieşi.

— Ia loc! îl invită Roman pe ospătar.

— Nu mulţumesc! refuză acesta. Mai bine mă simt în picioare. Meseria...

Căpitanul îl puse în temă cu problemele care-l interesau.

— Da, eu i-am servit pe cei cinci cheflii, zise Gogu. Erau în vervă mare...

— S-a băut mult?

— Mult... Dacă doriţi vă fac o copie după nota de plată.

— Nu-i rău, dar aş dori mai întâi să aflu cine a achitat-o.

— Primele zece sticle de bere le-au achitat „studenţeşte”, apoi tot ce-a urmat după aceea, începând cu coniac şi mâncare şi terminând cu şampanie şi banane, a plătit tipul care a cumpărat aparatul de fotografiat. Azvârlea cu sutarele ca la nuntă!...

— Ştii cumva cine este persoana de la care a cumpărat aparatul de fotografiat?

— Nu, nu l-am mai văzut până atunci, dar cred că era fotograf, că avea mai multe aparate la el. Aseară a fost într-o mică încurcătură.

— Ce fel de încurcătură?

— ... Financiară! clipi Gogu. A venit cu prietena lui la restaurant şi, la un moment dat, după ce făcuse deja o consumaţie consistentă, şi-a dat seama că uitase portofelul acasă. Pentru a scăpa onorabil din încurcătură, fără ca prietena să bage de seamă, a găsit o cale de ieşire prin vinderea unuia dintre aparatele sale de fotografiat.

— Dacă n-a avut altă soluţie, înseamnă că s-a descurcat bine, spuse Roman şi întinse pachetul său cu ţigări ospătarului. Fumezi?

— Da, vă mulţumesc.

Îşi aprinseră ţigările, apoi căpitanul spuse:

— Acum aş vrea să te întreb altceva. Prietenul Mihaelei a fost şi el în local?

Gogu îl privi bănuitor pe ofiţer şi, după ce trase un fum de ţigară, zise scurt:

— ’Fost!

— Şi a plecat cu Mihaela?

— Cred. Bănuiesc... Eu i-am lăsat la masă cu tipul...!

— Care tip? Cel cu...

— Da, cu tipul care a plătit consumaţia la masa chefliilor, confirmă ospătarul.

— Zău, dar cum au ajuns totuşi împreună?

— Păi, Mihaelei îi cam fug ochii... râse Gogu şmechereşte, dar cred că Gioni s-a împrietenit cu tipul.

— Gioni e probabil prietenul ei, nu?

— Da. Când tipul a mers la toaletă, cred că Gioni s-a dus după el, că i-am văzut după aceea împreună la o masă din grădină. Mihaela le-a adus o sticlă de şampanie.

— Deci, se pare că au plecat în trei!

— Cam aşa am înţeles şi eu, îi răspunse Gogu.

— Spune-mi, te rog, ce impresie ţi-a făcut Gioni?

— Un golan, răspunse ospătarul.

— Ştii cumva cum îl mai cheamă?

— Staţi numai puţin, să-mi amintesc. Mihaela mi-a arătat

odată o fotografie a lui Gioni în postură de boxer. Poză a la „Cassius Clay”. Sub fotografie era scris numele lui adevărat. Mihaela se mândrea cu această fotografie, lăudându-se faţă de mine că artistul ei practică boxul la „Metalul” Bucureşti. Zicea că-i mare campion... Gata, mi-am amintit! se lumină, deodată, ospătarul. Gheorghe Munteanu, scria cu majuscule sub fotografie.

— S-ar putea să fie boxer, îşi dădu cu părerea căpitanul, dar eu unul, deşi urmăresc cu pasiune cronicile sportive, nu-mi amintesc să fi citit, sau să fi auzit despre un asemenea nume în lumea boxului.

— Nici eu, tovarăşe căpitan! De fapt, eu mai mult cu fotbalul sunt...

— Mă rog, pasiuni şi pasiuni... Aş mai avea acum o singură întrebare, care se leagă şi de perspicacitatea dumitale destul de dezvoltată după câte am observat, îl măguli Roman. Întrebarea sună cam aşa, spuse căpitanul, privindu-l atent: Ai sesizat în restaurant, fie înainte de ora închiderii, fie după aceea, vreun individ suspect care s-ar fi putut deda la vreo lovitură? Mă refer la cei care îşi „cumpără” victimele din restaurante.

— Nu, zise ospătarul cu o undă de regret în glas.

— Nu-i nimic, eu îţi mulţumesc şi pentru atât!

Întors la miliţie, Roman îl chemă pe locotenentul Muşat şi, după ce-l puse în temă cu rezultatul cercetărilor sale de până atunci, îl trimise la secţia de box a clubului sportiv „Metalul”, pentru a face investigaţii în jurul lui „Cassius Clay”şi a-i afla adresa.

— În acest timp, eu voi face verificări în jurul Mihaelei, raportă Roman şefului său. Voi trece mai întâi pe la brigada moravuri.

— Cred că aceasta este pista cea mai bună, îi spuse şeful. Demascarea autorului, sau a autorilor tâlhăriei prezintă greutăţi fiindcă suntem handicapaţi de eventuala recunoaştere a infractorilor de către victimă. De aceea, şansele noastre depind în mare măsură de operativitatea cu care vom acţiona. Urmează-ţi firul cercetărilor; dacă ai nevoie de ajutor, telefonează-mi. Eu îţi doresc succes!

— Vă mulţumesc.

Căpitanul Roman află de la brigada moravuri Mihaela avea o reputaţie deocheată. Se plimbase cu serviciul pe la mai multe localuri şi existau date că ar fi prietena unor infractori cunoscuţi, că se ocupă cu afaceri dubioase, ea servind drept momeală pentru atragerea virtualelor victime. Chiar fusese implicată într-un asemenea caz, însă miliţia nu putuse furniza probe de vinovăţie, deoarece păgubitul îşi retractase depoziţiile de învinuire, de teamă să nu afle soţia sa în ce împrejurări îi dispăruseră banii.

Roman se întâlni în biroul său cu locotenentul Muşat.

— Hai, spune repede ce-ai constatat!

— Gheorghe Munteanu este un tip destul de periculos, tovarăşe căpitan, începu Muşat. A practicat, într-adevăr, boxul la acest club, însă a fost exclus de un an de zile, pentru abateri grave de la viaţa sportivă. Din dosarul său rezultă că n-a ajuns la cine ştie ce performanţe.

— Acum lucrează undeva?

— Se pare că nu. Gazda sa mi-a spus că dă foarte rar pe acasă şi că în ultimul timp l-a văzut împreună cu o fată blondă. Este vorba despre Mihaela, aşa am dedus.

— Aseară a fost acasă?

— Nu. Cred că este la ea.

— Da, este la ea! certifică Roman.

— Sunteţi sigur?

— Absolut!... zâmbi Roman. Cu câteva minute în urmă, am pus-o pe secretară să formeze numărul Mihaelei şi i-a răspuns un bărbat nu prea politicos, probabil trezit din somn de acest telefon. Acum pregăteşte-te, că-i vom face o „vizită” Mihaelei. Lui „Cassius Clay”, i-am pregătit un partener în caz de nevoie... pe ofiţerul nostru, Paul Dobrescu, fostul boxer.

Garsoniera Mihaelei. Ofiţerul Paul Dobrescu apăsă pe sonerie. După câteva momente de aşteptare, în prag apăru un tânăr spătos, îmbrăcat în chilot şi maieu.

— Ce doreşti? întrebă tânărul frecându-se la ochi. Mirosea a băutură de la o poştă.

— Să citeşti ce scrie aici! îi întinse Dobrescu o hârtie.

— Ce-i asta? Cine eşti matale?... se holbă Gioni.

— Dacă nu mă cunoşti, atunci să mă prezint: Paul Dobrescu! zise ofiţerul, schiţând cu rapiditate poziţia de box. Iar asta-i provocarea!... îi flutură, apoi, hârtia pe sub nas.

— Aa... îl recunoscu Gioni pe fostul campion de box şi pe care îl invidiase de atâtea ori pentru forţa şi tehnica sa. Ce provocare, bre, nea Paule!... zâmbi el strâmb...

— Citeşte!... îi întinse din nou hârtia ofiţerul.

Gioni privi derutat la Paul Dobrescu şi încercă să facă un pas înapoi. Imposibil. În spatele său se şi înfiinţaseră doi inşi. Luă hârtia cu gesturi forţate şi citi: „Autorizaţie de percheziţie”.

— Intraţi, zise moale Gioni. Dar nu eu locuiesc la această adresă... Şi ce-i cu matale, pe aici, bre, nea Paule?... îi strecură el fostului campion în timp ce păşeau în încăpere.

— Să intrăm în „ring” şi-apoi ai să vezi! îi răspunse rece Dobrescu. Dânsu-i „arbitrul-judecător”!... şi arătă spre căpitanul Roman.

Percheziţie. Mihaela stătea într-un colţ al camerei şi urmărea mişcările miliţienilor. Pe chipul ei se putea citi o mare îngrijorare, ce căpătă amplitudine atunci când Roman deschise sacoşa ei de piele, pe care o purta zilnic la serviciu. Din sacoşă ieşi la iveală un aparat de fotografiat.

— Al dumitale este aparatul? privi căpitanul la Mihaela.

— Nu, al lui! arătă ea spre Gioni.

— Da, e al meu! confirmă Gioni.

— De unde-l aveţi? nu-l scăpă Roman din ochi pe „Cassius Clay”.

— De la magazin în niciun caz! se lansă tânărul într-o explicaţie impertinentă.

— Asta ştiam şi eu, surâse căpitanul cu subînţeles. Să ascultăm poveştile...

— L-am cumpărat. „la negru”, asta-i tot! zise Gioni cu mâinile în buzunare. Mulţumit?

— Când l-aţi cumpărat?

— Acu’ vreo săptămână, în pasaj la „Majestic”. Ajunge

explicaţia?...

Roman nu-i dădu nicio replică. Îi puse o altă întrebare:

— La ce-ţi foloseşte aparatul?

— Ha, ha, hai că asta-i bună! rânji Gioni. Şi eu care mă aşteptam la o întrebare marcantă...

— Chiar te aştepta-i, zău? îl privi ironic căpitanul. Atunci iată şi întrebarea... marcantă, apăsă el pe ultimul cuvânt. Ce *marcă* are aparatul?

În cameră se aşternu liniştea. Gioni era într-o vădită încurcătură, iar aerul său şmecheresc îi dispăruse subit. Mihaela sesiză pericolul situaţiei şi încercă să-şi scoată prietenul la „suprafaţă" printr-o stratagemă.

— Tovarăşe căpitan, începu ea.

— Mai bine taci, că şi aşa nu ştii ce marcă are aparatul! i-o tăie Roman. De azi-noapte şi până acum n-aţi avut timp suficient ca să vă memoraţi marca aparatului...

— Ce insinuare! găsi Gioni o cale de a ieşi momentan din încurcătură. Hî! Auzi, de azi-noapte...

— Răspunde la întrebare! ridică, tonul căpitanul.

— Nu cunosc marca, e bine? făcu el pe iritatul. De fapt, nici nu m-a interesat. Esenţial este că ştiu să fotografiez!

— E, nu mai spune... coborî tonul ofiţerul. Atunci să vedem dacă ştii să fotografiezi.

— Da, ştiu! se îndreptă Gioni să ia aparatul de pe pat.

— Pardon! îl opri Roman. Fără aparat!... El poartă urmele tâlhăriei, drăguţule. Şi-apoi, n-ai pus odată „mâna" pe el? Lasă-l, că trebuie să-l mai restituim şi cheflului...

„Cassius Clay" se făcuse palid la faţă şi făcea eforturi disperate să-şi menţină aerul de nevinovat.

— Cum vreţi!... N-avu el puterea să găsească o replică mai convingătoare.

— Vei fotografia la „rece"! îşi mută Roman privirea la Mihaela, studiindu-i reacţiile. Îngălbenise şi tremura.

— Şi... cum să fotografiez la „rece", dacă n-am aparat? spuse Gioni agasat.

— Foarte simplu, numai îţi imaginezi că fotografiezi, se apropie căpitanul de el.

— Cum?

— Spunându-mi ce diafragmă şi ce timp de expunere vei folosi ca să faci o fotografie acum, în această încăpere.

În cameră se aşternu din nou liniştea. Acum, ea era, însă, pentru „Cassius Clay” mai chinuitoare ca oricând.

— Cred că în jur de jumătate! încercă Gioni un răspuns ambiguu, ca să-l poată potrivi la nevoie şi să-l întoarcă în favoarea sa.

— Te referi la diafragmă, nu? îl întrebă Roman.

— Da, bineînţeles, crezu „Cassius Clay” că a ghicit-o şi că balanţa se înclină în favoarea sa.

— Deci jumătate, astă înseamnă cincizeci dintr-o unitate sau 0,5. Este?

— Daa, confirmă larg Gioni. „Hai, c-a ţinut!” se-mbărbătă în sinea sa. Diafragma cincizeci!…

— Şi timpul de expunere?

— Favorabil, bineînţeles!… se lansă „Cassius Clay”, interpretând figura de om învins a ofiţerului.

— Lasă-te, mister *Clei!* Eşti tare de „diafragmă”, se vede! arătă el cu degetul la cap. În privinţa celuilalt factor, al timpului… o să am grijă să te „expun” cât mai repede completului de judecată, „favorabil”, bineînţeles. Dumneata pentru tâlhărie, iar Mihaela pentru complicitate la tâlhărie!

— Degeaba, n-aveţi probe! îşi dezvălui şi Gioni adevărata sa „personalitate”. La mine nu ţine cu vraja. Vreau probe, nu iordane!

— Dacă crezi că probele materiale nu sunt grăitoare, arătă Roman aparatul de fotografiat, atunci o să-ţi aduc în „ajutor” şi probe testimoniale.

— Ce probe test…, lăsaţi-vă de teste, că nu merge, zău, gesticulă Gioni. Vreau probe, cu testele nu ţine, nu-nghite băiatu’!

— O probă testimonială înseamnă o probă cu martori, fu nevoit să-i explice căpitanul.

— Ce martori! răbufni „Cassius Clay”. N-aveţi niciun martor împotriva mea!

— Ba am, drăguţule! îl privi Roman de aproape. Şi nu unul… cinci!

— Dacă nu-i secret aş putea să-i ştiu şi eu?

— Cum să fie secret, din moment ce ei vor apărea în faţa judecătorului, chiar dacă nu vor fi acolo?

— Nu vedeţi că nu iese la vopsea! zise Gioni cu un aer triumfător. Cum să apară cinci martori fără să fie de faţă? Ha, ha, ha…

— Nu ştiu dacă ai să mai râzi când i-oi vedea şi pe biroul meu! schimbă tonul căpitanul. Ei te vor acuza de furtul aparatului de fotografiat, mai bine decât ar putea s-o facă Ionel Stoica, păgubaşul, care se află şi el printre ei.

— Aha, vă referiţi la tipul care mi-a făcut cinste cu un pahar de şampanie şi la cei patru prieteni ai lui cu care se afla la masă…

— Întocmai! îl aprobă Roman. Ei reprezintă „ochiul” nevăzut!…

— N-aş crede, nu m-ar fi putut vedea! replică „Cassius Clay”.

— Ba da, pentru că ei reprezintă… „ochiul” nevăzut de dumneata; apăsă vorba căpitanul. Când vom ajunge la miliţie, o să am plăcerea să ţi-i prezint pe cei cinci martori, fără ca ei să fie în birou… Acum să trecem să redactăm procesul verbal de percheziţie, mai adăugă Roman făcându-i semn lui Muşat să se apropie. Tu ia-o înainte şi pregăteşte martorii! îi şopti locotenentului.

— Am înţeles, dar „fără ca ei să fie acolo”!… îl parafrază pe căpitan făcându-i cu ochiul.

…La miliţie, cum intră în birou, Gioni se lămuri că Roman avusese dreptate. Cinci martori acuzatori, printre care şi chefliul tâlhărit, îi stăteau în faţă şi-l acuzau de însuşirea aparatului… El recunoscu tâlhăria comisă şi indică locul unde ascunsese portofelul cu acte şi bani.

Aşa s-a încheiat o zi de lucru a căpitanului Roman, în timp ce un cetăţean pleca bucuros de la miliţie, murmurând: „Cât oi trăi, n-am să mai intru cu salariul în restaurant!…

Dumneavoastră ştiţi, stimaţi cititori, care a fost proba celor cinci martori „nevăzuţi” şi care l-au acuzat categoric

pe Gioni ca autor al tâlhăriei?

Răspuns:

Proba celor cinci martori „nevăzuţi” a fost fotografia făcută petrecăreţilor din restaurant de către cel care vânduse aparatul. Gioni nu avea de unde şti că aparatul are în el filmul cu pricina. Poza l-a trimis indubitabil pe banca acuzaţilor, dovedind că aparatul de fotografiat nu-i aparţinea.

O scrisoare pierdută…

La miliţie se prezentă un tânăr foarte abătut. Căpitanul Roman înţelese că i se întâmplase ceva. Îl invită să ia loc.

— Ce necaz vă aduce la noi? îl întrebă.

— Nu ştiu cum să încep, se foi invitatul pe scaun, dar mă simt tare rău pentru ce învinuiri mi s-au adus acum o jumătate de oră. Asemenea cuvinte nu mi s-au spus niciodată… Dar, mai bine, să iau firul întâmplării de la capăt.

— Vă rog.

— Mă numesc Gheorghe Isac, am nouăsprezece ani şi locuiesc în provincie, la Câmpina. Am luat bacalaureatul anul acesta şi m-am hotărât să dau examen de admitere la Facultatea de Drept. Mi-ar place mult să fiu jurist… Dar să revin la întâmplarea mea. După ce mi-am luat bacalaureatul, am plecat într-o scurtă vacanţă, apoi m-am apucat să învăţ serios pentru admitere la facultate. Nu trecuseră decât câteva zile de când mă apucasem de învăţat, când a venit la Câmpina unchiul Loghin, fratele mamei mele, care locuieşte aici, la Bucureşti. Întrucât era detaşat pentru două luni pe litoral, iar în apartamentul său nu mai rămânea nimeni, este necăsătorit, m-a rugat să locuiesc eu acolo, timp în care să mă pregătesc în voie. Singura condiţie era să am grijă de apartament şi să-i trimit la mare toată corespondenţa pe care o primea în Bucureşti.

Am dat curs rugăminţii sale şi am venit la Bucureşti; unchiul a plecat la Mamaia, lăsându-mi adresa unde-i puteam scrie şi unde să-i trimit scrisorile. La circa trei săptămâni de la plecarea sa, am văzut o scrisoare în cutia poştală. Voind s-o iau mi-am dat seama că unchiul nu-mi lăsase cheia de la cutie. Am căutat-o în apartament, dar n-am găsit-o. Am rugat câţiva vecini să-mi împrumute cheile de la cutiile lor de scrisori, însă niciuna nu s-a potrivit. M-am hotărât atunci să-i scriu unchiului meu. Şi i-am scris, rugându-l să-mi spună locul unde a pus cheia de la cutia poştală. Astăzi a venit de la mare şi mi-a prezentat o scrisoare prin care mi-a demonstrat că îmi răspunsese. Îşi cerea scuze în scrisoare că uitase să-mi lase cheia, şi-mi preciza că ea se află în bibliotecă, în volumul lui Caragiale, intitulat „O scrisoare pierdută”. Citind unde pusese cheia, am zâmbit. Un zâmbet care m-a costat scump… adăugă trist.

— În ce sens te-a costat scump? îl întrebă căpitanul. Doar n-aveai nicio vină, din moment ce el uitase să-ţi spună locul unde ţinea cheia. Apoi este atât de simplu şi chiar hazliu…

— Aşa este, da, aţi sesizat „cheia” problemei, spuse Gheorghe Isac, dar unchiul nici măcar n-a vrut să mă asculte, deşi singur putea să-şi dea seama de gafă. Dar nu m-a lăsat să scot o vorbă, pur şi simplu. Cum a venit a început să mă facă cu ou şi cu oţet. Mi-a adus tot felul de învinuiri, dar cea mai dureroasă a fost că m-a făcut hoţ. Adică… complice la furt, ceea ce este tot una.

— „Complice la furt”? La ce furt? se miră ofiţerul.

— La furtul moştenirii sale!

— Nu înţeleg. Fii mai clar.

— Scrisoarea din cutia poştală, pe care nu i-am trimis-o la mare, conţinea testamentul bunicului, respectiv al tatălui unchiului meu. În una dintre clauze, bunicul condiţiona că dacă unchiul Loghin nu va plăti cinci mii de lei până la 15 august a.c., atunci partea lui de moştenire va reveni mamei mele. Şi astăzi suntem în 20 august…

— Cui trebuia să-i plătească unchiul tău cinci mii de lei?

— Unui prieten de-al bunicului, în contul unei datorii. Scrie acolo!

— Mda, şi pentru asta te-a învinuit de… complicitate la furt, zâmbi căpitanul.

— Da… că m-aş fi, înţeles cu mama să nu-i trimitem scrisoarea, ca să treacă termenul de 15 august. În realitate n-am nicio vină, v-aţi dat seama, nu?

— Ai avut totuşi una, îl privi ofiţerul cu subînţeles.

— Da, îmi dau seama, dădu Gheorghe din cap. Trebuia să mă gândesc înainte de a pune mâna pe stilou…

— Vezi? Un viitor jurist trebuie să stea bine cu logica. Dar, mă rog, n-ai prevăzut, şi nici unchiul tău. Această situaţie poate fi însă demonstrată foarte uşor la tribunal – caz fortuit se numeşte, ai să înveţi la facultate – şi unchiul tău va fi repus în drepturile de moştenitor, după ce va achita suma de bani menţionată în clauză de testator, adică de bunic.

— Tovarăşe căpitan, aş avea o rugăminte, zise Gheorghe.

— Te ascult.

— N-aţi dori să veniţi cu mine, să-i explicaţi dumneavoastră unchiului meu aceste lucruri? Mi-e frică să nu mă bată, atât e de nervos. Vă rog…

Căpitanul se gândi puţin, apoi zise:

— Fie, dar trecem gestul în contul colaborării noastre viitoare ca jurişti! şi-i făcu cu ochiul.

Dumneavoastră ştiţi, stimaţi cititori, de ce Gheorghe Isac nu i-a putut totuşi trimite unchiului său, la mare, scrisoarea cu pricina?

Răspuns:

Pentru că n-a ştiut unde era cheia de la cutia poştală. Scrisoarea de răspuns, trimisă de unchiul său, în care îi indicase locul unde pusese cheia, ajunsese… tot în cutia de scrisori!

Fluturele... de hârtie

În birou sună telefonul. Căpitanul Roman ridică receptorul. Directorul maternităţii îl sesizează că, la orele 12,00, fusese adusă o femeie în vârstă de 21 ani, în stare foarte grava, stabilindu-i-se diagnosticul: avort toxico-septic.

— Vin imediat! răspunse prompt ofiţerul.

...Coborî treptele în grabă. Maşina de serviciu îl aştepta afară cu motorul deja pornit. Plecă. Autoturismul goni cu toată viteza, dar ajunseră prea târziu pentru a putea sta de vorbă cu tânăra. Intrase în comă. În pofida îngrijirilor, starea sa generală se înrăutăţi şi, la scurt timp, femeia decedă. Cât fusese în viaţă, Eugenia refuzase să dezvăluie medicilor ceva în legătură cu avortul şi nu avizase părinţii sau rudele apropiate.

De ce Eugenia ascunsese adevărul, riscând un sfârşit tragic? Nu era uşor de răspuns la această întrebare. În căutarea adevărului, trebuia să se pătrundă peste vălul aparenţei, dincolo de suprafaţa unei motivaţii puse pe seama unei vârste tinere ori, poate, pe teama victimei, de a nu ajunge în faţa instanţei de judecată.

Ofiţerul îşi propuse să înceapă cercetările prin stabilirea cercului de cunoştinţe ale victimei.

— Nu, ştiu nimic, răspunse, printre lacrimi, mama Eugeniei. O vreau pe fata mea!...

Era zadarnic să continue discuţia. Părinţii, în faţa crudei realităţi, nu-şi puteau veni în fire.

...Camera Eugeniei. Lenjerie, haine, cărţi, bibelouri, înscrisuri... Reţin atenţia o agendă, o schiţă şi câteva însemnări.

...O fată tânără, zveltă, fu invitată să ia loc. Tristă, se aşează, încet, pe scaun. Privirile i se pierd pe podea. Căpitanul, care îşi pusese mari, speranţe în ascultarea acestei persoane, i se adresă pe un ton cald:

— Îmi pare rău de acest deznodământ, n-ar fi trebuit să se întâmple. Eugenia nu a procedat bine ascunzând

secretul sarcinii şi mai ales avortul. Putea fi salvată…

— N-am nicio vină, spuse fata, izbucnind în plâns. Deşi sunt sora ei, nu mi-a mărturisit nimic şi nici eu nu am observat vreo schimbare.

Este întrebată dacă cunoaşte persoana cu numele de Cornel, care *figurează* în mai multe scrisori găsite la Eugenia.

— Îl cunosc, sigur că da. A fost, cu mult timp în urmă, prietenul surorii mele, însă, de când s-a bătut cu tata, au întrerupt orice legătură. Acum are o altă prietenă. Am văzut-o odată, când am fost cu Eugenia şi cu părinţii la cinema…

— Când s-a întâmplat asta?

— Acum o lună, răspunse fata. Eugenia a cumpărat biletele, ne-a făcut o surpriză… De fapt, demult nu mai fusesem toată familia la cinema.

— Şi unde l-aţi văzut pe Cornel cu noua sa prietenă?

— Chiar la cinema, atunci. Erau cu două rânduri mai în faţă…

Din investigaţiile care urmară, rezultă că sora Eugeniei nu minţise. Cu un an în urmă, Cornel vrusese să-l bată pe tatăl fetei, dar se alesese cu un maxilar fracturat. Conflictul fusese grav şi inconciliabil. Familia îi interzisese Eugeniei să se mai întâlnească cu Cornel.

Investigaţiile continuară. Fu identificată o colegă de liceu a Eugeniei, în care aceasta avea multă încredere.

— Nu mi-a confiat decât un singur lucru, declară fostă colegă, anume că, în urmă cu câteva zile, fusese la Iaşi fără ştirea părinţilor.

…Ajuns la Fabrica de Mobilă, ofiţerul cercetă cu privirea angajaţii care ieşeau pe poarta fabricii. Îi reţinu atenţia un tânăr, cu un aer vesel şi îmbrăcat într-un costum de culoare închisă.

— Sunt căpitanul Roman, de la miliţie, i se adresă, arătându-i legitimaţia. Vă rog să urcaţi în maşină, domnule Cornel!

…Locuinţa lui Cornel. Percheziţie. În coşul de gunoi se găsiră resturile unei reţete, în care se prescriau, pe numele

unei oarecare Marina Dobrescu, din Iaşi, tetraciclină şi B complex!

Cornel fu întrebat despre proveniența reţetei.

— Vă chinuiţi degeaba, spuse el. Nu ştiu ce urmăriţi, dar pot să vă asigur că la mine n-o să găsiţi nimic, întrucât nu mă cert niciodată cu legea. Despre reţetă, ce să vă spun?! Am multe relaţii şi sunt vizitat adesea de prieteni din Iaşi. Acolo am făcut facultatea. Nu-mi dau seama cum a rămas reţeta la mine. Nu m-a interesat şi... am lăsat-o în coş. Poate a rămas de la vreun prieten...

— Pe reţetă este un nume de femeie, interveni ofiţerul. Mă rog, prieten, prietenă, tot una!

Reţeta fu, apoi, expertizată în laboratorul criminalistic, identificându-se emitentul. Era vorba de doctorul Liviu Nan, de la circumscripţia medicală nr. 108 adulţi, policlinica spitalului Iaşi. „Să aibă, oare, reţeta vreo legătură cu acest caz? Probabil că da, îşi spuse căpitanul. Asemenea medicamente se prescriu şi în cazul evitării unor infecţii. În triunghiul Cornel – Eugenia – doctorul Liviu Nan, există un factor comun: Iaşul. Şi nu este exclus ca triunghiul să aibă... patru laturi, atâta timp cât rolul acelei Mariana Dobrescu, titulara reţetei, nu este încă definit”.

...Cornel, omul în care se întrevăzuse cheia enigmei, negă cu hotărâre:

— Nu ştiu nimic. Pe Eugenia n-am mai văzut-o, de atunci, de la scandal!

„Şi, totuşi, Cornel ţine ceva zăvorât în conştiinţa sa”, gândi căpitanul Roman.

...Cornel fu introdus în birou. Deodată, privirea îi fugi la cuier, apoi, pe masă, la scrumieră...

Vorbele i se sugrumară. Mărturisi:

— Din momentul când m-aţi întrebat dacă am citit data de pe reţetă, mi-am dat seama că dumneavoastră ştiţi adevărul. Am bănuit că aţi aflat despre drumul meu la Iaşi, din acea zi. Este adevărat că, după conflictul cu tatăl Eugeniei, am continuat să mă întâlnesc cu ea la mine acasă. Ne iubim. În martie, Eugenia a rămas însărcinată. Am căzut de acord să „scape” de copil. Am plecat împreună

la Iaşi, pe banii ei, deoarece eu n-aveam de unde să-i dau. Ne-am întors a doua zi. Avortul i l-a provocat doctorul Liviu Nan, la domiciliul prietenului meu Dionisie Raicu, din Iaşi. Şi medicul îl cunoaşte, sunt prieteni. Apoi, medicul i-a prescris reţeta pe care aţi găsit-o. Numele de pe reţetă este fals. Eu nu m-am amestecat cu nimic, am stat afară… Ce-mi pare bine, este că Eugenia trăieşte. Orice s-ar întâmpla cu noi, tot ne vom căsători…

Ofiţerul îşi dădu seama că Cornel era destul de versat şi juca tare.

…Acceleratul de Bucureşti sosi în gara C.F.R. Iaşi cu 15 minute întârziere. Un bărbat de statură potrivită, zvelt şi brunet, coborî. Era căpitanul Roman.

…Autoturismul miliţiei opri în faţa unui bloc din cartierul Copou. Se identifică un martor. Ofiţerul îi arătă o fotografie.

— O cunoaşteţi, aţi mai văzut-o?

— Eu ştiu?! Apoi, după o pauză: O cunosc, gata, mi-am amintit! Acum câteva zile a fost la Dionisie Raicu împreună cu un bărbos. Au coborât dintr-o Dacia-1300, albastră. Bărbosul ţinea într-o mână o geantă fainã.

…Dionisie Raicu este invitat la miliţie şi cercetat.

— Nu ştiu nimic, sunt nevinovat!

— Zadarnic încercaţi, să jucaţi rolul nevinovatului, spuse căpitanul. Aţi fost văzut cu Eugenia în bloc…

Doctorul Liviu Nan răspunse cu amabilitate invitaţiei ofiţerului de a-l însoţi până la miliţie. Ajunşi în birou, surpriză: Dionisie Raicu! Tremurând, doctorul se aşeză pe scaun.

— Eu am mărturisit totul, i se adresă Raicu. Aşa că…

Şi doctorul a mărturisit şi el şi o dată cu mărturisirea sa, dosarul părea încheiat. Mai era, însă, ceva. Acel „ceva” la care se gândise căpitanul Roman după „mărturisirea” lui Cornel.

— Câţi bani aţi primit pentru această… afacere? îl întrebă pe medic.

— 3.000.

— Şi de la cine i-aţi primit?

— Nu ştiu, banii erau pe fotoliu…

— De când îl cunoaşteţi pe Cornel?

— L-am văzut prima oară atunci, când am provocat avortul prietenei sale.

Ofiţerul scoase dintr-un dosar o bucată de hârtie. I-o arătă doctorului, apoi, spuse:

— Minciună! îl acoperiţi degeaba pe Cornel. El v-a dat banii. Vreţi să-l scăpaţi, fiindcă vă cunoaşteţi mai de mult. Pe această schiţă, găsită la Eugenia, unde este consemnată adresa dumneavoastră, s-au identificat amprentele lui Cornel şi ale…

— Şi ale mele, îngână medicul abătut, recunoscând schiţa pe care el o întocmise. Este adevărat, el mi-a dat banii. În ziua aceea, am primit trei mii, pe urmă încă două, dar nu din mâna lui…

Cornel fu introdus în birou.

— Câţi bani i-ai dat doctorului? îl luă Roman.

— Niciun ban, doar v-am spus că n-am avut!

— Degeaba minţi, uite, şi doctorul recunoaşte. I-ai dat trei mii şi, apoi prin Raicu, încă două.

— Nu-i adevărat. El şi cu Raicu sunt prieteni şi vor să mă bage la apă! De-atunci, de când am fost cu Eugenia, eu n-am mai dat prin Iaşi.

— Ştiu asta şi mai ştiu că după aceea nici Raicu n-a fost la dumneata, dar nu contează. Priveşte! îi arătă ofiţerul un fluture de hârtie. Merge, nu?…

Cornel era dezarmat.

— Este adevărat că eu am organizat totul, mărturisi el. Mă uitasem, însă, într-un cod penal, şi voiam să nu mă dovediţi cu banii, ca să nu fiu trimis în judecată drept complice.

— Ţi-ai făcut iluzii, zise căpitanul. Oricum, tot la complicitate urmai să fii încadrat. În înţelesul dreptului penal, citez: „Complice este persoana care, cu intenţie, înlesneşte sau ajută în orice mod săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală”. Deci, ai reţinut: „… care, cu intenţie, înlesneşte sau ajută în orice mod…”

…Întors la Bucureşti, căpitanul Roman se prezentă la şeful său.

— Ai lucrat frumos, i se adresă comandantul. În lipsa ta, am răsfoit agenda Eugeniei. Conţine multe nume. Ce te-a făcut, totuşi, să te opreşti, de la început, la Cornel?

— Biletele de cinema. Aflasem că Eugenia fusese cu familia la cinema. M-a frapat amănuntul că ea cumpărase biletele, iar Cornel, cu noua sa prietenă, au stat „întâmplător” cu două rânduri mai în faţă. De aici, mi-am dat seama că totul fusese un aranjament. Eugenia, la gândul că se va afla despre sarcină, dorise să-şi asigure familia că Cornel nu are nicio vină, că toate relaţiile dintre ei fuseseră, întrerupte. L-a iubit mult...

Dumneavoastră ştiţi, stimaţi cititori, ce reprezenta fluturele de hârtie pe care căpitanul Roman i l-a arătat lui Cornel şi care, bineînţeles, l-a demascat definitiv?

Răspuns:

El reprezenta copia recipisei poştale în baza căreia Cornel îi expediase lui Dionisie restul de două mii lei, pentru a-i înmâna doctorului (cazul este real).

Resortul vigilenţei

În acea seară de duminică, la restaurantul „Modern” era veselie mare. O nuntă ca-n poveşti, judecând după buna dispoziţie a tuturor, după feluritele soiuri de bucate scumpe care aproape că nu mai aveau loc pe masă.

— Vinurile, sunt nemaipomenite... Patru feluri, uite şi matale! îşi goli paharul un bărbat cu ochii roşii şi cu cravata într-o parte. Se cunoaşte că ginerică e şef la „Vinalcol”! Mie ăsta roşu îmi place al dracului! Şi-alunecă pe gât ca untdelemnul...

— Pe mine rozeul mă furnică-n tălpi! ridică paharul şi vecinul său de masă. Să trăiască mirele „că-i *barosan!...*

La un alt colţ de masă.

— Da’ cântă bine, Lenuţico, lăutarii ăştia! îţi merge la

inimă, zău…

— Aşa-i bărbate, zise, femeia melancolică. Îmi aduce aminte de nunta noastră. Cum mai trec anii… Hai mai bine să dansăm şi noi.

— Bine, da' să aşteptăm un tangou că la astea moderne atâta te scuturi de te-apucă frigurile… *nu merge…*

— Da… ai dreptate. Ia uită-te cum dansează soţia contabilului şef! Zici că scutură un pom…

Pretutindeni, atmosfera era dominată de voie bună, distracţie, chef, însă, ca la orice nuntă, n-au lipsit nici vorbele de invidie sau discuţiile mai „discrete".

— Ce noroc pe capul ei, dragă! comenta o femeie grasă şi cu părul lins. I-a pus Dumnezeu mâna-n cap.. Parcă nu merita, zău, să dea peste ea o asemenea *plăcintă!*

— Da, tu! o susţinu vecina de masă. Barem de-ar fi frumoasă!

— Frumoasă nu, dar e tânără! Asta cred că l-a tentat.

— Bine, dragă, dar, e prea mare diferenţa dintre ei, zău! Asta n-o să-i facă prea mulţi purici la uşă…

— O fi, însă până atunci are ea grijă să pună mâna pe ceva bănişori şi pe niscaiva lucruri, că nu pare proastă. Numai de aici, de la nuntă, or să plece cu o poală de bani. Nu vezi ce de mai şefuleţi au acceptat să vină la nunta lui?

— De, s-or fi gândit că au nevoie de el!

— Păi da, altfel cum!

— Auzi, dragă, dar de ce n-a venit la nuntă nicio rudă de-a ei?

— Poate că n-o avea! O fi vreuna de-alea care au crescut la orfelinat!… zise femeia grasă cu un surâs batjocoritor în colţul buzelor.

— Bine, să zicem… Dar, nu tu prietenă, nu tu colege de serviciu?

— O avea vreo reputaţie… înţelegi tu cum!

— Parcă n-aş crede, zău: un şef ca mirele, care se pricepe la vinuri, să nu se priceapă şi la femei… Să culeagă una, aşa, de pe drumuri…

— Fugi tu, nu-i din lumea bună, asta e! Nimeni de-aici nu ştie de unde e şi ce hram poartă. M-am interesat şi eu, dar

toţi ridică din umeri.

— Zău?…

— Da… Şi-atunei ce să te mai mire că n-a venit nimeni din partea ei!…

Undeva, mai încolo, şuşoteau doi bărbaţi.

— Să fie el, oare, chiar aşa de…! că nu are până acum nici casă proprietate personală, nici maşină? zise cel mai tânăr.

— O fi, din moment ce omu’ nu apare cu nimic pe *piaţă!* Poate că pierde banii la cărţi sau te miri ce vicii o mai avea şi el! Lumea asta e mare, măi Mitică…

— Poate că strânge banii la ciorap. Pregăteşte el vreo lovitură, nea Sandule!

La masa mirelui şi a miresei, veselia era în toi.

„Să-ţi trăiască mireasa!”, „Să-ţi trăiască mirele!”, „Să fiţi fericiţi şi s-aveţi o droaie de copii!”, „Să vă văd într-o vilă elegantă şi într-un Ford Taunus!” venea din stânga şi din dreapta. „Sărutaţi-vă!”, „Sărutaţi-vă!…”

Neavând încotro, ginerică îşi îmbrăţişă mireasa şi o sărută teatral.

— „Încă o dată!”, „Încă o dată!…”

Căsătoriţii repetară figura şi se aşezară pe scaune în aplauzele celor din jur.

— Dar ştii să săruţi!… aprecie mirele care o sărutase atunci pentru prima oară.

— O dată în viaţă… cred şi eu! strecură fata o aluzie. Doar e primul şi ultimul sărut!

— Mda… clătină el uşor din cap. De mâine, divorţul!

— De ce de mâine? păru ea puţin surprinsă. Din noaptea asta! Am şi bilet la tren!…

— Da… bineînţeles, încuviinţă mirele. Îţi dau partea promisă şi ne vedem la tribunal!

— Nu cred, doar ţi-am spus că eu nu vin nici la divorţ. Se va judeca în lipsă…

— Asta e clar, ştiu, dar m-am referit după divorţ, dacă te vor chema ăia…

— N-au de ce, doar ai atâţia martori la nuntă! În ce

priveşte acum, cred că-mi joc perfect rolul de mireasă şi ai putea să mai adaugi ceva la preţ!

— Bine, dar şi aşa nu-i destul de mult; cincizeci!…

— Cum să fie? Dacă după divorţ mă vor chema ăia?… întoarse mireasa cărţile de partea ei. Apoi, după cum arată clientela, vei scoate bani frumoşi aici! scrută ea sala cu o privire şireată. Despre banii ăştia n-am vorbit nimic!

— Bine… fie! îţi mai dau zece pe deasupra! zise ginerele cu un gust amar, în timp ce mireasa triumfa.

Ţinând tonul Periniţei la vioară, se apropie de ei şeful orchestrei. Se aplecă la urechea mirelui şi îi şopti:

— Începem lefterеala, conaşule? Că au cam obosit fraţii de atâta dans. Or mai dansa şi după… Care-or mai avea chef! adăugă, apoi, apăsat, făcând cu ochiul.

— Începem! făcu mirele nu prea vesel. Da’ să nu cumva să *întoarceţi* din bani, că s-a zis cu *halviţa.*

— Vai de mine, conaşule! Chiar aşa de naşparlii ne crezi? N-am făcut în viaţa mea…

— Gata, la treabă, dacă vrei să vă pice gras!

Orchestra trase câteva acorduri cu „Mulţi ani trăiască!…” şi capel-maistrul anunţă că urmează darul. Vocile din sală scăzură din amplitudine şi atenţia se îndreptă spre şeful de orchestră. Primul cu care se începu fu naşul.

— Din partea naşului, cincizeci de mii de lei! strigă ţiganul, transpirând când văzu atâta bănet. Mămicule, cincizeci de mii!… îşi trase o palmă scurtă.

În sală se aşternu pentru câteva clipe o linişte mormântală, apoi rumoarea aproape că estompă tonurile melodiei muzicanţilor.

Această scenă se repetă apoi, cu câteva diferenţe, până ce fusese strigată ultima rudă mai apropiată a mirelui. Restul mesenilor n-au mai contat. Diferenţele au constat numai în cifre.

Patruzeci de mii… douăzeci şi cinci de mii… douăzeci de mii… cinsprezece… Într-adevăr, o nuntă ca-n poveşti!

Mireasa? Ne… potrivire de caracter! Spre dimineaţă, la câteva ceasuri după dar, fusese văzută în gară, urcându-se într-un tren. Purta cu ea numai o simplă geantă de voiaj.

Atât!...

Plecarea ei subită, chiar în noaptea nunţii, a stârnit multe comentarii în urma sa, dar a intervenit divorţul şi totul a rămas în mintea oamenilor ca o întâmplare din viaţă. Fostul mire? A trebuit să se consoleze, jurând că nu va mai încerca niciodată să-şi ia o nevastă mai tânără cu douăzeci de ani decât el. În căutarea unei soţii pe măsură, si-a cumpărat o vilă ultraelegantă şi o maşină „Ford Taunus", singurele lucruri care s-au adeverit ca preziceri la nunta aceea blestemată...

„Nuntă blestemată"? Da, pentru că adeverirea acestor preziceri a atras după sine şi un proces pe rol la judecătorie pentru dobândirea de bunuri pe căi ilicite. Fostul mire s-a apărat însă ferm şi a arătat că totul este o eroare, că banii au fost primiţi în dar la nuntă, martorii fiind peste două sute de persoane...

*

În biroul căpitanului Roman zbârnâi telefonul. Ofiţerul ridică receptorul

— Alo?

— Roman?

— Da, eu.

— Noroc, căpitane! Tudor la telefon. Tudor Valentin!

— O, respectele mele... Ce mai faci, prietene? Nu te-am văzut cam de multişor.

— Am fost cam aglomerat; am avut multe procese în ultimul timp, explică judecătorul, dar acum vreau să te văd neapărat.

— Vreo problemă presantă?

— Nu. Mai degrabă un caz deosebit! Ai putea să-mi faci o vizită la judecătorie?

Roman îşi consultă ceasul:

— Bine. Vin chiar acum.

Judecătorul Tudor Valentin îşi aştepta prietenul cu un dosar pe masă. Dosarul privea bunurile dobândite în ultima vreme de un oarecare Iulian Voicu. Totuşi nu era un

„oarecare”, era un fost mire dintr-o nuntă ca-n poveşti…

Judecătorul îi relată căpitanului despre obiectul dosarului, despre justificarea lui Iulian Voicu că vila şi maşina le cumpărase cu banii primiţi în dar la nuntă.

— Mda, făcu Roman după ce Tudor termină de povestit. De ce vezi tu aici un caz deosebit? îşi iscodi şiret prietenul.

— Pentru că ceva nu e în regulă, se agită judecătorul. Pentru că scârţâie ceva…

— Ce să scârţâie din moment ce omul are peste două sute de martori? Unde ai mai pomenit tu proces în care cineva să-şi poată invoca în apărare atâţia martori!

— Dacă privim problema din acest unghi, s-ar părea că avem de-a face cu o justificare beton.

— Beton armat! zâmbi Roman şăgalnic, plăcându-i modul de interpretare al judecătorului: „S-ar părea…”

— Ştiu că m-ai înţeles, degeaba te ascunzi după deget! zâmbi Tudor. Hai, mai bine, să analizăm unde scârţâie…

— Bine, dădu căpitanul împăciuitor din cap. Doresc, mai întâi, să ascult opiniile tale.

Judecătorul îşi aprinse o ţigară, trase un fum, apoi zise pe un ton calm:

— Bănuiesc că lucrul necurat pleacă chiar de la nuntă!

— …Sau poate chiar înainte de nuntă, mai ştii?… strecură căpitanul.

— Da, aşa este mai logic! medită Tudor. M-au frapat din capul locului sumele fabuloase pe care Iulian Voicu le-a primit în dar. Eu unul încă n-am auzit până acum ca la o nuntă să se dăruiască asemenea sume, ceea ce însă nu exclude să mai fi fost şi altele. Până aici n-ar fi totuşi nimic şi aş înregistra aspectul ca atare, drept o curiozitate. Dar, ceva, care ţine de convingerea intimă a judecătorului, a trezit în mine un resort. Resortul vigilenţei l-aş denumi. De aceea, pe parcursul cercetării judecătoreşti, am fost prudent la ascultarea martorilor apărării propuşi de Iulian Voicu. Bineînţeles, aceştia au fost, în primul rând, rudele lui, care i-au dăruit sumele respective. Am putut constata, şi asta ţi-o mărturisesc nu ca prieten, ci ca psiholog pe banca dreptăţii, că niciunul dintre aceşti oameni nu mi-au

confirmat cu fruntea sus dăruirea acelor sume. Aproape toţi îmi ocoleau privirea, ba unii chiar au dat semne de nervozitate când am făcut afirmaţia că dacă voi ordona extinderea cercetării judecătoreşti, vor fi nevoiţi şi ei, la rândul lor, să facă dovada provenienţei sumelor de bani dăruite.

— Eşti un fin psiholog! îl întrerupse Roman admirativ. Deci nu întâmplător te bucuri de faima celui mai bun jude şi de...

— ...Şi de prietenia ta! Asta ai vrut să spui, recunoaşte! făcu Tudor.

— Păi...

— Mare vulpoi eşti! Şi nu cred că tu n-ai sesizat ceva mai aparte, de vreme ce te-ai grăbit cu lauda. Mai, zii!... îl îndemnă judecătorul care-şi cunoştea bine prietenul.

— Atunci, să zic... ridică Roman din sprâncene, Ascultând declaraţia muzicantului, am sesizat un lucru în aparenţă fără importanţă, dar care m-a pus serios pe gânduri.

— Hai, zii! nu mai avu răbdare Tudor.

— După ce el a relatat ce sumă a dat fiecare dintre rudele apropiate ale lui Iulian Voicu, mă refer, evident, la sumele acelea mari, a făcut de fiecare dată menţiunea, că banii erau în teancuri legate cu elastic.

— Da... Ai dreptate... murmură judecătorul. Formidabil, Romane! exclamă apoi. De aici, se poate deduce că aceşti bani au fost pregătiţi mai dinainte în acelaşi fel! Hm, cum mi-a scăpat...

— Da, dragă Tudore, asta bănuiesc şi eu! Roman se ridică şi începu să se plimbe prin încăpere. Trebuie să-ţi mai spun că, în afară de premise logice, bănuiala mea se întemeiază însă şi pe una practică. Eu ştiu unele lucruri despre martorul numărul unu, care ar fi trebuit să figureze în acest proces.

— Martorul numărul unu?!... se frământă Tudor.

— Pardon, martoră! rectifică Roman.

— Aa, te referi la mireasă...

— Da.

— N-am considerat necesar s-o citez, fiindcă şi aşa erau

destui martori care mi-au confirmat povestea cu banii. Apoi, dacă ai remarcat, ea n-a fost prezentă nici la divorţ. Procesul s-a judecat în lipsă.

— Da… am remarcat, zise căpitanul cu subînţeles. Am *remarcat* în special că a dispărut din viaţa lui Iulian Voicu imediat după strângerea banilor!

— Nu chiar imediat, ci a doua zi, deschise judecătorul un alt dosar. Uite, Iulian Voicu a declarat la divorţ că luni dimineaţa, după nuntă, s-a dus la C.E.C., împreună cu soţia, unde au depus banii. Au revenit acasă şi după aceea s-au certat pentru că el n-a vrut să pună banii şi pe numele ei.

— Ai verificat dacă, într-adevăr, banii au fost depuşi a doua zi după nuntă?

— Da, şi se confirmă. Am adresă de la C.E.C. Că au fost împreună sau nu, asta nu mi-o mai poate confirma nimeni…

— Cum să nu, poate confirma chiar ea!…

— Tot ce se poate… înţelese Tudor, dar spune-mi mai repede ce ştii despre ea, nu mă mai fierbe atâta.

— Adriana Bărbulescu este un nume „însemnat”! explică Roman. Nu se dă înapoi de la nimic, chiar de la o căsătorie, după cât se pare… când e vorba să facă rost de bani.

— Aha… îşi mai aprinse Tudor o ţigară. Tu pentru ce ai trimis-o în judecată?

— Pentru prostituţie, înşelăciune şi trafic de influenţă! Îi umblă mintea…

— La rele!… completă judecătorul. Şi cum crezi că o poţi determina să recunoască? Bănuiesc că nu cedează uşor, mai ales acum, în cazul acesta, când fondul problemei e mascat şi de alţi „martori”.

— Cred că totuşi nu-mi va fi chiar aşa de greu.

— Zău? se foi Tudor. Pe ce mizezi?

— Pe faptul că îi cunosc bine trăsăturile morale, pe complexul de inferioritate pe care îl are faţă de mine. Este o fire care cedează foarte uşor atunci când o prinzi cu o minciună de proporţii.

— Aha, tipologia escrocilor.

— Exact.

— Totuşi îţi mai trebuie şi fler! zâmbi judecătorul.

— ... Dacă sunt şi într-o zi bună... va merge, îi făcu cu ochiul Roman. Tu ocupă-te de formalităţi, ca să transferi, deocamdată, ancheta la miliţie. Restul lasă-l în seama mea.

— Bine, căpitane, atunci nu-mi mai rămâne decât să-ţi urez succes!

— Mulţumesc, dar succesul va fi împărţit!

— Cu cine?

— Cu... resortul vigilenţei! îi strânse mâna căpitanul.

Ziua în care Adriana Bărbulescu fusese chemată la miliţie se anunţa ca o zi bună pentru căpitanul Roman. Dormise bine, iar micuţa lui Isabela îi adusese un zece la aritmetică.

Tânăra intră în birou, arborând un chip senin şi o eleganţă desăvârşită.

— Să trăiţi! îşi salută ea vechea cunoştinţă.

— Bună ziua! răspunse Roman, bucurându-se în gând că Adriana nu scăpase de complexul de inferioritate din moment ce folosise „Să trăiţi!” şi nu altă formulă.

— Dar nu mă invitaţi să iau loc?

— Ba da, ia loc! îi zise căpitanul pe un ton egal.

— Mulţumesc, se aşeză ea pe scaun, aşteptând să i se spună pentru ce fusese chemată.

— Arăţi bine... elegantă!... o privi Roman.

— Poate... murmură ea, mi-am luat serviciu, iar cu banii nu fac decât ceea ce se vede... Aşa sunt femeile...

— Ai adus şi buletinul? schimbă el vorba.

— Nu, nu m-am gândit că vă trebuie, doar ştiţi cum mă cheamă!...

— Sincer să fiu, nu ştiu. Sunt în dubiu. Ori Adriana Voicu, ori Adriana Bărbulescu!

— Adriana... Adriana Bărbulescu, se înroşi ea puţin. Văd că sunteţi la curent că am fost căsătorită.

— Sunt la *curent* nu numai cu faptul că ai fost căsătorită, ci cu tot ce s-a întâmplat la nuntă!

— A, o nereuşită, asta vreţi să spuneţi, mimă ea.

— Nu, dimpotrivă. O reuşită! o atacă Roman.

— Ce vreţi să spuneţi? se prefăcu Adriana.

— Spre exemplu, cuvântul *cacialma,* ţi-ar spune ceva?

— La... la poker, da, zise ea sfios.

— Nu la poker, la nuntă! n-o slăbi căpitanul.

— Vai, dar cum vă puteţi, imagina că… Vai… Această căsătorie a fost o experienţă tristă pentru mine. N-am ştiut că Iulian este o brută şi un avar. Când a văzut câţi bani a luat la nuntă, nu l-a mai interesat decât persoana lui. Trăiesc numai cu satisfacţia că i-am tras două perechi de palme…

— Numai atât?… zise Roman insinuant.

— Şi-un pumn! se pricepu tânăra să-ntoarcă discuţia.

— Hm, drăguţ! Ia povesteşte-mi cum s-a întâmplat.

— L-am cunoscut cu trei luni înainte de căsătorie, la o petrecere. Ne-am înţeles bine şi am trăit cu sentimentul că ne iubim. Apoi m-a cerut în căsătorie şi am acceptat. Despre problema banilor n-am discutat nimic până la nuntă. În noaptea nunţii, am fost foarte fericită şi am început să-mi fac tot felul de planuri, când am văzut ce de bani am primit în dar. El, însă, mocnea, aşa, şi nu promitea nimic. Dimineaţa, ne-am dus la C.E.C. să depunem banii. Încă nu deschisese. Ardeam de nerăbdare să văd cum depune banii şi pe numele meu. Am cumpărat de la chioşc un ziar „Scânteia”, şi m-am aşezat pe o bancă din apropiere. Am început, să citesc „Faptul divers”, ştiţi rubrica asta îmi place în mod deosebit, aşteptând de la el să-mi spună că va depune banii şi pe numele meu. Dar el tăcea. Am crezut că e obosit de la nuntă şi că n-are chef de vorbă, dar nici prin cap nu mi-a trecut că nu mă va pune şi pe mine pe carnetul C.E.C. Când am văzut că i-a pus numai pe numele lui îmi venea să-l omor. Am vrut să mă cert cu el chiar la C.E.C., dar mi-am dat seama că iese cu scandal şi râde lumea de noi. Am ajuns acasă şi aici am început discuţia. Mi-a reproşat că a aflat câte ceva despre trecutul meu, că n-am dreptul la niciun leu din banii de la nuntă, că sunt dăruiţi de rudele lui, că el a făcut toate cheltuielile, că eu sunt o… N-am mai rezistat şi i-am tras două perechi de palme şi un pumn zdravăn. Am plecat aşa cum am venit…

— Nu chiar aşa… cu un ziar! râse Roman.

— Da… bine ziceai, cu un ziar… se forţă Adriana să râdă şi ea, deşi nu înţelegea de ce era momentul ca ofiţerul să

râdă.

A înţeles, totuşi, în clipele următoare, când căpitanul Roman i-a explicat gafa pe care o făcuse şi care o demascase că oricât de bine îşi „brodase” istorioara, minciuna are tot picioare scurte…

— Da, totul a fost o *cacialma!* fu ea nevoită să recunoască. El a avut banii dinainte, iar nunta a fost numai un pretext, ca să aibă acoperire că i-au fost dăruiţi de rude. El a montat totul!

— Şi cât ai primit pentru rolul de mireasă? o întrebă Roman cu o voce mai scăzută.

Era cea mai jenantă întrebare posibilă pentru Adriana Bărbulescu. Tânăra lăsă capul în jos şi strecură aproape imperceptibil:

— Şaizeci…

— Şaizeci de mii!… Dar să nu cumva să mă acuzaţi şi de altceva, că nu ştiu de unde are banii…

— Vom afla noi de unde are banii!…

Dumneavoastră aţi aflat, stimaţi cititori, care a fost gafa Adrianei?

Răspuns:
Ziarul „Scânteia” nu apare lunea.

Tracul întunericului

Peste comuna Mărgineni domnea întunericul. Era la ora când sătenii îşi închideau televizoarele, aparatele de radio şi se pregăteau de culcare. Undeva într-o casă, doi tineri voinici nu erau cu gândul la culcare. Ei aveau alte gânduri…

— Ai pregătit tot ce trebuie, toate instrumentele? îl întrebă Marian pe prietenul său.

— Da, cred că n-am uitat nimic! îi răspunse Doru. Ar fi bine totuşi să facem o scurtă inventariere.

— Nu numai o inventariere a „sculelor”, dar şi o

recapitulare a modului cum vom acţiona. Trebuie să ştim foarte precis ce operaţiuni vom executa fiecare, ca să nu dăm greş.

— ...Cum s-ar zice, să măsori de zece ori şi să tai odată! … făcu Doru pe spiritualul.

— Exact! Lovitura pe care o dăm e babană şi n-avem voie să greşim, căci altfel ne vom alege pe uşor cu zece *coţi.*

— Cum, aşa de mult se pedepseşte un furt de bani?

— Pentru un furt simplu, se ia mai puţin, îi explică Marian cu un aer de atotştiutor. Însă pentru un „tun” ca al nostru se dă mult, fiindcă e vorba de avutul obştesc. Cu un păgubaş te mai descurci cum te mai descurci, dar cu statul nu ţine nimic!

— Atunci să fim foarte atenţi… se cutremură Doru. Ferească sfântul!…

— Păi da, de aceea am zis să recapitulăm totul din nou. Îţi dai seama că vom avea emoţii mari?

— Eu am emoţii de-acuma. Deşi am studiat bine terenul, ne-am făcut schiţe, nu pot să scap totuşi de un trac!

— Ce trac?…

— Tracul întunericului!

— Ştiu, îl aprobă Marian. Una este să operezi pe lumină şi alta pe întuneric, dar cred că ţi-ai dat seama că numai întunericul este împărăţia hoţilor…

— Da… mi-am dat seama, dar de trac tot nu poţi să scapi.

— Nu există hoţ în lume care să nu aibe trac şi emoţii atunci când fură. În privinţa întunericului, n-avem încotro, trebuie să-l înfruntăm dacă vrem să ne umplem de lovele. Uite, chiar astăzi m-am gândit să nu ne folosim de lanternă.

— De ce? întrebă Doru mirat.

— Ca să derutăm cercetările.

— Nu înţeleg!

— Astăzi, am aflat că şi-a făcut apariţia în comună un căpitan de miliţie de la judiciar, care caută hoţul ce a spart magazinul „Universal” din comuna vecină.

— Aoleu!… atunci renunţăm! se îngălbeni Doru.

— Dimpotrivă, bibicule! îl bătu Marian şmechereşte pe umăr. Nici că nu se poate un moment mai potrivit!…

— De ce crezi asta?

— Fiindcă miliţienii vor rămâne convinşi că acelaşi hoţ a dat şi lovitura noastră. Acum ţi-a căzut fisa? îi făcu cu ochiul Marian.

— Da, dar mi-e frică! îl privi fix Doru. Cred că ar fi mai bine să renunţăm.

— Nu, bibicule! Băiatu' e umblat şi ştie când trebuie să apese pe *clapă!* Nu vezi că şi norocu' ne surâde?

— Ce tot vorbeşti de noroc, se îmbufnă Doru. Ce noroc poate să mai fie ăsta… tocmai un ofiţer de judiciar!

— Este, Bibicule! Este… Se cunoaşte că în „palmaresul" tău ai numai găinării şi că, abia acum, vei da şi tu ochii pentru prima oară, cu o lovitură mare. Dar, mă rog, dacă crezi că nu-ţi va sta bine în buzunar treizeci, patruzeci de miare, atunci renunţăm, făcu Marian pe supăratul.

— Cum să-mi stea rău! prinse Doru iarăşi curaj, când auzi ce sumă i-ar reveni. Am o gaură în pungă, că nici prafu' nu se lipeşte de ea!

— Păi, atunci?…

— Dăm „tunu", gata!… se lăsă Doru convins. Dar de ce ai zis să nu ne folosim de lanternă?

— Fiindcă treaba-i cu şurub! se ciocăni Marian cu degetul la cap. Căpitanul acela, parcă Roman am reţinut eu că-l cheamă, s-a interesat printre altele cine a cumpărat în ultimul timp mai multe chibrituri de la magazin. Cred că bănuieşti de ce, bibicule!

— Da, e limpede! făcu Doru legătura. Înseamnă că *şutu'* s-a folosit la spargere de beţe de chibrit.

— Păi, vezi că ştii să gândeşti, barosane!… îl măguli Marian. Nu degeaba te iau în dreapta mea, în noaptea asta. Ne vom folosi şi noi tot de beţe de chibrit, ca să-i convingem şi mai bine că au de-a face cu acelaşi hoţ. În plus, figura îmi convine şi din alt punct de vedere.

— Care? fu curios Doru.

— Când ei vor da peste beţele de chibrit, vor ajunge desigur la concluzia că hoţul e un începător. Este?

— Este! fu de acord Doru.

— Atunci… adio bănuială de pe capul meu! Şi de pe-al tău, bineînţeles! se umflă în pene Marian, mândru de isteţimea sa.

— Da, e bună, figura… nu-şi stăpâni Doru admiraţia. Tu ca „meseriaş” eşti cunoscut de *gabori,* dar în situaţia asta, vorba ta: „Adio, bănuială!”…

— Îmi place de tine, că a început să-ţi umble mintea repede. Ştiam eu că ai *stofă.* Cu tracul ăla o să-ţi treacă, o să-l învingi tu. Hai acum să facem inventarul *sculelor* şi să recapitulăm pentru ultima dată ce vom face fiecare.

După ce trecură în revistă uneltele cu care urmau să comită spargerea şi după ce făcură toate „repetiţiile”, cei doi amici se îmbrăcară.

— Acum, nu ne mai rămâne decât să ne urăm baftă, zise Marian.

— Baftă, Mariane!

— Baftă, Dorule!

Ridicându-şi gulerele paltoanelor, plecară animaţi de gândul că cel mai târziu peste o oră, vor fi nişte oameni bogaţi.

*

C.A.P. Mărgineni. Conform planului, hoţii intrară în „dispozitiv”. Sparseră prima uşă, a doua… Marcat de tracul întunericului, Doru se împiedică şi alunecă, în timp ce telefonul fără disc de pe birou căzu zgomotos pe podea…

— Boule! strecură Marian enervat. Vrei să ne prindă!…

— N-am vrut…! se ridică Doru vrând să pună mâna pe telefon.

— Ia laba, laşi amprente! răcni „şeful”. Lasă-l dracului de telefon!…

— N-am nicio vină că beţele tale de chibrit luminează mai puţin ca un licurici! zise Doru iritat. Socoteala de-acasă nu se potriveşte cu cea din târg…

— Îţi mai arde, acu’, şi de filosofie… se-ncruntă Marian.

— Da, pentru că telefonul nu era prevăzut în plan,

„înţeleptule”!...

La postul de miliţie era lumină. Căpitanul Roman şi şeful de post discutau încă pe marginea cazului cercetat de ofiţer. Deodată, se auziră bătăi puternice în uşă.

— Intră! strigă subofiţerul privind, la căpitan.

În prag, apăru o femeie într-un halat albastru. Pe chipul ei se putea citi fiori de groază.

— La C.A.P. se dă o spargere! izbucni ea gesticulând. La C.A.P. se dă o spargere!...

— Cum?... De unde ştiţi? se ridică Roman în picioare.

— Vă explic imediat, dar grăbiţi-vă! zise ea fără să răsufle.

Urmă o explicaţie scurtă şi miliţienii părăsiră imediat postul de miliţie.

— Sunt bani mulţi acolo! spuse în şoaptă şeful de post, în timp ce fugea umăr la umăr cu căpitanul. Sunt banii cooperatorilor aduşi de la bancă...

— Îi vom prinde! spuse hotărât ofiţerul. Principalul e să nu facem zgomot...

...Sediul C.A.P.-ului. Miliţienii înaintară tiptil. La un geam, în licărul firav al unei gene de lumină, zăriră umbrele a două siluete...

— Atenţie la paşi! zise Roman încet de tot la urechea şefului de post.

— Da... încuviinţă subofiţerul. Sunt ai noştri!...

Se scurseră câteva clipe de tăcere oarbă.

— Aaa! – gemu Mircea de bucurie. Am dat peste marafeţi!

— Mamă, ce de mai sunt!...

Bucuria lor fu însă mai scurtă decât o secundă. Le-o-ntrerupse, deodată, clinchetul metalic al unui revolver armat.

— Sus mâinile! inundă în încăpere o lumină orbitoare. La perete!...

...Aici se încheie povestea a doi spărgători, pătrunşi acum de înţelepciunea proverbului că „Socoteala de-acasă nu se potriveşte cu cea din târg”!

Meditând pe marginea acestei întâmplări, de astă dată trebuie să răspundeţi, stimaţi cititori, la întrebarea: cine era femeia care a anunţat miliţia şi de unde a ştiut ea despre săvârşirea spargerii?

Răspuns:

Era telefonista de la centrală. Telefonul din încăperea unde se săvârşea spargerea fiind fără disc, prin simpla ridicare a receptorului se conectează legătura cu centrala telefonică, şi numai prin ea se poate vorbi cu un alt abonat. Receptorul fiind căzut din furcă, centralista de serviciu a avut posibilitatea să asculte conversaţia dintre cei doi hoţi aflaţi în „exerciţiul funcţiunii”.

Misterul ceştilor de cafea

— Unchiul meu a fost internat de urgenţă la spital. Nu-i lucru curat, începu Traian Niţă. Deşi are şaptezeci şi cinci de ani, se menţinea foarte bine, era vioi... Ieri, fiica lui vitregă, care locuieşte în aceeaşi curte cu el, a anunţat Salvarea, însă cu întârziere de o zi...

— Cum vine asta? îl întrerupse căpitanul Roman.

— Păi da, că lui i s-a făcut rău sâmbătă pe la amiază, iar ea a anunţat Salvarea abia ieri dimineaţă.

— Şi până a fi anunţată Salvarea, unde a stat bătrânul?

— În pat, la el în casă.

— În ce relaţii este cu fiica vitregă?

— După moartea neveste-sii în ’74, bătrânul nu s-a mai avut în relaţii bune cu Rodica, iar soţul ei l-a bătut.

— Unde locuieşte bătrânul?

— În strada Pascal Cristian nr. 12. Are casa lui. Rudele vorbesc că ar avea ceva bani la ciorap...

*

… Spitalul de Urgenţă.

— Când a fost adus la spital era în comă, îi spuse căpitanului un medic internist. Nu ne putem pronunţa încă asupra unui diagnostic.

— Urme de violenţă, ceva?

— N-am remarcat.

— Cred că este bine să-l consulte totuşi şi medicul legist.

…Medicul legist Mircea Iacob sosi repede.

— Este ceva grav, Traiane? îl întrebă medicul pe căpitan.

— Până acum, o enigmă medicală, răspunse zâmbind ofiţerul. Nu ştiu dacă… şi medico-legală!

Bătrânul nu avea nicio urmă de violenţă pe corp.

— I s-a recoltat urină pentru a fi examinată la laborator? întrebă medicul legist.

— Da, răspunse internistul. N-am primit încă rezultatul.

— Şi dacă la analiză nu va ieşi nimic? întrebă Roman.

— Atunci, va fi o enigmă… poliţistă, aprecie doctorul Iacob.

…Strada Pascal Cristian nr. 12. Se făcuse târziu. Rodica Olteanu, o femeie uscăţivă, trecută de cincizeci de ani, morocănoasă, era acasă.

— Nu ştiu ce-a păţit moşneagul, tovarăşe căpitan, explică ea, dar la început am crezut că era beat. D-aia n-am anunţat repede Salvarea.

— De ce-aţi crezut că era beat?

— De când a murit a bătrână, cheltuieşte bani anapoda, iar cu noi este un zgârcit. M-ameninţă că-şi face testamentul pe numele lui fii-su, de la Timişoara. Dictează prin curte ca un moşier. S-a şi bătut cu bărbatu-meu. D-aia nu prea ne-am mai băgat peste el. Sâmbătă, pe la ora nouă, am văzut intrând la el o fată tânără, cu părul lung. Avea o rochie foarte scurtă… A stat vreo trei ore, abia pe la douăsprezece a plecat. Când m-am dus în casă, la moşneagu’, l-am găsit dormind cu capul pe masă. Avea în faţă o ceaşcă de cafea. Crezând că-i beat, mai ales că băuse şi cafea, l-am lăsat în pace. Mai pe seară, am intrat iarăşi la el. Căzuse pe covor. L-am ridicat şi l-am aşezat în pat. Mi-am zis că până a doua zi o să se trezească, dă-o

încolo! Dar a doua zi, când am văzut că se-ngroaşă gluma, am chemat Salvarea.

— Bătrânul obişnuia să bea cafea?

— Nici vorbă. La vârsta lui…

— În afară de dumneavoastră şi cei de la Salvare, a mai intrat cineva în casă la el?

— Nimeni. Uitaţi, am cheia la mine. Poftiţi!

— Aţi mişcat, ceva din casă?

— N-am pus mâna, ferească Dumnezeu! Nu vreau să creadă că i-am furat vreun ban.

— Are bani?

— Destui!

— Cum arăta fata care a fost la el?

— Nu ştiu să vă spun, c-am văzut-o numai din spate.

— Cheia rămâne la mine până mâine dimineaţă, când o să vin din nou. Până atunci, uşa va rămâne sigilată.

A doua zi dimineaţă, căpitanul Roman şi locotenentul Muşat descindeau în locuinţa bătrânului Varga. Pe masa din cameră, mai multe obiecte: un cuţit, un portofel, o oglindă, o cană mare, din metal, pentru apă şi, în mijloc o ceaşcă de cafea, fără farfurioară. Nu era deranjat nimic în casă.

— Examinează, te rog, cu atenţie obiectele de pe masă, spuse Roman locotenentului. Nu cred că tânăra n-a lăsat nicio urmă…

Căpitanul privea obiectele din vitrina bufetului. Număra ceştile de cafea: „Una… trei… cinci. Şi cu cea de pe masă, şase. E bine. Dar…” Patru din cele cinci ceşti de cafea din vitrină aveau sub ele câte o farfurioară. A cincea ceaşcă avea două farfurioare.

— Ceaşca de cafea nu prezintă nicio urmă digitală, raportă Muşat.

— Nu-i nimic, zâmbi căpitanul. Caută, te rog, şi aici, arătă spre un obiect din vitrină. Cred că intuieşti care-i raţionamentul meu. De fapt… poate raţionamentul ei!

— Ştiu… îi făcu locotenentul cu ochiul. Să vedem dacă raţionamentul iese la „vopsea”.

Muşat se duse direct la obiectul în cauză, îl luă cu grijă şi se apucă de lucru. Sub pensulă apărură întâi câteva cute,

apoi altele care le îngroşară pe primele, apoi... Răsuflară uşuraţi.

— Ce-mi poţi spune, deocamdată, despre această amprentă? îl bătu Roman uşor pe umeri.

— Că provine de la degetul mare al unei mâini mici, fine, răspunse tânărul ofiţer după ce o examină. Că domnişoara nu-i chiar aşa de proastă... Dar care o fi mobilul faptei? murmură el.

— Nedeterminat. Deocamdată! îl linişti căpitanul.

Bătrânul era tot în comă, iar analizele de laborator nu oferiseră niciun rezultat care să contribuie la progresul cercetărilor. Amprenta ridicată, datorită intuiţiei căpitanului Roman, nu aparţinea vreunei infractoare din evidenţe.

La miliţie, când veni la serviciu, ofiţerul găsi o bătrână.

— M-au furat, maică! se jelui ea căpitanului.

— Cine?

— Două hoaţe, una mai tânără şi alta mai în vârstă, maică. Ieri s-a întâmplat. Ziceau că sunt mamă şi fiică, că locuiesc în Ciuleşti şi că vor să cumpere lucruri vechi. Le-am zis că să mă mai gândesc. Nu ştiu de ce, dar, au tot insistat să bem o cafea. Le-am spus că nu beau, că sunt bătrână, că nici nu am cafea în casă. Atunci, au scos din sacoşa lor o pungă cu cafea, dar tot n-am vrut să beau. A rămas să vină a doua zi, că era deja seară şi eu trebuia să plec, pentru că noaptea dormeam la o cunoştinţă. Când am venit, a doua zi dimineaţă, acasă, geamul era deschis, iar lucrurile răvăşite. Auzind că voi lipsi peste noapte de acasă, au tras foraibărul de la geam fără să observ eu, ca să rămână deschis şi să poată fi desfăcut pe dinafară, din curte.

— Ce vă lipseşte din casă?

— Multe, maică: 1.500 lei, 12 farfurii de porţelan, alte farfurii, prosoape, ceşti... Le-am scris pe toate aici, în reclamaţie.

— Cum arătau cele două femei?

— A mai în vârstă era grasă şi arăta aşa, la vreo cincizeci de ani. A tânără avea părul lung, negru şi purta o fustă... mai mare ruşinea.

— Care dintre de a vrut să vă pregătească o cafea?

— Tânăra. Îi umbla gura mai al dracului ca la a bătrână şi tot timpul iscodea cu privirea.

...Verificările întreprinse de căpitan îl conduc pe urmele altor două cazuri asemănătoare. Vasilica Păun, în etate de optzeci de ani, fusese şi ea vizitată de cele două femei. Se recomandaseră ca fiind din oraşul Focşani. Profitând că bătrâna era imobilizată la pat şi nu putea vedea, îi furaseră 2.000 lei, bijuterii şi multe alte obiecte. Maria Donose, în vârstă de şaptezeci şi doi de ani, acceptase uşor „prietenia" unei tinere, care solicitase o cameră de închiriat, spunând că era din Târgovişte. Băuse şi o cafea, preparată de viitoarea chiriaşă din punga ce o avea în poşetă. Efectul: dormise, fără întrerupere, douăzeci şi patru de ore. Când se trezise, îi lipseau din casă toţi banii.

Pentru căpitanul Roman, nu mai încăpea acum nicio îndoială că aceeaşi tânără fusese şi în casa lui Viorel Varga. Victimele erau alese numai din rândul bătrânilor, care erau mai putini rezistenţi la substanţa pe care era de presupus că ea o introducea în cafea. Poate că şi de la Viorel Varga furase bani, însă numai bătrânul ar fi putut să confirme.

Verificările şi investigaţiile continuau, dar succesul întârzia...

Graţie eforturilor medicilor, bătrânul Virgil Varga a fost salvat. Încă o săptămână de spitalizare şi i se dădea drumul acasă...

— Era să mor, taică, spuse el ofiţerului cu o voce scăzută. Nu ştiu ce mi-a pus criminala aia în cafea, că m-a luat aşa o durere de cap... Aveam nişte bani în valiza de pe dulap, i-aţi găsit?

— Nu, clătină Roman din cap. Câţi bani aţi avut?

— Şase mii o sută... Vai de mine, m-a lăsat lefter!...

— O cunoaşteţi pe fată?

— N-am mai văzut-o, taică, până atunci, fir-ar a dracului. M-a întrebat dacă Nina era acasă. Nina e nepoată-mea. I-am spus că nu este acasă şi m-a rugat s-o las în casă până vine. Zicea că se cunoştea cu Nina. Ne-am dat la vorbă, apoi m-a servit cu o cafea. Avea ea, într-o pungă. La

început n-am vrut, dar…

…Nina Olteanu nu avea, printre cunoştinţele ei, o fata cu semnalmentele date de bătrân. Şi totuşi, necunoscuta ştiuse destule amănunte despre Viorel Varga şi despre cei care locuiau în aceeaşi curte. Mersese la sigur. Tot de la cineva din jurul acestei familii trebuia să le fi aflat.

— Aveţi prietene? o întrebă căpitanul pe Nina.

— Da. Pe Marcela Petrescu, stă la nr. 14. Suntem de aceeaşi vârstă.

Fu audiată şi vecina Ninei.

— Am lucrat cu mai multe fele care ar semăna aşa, în mare, cu cea pe care a descris-o moşneagu'. Nu le ştiu decât numele mic, dar pe niciuna n-o ştiu în stare de aşa ceva.

Roman plecă. Obţinuse semnalmentele unor tinere şi prenumele acestora.

— Cu cine începem verificările? îl întrebă locotenentul Muşat.

— Cu prima femeie, îi făcu căpitanul cu ochiul. Cu Eva!

Marcela pomenise în relatarea ei şi despre o fostă prietenă, Eva, cu care lucrase pe un şantier de construcţii din Bucureşti. Căpitanului îi atrăsese atenţia faptul că Eva avea o pasiune exagerată pentru fustele foarte scurte...

…Eva Dobre, douăzeci şi şase de ani, fostă prietenă a Marcelei, nu mai avea serviciu de un timp şi locuia la o gazdă, la o oarecare Cornelia Ştefănescu. Dar gazda nu era totuşi o… oarecare, aşa s-a stabilit din verificările care au urmat. Suferise cinci condamnări. Aşadar, nu a fost greu să se găsească la miliţie o fotografie a Corneliei, care să fie prezentată victimelor.

— Ea este, maică, aia grasă! o recunoscu bătrâna.

…După percheziţie, cele două femei sunt invitate la miliţie şi cercetate separat.

— Vă chinuiţi degeaba cu mine, tovarăşe căpitan, vorbi, sigură de ea, Cornelia. Din '76 de când am „ieşit", am pus capăt. Aţi văzut, nici la percheziţie n-aţi găsit nimic.

— Şi din ce trăieşti, că nu ţi-ai luat serviciu?

— Din ce aduce soră-mea, Lucica. Câştigă destul de bine.

Eu mă-ngrijesc numai de gospodărie.

— Şi ce-ai să zici când ai să fii recunoscută de victime?

— Care victime? Pot să mă duc în casa oricui, dar cu asta nu-mi dovediţi că am furat ceva. De probe materiale, aţi auzit cumva până acum?

— Dar dumneata ai auzit de mandat de arestare? o privi căpitanul cu dispreţ, arătându-i un imprimat completat pe numele ei. Să coborâm!...

...Eva Dobre privea cu o curiozitate regizată la mâinile sale, care mai purtau încă urme de tuş negru.

— Am un copil de un an şi două luni şi numai eu ştiu cum mă chinuiesc ca să-l cresc, se lamentă ea.

— Şi soţul?

— N-am soţ, n-am avut niciodată...

— Din ce trăieşti? Cerşeşti?

— Cum să cerşesc! râse ea ştirb.

— Furi! Tâlhăreşti! o atacă hotărât căpitanul Roman. Nu doreşti o cafea?

— Acum, îi facem noi cafeaua, zise, intrând pe uşă, locotenentul Muşat. Ţinea în mână o fotografie a unei urme digitale şi fişa cu amprentele Evei Dobre. Amprenta găsită de noi în casa lui Viorel Varga îţi aparţine, doamnă „Cafeluţă”!

— Amprenta mea?! se strâmbă Eva. Hm!... Eu n-am fost nicăieri, domnule!

— Ai fost, şi ai pus şi mâna, interveni căpitanul.

— Pe ce să pun mâna? întrebă derutată tânăra.

— Ghiceşte singură, o săgetă Roman. Ai încercat degeaba să ne induci în eroare. Nu ţi-ai dat seama că ai uitat să ştergi şi ultima amprentă!

Eva era mai galbenă decât fusta sa, de care trăgea zadarnic în jos, ca să-i mai acopere din coapse. Căpitanul Roman avea dreptate. Ea nu-şi dăduse seama unde îşi lăsase amprentele.

— Unde sunt banii şi obiectele? o trezi vocea ofiţerului.

— Nu ştiu, începu ea să plângă. Cornelia a luat tot. Mi-a spus să ştie ea ce face ca miliţia să n-aibă probe împotriva noastră, dacă ne descoperă. Ea nu punea mâna pe nimic,

ca să n-o descoperiţi după urme.

— Ştii că bătrânul era să moară din cauza dozei pe care ai pus-o în cafea?

— Nu ştiu. N-am dorit aşa ceva! izbucni ea în hohote de plâns. N-am dorit să omor pe nimeni!…

…Trei zile mai târziu, căpitanul Roman poposi din nou la locuinţa Corneliei Ştefănescu. Sună la uşă. În pragul uşii, apăru Lucica, sora infractoarei.

— Bună ziua! Dânşii sunt colegii mei, îi prezentă ofiţerul pe ceilalţi miliţieni care-l însoţeau. Am venit să facem din nou percheziţie.

— Iar percheziţie?…

— Da. Am să vă explic după…

Intrând în casă, Lucica Ştefănescu se aşează direct pe colţul patului. Tremura.

— Ca să nu mai căutăm noi, spuneţi-ne unde sunt, îi zise căpitanul.

— În şifonier, răspunse femeia frecându-şi mâinile în poală.

Se deschid uşile şifonierului. Ies la iveală tot felul de obiecte furate şi… un teanc de bani.

— Data trecută nu erau aici, întoarse capul ofiţerul.

— Nu erau, încuviinţă Lucica, privind în podea. Eu n-am furat!

— Ştiu, numai aţi… plimbat „marfa”. Aveţi idee cum se pedepseşte asta?…

…Cornelia Ştefănescu fu scoasă din arest şi adusă în biroul căpitanului Roman. Când dădu cu ochii de „expoziţia” de pe birou, exclamă:

— Idioata! S-a grăbit…

— Ba nu, eu m-am grăbit! mimă ofiţerul. Întotdeauna mi-au plăcut *probele materiale!* Acum, scuză-mă, dar nu mai putem sta de vorbă că m-aşteaptă locotenentul Muşat să bem o ceaşcă cu cafea, în linişte…

Dumneavoastră v-aţi dat seama, stimaţi cititori, care a fost obiectul pe care Eva l-a luat în mână ultima dată şi pe care şi-a lăsat amprenta fără să vrea? Cunoscând, deci,

care este acest obiect, cred că este uşor de explicat ce anume a vrut ea să sugereze prin aranjarea lui în acel loc?

Răspuns:

Obiectul pe care Eva l-a luat în mână ultima dată şi pe care şi-a lăsat amprenta fără să-şi dea seama a fost farfurioara de sub ceaşca de cafea de pe masă. Infractoarea a aşezat-o în vitrina bufetului, deasupra farfurioarei celei de-a cincea ceşti, voind astfel să sugereze că ceaşca de pe masă era folosită în mod frecvent de bătrân şi că el îşi preparase cafeaua (cazul este real).

D-ale fotbalului...

Mişu, meşter mare în ale fotbalului şi în zeamă de strugure sorbită, se chinuia în melancolie cu stacana de vin din faţa sa. Degeaba era vinul bun dacă nu era şi vorbit... Schimbase el câteva vorbe de spirit cu ospătarul, dar omul nu putea sta tot timpul lângă el, că avea destui clienţi de servit. Şi, apoi, după cum îl mirosise Mişu, nu prea se pricepea în ştiinţa balonului rotund. Mai sorbi o gură de vin şi privi apatic la fântâna arteziană din centrul grădinii, la jetul de apă ce ieşea din gura unui ulcior aplecat peste şoldul unei femei robuste.

„Frumoasă... Frumoasă statuie, observă el plictisit. Mamă, câte ulcioare de-astea am băut şi eu la viaţa mea! începu să se amuze singur. Cred că aş putea să-i iau locul...” privi el la statuie.

La masa vecină se aşezară doi inşi binedispuşi. Se observa că mai băuseră ceva înainte, ca şi Mişu, de fapt. Numai că ei erau doi şi, în plus, discutau şi despre fotbal. Comentau un gol antologic marcat spaniolilor de fostul nostru internaţional Manolache.

— Bă, Gicule, da’ ce şprint a avut omu’... Îţi mai aduci aminte?

— Da... A fost ceva de necrezut, nemaipomenit, Săndele!

A ţâşnit ca o ghiulea!…

— Ăsta extremă, nu ca…

Mişu, care era cu urechea lipită de discuţie, ar fi vrut în acel moment să-i contrazică, să le spună că Manolache era centru atacant, dar renunţă pentru moment şi ceru chelnerului trei stacane mari cu vin.

— De ce trei?… se miră acesta.

— Două le duci la maeştrii!… făcu semn cu capul spre masa vecină.

— Gata, s-a marcat! plecă ospătarul să aducă băutura

„Maeştrii” discutau din ce în ce mai aprins.

— Da’ ce orientare formidabilă a avut, când i-a ieşit portarul în întâmpinare, de i-a micşorat unghiul!

— Uluitoare! Uluitoare!… Bine că n-a fost Ţârcovnicu în locul lui. Ar fi tras o *lumânare,* de ajungea până-n împărăţia cerului!…

— Da… Ha, ha, ha!… Manolache, însă a fentat scurt…

— S-a făcut că fentează. Pardon! îl întrerupse Gicu.

— Nu, a fentat în stânga!

— Ba nu, s-a arcuit în dreapta! Apoi…

— A strecurat mingea printre picioarele portarului, asta ştiu eu!

— Adică… i-a trimis portarului o *felicitare la însoţitori!* nu mai rezistă Mişu şi se-ntoarse spre masa lor.

— Da’, matale ce te bagi? Ştii fotbal? îl repezi Săndel.

— Ce-ai cu omu’? interveni Gicu. Se vede că ştie, n-ai, auzit vocabularul?

— Ce vorbeşti, mă! se încruntă Săndel la prietenul său. Nici tu nu ştii, din moment ce zici că a fentat în dreapta.

— Pardon! S-a făcut că tentează! ridică Gicu degetul în sus. Este, meştere, că am dreptate? căută el complicitatea străinului.

— Nici unul n-aveţi dreptate! zise Mişu cu un aer academic. În primul rând n-a fentat, apoi Manolache juca centru atacant.

— Du-te, bă, de-aici! răbufni Gicu.

— Ce ţi-am spus eu, e *fanache!* aruncă Săndel.

— Eu, *fanache?...* se ridică Mişu în picioare, jignit profund

în amorul propriu.

Erau gata, gata, să se ia la bătaie. Noroc că veni ospătarul cu trei stacane înalte şi conflictul se aplană. Bai chiar se şi sărutară, după ce luară cănile de la gură.

— Cu cine avem onoarea, mareşale! îl luă Săndel pe după gât, bucuros că tipul dădea de băut.

— Mişu Ciuculete! se prezentă oaspetele cu emfază. Ştiu fotbal de când mă uitam în tuciul cu mămăligă…

— S-a văzut… îl curtă Gicu. Te rog să mă ierţi că am vrut să te lovesc.

Mişu râdea. Râdea cu poftă, că avea o companie tare, plăcută. Exact ce-i lipsise lui mai înainte… Mai comandă un rând şi îşi provocă amicii la comentarea subiectului său favorit.

— Da’ de Rică, ce părere aveţi fraţilor? Este că a rămas cel mai bun portar al tuturor timpurilor?

— Ştii ce legendă circulă pe spinarea lui? râse Săndel.

— Dacă-i vorba de spinare… cum să nu! Golul din meciul cu „Steaua”, din ’78!

— Nu-i vorba de gol, e vorba de banc.

— Da… cum să nu ştiu! zise Mişu ţanţoş. Ăla cu cantonamentul?

— Aha.

— Păi, vezi că sunt pe fază! Cum să nu fiu?… Ţi-l zic?

— Dă-i drumul, că-mi place.

— Când Tamango era în cantonament cu naţionala, ca să intre în formă maximă, i-a jurat antrenorului că nu va mai călca pragul restaurantului cât va mai sta acolo. După-amiaza, a ieşit în oraş şi s-a ţinut ferm de promisiune.

— Hai, că ăsta nu-l ştiam, îi plăcu lui Săndel. Deci, n-a mai călcat pragul restaurantului?

— Nu… că a intrat prin vitrină!… se porni Mişu pe un râs caracteristic.

Râseră toţi cu poftă şi mai comandară un rând.

— Hâc! N-aveţi dreptul să-l cântaţi pe Ricuţă decât de bine, din moment ce-aţi recunoscut că e cel mai bun portar din holul şi subsolul blocului pământesc… ripostă Mişu cu

ochii mici, ca două pioneze. Hâc! Asta e!...

— Ce vorbeşti, bă... Ciocalete! se şifonă Gicu.

— Cum mi-ai zis? ridică genele Mişu.

— Ciocalete! se strâmbă Gicu, făcându-i în necaz.

— Fiţi cuminţi! se dezmetici şi Săndel. Zi-i omului pe numele de cum îl cheamă... Cum te cheamă, bre? Cum ai zis mai înainte? privi el nătâng la Mişu. A, stai că mi-am amintit! Ciuca... de la ciuca bătăilor. Ciuca... Ciucalete! Este?...

— Eu... Ciocofleţe, ai? se zburli la amândoi.

— Cocoflete! îl întăriţă Gicu şi mai tare.

— Cocoflit!... Îţi arăt eu ţie imediat! se forţă Mişu să se ridice în picioare.

Gicu se ridică şi el după câteva eforturi.

— Dacă vrei, pot să-ţi spun şi foarte simplu... „Flit!" Că aşa le dau eu la ăştia, care se dau mare zmei în fotbal şi zice că Manolache a fost extremă, în loc de centru atacant. Ce, credeai c-am uitat?... Mişu nu mai rezistă la atâtea afronturi şi-l prinse pe Gicu de piept. Se-mbrânciră, aşa, amândoi până ajunseră lângă fântâna arteziană. Nu-şi dădeau drumul; cel care ar fi făcut-o s-ar fi dezechilibrat primul, fără îndoială. Totuşi, Gicu, sesizând pericolul apei, se smuci puternic şi, după câteva balansuri, reuşi să rămână în picioare, în timp ce Mişu, din recul, porni cu spatele glonţ în apă.

„Noroc că m-a făcut mama deştept şi ştiu să-not! simţea Mişu cum îi curgeau în cap ulcioare de apă. Păi, vezi... Sigur că da... Ulciorul nu merge de multe ori la apă!... se-mbărbătă el când scăpă din raza jetului de apă. Ce mă făceam dacă nu ştiam să-not ca un delfin!

Se prinse cu mâinile de bordura fântânii, fără să-şi dea seama că apa îi ajungea numai până la glezne. Oricum, era ud leoarcă. Las' că-i arăt eu! privi chiorâş în direcţia lui Gicu.

Cineva, de la o masă din grădină, dădu telefon la miliţie, fără ca să ştie cei din jur. Mişu fu luat şi dus la masă. Aici, chelnerul se aşează între ei şi încercă să-mpace spiritele. Reuşi foarte repede, deoarece Gicu şi Săndel abia îşi mai

ţineau pleoapele cu mâna. Ca să-i împace definitiv, se duse să mai aducă vin, în timp ce Mişu îşi scosese pe masă tot ce avea în portofel şi prin buzunare, ca să se usuce. Ospătarul aduse băutura şi mai rămase puţin cu ei, să le ţină companie. Gustă şi binişor din stacana sa.

În grădină îşi făcu apariţia un ofiţer de miliţie în uniformă. Era căpitanul Roman. Cineva dintre consumatori îl puse în temă cu ce se întâmplase, în vreme ce ospătarul se furişă de la masa beţivilor ca să nu fie observat de ofiţer. Totuşi, lui Roman, cu ochiul său de poliţist versat, nu-i putu scăpa această scenă.

— Bine, vă mulţumesc! salută el pe omul care-i explicase tărăşenia şi se-ndreptă spre masa celor trei.

— Bună ziua! îşi duse el scurt mâna la chipiu, dându-şi seama pe loc că nu prea avea cu cine să se-nţeleagă.

— Psst! Şase!... îi dădu cu cotul Săndel lui Gicu.

— O, să trăiţi! încercă Mişu să se ridice de pe scaun, dar renunţă. Mă iertaţi că arăt aşa...

— Sunteţi *plouaţi* rău! îi privi căpitanul pe rând.

— Noi nu... dânsul! îi flutură Săndel, cu o privire sticloasă, haina udă a lui Mişu. Ia uitaţi cum plescăie!...

În lipsa unui cuvânt cu care să se apere, Mişu râse tâmp.

— Fotbalul!...

— Cine v-a servit? aspri tonul căpitanul, uitându-se la stacanele înalte de vin.

— Noi... răspunse Mişu, observând câteva bilete de tramvai neperforate, pe care uitase să le strângă. Mă iertaţi! îşi dădu seama imediat de gafă. Domnu' Mirciulică ne-a servit.

Ofiţerul îi făcu semn ospătarului să se-apropie. Acesta îşi aranjă papionul şi veni în câteva clipe, înclinându-se respectuos.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan! Bine aţi venit la noi!

— N-am venit de bună voie, sesiză Roman nuanţa, ci dumneata m-ai chemat.

— Eu?!

— Nu dumneata mi-ai dat telefon?

— Nu... Pot să bag mâna-n foc, zău!

— O s-o bagi în buzunar, căci o mie de lei va fi amenda pentru servirea consumatorilor în stare de ebrietate!

— O să plătesc, ce să fac… zise mieros chelnerul. De, dumneavoastră aveţi pâinea şi cuţitul în mână! Dacă aşa vreţi dumneavoastră…

— Nu-l amendaţi, că-i băiat bun… tovarăşe căpitan, interveni Gicu, clipind mărunt. Noi n-o să recunoaştem că am băut la masa lui şi gata, s-a aranjat treaba!

— Ar fi o soluţie, se amuză ofiţerul, dar ce facem cu stacana?

— Care?… nu înţelese Gicu jocul.

— A patra! Chiar dacă nu-l acuz eu, îl acuză ea!…

— Lasă-te, îl opri Săndel. Nu vezi că s-a prins? Esenţialul este că noi suntem oameni cinstiţi, că n-am încălcat legea, asta e!

— Chiar şi oamenii cinstiţi pot încălca legea, îi răspunse-n replică Roman. De pildă, dumneavoastră!

— Noi?!?

— Da. Veţi fi amendaţi cu o mie de lei conform Decretului 51/1976!

— De ce?…

— Pentru că vă aflaţi în stare de ebrietate într-un loc public!

— Aoleu! făcu Mişu. Şi m-am ales şi cu o baie!…

— Dacă-i aşa, de ce pe noi ne-amendaţi la fel ca pe el? arătă Gicu spre chelner. Lui trebuie să-i daţi dublu, fiindcă am servit băutura *servită* de el!

— Până să vă dau amenda, plătiţi-vă mai repede consumaţia! o scurtă căpitanul.

Tăcură cu toţii. Mişu îşi scoase portofelul şi căută banii să achite nota de plată pe care o întocmea ospătarul.

— Unde dracu’ sunt? căută el prin toate despărţiturile obiectului. Doar aici i-am pus! Răsturnă pe masă tot ce avea în portofel, dar banii nicăieri.

— Vă place în ce hal. Arată buletinul dumneavoastră? răsfoi Roman actul din care se mai scurseseră câteva picături de apă.

— Fotbalul!… zise Mişu ca şi cum asta ar fi însemnat

totul. Ce să fac, o să plătesc amenda şi-o să-l schimb! Dar unde-s banii? se scotoci el prin buzunare.

— Cât aţi avut?

— Şapte sute! se pipăi el şi pe deasupra hainei. I-oi fi pierdut când m-am îmbrâncit cu Gicu, sau când am căzut în apă.

— Sau la toaletă, presupuse ospătarul.

— Hai să-i căutăm. Vă rog… îşi mobiliză Mişu prietenii.

Gicu şi Săndel, care se mai treziseră între timp, se ridicară de pe scaune şi începură să caute banii printre mese. Mişu se duse la fântâna arteziană, iar ospătarul la toaletă.

Nu trecu mult timp şi ospătarul se întoarse vesel la masă, fluturând şapte bancnote de o sută de lei.

— I-am găsit la toaletă. Noroc că n-a dat nimeni peste ei!

— Vai, ce bine că i-aţi găsit! răsuflă Mişu uşurat. Era să mă fac de toată ruşinea!

— Dar când aţi fost la toaletă? îl întrebă Roman.

— După ce m-am transformat în delfin, mai avu Mişu resurse să glumească.

— Atunci ospătarul s-a făcut de toată ruşinea! privi căpitanul tăios la chelner. De azi înainte poate să-i pună cruce acestei meserii!

— De ce? priviră toţi uimiţi la căpitan.

— Fiindcă e un om necinstit. El a luat cei şapte sute de lei!

Privirile se mutară la chelner. Tăcea, tăcea şi iar tăcea…

Dumneavoastră, stimaţi prieteni ai căpitanului Roman, ştiţi cum şi-a dat seama ofiţerul că banii au fost sustraşi de ospătar?

Răspuns:

Banii nu erau uzi, aşa cum ar fi fost firesc.

Inelul de logodnă

— Alo! Domnu’ avocat Gheţu

— Da, la telefon! răspunse cel căutat. Cu cine am onoarea?

— Cu Liviu Anghel, un client al dumneavoastră.

— Liviu Anghel?… Nu-mi amintesc de acest nume.

— Mă scuzaţi, cred că mai corect trebuie spus… un viitor client.

— Aa, este cu totul altceva! Vă stau la dispoziţie…

— Aş dori să vă consult într-o problemă… Mai exact, să vă angajez ca apărătorul meu într-un proces de partaj. Ştiţi, am aflat că vă bucuraţi de o relevanţă juridică deosebită… îl flată bărbatul de la celălalt capăt al firului.

„Relevanţă juridică! Drăguţ… îi plăcu avocatului. Se pare că am de-a face cu un client onorabil!”

— Mă rog, meseria… murmură el cu plăcere.

— Meseria, adevărat, însă dumneavoastră o ridicaţi la rangul de artă şi nu cred că există artă mai frumoasă ca aceea pusă în slujba oamenilor… sesiză clientul că vorbele sale aveau efect.

— Da… Aceasta este, de fapt, valoarea supremă a artei… zise avocatul epatat, renunţând, firește, să mai întrebe de unde avea Liviu Anghel numărul de telefon. Nu ştiu dacă ceea ce fac eu este artă, dar pot să afirm cu convingere, şi asta tocmai acum, când sunt în prag de pensie, că munca mea de-o viaţă am închinat-o oamenilor, că…

— Deci… tot artă! profită de pauză viitorul client. Arta de a sluji oamenii!… Ştiu să apreciez munca dumneavoastră şi sunt convins că o voi aprecia mult mai *substanţial,* mai ales la sfârşitul procesului când, deschizând portofelul, voi toasta clar: „Artă pentru artă!”…

— Şi când am plăcerea să vă ascult doleanţele?…

— Când sunteţi dispus. Eu aş dori, dacă se poate, chiar astăzi. Chiar peste câteva ore…

— Astăzi?… privi avocatul la ceas. Mda, s-ar putea pe la unsprezece! Am două ore disponibile, până intru la un

proces. M-aţi putea căuta la colegiu!

— E perfect şi n-ar fi rău să plătiţi şi taxa până atunci! Ştiţi, nu de altceva, dar e mai bine să fim în regulă…

— Gata, s-a înţeles! Plătim *tot,* numai treabă să iasă, făcu viitorul client. *Plătim,* nu jucărie! accentuă. Atunci, la ora unsprezece, la colegiul de avocaţi!

*

Afară era o zi frumoasă, iar Gheţu se simţea minunat după duşul făcut. Se privi în oglinda de la baie.

„A crescut cam repede!… îşi frecă el bărbia cu mâna. Şi doar aseară m-am bărbierit… Nu se cade, totuşi, să nu fiu ras proaspăt, îşi privi el obrajii din profil. Prestanţa contează foarte mult!…”

Îşi umezi barba şi începu să facă clăbuc cu pămătuful, când sună telefonul.

— Alo! ridică el receptorul.

Nu-i răspunse nimeni. „Probabil, vreo atingere!” se gândi şi închise telefonul.

Termină cu bărbieritul şi începu să se îmbrace. Se făcuse ora zece când era gata de plecare, dar sună iarăşi telefonul.

— Alo! Din nou, nu-i răspunse nimeni. Alo!…

„Ce naiba o avea telefonul ăsta? se miră el. Deodată, îi străbătu o idee, care-i furnică pielea. Dacă cineva mă încearcă să vadă dacă sunt acasă?!?” Hotărî să verifice şi rămase nemişcat, câteva minute, cu receptorul la ureche.

Dacă ar fi auzit un păcănit uşor, ceea ce ar fi coincis cu închiderea discretă a telefonului de către persoana necunoscută, ar fi intrat rău de tot la idei, mai ales că soţia sa era la serviciu, iar casa urma să rămână singură. Dar nu auzi niciun fel de zgomot şi se linişti. „Înseamnă, totuşi, că-i deranjat… conchise el. O să anunţ la telefoane…”

Ieşi grijuliu din apartament şi încuie bine uşa în urma sa. Se întâlni cu vecina de apartament, care ieşise cu un lighean de rufe spălate. Le ducea, probabil sus, la uscătorie.

— Sărut mâinile, doamnă Preda! Ce mai faceţi?…

— După cum vedeţi... se jenă puţin femeia, dându-şi seama că avea mânecile suflecate. Astăzi sunt liberă, stau acasă şi fac puţină gospodărie...

— E necesară, fără ea nu se poate!... o măguli avocatul.

— Poate mai aruncaţi câte o privire şi pe la uşa mea! Am telefonul deranjat şi poate m-o căuta cineva...

— Bine, domnu' Gheţu. Am să mă uit, fiţi fără grijă.

— Vă mulţumesc foarte mult. La revedere!

— La revedere.

Femeia îşi duse rufele la uscătorie şi reveni în apartamentul său. Peste o jumătate de oră, porni iarăşi spre uscătorie cu un alt lighean de rufe. Pe hol zări un tânăr înalt, pletos, cu o servietă neagră, care urca scările spre palierul lor. Nu-l mai văzuse până atunci. Privea cam iscoditor în jurul lui şi încetini pasul când o văzu pe femeie. Gospodina îşi văzu de treaba ei şi urcă cu rufele. Când reveni, nu mai dădu cu ochii de tânăr. Probabil că intrase undeva...

— Mămico! Mata ai sunat adineauri la uşă? o întâmpină fetiţa ei, Gabriela.

— Nu... făcu femeia puţin mirată.

— Parcă am avut impresia că a sunat cineva... zise Gabriela cu un aer de nevinovăţie. Nu m-am ridicat să mă uit, fiindcă-mi scriam la matematică şi, apoi, ştiam că eşti afară.

— Poate că n-a sunat la noi!

— Se poate...

— A, o fi sunat la domnu' Gheţu şi el nu este acasă! îşi aduse aminte gospodina.

— Atunci, la el a sunat... presupuse şi fetiţa şi se retrase în camera sa.

Puţin mai târziu, femeia ieşi din apartament cu altă tranşă de rufe. Instinctiv, se uită la uşa avocatului...

„Doamne!..." scăpă ea, deodată, ligheanul din mână. Dincolo de uşă se auzeau zgomote înăbuşite. Se uită în dreapta şi-n stânga, după ajutor, dar nu văzu pe nimeni. Apoi, ştia că de pe palierul lor nu era niciun vecin acasă. O fulgeră gândul să urce cu un etaj mai sus şi să sune la uşile

locatarilor de acolo. Poate va găsi pe cineva... Acest gând i se risipi, însă, repede când îşi dădu seama că hoţul, care auzise zgomotul ligheanului, va putea dispare între timp.

Ce era de făcut, căci timpul nu stătea în loc? În apartamentul avocatului, un zgomot de paşi veni până lângă uşă. Femeia privi din nou disperată în jur, după ajutor. Nimeni... Inima-i pulsa puternic. Cuprinsă de fiori, pe care nu-i mai trăise niciodată, se-mbărbătă singură şi luă cea mai îndrăzneaţă hotărâre: se dădu un pas înapoi şi se avântă cu toată puterea corpului în uşa uşor întredeschisă. Surprins de lovitura puternică a uşii, hoţul căzu şi bâjbâi câteva clipe în beznă... Când îşi reveni, îi trecu prin faţa ochilor figura femeii aceleia, pe care o întâlnise cu rufele pe scări şi care striga în gura mare:

— Săriţi, hoţii!... Hoţii la domnu' Gheţu! Hoţii!...

Se ridică în picioare şi încercă să tragă uşa spre el, ca să, fugă din apartament. De dincolo, de pe holul palierului femeia, ţinea tare de clanţa uşii ca el să nu poată ieşi afară şi striga întruna după ajutor. Îşi încordă braţele, în care adună toată forţa sa de bărbat, şi smuci de uşă cu putere. Rezistenţa femeii fu învinsă şi reuşi să iasă din apartament. Femeia i se puse de-a curmezişul, dar schiţând că o loveşte, ea se feri, iar el reuşi să fugă călcând în lighean şi încurcându-se într-o rufă. Nu reuşi, însă, să ajungă prea departe, că alunecă din cauza rufei umede şi fu prins de locatarii de mai jos.

Până să vină miliţia, se adună acolo lume multă. Sosi căpitanul Roman. Elena Preda, eroina acelei zile, primea emoţionată felicitări de la locatari, în timp ce hoţul, ghemuit, şi legat straşnic de mâini, răsufla greu şi privea speriat în jur, ca o fiară hăituită...

La apropierea căpitanului, cetăţenii făcură un culoar, care se închidea tot mai repede în urma sa, pe măsură ce înainta. Ajunse faţă în faţă cu hoţul. Şi cu eroina.

— Bravo, tovarăşă Preda! îi strânse el mâna. Aţi fost la înălţime! Primiţi felicitări din partea miliţiei!

— Şi din partea noastră! se auziră voci.

— S-a comportat ca o poliţistă!

— Să ne trăieşti, maică!

— S-o daţi şi la ziar, tovarăşe căpitan!

— L-a doborât cu uşa ca pe o ridiche.

— A avut un curaj…

Obrajii Elenei Preda ardeau de emoţie, iar laudele o copleşeau.

— Mă bucur mult că stima este unanimă! îi aprobă Roman pe cei din jur. A dat dovadă de bărbăţie şi curaj. Este un exemplu pe care nu trebuie să-l uităm niciunul dintre noi. Bravo, tovarăşă Preda! o mai felicită încă o dată. Ei… acum vine rândul tău… îşi mută, ofiţerul privirea la hoţ. Nu-l cunoştea. Sus!… îi făcu semn să se ridice.

Infractorul încercă să se ridice, dar îi veni greu cu mâinile legate la spate. Doi locatari vrură să-l ajute, dar el refuză şi, în cele din urmă, reuşi să se ridice singur.

— De ce ţii pumnii strânşi? sesiză Roman. Ai vrea să te răzbuni, să loveşti pe cineva?

— Cum să… nu vedeţi că sunt legat? zise el pe un ton pierdut. Şi chiar dacă n-aş fi legat, n-aş îndrăzni aşa ceva… Acum, s-a zis… Nu-mi mai rămâne nimic altceva decât să-mi aştept pedeapsa, îl încercară câteva lacrimi. O merit… O merit!…

— Atunci, sper că nu ţii nimic ascuns în pumni.

— Nu… întredeschise el pumnii, trăgând lateral de mâini, ca să se observe mai bine.

— Bine, atunci întoarce-te, ca să te dezleg!

— Hoţul se întoarse cu spatele, ţinând pumnii tot strânşi.

— Eşti şi căsătorit!… zise căpitanul, observând verigheta de la mâna stângă a tânărului.

— Da… încuviinţă moale acesta.

— Şi soţia ştie cu ce te ocupi?

— Nu, de unde să ştie… De fapt, suntem despărţiţi!

— Unde lucrezi?

— Deocamdată, nicăieri…

— Bun, obţinu Roman exact ce-i trebuia. Să mergem sus!

— … Unde?…

— În apartamentul avocatului!

— Dar, de ce, din moment ce-am fost prins în flagrant

delict?

— Pentru a-mi arăta ce-ai furat!

— Dar, n-am furat nimic! N-am niciun obiect străin asupra mea! ripostă tânărul.

— De unde să ştiu eu, până nu vine reclamantul? îl studie Roman.

— Dar mă puteţi controla, mă puteţi percheziţiona!

— Şi dacă ai luat vreun obiect şi l-ai ascuns – ori l-ai aruncat undeva? Asta nu se numeşte tot furt?... Să mergem! De fapt, vom face şi o reconstituire!

Tânărul ar fi vrut să riposteze din nou, să facă uz de cunoştinţele sale juridice, dar renunţă dându-şi seama ca are în faţa sa un ofiţer de miliţie inteligent şi precaut.

„Oare, să fi sesizat ceva?" se frământă el gândindu-se la cuvântul „ascuns" pronunţat de căpitan. „Ce bine era, acum, dacă nu sesiza... figura cu căsătoria!"

Locatarii le făcură culoar şi tânărul urcă scările alături de ofiţer.

— Mare noroc ai avut că nu te-au ciomăgit oamenii, căsătoritule! îi strecură Roman, interpretând reacţiile cel lor din jur.

Hoţul îngălbeni. Simţi cum i se muiau picioarele cu fiecare treaptă urcată, dar făcu un efort considerabil, să se ţină tare. Trebuia să joace până la capăt ultima carte. Era unica lui şansă...

Ajunseră în apartament şi aici explică, în faţa martorilor asistenţi, fiecare mişcare pe care o făcuse până a fi surprins de Elena Preda. Deodată, sună telefonul. Unul dintre martori vru să răspundă la telefon.

— Lăsaţi-mă pe mine! îl opri ofiţerul.

Roman ridică receptorul.

— Alo?

— Vă rog să mă scuzaţi! auzi vocea groasă a unui bărbat, Am format 8742... numărul de telefon de la mine de-acasă, dar după cât se pare e deranjat serios.

— Telefonul nu, dar casa da! intui ofiţerul cu cine stătea de vorbă. Sunt căpitanul Roman, de la miliţie şi vorbesc din apartamentul dumneavoastră, tovarăşe avocat Gheţu! Un

hoţ v-a spart casa, dar a fost prins de vecina dumneavoastră, de tovarăşa Preda. V-am căutat la colegiu, dar mi s-a spus că aţi plecat. Vă rog să veniţi repede. Vă aştept.

— Bine... Vin imediat... zise avocatul grăbit.

În zece minute el fu acasă. Îşi. Felicită vecina cu recunoştinţă apoi, la rugămintea ofiţerului, se uită prin apartament să vadă dacă nu-i lipseşte ceva.

— Deşi a răvăşit multe lucruri, nu-mi lipseşte nimic... ridică din umeri avocatul. Ba nu! tresări el brusc, uitându-se şi pe birou. Lipseşte inelul. Inelul de logodnă al soţiei! Aici a fost!... indică el locul.

Tânărul încercă să reacţioneze, dar Roman îl opri.

— Cum arăta inelul? îl întrebă pe păgubaş.

— Era... cum să vă explic... Era gros ca verigheta lui, arătă omul spre mâna stângă a tânărului, numai că la partea superioară avea o piatră albastră, foarte scumpă, de mărimea unei boabe de fasole.

— Eu nu l-am luat! sări infractorul. N-am apucat să iau nimic din casă! La mijloc este vorba despre un flagrant delict de tentativă de furt! vru el să impresioneze prin cunoştinţele sale juridice.

— Aa, care va să zică, dumneata eşti Liviu Anghel... îi recunoscu vocea avocatul. Dumneata mi-ai dat întâlnire la colegiu şi n-ai mai venit, escrocule!

— Ba, a venit... Dar acasă! strecură Roman. Poate că n-a înţeles bine locul întâlnirii?...

— Da, aveţi dreptate... n-a înţeles! mimă Gheţu. Şi îşi mai dă şi aere de erudit în ale dreptului...

— Deşi... a călcat cu stângul! adăugă căpitanul cu umor.

— Dacă vă referiţi la încadrarea faptei mele, n-am călcat cu stângul, înţelese tânărul că ţinta ironiilor privea mai ales cunoştinţele sale juridice.

— Atunci, cu ce, cu *dreptul?...* nu slăbi ironia ofiţerul.

— Poate vă referiţi la faptul că am rămas repetent la facultate, dar aici eu am dreptate: e tentativă de furt! continuă el să-şi joace cartea până la capăt.

— În faţa mea, ai rămas „repetent” la toate, drăguţule! îl

privi Roman semnificativ. Aşa ai învăţat tu la dreptul penal – o materie care te-a interesat mult după cum se vede –, că *luarea* unui bun mobil, recte un inel, din posesiunea sau detenţiunea altuia, constituie… tentativă?

— Bine, dar… nu mai reuşi hoţul să reacţioneze.

— Scoate inelul de unde l-ai ascuns!

Avocatul privi mirat la ofiţer.

— O ascunzătoare simplă şi, totuşi, ingenioasă… îi explică Roman acestuia.

Tânărul nu se decise să scoată inelul, crezând, totuşi, că ofiţerul fabulează.

— Hai mai repede, că doar n-ai o *mână de aur,* s-a văzut! îi spulberă căpitanul ultima speranţă. Predă-l tovarăşului avocat şi altă dată să-ţi piară pofta de a te mai ţine de trucuri cu oamenii legii! Hoţii n-au decât o singură soartă: aceea de a fi prinşi! mai zise Roman, în timp ce tânărul scoase inelul şi-l puse pe masă spre stupoarea celor prezenţi.

Ascunzătoarea a fost simplă şi, totuşi, ingenioasă, cum a sesizat căpitanul Roman. Aţi sesizat-o şi dumneavoastră, stimaţi cititori?

Răspuns:

Ascunzătoarea era… chiar degetul tânărului. Numai că el întorsese inelul cu piatra în jos. Ca să nu se observe, dându-i aspectul de verighetă!

Ringo

Într-o zi Ringo, faimosul câine de urmărire al organului de miliţie, fu îmbarcat în maşina de serviciu. Se culcă ca de obicei lângă picioarele stăpânului său. Privea atent când la chipul căpitanului Roman, când la chipul subofiţerului care îl ţinea de lesă. Dorea parcă să afle din conversaţia celor doi oameni unde vor merge şi care va fi misiunea lui.

— Ringo iar este nerăbdător! se uită căpitanul cu blândeţe la animal.

Ringo se sprijini pe picioarele din faţă când îşi auzi numele şi îşi mută repede privirea la subofiţer. Aştepta parcă comanda. Căpitanul Roman nu-i putea da nicio comandă, chiar dacă era mai mare în grad decât stăpânul său, că n-ar fi executat-o. Numai însoţitorul său de lesă avea un asemenea drept. Învăţase asta încă din primele zile de şcoală, la Sibiu, acolo, în curtea aceea imensă, unde îşi petrecuse cea mai bună parte a copilăriei sale. Cu căpitanul era numai prieten. Ofiţerul îl salutase la venire cu un „Ce mai faci, Ringo?”, iar el, în semn de răspuns, îşi lăsase urechile şi privirea în jos. Dar stăpânul său nu-i dădu nicio comandă, numai îl mângâie uşor pe cap.

Maşina miliţiei opri la gară. De aici merseră printre linii până ajunseră lângă un tren de marfă. În faţa unui vagon îi aşteptau doi ceferişti; unul mai în vârstă şi unul foarte tânăr.

— Să trăiţi! îi salutară ceferiştii pe miliţieni.

Miliţienii răspunseră la salut, apoi căpitanul Roman dădu mâna cu ei.

— Muşcă? făcu un pas înapoi ceferistul mai în vârstă, văzându-l pe Ringo.

— Nu vă fie teamă, îi spuse subofiţerul. Este dresat.

— Ştiu, dar dacă muşcă? fu neîncrezător omul.

— Atacă numai la comandă, completă ofiţerul. Acum este nerăbdător să-şi înceapă misiunea… Ştie că el va fi primul care va primi sarcina să ia urma hoţului.

— Aaa… Mi se păruse cam nervos. Uitaţi, acesta este

vagonul care a fost spart.

— Ce conţine?

— Ţigări, cartuşe cu ţigări „Kent”.

— Aţi verificat câte cartuşe cu ţigări s-au furat?

— Nu ne-am atins de nimic. Cunoaştem că în astfel de cazuri trebuie păstrate urmele până vine miliţia. De aceea, eu nici nu m-am mişcat de aici. Victor s-a dus la gară de v-a dat telefon.

— Noi vă mulţumim.

— Să-l prindeţi pe hoţ, asta-i mai important.

— Cine a descoperit primul vagonul violat?

— Eu! răspunse Victor, al doilea ceferist, tuşind puternic de câteva ori.

Victor era un tinerel uscăţiv şi înalt, iar uniforma de ceferist îl prindea mai bine decât o uniformă militară.

— Cum v-aţi dat seama de furt? privi căpitanul Roman la mâna dreaptă a tânărului. N-avea urme de nicotină.

— Păi, să vedeţi! se cutremură el uşor, uitându-se cu coada ochiului la Ringo. M-a trimis tovarăşul Alexandru, şeful de tură, să controlez garniturile de marfă, staţionate pe liniile de rezervă.

— Da. Eu l-am trimis, încuviinţă şeful de tură. Această garnitură de vagoane pleacă peste două ore. Vă daţi seama ce s-ar fi întâmplat dacă nu se controlau vagoanele...?

— Mda.

— Dumneavoastră cunoaşteţi, tovarăşe căpitan, cazul fostului şef de tură, Florescu, căruia i s-a desfăcut contractul de muncă.

— Îmi amintesc.

— Venea băut la serviciu şi nici vorbă să-şi vadă de treabă. Ştiţi bine cât aţi umblat după hoţii aceia, care furau din vagoane, anul trecut! Furturile se constatau în diverse staţii, dar, în realitate, ele se comiteau la noi în gară. Neglijenţa lui Florescu, care dădea drumul la vagoanele de marfă fără a le controla, a pus pe drumuri toată miliţia.

— Da, aşa este, aveţi dreptate, încuviinţă căpitanul. Dar să vedem ce facem acum!

— Nu se poate să nu-l prindeţi, dădu din cap ceferistul,

mai ales că Victor l-a şi văzut pe hoţ!

— Unde l-a văzut!

— La W.C.-ul de pe peron, din gară! Dar mai bine să vă explice el.

— Daa, l-am văzut! confirmă Victor imediat. Înainte de a mă apuca să controlez vagoanele, am intrat la W.C.-ul de pe peron. În timp ce mă spălam pe mâini, m-am uitat în oglindă şi am văzut în spatele meu un tânăr blond şi pletos. Într-o mână ţinea o carte, iar în cealaltă o geantă mare de voiaj. Am putut desluşi chiar şi titlul cărţii. „Eu am ucis moartea!”, aşa scria pe ea. Observând că mă uit la el prin oglindă, tânărul s-a întors cu spatele, după care a plecat. Terminând cu spălatul, am plecat şi eu în urma lui. Geanta de voiaj fiind deschisă la gură, de încărcată ce era, am putut observa în ea câteva cartuşe cu ţigări „Kent”. Am presupus că tipul e probabil vreun bişniţar, vreun aventurier, şi mi-am văzut de drum. Nu mi-am putut imagina că el tocmai furase ţigările…

— Cum era îmbrăcat? îl privi atent căpitanul.

— Cu blugi şi o geacă neagră.

— Bine. Mulţumesc!

Ofiţerul şi conductorul lui Ringo se urcară în vagon. Câinele fu lăsat jos, în apropierea uşii vagonului.

— Ai dracului hoţi, de unde au ştiut ei că în vagonul acesta sunt cartuşe cu ţigări „Kent”? îl auziră pe şeful de tură.

— Nu ştiu, nea’ Alexandre, eu n-am fumat niciodată o ţigară d’asta! tuşi Victor puternic.

— Ba eu am o ţigară „Kent”, uite-o aici, în buzunarul de la piept! Mi-a dat-o Stelică, e de serviciu la gară, la bagaje de mână. Şeful de tură n-apucă să-şi termine bine fraza că începu să tuşească sacadat. Şi eu sunt răcit! spuse el după ce îşi suflă nasul. Gripă! Şi Stelică tuşeşte!

— Auzi, nea’ Alexandre, ia uite-te, bre, la câinele ăsta cum priveşte la uşa vagonului, la stăpânul său. Pe noi nici nu ne bagă în seamă, ştie că suntem oameni cinstiţi!

— Păi, da cum!

— Mamă, dacă te muşcă unu’ d’ăsta… Ia uite ce colţi are!

— Nu muşcă, Victore, nu vezi cum stă culcat la comandă!

…În vagon, căpitanul Roman îl întrebă pe subofiţer:

— Ai auzit discuţia celor de-afară?

— Da, răspunse subofiţerul fără nicio curiozitate.

— Şi?…

— Vreţi să spuneţi că vi s-a părut ceva suspect?

— Întocmai.

— Chestia cu ţigara „Kent”?

— Mai mult. Plecaţi de la ce-a declarat fiecare. Analizaţi bine…

— Nu-mi dau seama ce aţi sesizat.

— Pe autorul furtului! ridică Roman din sprâncene.

— Cine este? rămase surprins subofiţerul.

— Nu vă spun, fiindcă aş risca să-l influenţaţi pe Ringo.

— Aşa ceva nu s-a întâmplat niciodată!

— Vă cred. Totuşi nu vă spun cine este hoţul. Autorul, odată „mirosit” de Ringo, va fi obligat să-şi recunoască imediat vinovăţia. În plus, câinele poate ne va conduce şi la locul unde este ascunsă „marfa”. Vă rog să fiţi atent la momentul când Ringo se va apropia de hoţ.

— Va să zică o enigmă şi pentru mine şi pentru Ringo, murmură puţin stânjenit subofiţerul. Dar o să vedeţi că o să-l „mirosim” amândoi! se ambiţionă el.

— Aştept! îi zâmbi prietenește căpitanul.

Ca dumneavoastră să nu aşteptaţi, stimaţi cititori, bănuiţi cine era autorul furtului şi care a fost minciuna sa demascatoare? Nu cedaţi uşor. Perseveraţi!… Dacă nu reuşiţi, atunci să urmărim ce s-a întâmplat în continuare.

…În timp ce miliţienii cercetau interiorul vagonului violat, Ringo devenise tot mai neliniştit. Ştia că se apropia momentul când i se va da urma de miros. Inteligentul patruped nu-l scăpa din ochi nici pe stăpânul său, nici pe căpitan. Îl văzu pe căpitan că arătă ceva cu degetul în vagon. Stăpânul său se apropie, se aplecă asupra acelui „ceva” şi aprobă din cap. Ringo presimţi că acolo-i urma de miros şi se ridică în picioare fără comandă, privind ţintă la

stăpânul său. Subofiţerul se uită la câine. Ringo se culcă la pământ, ca să nu fie observat că se sculase fără comandă, dar se ridică din nou în picioare, pregătit să se avânte într-acolo dacă-l cheamă. Din nou se culcă, din nou se ridică. Urechile-i erau nemişcate. „La mine!” auzi. Deodată, se desprinse ca o săgeată dintr-un arc şi din două salturi fu lângă stăpân. „Urma! Urma!” i se comandă, arătându-i-se o cutie goală de carton. Mirosi, cutia, învârtindu-se de câteva ori în jurul ei. Adulmecă îndelung urma de miros, apoi privi la stăpân. Ochii îi sclipeau nerăbdători. „Urma! Urma!” primi din nou comanda. Îşi plecă capul în jos şi porni preocupat în cursă...

— Eu rămân aici! spuse căpitanul subofiţerului, care desfăşura coarda de conducere a câinelui. Te urmează tovarăşul Alexandru, arătă către şeful de tură. Dacă se iveşte ceva pe parcurs, vine dânsul şi mă anunţă!

— Gata, mă duc! sări bucuros, ceferistul. N-am văzut niciodată un câine poliţist, în acţiune!...

— Lăsaţi-mă să mă duc eu! Vă rog! interveni Victor. De când eram mic mi-au plăcut câinii poliţişti.

— Nu ştiu, o să vedem!... îl privi îndoielnic căpitanul. Trebuie să rămâi aici, fiindcă dumneata ai descoperit primul spargerea vagonului şi am nevoie de câteva relaţii suplimentare.

— Off!..., fu nemulţumit Victor, privind curios la cei care se îndepărtau.

— Nu fi supărat, o să-l vezi la întoarcere! încercă să-l liniştească ofiţerul, studiindu-i reacţiile.

— Cum adică?! urmări tânărul ceferist, mişcările căpitanului.

— Păi, nu trebuie să se întoarcă?

— Cu hoţul?

— Nu ştiu. Dumneata ce zici?

— Îl prinde, nu se poate! gesticulă, el teatral.

— Păi, vezi. Cu hoţul, pe urmele hoţului, esenţial este că tot se-ntoarce!

— Cum, pe urmele hoţului?

— Poate hoţul s-a întors şi el la vagon!

— Hm!... Nu cred! se prefăcu Victor. Ce era fraier!

— Nu ştiu, o să vedem! îl săgetă căpitanul.

Tânărul ceferist era verde la faţă. Ar fi vrut să fugă, să fugă cât mai departe, numai să nu ştie că Ringo se va întoarce. Dar nu putea să fugă, simţea că i se-nmuiaseră picioarele de la încheieturi. Şi-apoi, căpitanul... Singura speranţă era într-o eventuală greşeală a lui Ringo. „Dă doamne, să nu vină blestematul ăla de câine! Cine m-a pus?!”...

....„Ringo” înainta, repede pe urmă, în timp ce conductorul său făcea eforturi evidente ca să nu se mărească distanţa dintre el şi câine şi să nu întindă coarda de conducere. Ceferistul, om mai în vârstă, era mult în urma lor, dar nu renunţa la fugă. Gâfâia de oboseală. Câinele se îndreptă spre gară. Ajunse pe peron, apoi se opri. „Ce-i, Ringo? Urma! Urma!” i se adresă subofiţerul, pe undeva mulţumit că se mai odihneşte şi el puţin. Câinele lăsă capul în jos şi mişcă botul înainte. Însemna că nu pierduse urma de miros, dar avea nevoie de puţin timp ca să-şi reculeagă forţele. „Urma! Urma!” reluă conductorul comanda, după o scurtă pauză. Câinele porni din nou pe urmă şi se opri în faţa uşii pe care scria: „Bagaje de mână”. Subofiţerul îi deschise uşa, gândindu-se că poate Stelică este autorul furtului.

Văzând cine intră pe uşă, Stelică îngălbeni. Câinele se apropie de masă, urmărit îndeaproape de miliţian. Stelică se sculă în picioare şi, de frică, ridică mâinile în sus.

— Aoleu, tăticule! N-am făcut nimic, neicuşorule! exclamă el, lăsându-se mult pe spate, de era gata să cadă peste scaun.

— Lăsaţi mâinile în jos! îngroşă glasul subofiţerul, privindu-l atent pe Ringo.

— Dacă sare la mine? întrebă Stelică cu ochii aproape închişi. Ce mă fac?

— Nu mişcaţi!

Ringo se învârti în loc, lângă masă. Subofiţerul se uită la câine, apoi pe masă. Zări telefonul. Intui imediat că hoţul dăduse un telefon de aici. „Aaa!... Victor!” exclamă el

bucuros.

Privi la Ringo. Trebuia ajutat. „Urma, Ringo!” şi-l trase puţin după cap: „Sus!” Fără altă comandă, câinele se ridică în două labe, sprijinindu-se pe masă. Mirosi telefonul, scheunând scurt. „Bravo, Bravo, Ringo!” îl încuraja miliţianul, mângâindu-l. „Urma! Miros urma!” Câinele adulmecă din nou urma pe podea şi se-ndreptă spre uşă.

— Vă rog să ne scuzaţi!

— Aaa… Nu face nimic! răsuflă Stelică uşurat.

Subofiţerul se apropie de uşă, urmându-şi câinele.

— Tovarăşe miliţian, ştiţi cine a dat telefon de aici? spuse funcţionarul bucuros că scăpase de prezenţa câinelui.

— Ştiu! răspunse miliţianul.

— Staţi, nu plecaţi! desfăcu omul un pachet, pe care-l luă de pe pervazul ferestrei. Am aici nişte costiţă afumată, mi-a pus-o nevastă-mea la pachet. Vreau să i-o daţi câinelui. E deştept!…

— Vă mulţumesc, dar nu mănâncă.

— De ce? E proaspătă!

— Nu-i vorba de asta.

— Atunci?

— Nu mănâncă până nu-şi termină misiunea. Vă salut!

— Să trăiţi! rămase mirat Stelică. „Ăsta da câine, nu ca ai mei! Tăticuţule, ce spaimă am tras!”…

Ringo şi conductorul său ieşiră pe peron. Se-ntâlniră cu şeful de tură care abia venea, trăgându-şi sufletul.

— Ce-a făcut câinele, că n-am văzut? vru el să se aşeze pe o bancă.

— Nu v-aşezaţi, că Ringo a pornit din nou în cursă… A intrat numai până la „bagaje de mână” şi a ieşit afară.

— Şi acum unde se duce?

— Nu ştiu, o să vedem! Dacă sunteţi obosit puteţi renunţa.

— Cum, să renunţ tocmai acum când o fi mai interesant? Am fugit cât pentru trei luni, dar sper că n-o să fug pentru tot anul!

Ringo traversă peronul staţiei şi se-ndreptă în aceeaşi direcţie din care venise. Subofiţerul nu voise să-i confieze

şefului de tură că Ringo se va întoarce înapoi, la vagonul violat. Dorea să-i spună primul căpitanului Roman că Victor este autorul furtului şi că, aşadar, dezlegase enigma. Ştia acum unde minţise infractorul.

— Dar ce face câinele ăsta, ne duce de nas? îl auzi miliţianul pe nea Alexandru. Nu vedeţi c-o ia înapoi?...

Subofiţerul se întoarse şi ridică din umeri.

— Mamă care m-ai făcut!... mări pasul ceferistul într-o cursă oarbă.

Ringo era preocupat intens de urmă. Fugea chiar mai repede, acum, la întoarcere. Probabil presimţea succesul.

...Lângă vagonul violat era linişte.

— Vine! Vine! se sperie Victor. Aoleu, s-apropie! Nu mă lăsaţi, tovarăşe căpitan! se trase el în spatele ofiţerului. Nu mă lăsaţi! Măiculiţă!...

— Unde sunt ţigările? se trase căpitanul într-o parte.

— Le-am ascuns într-o magazie, spun tot! şi se lipi de spatele ofiţerului. Nu mă lăsaţi!

Ringo accelerase ritmul, ca la ultima turnantă a unei curse, fiind pregătit să sară asupra hoţului. „Stai!" primi însă o comandă ciudată. N-avea încotro, trebuia s-o execute, „Culcat!"

Se conformă, privind nervos înainte. Gemea scurt...

— Dar eu nu ţi-am făcut semn să-l opreşti! se apropie căpitanul de subofiţer.

— Eu l-am oprit, zise subofiţerul. Am vrut să vă arăt înaintea lui Ringo că ştiu cine este hoţul, Chiar aşteptaţi un răspuns, nu?...

— Bravo! îl felicită ofiţerul.

Ringo înţelese că acest „Bravo!" nu era pentru el. Supărat, profitând că nu era supravegheat, înaintă tiptil, pe burtă, spre omul care se ascunsese în spatele căpitanului.

— Sare!... strigă Victor ca scos din minţi.

„Culcat!", auzi Ringo comanda în momentul în care îşi luase avânt să se arunce asupra infractorului. Subofiţerul şi căpitanul se apropiară de el „Bravo! Bravo, Ringo! Bravo!... Tu l-ai prins!" îl mângâiară miliţienii pe rând. „Eşti cel mai bun câine poliţist! Bravo!..."

Ajunse, în sfârşit, şi Alexandru. Gâfâia de parcă, zicea-i că se-neacă.

— Parc-am fost la maraton, al naibii câine!... Dacă-mi dădea unul 5.000 lei şi tot n-aş fi fugit atâta! Aleargă ca la curse, tovarăşe căpitan. Mi-a scos sufletul şi hoţul tot nu l-a prins!

— Sunteţi sigur?

— Pai, nu vedeţi că s-a culcat? Ia uite-l ce liniştit stă, parcă nici n-a alergat atâta!

— A primit comandă să stea culcat!

— Dar hoţul?

— Hoţul este în picioare!

— Cine, Victor? intui el.

— Da, el!

— Tu erai, mă! se repezi şeful de tură să-l pocnească pe tânăr. Miliţienii îl opriră. Şi eu care mi-am pus obrazul în joc ca să te bag la calea ferată... Lăsaţi-l să-l mănânce câinele, tovarăşe căpitan, că asta merită! Aşa ar trebui să le faceţi la toţi hoţii!...

Alexandru se aşează pe scara vagonului. Întâlni privirea câinelui.

— Bravo, Ringo! se adresă el câinelui. Acum, nu-mi pare rău că mi-ai scos sufletul cu atâta fugă. De la tine, un animal, am aflat că acest om este un netrebnic!

Acum ştiţi, stimaţi cititori, care a fost minciuna demascatoare a tânărului ceferist?

Răspuns:

Atunci când a afirmat că, fiind la W.C.-ul din gară şi privind prin oglindă, a citit titlul cărţii pe care tânărul blond şi pletos o avea la el: „Eu am ucis moartea!” Oglinda redând imaginea inversă a lucrurilor, infractorul n-a putut citi titlul cărţii într-un timp aşa de scurt.

„Şi noi...”

Cetăţeanul Păstorel Moga din comuna Vintileanca, comună subordonată municipiului Brăila, ieşi din serviciu şi se avântă în primul restaurant din oraş care îi făcu cu ochiul. Acolo, se întâlni cu încă doi amici şi se aşezară tare pe „treabă”, că aveau poftă de băut, nu glumă!

Sticlele de vin se plimbau prin faţa lor, ca sticlele de lapte pe banda rulantă. Numai că lor nu le plăcea laptele! Şi nici vinul cu sifon!

—„Când înjoseşti şi sucul ei şi via / Şi cu sifon spurci vinul pe care va să-l bei, / Nu te gândeşti tu oare, mişel, între mişei, / Că pângăreşti natura şi compromiţi beţia?” recita Păstorel Moga din catrenele lui Al. O. Teodoreanu, de-i distra pe toţi chefliii din jurul său.

— Mai încet, le atrase atenţia o tânără chelneriţă.

Consumatorii începură să râdă, iar prietenii îl îmbrăţişară care mai de care.

— Eşti mare, Păstorele! De unde dracu ştii tu atâtea chestii, mă? îl întrebă Horia Adam, prietenul său din dreapta.

— Ehe, ce ştiţi voi, am umblat mult prin Moldova! se făli el. Apoi nu ştiu dacă aţi auzit de adevăratul Păstorel. Mă înrudesc cu el la obiceiuri… Ala a fost un om de damigeana, fraţilor!…

*

Chefliii se amuzau copios, însă băutura începuse să-i ajungă bine. Mihai, care se „făcuse” mai repede decât ceilalţi, turnă în paharul său apă minerală şi vru să-i toarne şi lui Păstorel Moga:

— Ce faci, bă, amatorule! îi dădu acesta peste mână şi iar lansă un catren: „Pentru subtilul amator / Care-şi respectă al său gât, / E bună apa de izvor, / Dar ca uzaj extern. Atât!”

Mihai râse şi el, dar era cât pe aci să alunece de pe spătarul scaunului.

— Gata, nu vă mai dau de băut! veni ospătarul la ei.

— De ce, nea Panghele? se revoltă Păstorel, ridicându-şi

bărbia din piept. Ochii, îi erau ca bobul de mazăre, iar la faţă arăta, ca o roşie.

— V-aţi îmbătat cu toţii. Gata, ajunge! Mergeţi acasă.

— Nu mă duc! scutură el violent din cap. Nu cunosc eu traiul, de-acasă?...

— Beţi ce mai aveţi în pahare şi hai! le-arătă uşa ospătarul.

— Haideţi la mine! hotărî Horia. Aici nu ne mai iubeşte nimeni!

— Hai să-i pilim troaca! se dezmetici şi Mihai când auzi că mai e rost de băutură.

Acasă la Horia, se-ncinseră şi mai tare la băut. Afară se-ntunecase bine când Horia adormi într-un pat, cu un pahar gol în mână.

— Culcaţi-vă şi dumneavoastră aici, insistă soţia, lui. E târziu şi sunteţi băuţi rău. Numai de drum nu sunteţi buni acuma.

— Eu mă duc acasă!... refuză Păstorel Moga, ţinându-se de tocul uşii, cu amândouă braţele. Mă vrea nevasta. Abia aşteaptă să mă vadă... se dezlipi el de lângă uşă, dar se-mpiedică de prag şi căzu pe trepte în curte.

— Unde vă duceţi în halul, ăsta, doamne! îl ajută femeia să se ridice. Haideţi în casă... De ce nu-nţelegeţi?

— Nu, că am copii mici... se trase el şi plecă pe trei cărări.

— Acolo-i magazia! strigă Valerica. În partea asta e poarta!

*

A doua zi, cadavrul lui Păstorel Moga fu reperat pe Dunăre de echipajul unui vas aflat în drum spre Grecia, via Sulina. Leşul fu ancorat de vas şi adus până în portul Brăila, unde comandantul navei anunţă autorităţile portuare.

La faţa locului se prezentară procurorul şi doi ofiţeri de la miliţia portului. Procurorul stătu de vorbă cu comandantul navei şi câţiva membri ai echipajului, notându-şi în

carneţelul său datele cu privire la locul şi împrejurările găsirii cadavrului. Apoi vasul îşi reluă cursa, urmând ca procurorul să întocmească la birou procesul verbal de cercetare la faţa locului.

Fiind considerat un caz de moarte violentă, asupra căruia planau chiar suspiciuni de omor, datorită zgârieturilor de pe faţă şi o parte din corpul victimei, cadavrul fu transportat la morga spitalului din localitate, în vederea efectuării necropsiei.

Două ore mai târziu, procurorul participă la cercetarea unui alt caz, însă, în drum spre casă, maşina lui fu angajată într-un tragic accident de circulaţie, soldat cu moartea omului legii.

Căpitanul Roman fu însărcinat să preia cercetările în cazul „Păstorel Moga”, dar nu i se puse la dispoziţie mai nimic. Ofiţerul controlă împreună cu şeful defunctului procuror în fişetul acestuia de la birou, însă nici urmă de proces-verbal. Procurorul n-avusese timp când să-l întocmească, iar carneţelul său cu însemnări arsese cu ocazia accidentului. Cei doi miliţieni din port, care fuseseră la faţa locului, nu cunoşteau unde fusese găsit cadavrul de echipajul vasului, deoarece numai procurorul stătuse de vorbă cu marinarii.

Căpitanul se deplasă la morgă, dar în prealabil îi dădu un telefon medicului legist să-l aştepte la intrare.

Medicul legist fu punctual.

— Am terminat autopsia acum un sfert de oră, încă nu am cusut fiindcă am vrut să-l vezi şi dumneata.

— Scârţâie ceva? pricepu Roman.

— Deşi cauza morţii este asfixia mecanică prin înec, zgârieturile şi echimozele de pe faţă ar putea să-ncurce lucrurile întrucâtva.

— Adică?

— Să fiu mai explicit. Cadavrul prezintă pe partea stângă a corpului o serie de escoriaţii liniare şi câteva echimoze care au fost produse foarte probabil în cădere pe un plan înclinat şi zgrumţuros.

— Te gândeşti cumva la digul de beton, de-a lungul

Dunării?

— Numai la el, aprobă medicul legist. Am mai avut cazuri de căderi în apă de pe dig şi leziunile au fost asemănătoare cu ale lui Păstorel Moga. De fapt, şi îmbrăcămintea lui prezintă pe această parte unele striaţii şi chiar rupturi corespunzătoare leziunilor despre care ţi-am vorbit. Aici nu am niciun fel de dubii. Mai sensibilă este însă interpretarea escoriiaţilor şi echimozelor de pe faţă.

— De ce

— Pentru că ele nu se prea conjugă cu mecanismul de producere al leziunilor de pe corp, ceea ce mă face să mă gândesc la un alt agent traumatic.

— Înţeleg. Vreau să văd şi eu cadavrul.

Căpitanul Roman intră în sala de autopsie, şi se convinse personal de afirmaţiile medicului legist. Acesta avusese perfectă dreptate. Leziunile de pe faţa lui Păstorel Moga şi în special cele din zona gurii şi a pometţilor obrajilor, permiteau formularea că ele fuseseră produse prin lovire *de* un corp sau *de* un plan dur, însă nu în acelaşi moment, cu cele de pe trup, dar nu excludea nici posibilitatea lovirii *cu* un corp dur, ceea ce era cu totul altceva. Ofiţerul devenise circumspect, fiindcă în acest din urma caz se presupunea existenţa unei mâini criminale, care probabil lovise victima pentru a cădea în apă.

Căpitanul mai fu frapat şi de puternicul miros de alcool, care emana din stomacul cadavrului.

— A băut mult? se adresă el medicului

— Foarte mult. Am experienţa altor autopsii… I-am recoltat sânge; în două ore ai rezultatul alcoolemiei.

— Bine, doctore, îţi mulţumesc.

Urmară verificări în teren şi nu-i fu greu căpitanului să afle ce făcuse Păstorel Moga după ce ieşise din serviciu.

— Au plecat cu toţii la Horia Adam, îl informă ospătarul care-i servise la restaurant. Erau cu chef, iar Păstorel, glumeţ cum îl ştim cu toţii, era pus pe şagă cu poezioarele lui.

Căpitanul Roman, se deplasă la locuinţa lui Horia Adam. Aici, spre surprinderea sa, era foarte multă lume la poartă.

— Bine c-aţi venit, că îi omoară! îi zise o femeie. Da’ de ce nu v-aţi adus ajutoare? Singur n-o să puteţi face faţă. Noi, când am dat telefon, la secţie, ni s-a spus că o să trimită mai mulţi miliţieni.

În curte erau mai mulţi bărbaţi şi o femeie, înarmaţi cu pietre şi ciomege. Unul dintre ei avea chiar şi-un cuţit.

— Ce s-a-ntâmplat? intră Roman repede între ei.

— Mi-au omorât bărbatul! sări femeia bocind. Ei sunt criminalii! vru să se repeadă spre uşa casei, dar căpitanul o opri. S-au încuiat în casă, fiindcă le este frică să dea ochii cu noi. Criminalii! Criminalii!... începu ea să zbiere. Ucideţi criminalii! îi îndemnă pe cei înarmaţi să spargă uşa.

Cel cu cuţitul în mână, care era şi cam băut, prinse curaj şi se avântă cu toată puterea spre uşă. Roman fu însă mai sprinten decât el şi îi bară drumul, îi luă cuţitul din mână şi îl împinse la o parte.

— Cine va îndrăzni să intre înăuntru, n-o va putea face decât dacă va trece peste corpul meu! strigă el. Oameni necugetaţi ce sunteţi! Dacă cei din casă au vreo vină în moartea lui Păstorel, există lege care să-i tragă la răspundere.

— Legea suntem noi şi noi îi vom pedepsi! ieşi în faţă femeia, bătându-se bezmetică cu palma peste piept. Dacă sunt criminali şi au ucis, să răspundă tot prin moarte! Pe ei, mă!...

— Nu face nimeni un pas mai mult, am zis! spuse tăios ofiţerul. Vreau să ştiu şi eu pe ce vă bazaţi când îi faceţi criminali pe oamenii de dincolo.

— Pe sângele lui Păstorel! se aşeză femeia în genunchi, cu gesturi dezordonate. Uite-i sângele! Uite-i sângele!... Arătă ea câteva pete roşii lângă treptele casei. Sări, Ioane! Sări, Marine! Omorâţi-i!... zbiera ea.

Sângele de lângă trepte şi chiar de pe trepte, trezi sete de răzbunare în sufletul rudelor decedatului şi ridicară ciomegele în sus, plini de ură, începând înaintarea.

— Întâi mă veţi omorî pe mine, altfel nu! strigă căpitanul Roman postându-se mai bine în dreptul uşii.

— Nu ne lăsaţi că ne omoară! Suntem nevinovaţi! auzi

glasurile celor din casă. Păstorel s-a îmbătat rău şi a alunecat pe trepte, julindu-se la faţă. Dacă eram criminali, am fi şters sângele!...

— Nu cutezaţi la o asemenea nechibzuinţă! încercă ofiţerul să oprească furia dezlănţuită. Dacă cei din casă ar fi fost criminali, ei ar fi şters petele de sânge! preluă el vorbele auzite prin uşă.

Ca printr-un miracol, cel mai vânjos dintre furioşi se opri brusc foarte aproape de ofiţer şi-şi lăsă ciomagul în jos.

— Staţi! Are dreptate! răsună glasul lui.

Ceilalţi se opriră şi ei şi începură să se privească nedumeriţi.

— Are dreptate, continuă vânjosul. Dacă ei erau criminalii, n-ar fi fost proşti să nu şteargă sângele tocmai din faţa casei.

— Ba nu, ei sunt criminalii! răcnea ca scoasă din minţi soţia lui Păstorel. Sunteţi nişte laşi! L-au aruncat în Dunăre aici, în fundul curţii lor!

În acest moment intrară în curte patru miliţieni, dar situaţia era salvată. Căpitanul Roman rămăsese ca o statuie în faţa uşii, cu mâna pe trăgaciul pistolului. Era ud leoarcă...

— Am trăit poate cele mai grele clipe din viaţa mea, se destăinui el mai târziu unuia dintre miliţieni. Nu ştiu cum ar fi procedat altul care ar fi fost în locul meu...

— Eu unul n-aş fi dorit să trec prin asemenea momente, recunoscu miliţianul. Şi noi suntem oameni, şi noi suntem dominanţi de emoţii, şi noi...

— Şi noi, da... murmură ofiţerul înţelegând ca nimeni altul semnificaţia unor cuvinte mărunte: „Şi noi...”

— Eu nu plec de aici până nu-i văd legaţi! auziră bocetele soţiei lui Păstorel. Ei l-au omorât şi l-au aruncat din grădină în Dunăre! Criminalii!...

Căpitanul privi spre fundul curţii. Prin spatele grădinii, lui Horia Adam curgea Dunărea. Intră în casă şi stătu de vorbă cu soţii Adam. De la Horia nu află prea multe lucruri, în schimb Valerica îi oferi toate explicaţiile de care avea nevoie. Pentru Roman era cât se poate de limpede că

aceştia n-aveau nicio implicaţie în moartea lui Păstorel.

— Era atât de beat, mai spuse Valerica, încât a vrut să între în magazie. Noroc că am strigat la el şi a ieşit pe poartă.

— În ce direcţie a luat-o? o întrebă căpitanul.

— Nu ştiu, n-am stat să mă uit după el.

Căpitanul Roman intui imediat ce se întâmplase. Locuitorii comunei Vintileanca obişnuiau să circule ziua pe digul Dunării, scurtând astfel considerabil distanţa dintre comună şi oraş. Păstorel Moga, neascultând de sfaturile Valericăi de a rămâne la ei peste noapte, plecase spre casă de-a lungul digului, sfidând pericolul de a cădea în apă. Hazardarea lui îi fusese fatală, căci fiind întuneric şi neputându-şi controla mişcările datorită stării avansate de ebrietate în care se afla, după numai un kilometru de drum, se dezechilibrase şi căzuse în valurile Dunării…

Pentru argumentarea acestei triste realităţi, ofiţerul avea nevoie de o singură confirmare. Ieşi din casă cu gândul de a se duce la căpitănia portului.

— E, v-aţi convins că ei sunt criminalii? îi întâmpină soţia lui Păstorel.

— Soţul dumneavoastră n-a murit de mână criminală! îi replică Roman şi îi explică ce se întâmplase.

— Nu-i adevărat! răbufni ea după ce ascultă povestea.

— Aici e sângele lui! L-au omorât în faţa casei şi l-au aruncat în Dunăre aici, în fundul curţii lor! Criminalii să fie judecăţi! Criminalii!…

— Fiţi înţelegătoare, spuse blând căpitanul. Aşteptaţi-mă până mă întorc şi am să vă aduc şi dovada care să vă convingă.

Ofiţerul se deplasă la căpitănia portului şi ceru să i se facă legătura prin radio cu vasul. Obţinu legătura; la întrebările puse de el, căpitanul vasului îi preciză punctul în care fusese găsit cadavrul.

…Locuinţa lui Horia Adam.

— Poftiţi, citiţi asta! îi dădu hârtia soţiei lui Păstorel. După aceea, n-o să mai susţineţi că a fost aruncat în Dunăre, din fundul curţii acestor oameni!…

Femeia citi, i-o înapoie deznădăjduită, şi se întoarse cu spatele, dezlănţuindu-se într-un plâns neguros: „Băutura ţi-a luat viaţa, Păstorele!...

Dumneavoastră aţi „detectat”, stimaţi cititori, care a fost elementul cuprins în procesul verbal, rezultat din declaraţia căpitanului vasului, care a înlăturat definitiv suspiciunea că Păstorel a fost aruncat în Dunăre, din fundul curţii familiei Adam?

Răspuns:
Cadavrul lui Păstorel Moga fusese pescuit în Dunăre, de echipajul vasului, în dreptul unei mile care se afla în amonte de fundul curţii familiei Adam, şi nu în aval, după cum ar fi trebuit să fie găsit, dacă el ar fi fost aruncat în apă din acest loc.

Post scriptum

— Doi infractori îi dădeau serios de lucru căpitanului Roman

Ei se îndeletniceau cu spargerea caselor de bani, dar în nici un loc unde operaseră, nu reuşiseră să-şi atingă ţinta, să deschidă vreuna. De fapt, spargerea unei case de bani este aproape imposibilă – şi de aceea acţiunile lor rămâneau în faza de tentativă. Ofiţerul era însă convins că ei credeau totuşi în reuşită şi, deci, nu se vor opri...

O nouă tentativă de spargere.

— Grosolană! se strâmbă Roman.

— Dar au mare curaj, remarcă Muşat.

— Asta-i adevărat. Riscă...

— Nu înţeleg de ce le-au intrat în cap casele de bani.

— Fiindcă speră la o lovitură mare, la bani mulţi.

— Bine, dar se pot înşela. Într-o casă de bani poate să nu existe niciun ban la un moment dat.

— Fără îndoială, dar ei nu prevăd o asemenea

posibilitate. Pe ei îi orbeşte blindajul caselor de fier şi cu cât rezistenţa acestora este mai mare, cu atât mai mult au impresia că în spatele lor se ascund sume fabuloase.

— De unde ştiţi acest lucru? îl interesă pe locotenent.

— De la un fost spărgător de case de bani, Sami Lengher zis Godzila. Ce-am mai alergat şi după el…

— Şi-acum unde este?

— La o uzină. E cel mai bun lăcătuş de acolo. Am rămas prieteni. O să-l cunoşti, peste… peste o jumătate de oră, privi el la ceas.

— Înţeleg… L-aţi chemat aici.

— Da. Este bine ca oamenii cinstiţi să se consulte între ei. Mai ales dacă sunt şi specialişti într-o anumită problemă… făcu el cu ochiul. Până vine, noi să căutăm urme pe casa de bani. Cam ce praf ar merge la culoarea metalului ăsta? deschise trusa criminalistică.

— Roşu de Sudan, fu de părere Muşat.

— Da, da. Dă cel mai bun contrast.

Căutară cu pensula urme digitale, dar nu găsiră nici una. Extinseră căutările şi pe celelalte obiecte din încăpere. Tot nimic.

La uşă bătu cineva.

— Intră, unchiule Sami! se-auzi invitaţia lui Roman.

În prag apăru un bărbat mai mult decât voinic, care încadra aproape întreg chenarul uşii.

— Să trăiţi! întinse el căpitanului o mână uriaşă. Dânsul? Cine?… arătă spre locotenent. A, boboc…

— „Bobocul” judiciarului! zâmbi Roman.

— Generaţiile, dom’ şef, filosofă el cu o faţă blajină. *Le bungheşte?*

— Oho!…

— E şi, normal, dacă lucrează cu „marele şarpe”… îi făcu cu ochiul lui Muşat. Da’ ce-aţi făcut dom’ şef, de aţi roşit *ursoaica* în halul ăsta? Aţi sărutat-o? privi el curios la casa de bani.

— Nu, dragă… Am căutat amprente.

— Aha!… Mare ocnă sunteţi! tresări unchiul Sami. Şi mie îmi vindeaţi găluşte, v-amintiţi? Roman râse fin. Ziceaţi că

mi-a rămas rujul de la surioara aia, pe care o aveam în Ferentari.

— Amintiri, dragă Sami. Şi tu erai mare…

— Da’ cu dumneavoastră am căzut… de limonadă! Da’ mai bine că m-aţi gâdilat la timp şi mi-aţi luat contrabasu’, că altfel nu se ştie dacă ajungeam omul care sunt astăzi. Apropo! Salutări de la dom’ director. Acu’ trei zile mi-a dat o primă specială, c-am reuşit să salvez un cazan cu aburi, să nu sară în aer. Altă viaţă, dom’ şef!

— Ei, bravo! Transmiteri şi salutările mele. Dar hai să ne ocupăm un pic şi de casa asta de bani, că ne-apucă sărbătorile aici, cum ai tu o vorbă.

— Treaba-i simplă, se-apropie „profesional” unchiul Sami de casa de bani. Doi brabeţi, ce nu li s-a uscat bine măzărichea pe faţă, d-ăştia sunt.

— Forţa?

— Nexam! Parcă abia au terminat de sărit coarda, zău… Când ai şi mănuşi în mâini, afacerea e mizerabilă. Atâta transpiră mâna când strângi obiectul cu care loveşti, încât ai senzaţia că-ţi curge apă-n cap. Apoi ăştia dau ca ciocănarii, n-au stofă… Sunt loviţi în freză, nu vedeţi ce blindaj e aici? Da’ când s-a comis treaba? Noaptea?

— Noaptea, da.

— Lumina n-au aprins-o fiindcă s-ar fi văzut din stradă, potrivi el din ochi. Deci au avut lanterne… Hopa, Levănţică!

— Ai dat peste un mister? privi şi Roman în acel loc.

— Mare! se bucură unchiul Sami. Bulgărele de aur care vă trebuie dumneavoastră. Unul dintre pârlitori e chior! Sau nu vede bine c-un ochi, cam acelaşi lucru.

— Cum ţi-ai dat seama?

— Din „practică”… râse scurt unchiul Sami. Pe vremuri aveam şi eu un complice, „Levănţică”, nu v-amintiţi?

— Da, da, da… „Pandişpan”, cum mai era el poreclit.

— Ăla! Ăla! Când eu ţineam lanterna şi venea rândul lui să dea în *ursoaică,* lua avânt, dar lovea cu obiectu’ mai mult pe lângă ea. „Bă Vedetot, îi ziceam, bă beleaua dracului, de ce nu te-apuci tu mai bine să vinzi seminţe prăjite? Uite, na un pol de la mine pentru materie primă!”

Mă supăram dar îmi trecea. Norocul lui era cu mine că aveam forţă. Era amărât, săracu' îi plăcea pandişpanu', de stătea câte trei zile cu burta-n sus. A murit intoxicat... Amintiri...

— Deci eşti sigur că unul dintre spărgători are un defect de vedere..

— Doar v-am spus o dată, ce focu'. „Practica" e sfântă.

După plecarea unchiului Sami, ofiţerii îşi canalizară verificările potrivit amănuntului preţios furnizat de el.

A doua zi, căpitanul Roman primi o anonimă scrisă cu litere decupate din ziar. O citi:

„Vă salută solz de peşte, fiindcă cioaca se loveşte. Ştiu că umblaţi după noi, că aţi căutat urme pe casa de bani, dar n-avem greţuri că lucrăm cu mănuşi. Mergeţi înapoi, unde aţi fost ieri şi vedeţi că tot am reuşit. De-acum încolo, adio uşi blindate. Am intrat la trenă şi nu ne mai prindeţi nici cu trotineta. Sperăm că şeful matale e mulţumit cum devine treaba cu cercetările. Daţi-i şi lui să citească, să facă ochii mari. Dar să nu-i iasă din ceşti... Salutare, umbră veche. Din partea lui solz de peşte, fiindcă cioaca se loveşte."

Căpitanul îi dădu hârtia şi lui Muşat.

— Vede să lipească litere! zise locotenentul după ce-o citi. A trecut şi prin mâna şefului?

— Nu. Nu vezi că n-are nicio rezoluţie. Atât ar fi trebuit, s-o vadă şeful... Chestia cu ceştile...

— Au tupeu, nu jucărie.

— Aventurieri, nimic mai mult! zise Roman cu dezgust. Se-nvârt degeaba ca hienele în jurul caselor de bani. Să mergem.

Ajunşi din nou unde fuseseră cu o zi în urmă, ofiţerii constatară că infractorii rupseseră sigiliul, forţaseră uşa. Şi atentaseră încă o dată la casa de bani. O loviseră zdravăn, dar încuietoarea tot nu cedase. Succesul lor se referea probabil la faptul că reuşiseră să facă un orificiu în blindaj. Dar era un simplu orificiu. Atât!

La birou, căpitanul Roman fu anunţat că un coleg de la circulaţie îl căutase la telefon în legătură cu o problemă urgentă. Ofiţerul se duse până la colegul său.

— M-ai căutat?

— O, să trăieşti, Romane! Stai jos, bine că ai venit. Să-ţi spun de ce te-am căutat. E în legătură cu instructajul pe care l-ai făcut tu ieri în vederea căutării individului suspect, cu defect la ochi. Mergând în acţiune, am participat la filtrul control auto din bariera Vergului. La un moment dat, am oprit un camion şi am cerut actele şoferului. În caroserie, erau doi tineri. Fiind vorba despre un transport clandestin, m-am urcat pe roată şi am cerut şi buletinele lor. Atunci am remarcat că unul dintre ei avea un defect la ochiul stâng. Pleoapa îi atârna mult în jos. Cei doi s-au prefăcut că scot buletinele, dar au sărit din maşină şi au luat-o la fugă. Am alergat degeaba după ei, uite, mi-am rupt şi pantalonii... N-am reuşit să pun mâna pe niciunul. Totuşi, au lăsat în camion o servietă în care am găsit o pereche de mănuşi maro, de care se folosesc conducătorii auto particulari. Aici sunt! scoase pe masă o servietă. Poate-ţi folosesc. Eu am făcut numai legătura.

— Mersi, îi mulţumi căpitanul şi luă servieta. Poate că-i cu noroc. Să vedem ce spune laboratorul.

— Hm! Ei sunt autorii tentativelor de spargere, zâmbi un tehnician de la laboratorul criminalistic.

— Nu umbli cu... „prafuri”? se-ncruntă Roman, apoi râse.

— Eu? Poate ei!... râse şi tehnicianul şi întoarse degetele mănuşilor pe dos. Câte amprente vrei să-ţi ridic?

— Toate zece!

Aflat în posesia amprentelor dorite, căpitanul le căută corespondentul la Cazierul judiciar şi dădu peste „Solz de peşte”. Bucuros, el se întoarse în biroul său fredonând o melodie.

— Ssst!... îi făcu locotenentul. Şeful cel mare a auzit de anonimă şi s-a făcut foc. Ne-a chemat la dumnealui.

— Zău? Şi de ce nu te-ai dus? continuă să fredoneze melodia.

— Cum era să mă duc fără dumneavoastră!

— Da, ai dreptate. Anonima mi-a fost adresată personal şi... Unde-i hârtia, că vreau să scriu ceva „confidenţial” pe

ea.

— E-n dosar. Poftiţi! îl privi Muşat fără să-ntrevadă vreun rost. Urmări apoi stiloul căpitanului. „P.S. Din partea lui Laurenţiu Costea, strada… nr… condamnat de două ori pentru furturi în dauna avutului particular şi obştesc.”

— Acuma hai la şef, zise vesel căpitanul şi-i făcu semn că pot merge.

Intrară în biroul colonelului Chiriac.

— Am auzit că ţi s-a servit „micul dejun” într-o scrisoare, îl ironiză şeful pe Roman.

— …Cu litere de tipar! completă ofiţerul.

— Mare lovitură pentru tine…

— Lovitură, da! îl întrerupse căpitanul înmânându-i anonima…

Aleea Grant. Într-o curbe, un bărbat meşterea ceva la o bicicletă. Când Roman şi Muşat intrară, el o luă la fugă spre fundul grădinii, dar locotenentul îl ajunse repede. Infractorul vru să-l lovească pe ofiţer, însă Muşat, din două mişcări scurte, fu de gâtul lui.

— Uşor, uşor… strigă Roman. Poartă-te cu mănuşi… că-i rupi capul ca la peşte, fiindcă cioaca se loveşte!…

Pe ce s-a bazat confirmarea că mănuşile abandonate în caroseria autocamionului proveneau de la unul dintre infractorii ce atentaseră la casele de bani şi nu de la oricare alt infractor?

Răspuns:

Confirmarea s-a bazat pe faptul că mănuşile purtau urme de „roşu de Sudan”, praful cu care ofiţerii căutaseră amprentele pe casa de bani şi care avusese, aşadar, o circulaţie strict limitată.

Aşa e viaţa…

Din locuinţa unui cetăţean se furaseră mai multe lucruri,

printre care, fapt demn de reţinut, întreaga sa colecţie de discuri de muzică uşoară. Hoţul, evident, ahtiat după astfel de muzică, se întâlnise pe scările blocului, la coborâre, cu femeia de serviciu. Aceasta îl descrise ca fiind un tânăr pistruiat şi cu un semn de operaţie la arcada dreaptă.

— Nu se poate, acest tânăr eu l-am văzut undeva. Unde?... Unde?... se frământa căpitanul Roman.

— Poate l-aţi avut cândva în anchetă, încercă să-l ajute locotenentul Muşat.

— Nu... Mi-aş fi adus aminte...

— Poate a fost depistat cu ocazia vreunei acţiuni miliţieneşti.

— Mda. Se apropie! pocni Roman din degete. Parcă mi l-a adus un agent de ordine... Dar cine?... Unde-l găsise?...

— L-o fi suspectat de ceva.

— Absolut. Dar cine mi l-a adus?..

— Este mult de-a lunci?

— Trei, patru ani, dar câte se perindă pe la noi...

— Atunci e greu, recunoscu Muşat. O fi fost amendat, cine ştie...

— Bravo! îl felicită căpitanul. A fost amendat pentru comportare jignitoare faţă de organul de miliţie. Dar cine era agentul?...

Roman îşi aprinse o ţigară, apoi căută să se concentreze.

— Îmi mai aduc aminte, zise el după un timp, că l-am pus pe subofiţer să facă un raport, iar pe tânăr... da, da, l-am fotografiat!

— E clar. Ştiu ce-am de făcut, se ridică locotenentul de pe scaun. Albumele...

— Iar eu la arhivă, după raportul agentului...

Se reîntâlniră după un sfert de oră în faţa unor albume şi dosare. Căpitanul Roman mai rugă încă doi colegi să-l ajute în depistarea fotografiei şi a raportului, o muncă ce se întindea destul de mult ca volum şi care se anunţa a fi destul de plicticoasă.

— Mare atenţie la cicatrice! îi avertiză el. Mi-aduc aminte că îi intersecta sprânceana pe la jumătate.

Câteva ore, patru oameni nu se desprinseră de la o

masă. Multitudinea pozelor examinate le împestriţase vederea. N-au fost de folos nici lupele.

— Poate aţi greşit? zise Muşat privind întrebător la căpitan.

Roman tăcu o clipă, chibzuind, apoi dădu negativ din cap.

— În niciun caz. Trebuie să fie aici.

Colegii căpitanului zăboviră puţin şi iar luară treaba de la început. Examinau fiecare chip, fiecare sprânceană, îşi pierduseră aproape speranţa, dar Roman susţinea una şi bună „E aici, trebuie să fie aici fotografia aceea afurisită…” Şi fuma, fuma continuu…

Căpitanul Roman dădu lupa la o parte şi se lăsă pe spătarul scaunului. Căută să se relaxeze puţin.

„Dar unde-i raportul?!” îl chinuiau gândurile.

Deodată, uşa se deschise şi în cameră năvăli un băieţaş.

— B-bi-ci-cleta… atât reuşi să spună. În spatele lui apăru silueta unui subofiţer cu o banderolă roşie pe braţ.

Nu e uşor să te înţelegi cu un copil care şi-a pierdut un lucru scump, mai cu seamă atunci când plânge. Peste câteva clipe, căpitanul Roman reuşi să lămurească lucrurile. În piaţa Operetei, copilul intrase într-un magazin de discuri, lăsându-şi bicicleta afară. Când se înapoiase… Băiatul izbucni din nou în plâns.

— Ce fel de bicicletă era? întrebă Roman.

— „Pegas…” din aceea înaltă, de merg şi oamenii mari pe ea. A luat-o derbedeul ăla pistruiat, care a ieşit din magazin cu un disc sub braţ. Am fugit, dar…

— El e! Gata, mi-am amintit! arătă căpitanul brusc spre uşă.

Copilul se întoarse ca din instinct şi privi nedumerit la subofiţerul din pragul uşii care-l însoţise.

— Eu?! Cum adică eu! Ce eu?!… făcu plutonierul.

— Scuză-mă, tovarăşe Burcea, zâmbi Roman. Dumneavoastră, când eraţi agent de ordine, aţi adus odată la mine un tânăr pistruiat care avea o cicatrice la arcada… la sprânceana dreaptă.

— El e! sări puştiul. El e!…

— Acum înţeleg… se linişti subofiţerul, aşezându-se pe

un scaun. De-o săptămână am fost mutat ca sectorist în zona Operetei. Dorind să cunosc şi eu ce evenimente s-au petrecut în acest sector, care sunt locurile pretabile… cine sunt cei care ridică probleme, mă rog, ştiţi dumneavoastră, am venit la judiciar şi-am împrumutat de la tovarăşa secretară ce-aveam nevoie. Cu această ocazie am dat şi peste raportul cu pistruiatul pe care m-aţi pus dumneavoastră să-l fac. L-am recunoscut imediat după fotografie…

— Şi noi căutăm aici de-o săptămână!… murmură căpitanul arătând ce era pe masă. Dar nu-i nimic, se-nveseli el. Se mai întâmplă. Secretara noastră este în concediu medical. Aşa-i când omul e bolnav… Are alte gânduri şi mai uită să te pună în temă cu unele amănunte. Esenţialul este că avem raportul, poza şi ştim unde locuieşte.

— Da… Locuieşte în strada…

— Bun, îşi notă Roman. Atunci, călare pe „bicicletă”! îi făcu semn lui Muşat.

— Merg şi eu! strigă puştiul. Eu v-am spus cine-i hoţul!

— Da, adevărat… se opri căpitanul privindu-se cu ceilalţi. Atunci, „micul detectiv” va sta în faţă…

Încadrat de miliţieni, puştiul porni energic cu capul înainte. Strângea tare din pumni şi lua poziţia boxerului.

Cum intrară în curtea unui imobil cu două etaje, băiatul îşi zări bicicleta rezemată de peretele clădirii.

— „Pegasul” meu! „Pegasul” meu! Are şi patentul pe care mi l-a dat tata, desfăcu el gentuţa de scule. Of! Bicicleta mea!… Credeam că nu te mai văd… începu s-o mângâie.

Puştiul fu lăsat în curte împreună cu un ofiţer, iar căpitanul Roman şi locotenentul Muşat intrară în clădire.

— Dacă celelalte lucruri le-a înstrăinat, discurile nu… anticipă Roman urcând scările.

— Şi eu cred, îl aprobă tânărul ofiţer, şi precis se va apăra că sunt ale lui, că le-a cumpărat, chiar dacă unele le va avea în dublu exemplar.

— „Aşa e viaţa…” îi strecură căpitanul o aluzie, făcându-i

cu ochiul.

— Noroc cu păgubaşul, că e mare meloman… zâmbi Muşat.

Sunară la o uşă. Le răspunse chiar omul căutat.

— Bună ziua! se legitimă Roman.

— Bu- bună… bâlbâi pistruiatul.

— Nu mă mai cunoşti? îl privi fin ofiţerul punând un picior peste prag. Am venit cu bicicleta…! Nu mă mai cunoaşte, e clar, privi derutant la locotenent.

— Aşa e viaţa… strecură Muşat, făcându-i jocul.

Tânărul înlemnise.

— Am venit după Sergiu! parcă vru să-l trezească Roman.

— Care… Sergiu? zise el tremurat.

— Zagardan!

— Za… Zaga…! Nu stă…

— Cum să nu. Stă la tine.

— La… la mine?

— Da. Printre discuri!

— Aa… aruncă el un zâmbet forţat.

— … Păi, vezi! Deci să intrăm! îi făcu semn s-o ia înainte. Dar să nu ai un comportament jignitor, cum s-a întâmplat… ţi-aduci aminte, că acum nu mai e vorba de amendă!

— Vai… A fost o greşeală pe care o regret şi-acum, zise pistruiatul moale.

— Atunci, vom regreta împreună! zise căpitanul zărind maldărul de discuri de pe pat. Dormi cu ele sub cap?

— Nu… dar sunt un mare prieten al discurilor.

— Şi Zagardan unde-i?

— Cine? sesiză imediat nuanţa pistruiatul.

— Scuză-mă, mă gândeam la *zgardă…* lovi cu mâna la şold, auzindu-se clinchetul cătuşelor. Te-ar prinde bine, ce zici? schimbă tonul. De fapt, eşti ca şi prins. Aşa e viaţa…

— Eu?!… La ce vă referiţi, nu înţeleg…

— La, discurile acestea furate! Şi la celelalte, bineînţeles.

— Vai, dar cum îndrăzniţi să mă acuzaţi de…

— Uite că-ndrăznesc, cum ai „îndrăznit” şi dumneata. Viteazule!…

— Eu nu mai înţeleg nimic, se aşează tânărul pe scaun, revoltat.

— Dar „muzica” o înţelegi?

— Muzica, da.

— Atunci pune-ne o placă. Pe Zagardan îl vrem. Uite, uite acolo discul!

Pistruiatul luă discul solicitat şi se-ndreptă cu el spre picup.

— Nu-i nimic c-a pus mâna pe el, zise Roman lui Muşat, ca să audă şi tânărul. Au mai rămas destule urme ale păgubaşului. Apoi avem urmele şi pe celelalte discuri.

— Nu se poate aşa ceva, e discul meu, sunt plăcile mele, zise el neconvingător.

— Zău! Înseamnă că le cunoşti bine.

— Absolut! Fiecare meloman îşi cunoaşte discurile sale.

— O, atunci e bine dacă recunoşti treaba asta. Pune placa!

Pistruiatul se execută, iar Roman şi locotenentul se cufundară în câte un fotoliu, ca la audiţia unui concert, înainte ca ritmul melodiei să ia avânt, căpitanul îi dădu tânărului o coală de hârtie scrisă la maşină.

— Până ascultăm noi, citeşte pasajul ăsta! îi arătă ofiţerul. E declaraţia păgubaşului...

Gazda avu intenţia să schiţeze din nou o ripostă, dar melodia îşi luă avânt.

Camera, se umplu de ritm, de rezonanţa vocii lui Sergiu Zagardan, în timp ce pistruiatul, se tot îngălbenea pe măsură ce citea.

— Ssst!... S-ascultăm, că ţi se potriveşte, îi făcu semn. Roman, observând că terminase de citit.

După un acompaniament, vocea cântăreţului se auzi din nou: „Aşa e viaţa. Are şi uşor şi greu... şi greu... şi greu...”.

— „Aşa e viaţa!...” completă căpitanul şi opri picupul.

— M-aţi halit! fu nevoit să recunoască pistruiatul.

— Noi...! Să vezi ce te-aşteaptă afară! De, dacă ţi-a plăcut „muzica”!...

De ce credeţi că pistruiatul a recunoscut? În ce a constat

proba?

Răspuns:
În declaraţia pe care căpitanul Roman i-a dat-o pistruiatului s-o citească, păgubaşul indicase într-un pasaj o caracteristica foarte particulară de identificare a discului său cu melodia „Aşa e viaţa” cântată de Sergiu Zagardan. Discul avea o defecţiune la un canal, de imprimare. Proba a constat, deci, în însuşi discul respectiv, defecţiunea fiind la pasajul „Are şi uşor şi greu… şi greu… şi greu…”

Martorii din sobă

Era pe la începutul lunii august 1976, când miliţia aflase despre dispariţia Mioarei Voica, o ţărancă cu păr bălai şi cu gropiţe în obraji. Plecase la Mizil, la târg, dar nu se mai înapoiase.

— M-a rugat pe mine să am grijă de animalele şi de păsările ei, îşi îndreptă broboada bătrâna Safta Doichiţa. Suntem vecine. A plecat sâmbătă când soarele dădea în clocot. Şi-a luat câteva ouă şi o bucată de mămăligă într-o legătură şi dusă a fost…

— Ce voia să-şi cumpere de la târg? o întrebă şeful de post.

— Sculuri de lână, maică. Era o femeie foarte vrednică şi pricepută. Nimeni n-o întrecea la războiul de ţesut.

— Şi de ce ziceţi: „era”? Credeţi că s-a întâmplat ceva grav cu ea?

— Da. Tare mi-e frică să nu-i fi făcut seama alde Fănică Buga. De mult îi ţinea calea…

— Pentru ce?

— Fiindcă n-a vrut să se ducă după el, la casa lui. E văduv…

— De ce a refuzat să-l ia de bărbat?

— Este beţiv mare, maică. Şi apoi ea e muşcată de şarpe, cum se zice pe la noi. A ţinut un bărbat care tot ce câştiga

dădea pe băutură. Noroc că a lăsat-o în pace şi s-a dus la mumă-sa, la Pridvoare.

— Bine, dar din ce mi-aţi spus până acum nu-i suficient ca să-l bănuiţi pe Fănică Buga de ceva necurat. Poate că i-a ţinut calea vrând s-o înduplece totuşi.

— Nu-i chiar aşa, maică. Mioara mi-a spus mai acu' o lună că s-a întâlnit cu el în pădure. Era cam afumat. A alergat-o cu securea până la gârlă, în marginea satului. A vrut s-o omoare. Diavolul însă nu l-a ajutat, fiindcă ea a fost mai sprintenă decât el. De-atunci îl ocolea ca pe mărăcini.

— Îi mai făcea curte cineva?

— Nu mi-a spus, dar după cum o cunosc eu este femeie serioasă, maică.

— De ce-a plecat de acasă sâmbătă la amiază, din moment ce târgul se ţinea duminică?

— Are o soră, Ileana, care stă la Valea Caprei. La ea trebuia să înnopteze.

— Câţi bani a luat cu ea?

— Trei hârtii de câte-o sută. Plus ce mai avea ea mărunţiş prin buzunar. Am văzut când i-a legat într-o batistă, iar batista a pus-o în sân.

— Şi de ce n-aţi venit să-mi spuneţi mai devreme despre dispariţia ei?

— Da' de unde era să ştiu eu, maică, că lumea-i aşa de rea.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta?

— Păi, alde Victor Mihalache, frate-su vitreg, a venit în lipsa ei, a smuls lacătul de la uşă şi i-a cotrobăit prin casă. Naiba ştie ce-a căutat. Abia azi am aflat şi eu şi am venit repede să vă spun.

— Bine, dar până astăzi n-aţi văzut că nu mai este lacătul pe uşă?

— Nu m-am uitat, maică. Dacă am văzut peste gard că păsările sunt tot închise, am ştiut că nu venise acasă. Şi atunci ce rost mai avea să mă duc să văd dacă lacătul este pe uşă?…

— În ce relaţii este cu fratele său vitreg?

— Rele de tot, maică. De când Mioara a moştenit un petic

de pământ, în Leiculeşti, să n-o mai vadă-n ochi. El susţine că are dreptul la jumătate din pământul acela. Dar degeaba, că-l opreşte testamentul, maică.

— Cine din Izvoru a mai fost duminică la târg, la Mizil?

— Nu-i ştiu pe toţi, dar de fratele ei vitreg sunt sigură.

Satul Izvoru era situat la poalele unor dealuri semeţe. Casele se înşirau de-a lungul Nişcovului, un pârâu întortocheat, cu maluri abrupte. Ca să ajungă de aici la Mizil, călătorul trebuia să străbată un drum destul de lung. Mai întâi urca două ceasuri printr-o pădure de fag şi stejar până ajungea la „Vârfuri”. De aici se strecura printre dealuri până la Pridvoare. Încă o oră de mers pe jos şi, privind la rodul pârguit al viilor, ajungea la Valea Caprei, unde făcea ultimul popas. Apoi paşii îl coborau agale, pe lângă lanurile de porumb, până la Mizil. În total cinci ore de mers pe jos.

Investigaţiile făcute pe acest traseu nu duseră la niciun rezultat. Mioara Voica, de la ieşirea în marginea satului Izvoru către „Vârfuri”, nu mai fusese văzută de nimeni. Nu ajunsese la sora ei în Valea Caprei şi nici la târg.

— Pe unde duce drumul la „Vârfuri”? îl întrebă pe şeful de post căpitanul Roman.

— Pe lângă un cătun, denumit de localnici „Pietricica”, răspunse subofiţerul. Nu sunt mai mult de zece case. Şi toate răsfirate.

— Aţi făcut investigaţii în acest cătun?

— Da, însă nimeni n-a văzut-o pe Mioara urcând la „Vârfuri”, deşi oamenii erau la coasă.

— Cine locuieşte în prima casă?

— Fănică Buga, despre care v-am raportat mai înainte. Afirmă că la ora prânzului dormea, fiindcă se-mbătase.

— Bea rachiu pe o asemenea căldură? Ciudat! Următoarea casă la ce distanţă este faţă de cea a lui Buga?

— La circa 300 de metri. Acolo locuieşte un om liniştit: Gheorghe Stanciu.

— Acesta poate vedea din casă sau din grădină dacă cineva trece pe drum, prin faţa curţii lui Fănică Buga?

— Nu, deoarece drumul face o curbă între casele lor, iar terenul din jur este plin de arbuşti şi lăstari. El poate vedea

numai persoanele care trec prin faţa casei sale.

— Lui Mihalache i-aţi făcut vreo „vizită”?

– Nu, încă n-am reuşit, dar am aflat că duminică, după ce s-a întors de la târg, a afirmat în faţa unui pahar cu vin, că tot va pune el mâna pe „testamentul blestemat” şi că îl va rupe ca să poată lua şi el jumătate din terenul Mioarei. La plecare s-a exprimat faţă de consăteni: „Ce ştiţi voi, treaba-i şi aranjată!”

— Bine, atunci să mergem împreună la el.

Locuinţa lui Victor Mihalache. După ce fu prezentat de şeful de post, căpitanul Roman intră direct în temă.

— Ai găsit testamentul? îi spuse pe un ton rece. Ştiu că erai dornic să-l pui pe foc!

— … Nu, nu l-am găsit, răspunse Mihalache privind în pământ. Eram cam băut. Mi-a părut rău pe urmă că am intrat în casă fără ştirea ei. Acum, am făcut-o… sunt vinovat!

— Şi dacă găseai testamentul şi îl distrugeai, cu asta se rezolva tot?…

— Nu… V-am spus că am fost cherchelit. Aşa am judecat atunci… Băutura..

— Bine, dar treaba era aranjată! îl săgetă Roman.

Mihalache păli. Zise nesigur:

— Nu era… Cum să fie aranjată?

— Minţi! Singur ai spus, după ce te-ai întors de la târg.

— Da… am zis, se bâlbâi Mihalache surprins de intervenţia ofiţerului. Am zis, dar m-am referit la altceva. Aranjasem cu un avocat de la Buzău să o dau în judecată şi să obţin jumătate din pământul de la Leicuieşti. I-am spus avocatului că n-are testament pentru teren. Plănuisem mai de mult să i-l fur.

— Nu ţi-a. Fost teamă că vei fi învinuit de furtul testamentului? Sau chiar numai de violare de domiciliu?

— Aşa a judecat atunci mintea mea neghioabă. Acum îmi pare rău…

— Sâmbătă la amiază ce-ai făcut? îl privi sever căpitanul.

— Am fost până la Fănică Buga, la „Pietricica”. Avea să-mi dea o coasă, spuse Mihalache. L-am găsit cu chef. M-a

servit cu nişte ţuică, dar pe el l-a ajuns repede băutura şi a adormit.

— După aceea?

— Am plecat, ce era să fac. N-aveam cu cine să mă înţeleg.

— Unde? apăsă Roman, dându-i de înţeles că îl va demasca din nou dacă va minţi.

Victor păli. Chipul său trăda o emoţie puternică.

— Mai bine vă spun adevărul: ca să nu intru în belea! zise el uşurat. Am fost în pădure şi am tăiat câteva tulpini de fag. Voiam să-mi fac o magazie. Nu le-am adus acasă, fiindcă am auzit tălăngi în marginea satului. Oamenii îşi păzeau porumbul de porcii mistreţi. Aşa-i îndepărtează. Mi-am dat seama că mă pot întâlni cu vreunul dintre ei, că mă poate vedea careva şi le-am ascuns în pădure cu gândul să le iau altă dată. Putem merge în pădure să vi le arăt...

— Cu o seară în urmă ce-ai făcut? vru căpitanul să se convingă pe deplin de sinceritatea omului.

— Vineri... Am băut un pahar de vin la mine cu alde Neacşu.

— Cine este „alde Neacşu”?

— Este fostul soţ al Mioarei! L-a lăsat mai acu vreo trei ani...

— Cu ce ocazie v-a vizitat?

— Încă mai ţine la ea, o mai iubeşte! zâmbi Mihalache. M-a rugat să pun o vorbă bună pe lângă Mioara şi să-l ierte. Ţine mult să se-mpace cu ea. I-am spus că eu degeaba vorbesc cu ea, că nu vrea să mă asculte şi că mai bine ar încerca chiar el. Ştiam că Mioara se va duce sâmbătă la târg şi i-am dat sfat s-o aştepte la sora ei de la Valea Caprei, unde să-şi susţină singur cauza.

...Fănică Buga cosea nişte trifoi în spatele casei.

— Să trăiţi! Căldură mare! se apropie el de miliţieni, ştergându-se de sudoare cu pleoapele cămăşii. Tot n-aţi găsit-o pe Mioara? se arătă îngrijorat.

— Încă nu, îi răspunse şeful de post. Să-ţi fac cunoştinţă cu tovarăşul căpitan Roman.

Buga se cutremură uşor, apoi întinse mâna ofiţerului.

Zise:

— Bine aţi venit pe la noi. Să v-aduc nişte scăunele să stăm aici sub pom la răcoare.

— N-ar fi rău, îl studie ofiţerul.

Gazda aduse din casă trei scăunele.

— Serviţi şi un rachiu?

— Nu, mulţumim. Nu-i timpul potrivit pentru aşa ceva, îi răspunse ofiţerul. Aţi văzut ce-aţi păţit sâmbătă la prânz dacă aţi băut rachiu pe căldura asta.

— M-am cam făcut, e adevărat, ocoli el privirea căpitanului. M-am îndemnat cu alde Mihalache.

— S-a ameţit şi el?

— Da parcă eu mai ştiu... M-a luat apa repede... Dar unde să fie Mioara, tovarăşe căpitan? schimbă el vorba. De vreme ce dumneavoastră aţi făcut atâta cale până aici, înseamnă că nu-i lucru curat la mijloc.

— Aşa este, îi confirmă ofiţerul.

— Aş suferi mult, dacă aş auzi că s-a întâmplat ceva rău cu ea. Ţin mult la Mioara, deşi ea nici nu vrea s-audă de mine.

— E şi normal să te respingă din moment ce vrei să ţi-o apropii cu toporul! Ca să nu mai vorbim de băutură! Nu aşa se cucereşte o femeie.

Fănică Buga lăsă capul în piept.

— Eram furios când am fugit atunci după ea, încercă el să se justifice. Dar să nu vă închipuiţi că am vrut s-o omor! I-am spus în faţă şi lui Neacşu!

— Când?

— Vineri seara, când a trecut pe la mine. A aflat din sat despre poveste şi a venit la mine foarte revoltat. Ziceam că are gând de bătaie, nu altceva! L-am liniştit încetul cu încetul. I-am spus că mă supărasem din pricina ei, că nu voia să mă ia de bărbat. Aşa-mi venise mie atunci... M-a înţeles şi, în cele din urmă, ne-am potolit amândoi, căci şi el era în aceeaşi situaţie ca şi mine. Ne-am iscodit unul pe altul, cumpănind care din noi va avea totuşi norocul s-o ia pe Mioara. „Care pe care!” cam aşa ne-am despărţit.

Verificările continuară. Atât Mihalache, cât şi Neacşu

declaraseră adevărul. Totuşi unde era Mioara? Datele culese de miliţieni accentuau ipoteza unei dispariţii cu suspiciuni de omor. Faptul se comisese nu pe traseul dintre satul Izvoru şi „Vârfuri”, ci probabil în altă parte, în altă zonă.

— Cred că Mioara n-a mers totuşi pe drum şi a luat-o pe o potecă, pe undeva! presupuse căpitanul Roman.

— Ar fi ocolit mult, zise şeful de post.

— Mai bine ocoleşti, decât să trăieşti cu teamă că mai poţi fi alergată cu toporul! Apoi, după câte am aflat, ştia şi ea că fostul soţ va căuta s-o întâlnească sâmbătă. Nu-i exclus să se fi ferit şi de el!

— Dar dacă Neacşu a urmărit-o?...

— Aceasta-i întrebarea care mă frământă şi pe mine.

— De aceea, trebuie să fim foarte atenţi la percheziţie, să nu ne scape nici cel mai mic amănunt.

...Acasă la Valentin Neacşu, în Pridvoare. Miliţienii fură întâmpinaţi de un bărbat înalt, costeliv.

— Am auzit că vrei să te-mpaci cu Mioara? îi spuse căpitanul Roman, după ce făcură cunoştinţă.

— Eu aş vrea, însă ea este hotărâtă să nu mă mai primească. Nu-i mai trebuiesc...

— Şi de când n-ai mai văzut-o pe Mioara? îl privi Roman atent.

— De vreo şase luni! tresări el uşor. Dar nu cumva a păţit ceva? încercă, deodată, să devină bănuitor, agitându-şi privirea când la căpitan, când la subofiţer.

Miliţienii nu-i răspunseră.

— Vă rog, spuneţi-mi!... zise rugător.

Iarăşi nu primi răspuns.

— Dacă alde Buga i-a făcut felul, îl omor! îşi încleştă pumnii în semn de răzbunare. Îl omor!

— Noi, ştim numai că a dispărut! Doar că a dispărut! ridică din umeri căpitanul, îl interesau reacţiile omului din faţa sa.

— De când a dispărut?

— De vineri! lansă Roman.

— Mioara n-avea unde să stea atâtea zile, dădu Neacşu

din cap. Miroase a putreziciune! zise cu nervozitate în glas. Numai Fănică Buga a dus-o la mormânt. Îl omor! Îl omor!...

— Linişteşte-te, că mai avem de făcut şi o percheziţie!

— Percheziţie?! se potoli Neacşu dintr-o dată. Unde? Aa, la mine!... De ce?

— Pentru că vineri ai fost la ea!

— Nu la ea, în satul ei, începu să se-ngălbenească Valentin.

— Tot una!

Percheziţie. În locuinţă, se găsesc câteva obiecte de îmbrăcăminte feminină făcute grămadă.

— Ce e cu ele? întrebă Roman.

— Sunt ale Mioarei! răspunse Neacşu vânăt la faţă. Au rămas aici de când ne-am despărţit. N-a mai venit să le ia.

— Şi cele din sobă? observă căpitanul în cenuşă o bucată de pânză arsă.

Întrebarea căzu ca un trăsnet pentru fostul soţ ai Mioarei. Un moment avu senzaţia că se îneacă. Respiră scurt de câteva ori şi se sprijini cu spatele de marginea patului.

— Le-am ars ieri, zise cu un glas ciudat.

— De ce? De ce nu şi pe acestea?

— Am fost nervos! Am fost nervos!... nu găsi Neacşu o explicaţie mai convingătoare. Am vrut să-i ard toate hainele care i-au mai rămas la mine, dar am ars numai câteva şi m-am oprit... Am fost nervos!

Căpitanul Roman, dădu uşiţa sobei la o parte şi examină cu lupa conţinutul cenuşii.

— Ce ai ars aici? îl privi sever pe Neacşu.

— O rochie şi un sfeter de-al ei, răspunse acesta fără vlagă. Altceva nimic.

— De când erau?

— De acum trei ani, de când a plecat de la mine, v-am spus. Până ieri nu m-am atins de ele.

— Minţi! îl atacă frontal căpitanul. Dumneata ai ucis-o pe Mioara! Aici i-ai ars şi buletinul de identitate, priveşte!

Neacşu căzu pe pat. Când îşi reveni, recunoscu că el o omorâse pe Mioara din gelozie. O urmărise prin pădure, pe poteci ocolite, pe unde mersese ea. În apropiere de

Pridvoare, a ajuns-o din urmă şi i-a propus să vină să-şi ia lucrurile care îi mai rămăseseră la el. Mioara a acceptat. În locuinţă, Neacşu a insistat să se împace cu el, dar ea a fost de neînduplecat. La un moment dat, între ei a avut loc o luptă, soldată cu rănirea mortală a Mioarei. Cadavrul îl ascunsese în pădure…

Dumneavoastră ştiţi, stimaţi cititori, cum şi-a dat seama căpitanul Roman că Neacşu arsese în sobă şi un buletin de identitate?

Răspuns:
Datorită „martorilor din sobă”: cele două capse metalice cu care se prinde fotografia pe fila 3 a buletinului de identitate şi care nu putuseră arde.

Oaia neagră

Un cetăţean se prezentă la căpitanul Roman şi-i relată următoarele:

— Ieri-noapte, un hoţ a spart casa vecinului meu care este cioban. Spune că i s-au furat bani şi mai multe obiecte. Cu toate acestea, el n-a venit să reclame cazul la miliţie, spunându-ne că o să-l găsească singur pe hoţ. Ne bănuieşte pe noi, vecinii, şi a început să se informeze unde-am fost în noaptea cu pricina. A stat de vorbă cu mai mulţi oameni, s-a interesat şi prin copii şi azi la ora unsprezece ne-a invitat la el să ne demonstreze cine este hoţul.

— Interesant, zâmbi căpitanul. În afară de dumneavoastră pe cine a mai invitat?

— Încă trei vecini. Mă simt tare prost să apar în ochii sătenilor ca bănuit de furt şi de aceea am venit la dumneavoastră.

— Cu alte cuvinte să preiau eu cercetările şi să-l găsesc pe hoţ fără ca ciobanul să facă demonstraţia ce-o intenţionează.

— Da. Sigur că da! se grăbi omul să aprobe. Să nu ne facă de minune în faţa oamenilor cu oaia lui.

— Despre ce oaie este vorba?

— O oaie neagră! O oaie pe care a adus-o de la stână şi despre care zice că ea va fi judecătorul!

„Înseamnă că-i foarte isteţ ciobanul nostru”, se amuză Roman în gândul său, amintindu-şi că auzise undeva despre acest truc foarte puţin cunoscut.

— Nu ştiu ce să vă zic… se prefăcu ofiţerul cu intenţia de a sonda sinceritatea cetăţeanului. Poate că nu este cazul să intervin. Poate că păgubaşul a ajuns să-l afle mai repede pe hoţ decât aş fi făcut-o eu, demonstraţia fiind numai o simplă formalitate. Aşa stând lucrurile, nu văd de ce v-aţi simţi ofensat dând curs invitaţiei sale. Dimpotrivă, ar trebui să vă duceţi cu fruntea sus.

— De acord, mă duc, deşi nu cred că se poate demasca un hoţ cu o oaie… O oaie neagră!

— Poate că da.

— Atunci este bine să fiţi şi dumneavoastră de faţă. E altceva. Dacă hoţul fuge? Dacă?… Se pot întâmpla multe.

— Bine, atunci să mergem.

Când intrară în curtea ciobanului, ceilalţi trei vecini sosiseră deja, iar în mijlocul bătăturii o oaie neagră rumega nişte paie.

— Să trăiţi! îl salută gazda pe ofiţer.

— Bună ziua. Ce se petrece aici?

— Cred că v-a spus câte ceva vecinul meu cu care aţi venit.

— Câte ceva am aflat, da, însă de ce nu ne-aţi anunţat despre furt?

— Legea îmi dă dreptul, zise ciobanul stăpân pe el. Era urmărit foarte atent de vecinii bănuiţi. Dar să nu credeţi că nu veneam totuşi la dumneavoastră, la miliţie. Veneam chiar peste o jumătate de oră, dar nu singur, ci cu hoţul! şi aruncă o privire spre invitaţi. Dumneavoastră trebuie să-i faceţi actele, eu numai vi-l dau în mână!

Suspecţii vociferau.

— Încă puţină răbdare, le făcu ciobanul cu mâna, şi

„judecătorul” îl va demasca imediat pe vinovat! Am mai prins noi hoţi cu ea. E dresată, cum sunt câinii pe care-i are tovarăşul căpitan la miliţie.

— Atunci să vină un câine poliţist, nu o oaie! gesticulă unul dintre bănuiţi. Câinele nu dă greş, însă oaia da, fiindcă ea n-are miros.

— Adevărat că oaia mea n-are mirosul atât de ager, acceptă ciobanul, dar este mai dresată decât un câine poliţist.

— Nu se poate! spuse acelaşi suspect.

— Ba da. Are un dar deosebit pe care nu-l posedă niciun câine poliţist.

— Care?…

— O să aveţi ocazia să-l cunoaşteţi după ce veţi lua contact cu ea.

— Cu celălalt „contact” cum stăm? îi strecură zâmbind căpitanul Roman, fără să fie auzit de ceilalţi. Aţi dat oaia cu funingine?

Ofiţerul nu mai intervenise până atunci, deoarece înţelesese numai dintr-un simplu schimb de priviri cu păgubaşul că acesta nu făcea nimic altceva decât pregătea terenul psihologic pentru ceea ce urma. Evident, şi căpitanul trebuia să dea o mână de ajutor în acest sens.

— E aranjată toată treaba, îi şopti ciobanul. Trebuie numai să-i băgăm tare în viteză.

— Dumneavoastră ce părere aveţi, tovarăşe căpitan? auzi vocea groasă a bănuitului vorbăreţ. Se poate ca o oaie să întreacă un câine poliţist? Eu unul n-am mai auzit aşa ceva de când mama m-a făcut!

— Eu zic că se poate, dacă ne gândim că natura a dotat-o cu un talent ieşit din comun, îi puse Roman pe jar. Cred că niciun patruped din neamul ei nu se poate mândri că a demascat doi „lupi” în haine omeneşti. Şi eu sunt curios să văd demonstraţia care, de fapt, va fi foarte simplă.

— Dar în ce constă talentul ei poliţist, că eu tot n-am priceput nimic?

— Într-o reacţie dactil-sonoră! le încurcă şi mai mult minţile căpitanul.

„Doamne, despre ce-o fi vorba?! se frământau vecinii ciobanului. Ce dracu de animal o mai fi şi ăsta?!?

Oaia terminase de rumegat paiele şi stătea culcată în mijlocul bătăturii privind blajină când într-o parte, când în alta.

— Să fiu mai explicit, că trebuie să-ncepem, îşi dădu seama Roman că hoţul „fierbea” şi se apropiase momentul decisiv al jocului. În curte se aşternu o linişte desăvârşită. Numai ici, colo se auzea câte un lătrat de câine sau cotcodăcitul vreunei găini. Reacţia tactil-sonoră constă în următoarele: Dumneavoastră va trebui să mângâiaţi oaia pe rând, ceea ce înseamnă o senzaţie tactilă, iar ea va începe să behăie când va simţi mâna hoţului, deci o reacţie, sonoră! Simplu, nu?...

În rândul bănuiţilor, rumoare. „Diavolul negru!” priveau cu teamă la animal.

„Mamă, ce carte-am tras! A ieşit dama!... se jelea în sinea sa hoţul. Isuse, salvează-mă că o oaie neagră îmi strică biografia! Hm! auzi... să mă dea-n gât o oaie. Ce dracu să fac ca să scap?! Ah, gata! Ştiu!...”

— Începem, fraţilor? îi fixă Roman pe rând. Ştiu că vă este greu. Dacă doriţi, ne putem întoarce cu spatele când, executaţi operaţiunea tactilă. Cine este pentru, cine este împotrivă? Ca la şedinţă.

— Nu-i nevoie să vă întoarceţi cu spatele, din moment ce suntem nevinovaţi, spuse cetăţeanul care venise să reclame cazul la miliţie. Este c-am dreptate? se adresă el celorlalţi.

— Este, zise unul dintre ei, iar ceilalţi încuviinţară din cap.

Hoţu aprobase mai mult formal. „Isuse, se ruga el în gând, ajută-mă să mă concentrez, să patinez la firul ierbii, c-am să dau de pomană la toţi cerşetorii şi-o să-ţi aprind lumânări la biserică. Ajută-mă, că dacă nu, mă duce căpitanul... la altă *biserică,* şi-acolo... adio lumânări!”

— Gata! Cine-o mângâie primul?

— Eu! zise omul care venise la miliţie.

Se apropie de oaie şi o mângâie pe spate nu fără

oarecare teamă. Oaia se sculă în picioare, dar nu reacţionă.

— Următorul!

— Al doilea care se apropie fu vorbăreţul.

— Merge s-o mângâi şi pe burtă? glumi el.

— Merge! n-avu nimic împotrivă ciobanul.

O mângâie pe burtă, fără nicio teamă, şi îşi reluă locul râzând. Oaia, desigur, nu behăise.

„Mamă, ce m-a salvat ăsta dinaintea mea. Se-nfiinţă hoţul la rând. E mai bine la burtă!”

Cu emoţii puternice, se aşeză în genunchi, într-o parte a oii şi execută operaţiunea care se cerea. Când se ridică, era galben ca lămâia. Dar se-nveseli repede fiindcă oaia nu scosese. Nici cel mai mic sunet.

Urmă al patrulea suspect şi din nou nu se-ntâmplă nimic.

— Vedeţi că niciunul din noi nu este hoţul? spuse vorbăreţul triumfător. Oaia e tot oaie, fie ea şi neagră!

— Nu ştiu dacă lucrurile stau chiar aşa, zâmbi căpitanul. „Judecătorul” nostru a indicat sigur cine este „oaia neagră”!

— Cine? Cine?… murmurară cei testaţi, în afară de unul singur.

— Arătaţi mâinile!

Bănuiţii întoarseră palmele şi le priviră. Bărbatul cu pălărie înlemni.

— Tu eşti hoţul! vrură să se repeadă ceilalţi asupra lui.

— … Şi „oaia neagră”! completă Roman.

Care a fost trucul folosit de cioban pentru demascarea, hoţului? De ce mâinile îl acuzau pe suspectul cu pălărie că el este „oaia neagră”?

Răspuns:

Ciobanul a folosit următorul truc. A dat cu funingine pe toată blana oii negre. Apoi, mizându-se pe efectul psihologic creat în urma explicării „calităţilor” de detectiv al patrupedului, s-a cerut suspecţilor să mângâie oaia, ea urmând să behăie când va fi atinsă de mâna hoţului. Aşa ceva nu se putea întâmpla, dar jocul psihologic şi-a atins ţelul, în sensul că, de teamă a nu fi demascat de oaie, hoţul

s-a, prefăcut că o mângâie, dovadă, în final, că era singurul dintre suspecţi care nu avea mâinile murdare de funingine!

„Clientul” în gri-petrol

Miezul nopţii. Supermagazinul „Cocor”, din Bucureşti. Pe bulevard, lume...

„Hm, ce interesant!... meditã paznicul supermagazinului privind la trecători. Deşi ora este înaintată, totuşi oamenii aceştia parcă nici nu vor să audă de somn... Ee... unii cred că vin de la serviciu, alţii poate de la spectacole, de la distracţii... apoi mai sunt şi îndrăgostiţii!... Ce să-i faci, aşa e lumea... Dar mai bine să mai dau eu o tură în jurul muntelui!”

„Muntele” era, desigur, colosul supermagazin.

Ajungând într-o latură a supermagazinului, paznicul observă pe trotuarul de vizavi, în faţa portalului bisericii, în rând cu „Vulturul de mare”, un tânăr care i se păru că privea înspre el.

„Cam ponosit îmbrăcat! remarcă paznicul. Nu, nu se uită la mine, gândi omul văzând că tânărul s-a întors cu spatele. Să nu-mi zici mie nea Mătase, dacă ăsta nu e şi abţiguit. Ia uite, se clatină şi fluieră!...”

Nea Mătase trecu în revistă întreg perimetrul magazinului şi constată cu plăcere că totu-i în ordine! Îşi scoase mândru pieptul înainte şi îşi căută pachetul cu ţigări. De felul său era şi puţin cam fălos, dar pe *merit!* după cum îi plăcea lui să adauge când venea vorba. De când era paznic la „Cocor”, nu se întâmplase niciodată ceva... Vru să ia o ţigară din pachet, dar îl mototoli repede în pumn. Ţigările se terminaseră.

„Unde naiba pot să găsesc eu un pachet cu ţigări la ora asta? se întrebă el oţărât. Nu, n-am de unde să cumpăr! Lasă c-aşa îmi trebuie dacă nu m-am îngrijit din vreme... N-o să mai fumez, ce-o să fie!...”

Porni din nou în rondul său obişnuit, repetând imperativ

în gând că în noaptea aceea nu va mai fuma. Decizia sa se clătină, însă, repede, când prin faţa ochilor îi trecu un cetăţean ce trăgea adânc dintr-o ţigară.

„Al dracului şi viciul ăsta! Nu mai am oare nicio ţigară prin buzunar? Poate o fi scăpat vreuna! începu el să-şi întoarcă buzunarele pe dos. Nimic, doar tutun... Ce dracu să fac, că-mi arde gura după un fum de ţigară!... A, mă duc să împrumut câteva ţigări de la Năstăsică, c-aşa s-ajută fumătorii între ei, ca să nu mai spun... navetiştii!" Şi oftând aşa după o ţigară, mări pasul spre celălalt „munte" din apropiere: supermagazinul „Unirea"...

Peste circa o jumătate de oră, mai de taclale, mai de un fum adânc de ţigară, reveni acolo unde îl chema datoria. Conform obişnuinţei sale, începu să facă tura *de onoare,* cum tot lui îi mai plăcea să spună. Tânărul acela cu haine ponosite nu mai era pe trotuar. „S-o fi dus şi el la maşina de noapte, l-o fi ajuns băutura!" presupuse paznicul. Continuă rondul şi ajunse în spatele supermagazinului. Lacătele erau în ordine, uşile la fel, geamurile...

„Hm, ce curios se văd lucrurile noaptea! îşi scoase nea Mătase o ţigară din buzunar. Uite, acolo, parcă nici nu zici că există geam!" privi el spre conturul semiîntunecat al unei ferestre.

Îşi aprinse ţigara, trase un fum din belşug şi se mai mişcă câţiva paşi. Se-ntoarse cu faţa înapoi şi privirea îi lunecă din nou spre fereastra aceea.

„Da', de ce dracu' nu luceşte geamul? Doar m-am mutat din locul ăla..."

Imediat îl trecu un fior rece pe şira spinării... Se duse glonţ la fereastră.

„Doamne, m-am nenorocit! încremeni el când mâna îi scăpă în gol peste pervaz. Ce mă fac!?!..."

Pentru un moment fu tentat s-o ia la fugă pentru a găsi un miliţian. Renunţă însă la această idee, deoarece îl fulgeră gândul că hoţul putea fi în magazin. Îşi scoase fluierul şi prin noapte răzbătură semnale stridente de ajutor.

Căutând lacom cu privirea în jur, deodată, tresări

înspăimântat. În supermagazin se auzea ropot de paşi…

Sosiră ajutoarele, printre care, în urma unui telefon dat la miliţie, şi căpitanul Roman…

Ofiţerul preluă imediat conducerea cercetărilor şi după un scurt plan de bătaie, îşi împrăştie ajutoarele pentru a-l căuta pe hoţ în supermagazin. Deşi la prima, vedere aceasta părea o treabă simplă, lucrurile stăteau însă cu totul altfel. „De ce?” Pentru că „Cocorul”, unul dintre cele mai mari magazine din ţară, se întinde pe sute de metri pătraţi. În asemenea condiţii, a-l găsi pe hoţ se potriveşte cu proverbul românesc de a căuta acul în carul cu fin…

Scotocirea începu cu parterul, urmând să se extindă progresiv, la nivelele superioare. După o oră, parterul fu terminat, fără ca hoţul să fie găsit. Se trecu apoi, la primul etaj unde erau cele mai felurite articole pentru femei.

— Parcă a intrat în pământ! îi zise căpitanului locotenentul Muşat care fusese chemat de acasă.

— … Nu în pământ, ci…! arătă Roman cu degetul în sus. Mai avem destule etaje…

— Nu ştiu, dar o asemenea căutare îţi pune al naibii nervii la încercare.

— Aşa este, însă momentul de interes creşte cu fiecare clipă, cu fiecare pas.

În continuare, trecură la nivelul următor, un raion uriaş cu articole pentru bărbaţi.

— Ei, acu-i, acu! îşi roti privire în jurul său, căpitanul. Intuiesc că articolele pentru bărbaţi, l-ar interesa poate mai mult decât altele. Ca şi la etajul precedent, să controlăm foarte atent umeraşele cu costumele de haine, pardesie, paltoane, unde s-ar putea ascunde cel mai bine.

Se apucară din nou de treabă. La un moment dat, Roman zări un umeraş gol, iar sub el un costum de haine căzut. Pentru un moment fu tentat să ridice costumul şi să-l pună la loc pe umeraş, însă, îşi dădu seama că era un costum uzat şi murdar.

— Aţi găsit ceva? sesiză Muşat o schimbare la căpitan.

— Da, hainele hoţului! El s-a dezbrăcat de ele şi şi-a pus un costum de gală!…

Examinând hainele, căpitanul Roman îşi dădu seama că hoţul era un tip suplu şi cu umeri atletici. Costumul nou, pe care îl îmbrăcase, avea culoarea gri-petrol. Acest lucru îl deduse după costumele de aceeaşi culoare care încadrau umeraşul gol.

...Supermagazinul fu controlat în întregime, dar fără niciun rezultat.

— Formidabil! dădu Muşat semne de oboseală. Nu mi s-a întâmplat niciodată aşa ceva. Auzi, hoţul să fie în magazin, iar tu să nu-l poţi găsi...

— Mde! făcu Roman. Câte nu întâlneşte un ofiţer de judiciar în cariera sa... însă e nevoie şi de puţintică răbdare.

— Nu ştiu cât de puţintică răbdare trebuie să avem, dar, uitaţi, afară mijeşte de ziuă!

— Nu-i nimic, poate să ne-apuce şi revelionul aici! glumi căpitanul. Dar revelionul n-o să ne apuce, fii sigur... Am credinţa că vom pleca în scurt timp la „casa" noastră, bineînţeles în trei, dacă vom analiza cu multă atenţie locurile unde s-ar putea ascunde omul, nostru. După cum se vede treaba, el nu este un hoţ oarecare, ci unul destul de isteţ.

— Nu plec de aici până nu-l găsesc, de-ar fi să stau şi o sută de ani! zise Muşat ambiţionat. De unde credeţi că este mai bine să reluăm scotocirile?

— De la început, respectiv de la parter! îl privi Roman cu un aer firesc. După ce-am trecut în revistă tot magazinul, presupun acum că ascunzătoarea sa este cât mai probabil la parter.

— De ce nu la etajul întâi sau mai sus? îl preocupă problema pe tânărul ofiţer.

— Deoarece acolo şi-ar fi micşorat sigur şansele de scăpare. N-ar fi avut de ales decât o săritură foarte riscantă pe fereastră!

— Bine, dar poate el nu s-a gândit la asta, ci numai la faptul de a nu fi găsit. Şi atunci?...

— Aşa am judecat şi eu la început, dar acum îmi dau seama că am greşit.

— De ce?

— Fiindcă noţiunea de a nu fi găsit, presupune implicit şi căutarea unei soluţii de scăpare. Ori, în atari condiţii, ce-a mai bună şansă i-o oferă parterul. El pândeşte de undeva clipa când se poate ivi o breşă în sistemul nostru defensiv, ca s-o poată întinde pe uşă…

— Mda, frumoasă logică! admiră Muşat măiestria şefului său. Cu alte cuvinte, el nu s-a lăsat undeva la fund, ci dimpotrivă ne priveşte dintr-un loc al magazinului bine ales.

— Cam aşa…

— Ce interesant! zâmbi locotenentul. Abia aştept să-i întâlnesc privirea!…

Cei doi ofiţeri, coborâră la parter, dar nu se mai apucară de scotocit, aşa cum făcuseră prima dată. Se postară fiecare în câte o parte a imensei încăperi şi, de pe poziţii fixe, începură să cerceteze cu privirea fiecare loc, fiecare ungher din jurul lor. Atenţia le era încordată la maximum. Trecură aşa, într-o tăcere oarbă, aproape douăzeci de minute când, deodată, căpitanul Roman începu să râdă.

— Să vezi şi să nu crezi!

Muşat se uită la căpitan de-a dreptul uimit. Nu ştia ce să creadă…

— Ce-ai rămas aşa? îi făcu semn Roman. Vino să-l vezi pe „clientul” în gri-petrol!

Căpitanul se apropie de hoţ şi-l bătu pe umăr.

— Te prinde bine costumul, amice, numai că ai o faţă mult prea palidă pentru el! Nu eşti de admirat!…

„Faţa palidă” se dădu jos de unde se afla. Era vlăguit şi lac de apă, iar glasul îi amuţise…

Din această relatare vă puteţi dă seama unde se ascunsese hoţul şi în ce postură?

Răspuns:

Hoţul se ascunsese în vitrina magazinului, în chip de manechin.

Cămaşa de noapte

La 25 decembrie 19..., duminică seara, la orele 23,00, miliţia a fost sesizată că cetăţeanul Sabin Stanciu a fost găsit mort la domiciliul său.

O echipă de ofiţeri, condusă de căpitanul Roman, la care s-a adăugat şi medicul legist, s-a deplasat imediat la faţa locului.

...Din holul apartamentului, situat la etajul şase, o uşă dădea la bucătărie. Aici a fost găsit, aşezat pe un scaun, în faţa aragazului, aplecat deasupra plitei, Sabin Stanciu. Era îmbrăcat în cămaşa de noapte şi încălţat cu papuci. Pe cadavru nu existau urme de lovire sau de târâre. În mijlocul frunţii se observa o leziune însângerată a pielii, care se potrivea cu colţul aragazului. Deşi geamul de la bucătărie era deschis, în interior se simţea încă un miros puternic de gaz. Pe masă era o sticlă de vin, goală pe jumătate, şi două pahare care mai aveau puţin vin în ele. Tot acolo mai era şi o scrumieră plină cu mucuri de ţigări „Carpaţi".

Ofiţerul numără mucurile de ţigări din scrumieră. Unu, doi... patru... opt... zece... paisprezece! „Există, deci, o corelaţie între ţigările fumate şi cele rămase în pachet..." îşi zise el.

În apartament, în afară de cel decedat, locuia fiica acestuia, Ana, împreună cu soţul ei Codruţ Melinte.

Ca spaţiu de locuit, apartamentul era compus din două camere decomandate. Uşa camerei decedatului era deschisă pe jumătate. Becurile lustrei şi ale lămpii de pe noptieră luminau camera. Patul era pregătit pentru culcare şi prezenta urme că cineva a fost aşezat în el; pe scaun, la capătul patului, erau aranjate hainele defunctului. Nicăieri nu se observa vreo urmă de dezordine...

În timp ce medicul legist examina cadavrul, iar locotenentul Muşat uşa de la intrare în apartament, căpitanul Roman îl rugă pe ofiţerul de la tehnico-ştiinţific să acorde o atenţie deosebită hainelor de pe scaun.

— Cred că-ţi dai seama de ce, nu? îl privi scurt Roman.

— Da, înclină din cap tehnicianul criminalist. Portofelul…

Portofelul defunctului, era ieşit în afară din buzunarul hainei. După un scurt timp, locotenentul Muşat era lângă căpitan.

— Cheia de la intrare în apartament lipseşte, zise el mai mult în şoaptă.

— … Şi Codruţ ce spune? îl privi Roman pe sub sprâncene.

— Spune că cheia nu era în uşă când el a intrat în apartament. Explicaţia mi se pare normală, dacă ne gândim că altfel n-ar fi avut cum să intre în apartament şi să descopere cadavrul…

— Mda… Murmură căpitanul. Mergi, te rog, şi fă investigaţii prin vecini. Vezi ce poţi afla. Mă interesează în mod special dacă locatarii de la etajul cinci, de sub acest apartament, au auzit ceva suspect, dacă au simţit ceva…

După ce plecă Muşat, ofiţerul încercă să intre în camera alăturată din apartament.

— E încuiată! tresări un bărbat, bine făcut şi cu ochii verzi, care până atunci stătuse pe hol consternat. Aceasta este camera mea şi a soţiei mele!

— Aha, făcu Roman. Şi de ce o ţineţi încuiată?

— E o poveste mai lungă, spuse Melinte abătut. Nu ne prea înţelegeam eu bătrânul. În ultimul timp devenise ridicol…

— Şi tot timpul ţineaţi uşa încuiată?

— Da, spuse el îngândurat. Adică când nu eram acasă! se grăbi apoi să completeze.

— Şi de când n-aţi mai fost acasă? îl întrebă ofiţerul.

— De azi-dimineaţă. De la ora opt!

— Bine, dar…

— Ştiu la ce vă gândiţi! interveni Codruţ. Vă gândiţi la faptul că eu am descoperit cadavrul socrului meu. Da, eu l-am găsit, primul. Azi, zise el uitându-se imediat la ceas: da, încă nu este miezul nopţii, azi pe la orele 21,00, am plecat cu o maşină de ocazie de la Mizil la Bucureşti. Ştiţi, soţia mea şi copilul sunt acolo, la părinţii mei. Am petrecut Crăciunul împreună. Eu am venit fiindcă mâine trebuie să

fiu la serviciu. Am ajuns în Bucureşti pe la orele 22,45. Şoferul m-a lăsat chiar în apropierea blocului. Am răsucit cheia în uşă şi am intrat. M-a izbit un miros puternic de gaze... M-am îndreptat direct la bucătărie. Doamne, ce tablou!... Simţind cum gazele îmi intră pe gură şi pe nas, am deschis repede geamul şi am încercat să-l mişc pe socrul meu... Imposibil! Era de neclintit!... Îngrozit, am ieşit imediat din apartament şi am sunat la uşa primului vecin, tovarăşul Gherasim. Am revenit cu el în apartament, dar mie mi-a fost teamă să mai văd scena sinistră şi am rămas pe hol. Apoi l-am rugat pe el să mă ajute, să dăm telefon la miliţie...

— Spuneţi-mi, aţi mişcat cadavrul din loc?

— Nu! răspunse Codruţ înfrigurat. Am pus numai mâna pe el... Când l-am simţit rece, am crezut că înnebunesc! Nu pot suporta asemenea scene.

— Dar vecinul, l-a mişcat?

— Nu, nici el! Amândoi eram şocaţi...

— Vă înţeleg, dădu din cap căpitanul Roman. Sunt scene care în viaţă nu pot fi suportate de oricine... Apoi lăsă să se scurgă o pauză şi reluă: Am înţeles, deci, că nu aţi mai apucat să intraţi în camera dumneavoastră.

— Da, spuse Codruţ.

— Atunci, fiţi vă rog amabil şi descuiaţi uşa acum!

— Da, sigur că da. Dacă este nevoie...

Uşa lui Melinte era încuiată cu două yale. După ce căpitanul se convinse că ea nu prezenta nicio urmă de forţare, Codruţ o deschise larg... Totul era în perfectă ordine, mai puţin patul. Se observa limpede că cineva dormise în el şi că îl lăsase nefăcut.

— Eu am dormit aici! spuse Codruţ interceptând privirea căpitanului. După ce m-am trezit azi-dimineaţă la ora opt, n-am măi făcut patul am plecat direct la Mizil...

Ofiţerul privi la ceasul deşteptător de pe masă. El mergea. A treia limbă a deşteptătorului era fixată la ora cinci, iar butonul de oprirea soneriei era ridicat în sus.

— Aţi dormit cam greu azi-dimineaţă, zâmbi fin căpitanul. Văd că ceasul l-aţi pus să sune la ora cinci.

— A, da! tresări Codruţ, uimit probabil şi de perspicacitatea ofiţerului. Chipul său trăda însă şi o reacţie neobişnuită, pe care căpitanul, ca fin psiholog, o sesiză imediat. Am pus ceasul să sune la ora cinci, zise el, dar nu m-am putut trezi. L-am auzit sunând numai, aşa, în vis. Băutura…

Roman tăcu. Interlocutorul se simţi obligat să continue.

— Aseară am băut cam mult cu nişte colegi de serviciu. Făcându-se târziu şi fiind şi cherchelit, am hotărât să plec a doua zi la Mizil, adică azi-dimineaţă.

— … Soţia nu v-a reproşat întârzierea?

— Cum să nu, dădu Melinte din cap. Nu ştiţi dumneavoastră cum sunt femeile… Ba că pe ea am dus-o la ţară de vineri, ca eu să-mi pot face de cap la Bucureşti, ba că nu mă mai satur de băutură… În cele din urmă am calmat-o. De fapt, ca să-mi răscumpăr greşeala, de cum am sosit la Mizil şi până la plecare, am stat numai cu ea, cu copilul şi cu părinţii.

— Ce să-i faci, aşa e-n viaţă…

Ieşiră din încăpere. Căpitanul Roman sigilă camera sub privirile iscoditoare ale lui Melinte. Între timp sosi locotenentul Muşat. Îi raportă căpitanului rezultatul investigaţiilor sale:

— Sabin Stanciu, 69 ani, văduv, a trăit în ultimul timp o viaţă zbuciumată. Apartamentul în care ne aflăm este al lui şi l-a cumpărat cu bani gheaţă. Se pare că acestea au fost toate economiile lui. O iubea mult pe fiica sa, Ana, dar nu se putea împăca sub nicio formă cu Codruţ. Acesta este un tip aventurier, brutal şi bea din cale afară de mult. În plus, după ce că are aşa de multe păcate, se consideră şi stăpân în această casă. L-a bătut de mai multe ori pe bătrân învinuindu-l că este un hoţ, că-i fură până şi mâncarea de la gură. Totuşi, eu am aflat că Stanciu era un om bun. Nici măcar în privinţa mâncării nu-i deranja cu ceva. El servea masa la o pensiune.

— Şi Ana, n-a avut niciun cuvânt de spus în casa asta? întrebă Roman.

— Nu, răspunse Muşat. Ea este o femeie fără

personalitate şi n-a avut tăria să-şi apere tatăl în faţa soţului său… Nici măcar atunci când Melinte l-a făcut hoţ pe bătrân şi şi-a „ferecat” camera. Dureros…

— Ce crezi, să fi existat totuşi vreun motiv ca Melinte să-l creadă hoţ pe bătrân? meditä căpitanul. Îmi pun această întrebare fiindcă avem de clarificat cauzele morţii unui om.

— Atâta timp cât Stanciu l-a primit în casă cu braţele deschise pe Codruţ, n-am găsit o explicaţie deplină asupra acestei învinuiri.

— Şi de ce mă rog termenul… *deplină?* îl privi atent Roman.

— Fiindcă bătrânul a avut cândva o condamnare. Se pare însă că-i „antică” şi se referă la o neglijenţă în serviciu. N-am verificat încă la cazierul judiciar. Melinte a lansat vorba printre vecini că socrul său este vizitat de fel şi fel de oameni dubioşi, foşti infractori, şi că nu se va mira dacă într-o zi va găsi casa goală sau dacă miliţia va poposi în „vizită” pe la ei…

— Trebuie să verificăm neapărat dacă bătrânul a avut cumva astfel de relaţii, zise căpitanul. Acest aspect are o mare importanţă, inclusiv dacă se dovedeşte a fi un simplu zvon. Mă înţelegi, nu?… îi căută el privirea locotenentului. Descifră, după chip, că tânărul ofiţer era „pe fază”. Continuă: Dar, ia spune-mi, cu locatarii de dedesubt ai stat de vorbă?

— Da, răspunse Muşat. Au o impresie foarte bună despre decedat, deşi Codruţ le-ar fi spus de câteva ori că bătrânul ar intenţiona să se sinucidă.

— Stop! îl opri Roman. Varianta despre sinucidere ţi-au relatat-o şi alţi vecini?

— Nu, spuse locotenentul pe un ton coborât. Aveţi vreo bănuială?

— Da, răspunse Roman, dar pentru confirmarea ei am nevoie şi de concluziile medicului legist. Dar, să revenim. Te-am rugat să verifici dacă au auzit ceva suspect. Încă nu mi-ai spus nimic despre asta.

— Acest lucru l-am lăsat la urmă. Şi nu întâmplător…

— Atunci să ascultăm „banda”, fu curios Roman. Zii!

— Astă-seară, locatarii de sub camera lui Stanciu, la orele 21,35, au auzit venind de sus un zgomot puternic, de parcă ceva s-ar fi prăbuşit pe podea. Au închis televizorul imediat, dar nemaiauzind nimic suspect l-au redeschis. Ora exactă am stabilit-o după programul de la televizor, chiar atunci se terminase filmul. Ce părere aveţi, ar putea avea vreo legătură cu…? făcu el semn spre bucătărie.

— Se pare că da, zise căpitanul. După semnele post-mortem ale cadavrului, decesul n-a putut surveni decât cu cel mult o oră înainte. Apoi mai sunt şi alte „semne”… îl privi cu subînţeles pe locotenent.

— Nu cumva şi cămaşa de noapte?… strecură Muşat pentru a-şi verifica o suspiciune.

— Şi, îi confirmă Roman. De fapt, cămaşa de noapte, a fost primul „semn”.

— La fel şi pentru mine, prinse curaj locotenentul, dar am învăţat de la dumneavoastră să nu mă pripesc în „cântărirea” suspiciunilor, până când cel puţin, logic, n-am făcut toate legăturile posibile pe coordonatele cazului.

— Adevărat, îl privi prieteneşte căpitanul, numai că de astă dată ne-am întâlnit de la prima vedere cu… ilogicul!… În ceea ce te priveşte, esenţialul este că ai depistat acest nefiresc al situaţiei. Îţi mai trebuie ceva experienţă şi vei putea avea singur „curajul” să emiţi prezumţii îndrăzneţe, dar bineînţeles… logice!

În cameră intră ofiţerul de la tehnico-ştiinţific.

— Pe portofel sunt numai urmele decedatului, spuse el, şi nu conţine decât actele de identitate, cuponul de primirea pensiei… şi zece lei!

— Şi de ce-ai făcut pauza: „zece lei”?

— Fiindcă pensia a ridicat-o astăzi!! accentua locotenentul cu subînţeles.

— Ai căutat bine?

— Fără îndoială.

— Hm!… începu Roman să se plimbe prin încăpere Dar sticla şi paharele au „vorbit”? îl întrebă pe criminalist.

— Nu! răspunse cel întrebat. Urmele sunt şterse…

— Alte urme semnificative?…

— Nimic.

— Atunci s-ascultăm şi părerea medicului legist şi apoi ne vom retrage pentru deliberare…

— Luând în consideraţie petele cadaverice – roşii ca cireaşa – spuse medicul legist, moartea a fost cauzată de intoxicaţia cu gaz metan.

— Cam puţin, doctore! se arătă neliniştit Roman.

— Îmi rezerv dreptul autopsiei! replică prietenul căpitanului. Se cunoşteau de mult timp. Apoi, după ce-l scrută discret cu privirea: Mi se pare că pescuieşti în ape tulburi, amice!

— Ar fi nedrept să nu recunosc că ai dreptate, se apropie Roman. Mă chinuiesc o sumedenie de întrebări sau mai exact răspunsurile la ele…

— Şi care ar fi totuşi întrebarea cheie? îl sondă medicul legist.

Ofiţerul îşi trecu uşor mâna prin păr, apoi spuse:

— Omor sau sinucidere?! Sau omor camuflat în sinucidere?…

Urmaşul lui Hipocrate îl bătu peste umăr, admirativ:

— Gândim pe aceeaşi „lungime de undă”, căpitane. Cămaşa de noapte a defunctului mă face să acord autopsiei maximum de atenţie. Nu cred că n-ai remarcat amănuntul…

— L-am remarcat, spuse Roman gânditor. Din uşă, privirea îi fugi din nou la cadavru, la acel amănunt… Partea dreaptă de jos a cămăşii de noapte era prinsă între piciorul scaunului şi linoleum, pânza ei fiind perfect întinsă în prelungirea corpului mortului…

În aşteptarea rezultatului autopsiei, căpitanul Roman şi locotenentul Muşat au început investigaţii intense în jurul persoanei defunctului şi a familiei acestuia. Au stabilit că Sabin Stanciu şi-a încasat pensia duminică dimineaţa, iar după masă a făcut o vizită surorii sale, din cartierul Colentina. S-a înapoiat acasă în jurul orelor 21,15, fiind văzut de doi martori. Nemaiavând ţigări, a încercat, pe drum, să cumpere un pachet de la restaurantul din colţul străzii sale. Aici nu a avut însă „Amiral”, ţigările sale

preferate, pe care nu le schimba niciodată, şi a renunţat. Nu făcuse niciun fel de cheltuieli în ziua aceea. Nu avusese legături cu persoane dubioase, fiind vizitat foarte rar de puţinii săi prieteni, de altfel, oameni foarte onorabili. Condamnarea aceea era cu mult de domeniul trecutului şi privea, într-adevăr, o neglijenţă în serviciu pe când lucra ca distribuitor de mărfuri la un depozit. I se întâmplase atunci să fie neprevăzător, superficial, dar nu fusese niciodată hoţ!

În privinţa ginerelui său, centrul de greutate al comportamentului şi al ţinutei lui morale era cu totul altul. Beţiv, afemeiat, bătăuş, dar mai ales avar. Dorea cu tot dinadinsul să devină proprietarul apartamentului socrului, „să se simtă în largul său”, cum se confiase el odată unui prieten. Sâmbătă seara a fost cu colegii săi la restaurant, îmbătându-se. A dormit acasă, s-a sculat la ora 8,00, iar la ora 9,30, a fost la Mizil. Acolo a chefuit toată ziua în special cu tatăl său, cu care a rămas la pahar până mai târziu, ceilalţi culcându-se. Întrebat la ce oră a plecat Codruţ de la Mizil, tatăl acestuia n-a putut da un răspuns cert, afirmând că s-a îmbătat şi nu-şi mai aduce aminte.

Autopsia a relevat şi ea câteva aspecte importante. Deşi cauza morţii era cea pe care medicul legist o stabilise de la început, totuşi leziunea din fruntea mortului ascundea o zonă de fractură, care fusese produsă când victima era în viaţă. Medicul legist a presupus că provenea de la o izbitură puternică a capului de un obiect dur, sau de la o lovitură dată în cap cu un asemenea corp.

Căpitanul Roman a meditat asupra acestei presupuneri şi, gândindu-se la cămaşa de noapte a cadavrului, a exclus posibilitatea de producere a fracturii în cadrul primei variante. Din analiza tuturor datelor strânse până atunci, ofiţerul a ajuns la concluzia că s-a comis o crimă. Sabin Stanciu a fost victima unui omor şi criminalul, încă nedescoperit, a creat, prin aranjarea locului faptei, impresia că victima s-a sinucis. Ipoteza căpitanului s-a întemeiat pe mai multe indicii, pe care le-a consemnat într-un raport ce l-a prezentat şefului său.

Stimaţi cititori, întrerup aici relatarea cazului în intenţia ca dumneavoastră să faceţi o mică pauză de lectură şi să reflectaţi asupra indiciilor care l-au condus pe căpitanul Roman la concluzia că s-a comis o crimă mascată în sinucidere. Dorinţa mea este stimulată atât de faptul că am păstrat fidelitatea realităţii unui caz întâmplat cândva, cât mai ales de considerentul că vă v-a face plăcere să îmbrăcaţi pe „viu” haina personajului numărul unu din această afacere poliţistă şi apoi, să vă confruntaţi ideile cu el... încercaţi!...

...Acum, când presupun că aţi „detectat” indiciile despre care am vorbit, vă puteţi verifica citind din raportul ofiţerului prezentat şefului său.

1. Paharele cu vin de pe masa din bucătărie, scrumiera plină cu mucuri de ţigări, urmăresc să arate că în bucătărie au stat mai mult timp două persoane. Acest lucru nu este plauzibil. Pe de o parte, în lipsa unui act delictual sau ascuns, n-ar fi subzistat vreun interes de a se şterge urmele digitale de pe sticlă şi pahare. Pe de altă parte, deşi se poate crede că Sabin Stanciu a fumat şi el ţigări „Carpaţi”, prin calculul „pătratului logic”, se ajunge la demonstraţia că el n-a fumat nicio ţigară „Carpaţi”. Confirmarea o reprezintă însăşi conduita sa din seara „critică”: negăsind ţigări „Amiral” a renunţat să cumpere alt sortiment.

Plecând de la demonstraţia că el n-a fumat nicio ţigară „Carpaţi”, dacă raportăm această demonstraţie la intervalul de douăzeci de minute, cât s-a scurs de la sosirea sa în apartament până la auzirea de către locatarii de dedesubt a zgomotului ce l-au interpretat ca o prăbuşire a cuiva pe podea, ajungem la concluzia că unul sau doi fumători, cât ar fi fost ei de „învederaţi”, n-ar fi putut fuma paisprezece ţigări într-un timp aşa de scurt.

2. În camera lui Sabin Stanciu, becurile de la lustră şi de pe noptieră erau aprinse. Patul era pregătit pentru culcare şi prezenta urme că cineva a fost aşezat în el. Coroborând aceste aspecte cu faptul că bătrânul se afla în cămaşa de noapte, se poate deduce că victima, înainte de moarte, a

sosit singur acasă, seara, şi deoarece s-a dezbrăcat şi s-a culcat, nu mai aştepta nicio vizită.

3. Dispariţia cheii din uşa apartamentului, prin interior, este de asemenea suspectă. În cazul unei sinucideri ea trebuia să fie în uşă sau în apartament, şi nu se poate presupune că Sabin Stanciu ar fi avut interes s-o facă să dispară, atâta timp cât cadavrul său tot se descoperea până la urmă.

4. *Cămaşa de noapte a mortului.* Faptul că partea dreaptă de jos a cămăşii a rămas prinsă între piciorul scaunului pe care zăcea cadavrul şi linoleum, dovedeşte că corpul lui Sabin Stanciu a fost aşezat de sus în jos pe scaun şi nu s-a mai putut mişca. Dacă s-ar fi aşezat singur pe scaun, cămaşa sa de noapte nu ar fi rămas prinsă între piciorul scaunului şi linoleum. Făptuitorul nu a observat acest lucru întrucât a fost acoperit de corpul victimei.

5. În condiţiile în care corpul lui Sabin Stanciu nu s-a mai putut mişca şi deci se exclude lovirea sa de colţul aragazului, se desprinde concluzia că fractura din zona frontală a capului a fost produsă prin lovire directă cu un corp dur de către agresor, care apoi a înscenat sinuciderea.

6. Coroborând această concluzie cu depoziţiile locatarilor de sub apartamentul lui Sabin Stanciu, care urmăreau emisiunea la televizor în momentul când au auzit că se prăbuşeşte ceva pe podeaua de deasupra lor, se ajunge la demonstraţia că victima a fost lovită în camera sa, după ce iniţial a fost trezită din somn. A urmat apoi înscenarea sinuciderii la bucătărie.

7. Pentru a derula cercetările, respectiv pentru a le canaliza pe pista jafului, agresorul i-a luat victimei banii din portofel şi a lansat zvonul din timp că este vizitat de diverşi infractori.

8. Din considerentele de mai sus, se ajunge la concluzia că autorul a produs toate modificările de la locul faptei, pentru a înscena sinuciderea, iar în cazul că totuşi, ne vom da seama că la mijloc este un omor, bănuielile să cadă asupra unor persoane străine sau din anturajul victimei, mai puţin însă cei cu care locuia în apartament.

9. În privinţa criminalului toate suspiciunile şi indiciile converg asupra lui Codruţ Melinte, împotriva căruia deţin şi o probă materială: ceasul deşteptător!

Acum, când desigur, stimaţi cititori, v-aţi confruntat ideile cu ale căpitanului Roman, poate că aţi fost surprinşi de ultima frază a raportului său. Mă refer la proba pe care o deţine împotriva lui Codruţ Melinte, omul pe care cred că şi dumneavoastră l-aţi bănuit ca asasin. Să urmărim în continuare cum s-a desfăşurat demascarea lui.

— Ia loc, asasinule! îl luă direct căpitanul Roman pe Codruţ.

— Cum… Eu asasin! fu surprins Melinte de un asemenea atac. Vai, dar cum puteţi, crede… Nu eu…

— Ba dumneata l-ai omorât pe Stanciu! continuă ofiţerul cu aceeaşi vervă. Venind de la Mizil ai intrat în apartament, după care ai deschis uşa de la camera dumitale. Ai intenţional probabil să te culci, dar…

— Nu-i adevărat! interveni Codruţ revoltat. V-am spus că după ce-am intrat în hol şi-am dat peste cadavru la bucătărie, n-am mai pătruns în camera mea. Am fugit imediat să anunţ pe primul vecin… De ce nu mă credeţi?…

— Pentru că minţi, ridică tonul Roman. Dar dacă te crede şi el, arătă spre ceasul deşteptător, atunci am să te cred şi eu.

Privirea lui Melinte îi fugi imediat la ceasul deşteptător, de pe biroul căpitanului, şi pe care nu-l observase până atunci. „Formidabil, cum am putut să scap acest amănunt!”… îşi reproşa el în gând. „Oare, aş mai putea să întorc situaţia în favoarea mea? Poate, dacă…”

— Cred că ceasul te „crede” numai dacă-l „deştepţi”, îi întrerupse Roman meditaţiile printr-un calambur. N-ai vrea să-l „întorci” ca să te trezească la ora cinci dimineaţa, domnule Melinte?

„E clar, s-a zis!” medită el, văzându-şi sfârşitul. „M-am trădat singur că am intrat mai întâi în camera mea…”

— Ce faci, nu vrei să răspunzi? îl trezi căpitanul.

— Ba da… spuse moale Melinte, lăsându-şi capul în jos.

Eu l-am ucis pe bătrân. După ce s-a întâmplat figura cu ceasul, m-am dus în camera sa şi l-am sculat, i-am cerut nişte bani, fiindcă ştiam că luase pensia, însă el m-a refuzat. Fiind băut, eu m-am enervat, şi, la un moment dat, i-am dat în cap cu scrumiera de metal de pe masă. El s-a prăbuşit pe podea şi a început să horcăie. Disperat, m-am gândit atunci să înscenez că s-a sinucis prin asfixiere cu gaze de la bucătărie. După ce am regizat sinuciderea, m-am gândit că vecinii de jos poate au auzit când socrul meu s-a prăbuşit pe podea, situaţie în care miliţia ar fi putut face legătura cu o crimă. Atunci mi-a venit ideea să sugerez că bătrânul a fost omorât pentru bani, de cineva cunoscut de el cu care băuse şi fumase în bucătărie. Cam asta a fost tot…

Dumneavoastră vă daţi seama, stimaţi cititori, cum l-a „acuzat” ceasul deşteptător pe Melinte, că înainte de comiterea omorului el a intrat mai întâi în camera sa?

Răspuns:
Prin faptul că a treia limbă a deşteptătorului – cea destinată pentru sonerie – era fixată la ora cinci, iar… ceasul era întors la sonerie! (El fusese pus şi întors de asasin, în seara omorului, cu câteva minute înainte de a-i veni ideea criminală. Altfel, dacă afirmaţia sa, că ceasul sunase în dimineaţa acelei zile, ar fi fost reală, ceasul trebuia să nu fie întors, asasinul nebănuind că ofiţerul va verifica acest lucru).

Oglinda… fermecată

Staţiunea baleneo-climaterică era învăluită de întunericul serii. În holul impozantului complex balnear „Rusca”, de şase sute de locuri, agitaţie.

— Bună seara! se adresă portarului un bărbat brunet, cu ochii migdalaţi.

— Se cuvenea ca eu să vă întâmpin cu acest salut, răspunse curtenitor portarul. Fiţi binevenit la noi. Cu ce vă pot fi de folos?

— O caut pe tovarăşa Floarea Bardan. Lucrează aici, la staţiune. Sunt în trecere pe la dumneavoastră şi m-a rugat verişoara sa din Lunca Florilor să-i aduc acest pachet.

— Deci nu sunteţi venit la cură.

— Nu. Am avut puţină treabă la Năsăud şi am tras o fugă până aici. Mai am la dispoziţie o jumătate de oră. Vă rog să mă ajutaţi dacă puteţi.

— Cu plăcere. Tovarăşa Bardan lucrează chiar la noi în complex, e gestionara barului din hol. Uitaţi acolo, în capătul acela! Dar grăbiţi-vă, că mai e puţin până la închidere.

— Vă mulţumesc, sunteţi foarte amabil, spuse interlocutorul, întinzându-i o bancnotă de cinci lei.

— Nu vă deranjaţi, nu primesc. Salariul îmi ajunge.

— Mă rog, ridică uşor din umeri binevoitorul, îndreptându-se apoi spre locul indicat.

La barul din holul complexului, mai erau câţiva consumatori. Persoana căutată de bărbatul cu ochii migdalaţi fu găsită uşor. Se făcură prezentările, i se înmână pachetul.

— Să fim atenţi, îi şopti barmanei noua „cunoştinţă”. Portarul ne urmăreşte cu privirea.

— Da, da, aveţi dreptate. E foarte bănuitor.

— Unde sunt banii?

— În sertarul tejghelei, ca de obicei.

— E în regulă, acum vă rog să mă invitaţi înăuntru, dar cu voce tare.

— Poftiţi, poftiţi înăuntru! se auzi sonor invitaţia, barmanei.

Cei doi dispărură câteva clipe după tejghea.

— Vă rog să nu mă refuzaţi, se auzi din nou timbrul înalt al femeii. Măcar un coniac mic, nu se poate… V-aţi deranjat destul până aici.

— Dar nu trebuie… Lăsaţi!

— Nu, nu, vă rog…

Oaspetele sesiză că portarul se apropia de ei. Privi la ceas şi spuse:

— … Apoi nu vreau să vă fac neplăceri. Este trecut de ora închiderii. Decretul…

— Nu refuzaţi, domnule, o femeie aşa de drăguţă, interveni portarul. La o adică zici şi matale că l-ai comandat înainte de ora închiderii. Ce naiba, să te învăţ eu!

— Nu trebuie să mă refuzaţi, zise şi barmana aducând pe tavă un pahar cu coniac. Dar dumneata nu bei unul mic, nea Maxim?

— Aş bea, dar pe urmă am de furcă cu cei de la miliţie. Vin mereu în control.

— Eu te-am invitat…

— Mulţumesc. Ştiu că eşti fată bună. Mai bine ai grijă de musafir că a făcut ceva cale ca să-ţi aducă pachetul.

— Aşa este, confirmă femeia. Aş dori însă să te întreb ceva.

— Te ascult.

— Nu cunoşti cumva vreun cojocar priceput? Mi-a trimis verişoara mea Rodica, nişte piei şi vreau să-mi fac o scurtă frumoasă.

— Nu ştiu, dar o să mă interesez. Nu se poate să nu găsim noi un meşter bun pe aici. Acum eu vă las.

Nea Maxim se îndepărtă.

— Ce credeţi, a sesizat ceva? îl întrebă barmana uşor emoţionată pe musafir.

— Nici vorbă. V-aţi jucat rolul perfect.

Femeia zâmbi, apoi spuse:

— Mi-a plăcut figura cu… decretul, dar sinceră să fiu mă cam înroşisem.

— Mă rog, aşa a fost jocul… zâmbi şi musafirul. Poftiţi banii pentru coniac, dar să nu-i amestecaţi cu ceilalţi. Acum. Trebuie să plec. Rămâne deci cum am stabilit. Bună seara!

— Staţi, nu vă ridicaţi! îl opri femeia cu un gest mecanic. Oaspetele rămase puţin surprins. Vă rog să mă iertaţi, se scuză ea, dar sunt curioasă din fire şi după ce-am văzut ce le-aţi făcut la bani, mă tot chinuiesc să pricep cum îl veţi

demasca pe nea Maxim, dacă într-adevăr el este hoţul.

— Cu ajutorul unei „oglinzi fermecate”! îi răspunse omul care părea că nu glumeşte de loc.

— Îmi pare rău, dar nu vă înţeleg.

— Este vorba despre o „oglindă” în sens criminalistic, care va „citi” petele rele de pe mâinile şi sufletul hoţului.

— Tot nu vă înţeleg! ridică barmana din umeri.

— Îmi pare rău, dar acum nu am timp să vă explic. O s-o vedeţi mâine. Este, într-adevăr, o „oglindă fermecată”! Bună seara!

— Bună seara! salută şi femeia pe al cărui chip rămăsese un mare semn de întrebare.

...A doua zi dimineaţă, barmana era prezentă, în biroul şefului miliţiei staţiunii, căpitanul Apostol.

— Hoţul a intrat şi azi-noapte în birou şi a furat, din bani! se agită ea încercând-o lacrimile. Semnele pe care le-am pus aseară au fost violate!

— Uşa?

— Nicio urmă.

— Atunci rămânem la concluzia că s-a folosit de chei potrivite. Aţi umblat cumva la sertar?

— Doar l-am deschis uşor...

În birou intră proaspăta cunoştinţă a Floarei Bardan.

— Bună dimineaţa! salută acesta.

— Iar a intrat! se grăbi femeia fără să răspundă la salut. E pentru a nu ştiu câta oară când „ciupeşte” serios din bani. Aţi avut dreptate aseară când aţi spus că n-a sesizat nimic. Banditul! Unde-i „oglinda fermecată”?...

Barmana plângea ca un copil.

— Nu mai plângeţi, o rugă noul sosit. Mai avem numai un pas până la demascarea lui. Până îl aducem la miliţie, mergeţi la bar împreună cu un ofiţer de la noi, ca să ştim suma exactă pe care a furat-o de data aceasta. „Oglinda fermecată” o s-o vedeţi după aceea...

Femeia plecă. Nea Maxim fu trezit din somn şi invitat la miliţie.

— Ce naiba, dom’ şef, m-aţi trezit aşa... se adresă el posomorât căpitanului Apostol. Ştiaţi c-am fost de

serviciu!...

— Fără, comentarii! i-o scurtă ofiţerul.

Portarul dădu nedumerit din umeri şi scoase din şifonier un costum nou pe care să-l îmbrace.

— Nu cu costumul acesta! îl privi căpitanul Apostol. Cu hainele de serviciu! arătă spre uniforma de pe capătul patului.

Ajunseră la miliţie. În biroul căpitanului Apostol, portarul întâlni un străin pe care-l văzu numai din spate deoarece privea pe fereastră. Străinul se întoarse cu faţa la ei.

— Aaa... Acum îmi dau seama despre ce este vorba, zise portarul teatral, căutând privirea căpitanului Apostol. L-aţi prins cu speculă de piei de capră. Ştiu povestea...

— Este vorba despre altă... prinsoare, gesticulă fin şeful miliţiei staţiunii. Faceţi cunoştinţă!

Derutat, nea Maxim, întinse mâna mai mult prosteşte.

— Căpitanul Roman! continuă primul ofiţer.

— Eu nu mă murdăresc! refuză Roman să-i întindă mâna, El s-a murdărit!...

Portarul se făcu galben ca ceara.

— Eu nu m-am... mu... urdă... rit, bâlbâi el.

— Atunci de ce eşti aşa de galben?

— Cum?...

— La faţă şi pe mâini! Dacă nu crezi, uită-te în oglindă să vezi cum arăţi la faţă. Pentru mâini avem noi altă oglindă. O oglindă fermecată!...

Căpitanul Roman conectă la priză un aparat dreptunghiular cu mâner, aproape plat, foarte uşor portabil. Apăsă pe un buton şi după ce se aprinse o luminiţă albastră, într-o ferestruică, îl aşeză deasupra palmelor lui nea Maxim.

Portarul îşi trase mâinile:

— Vreţi să mă *corentaţi!*

— Cum ţi-ai putea imagina aşa ceva? Şi un copil ştie că o oglindă fermecată nu curentează. Ea arată numai faţa „nevăzută” a lucrurile şi îi demască pe cei răi.

— Dar eu n-am făcut nimic rău!

— Dacă-i aşa, atunci întinde mâinile să vedem ce zice

„oglinda fermecată”.

Dezorientat, portarul întinse mâinile asemeni unui orb în întuneric.

— Deschide palmele! auzi comanda ofiţerului.

Le deschise încet, tremurând. Închise apoi ochii ca în faţa unei mari nenorociri.

— Priveşte!… îi făcu loc ofiţerul să se uite prin ferestruica albastră. Ce mai zici acum, palmele sunt galbene! Ce de pete! Pata de pe suflet este însă mult mai mare!…

În birou intră un ofiţer care întinse căpitanului Roman o hârtie. Era monetarul barmanei. Peste noapte dispăruse din tejgheaua barului o mie de lei în bancnote de câte o sută.

— Unde este femeia? întrebă Roman.

— Afară.

— Invit-o înăuntru. Este nerăbdătoare să vadă o „oglindă fermecată”!

Barmana fu invitată în birou.

— Să mergem mai departe cu… oglinda, reluă Roman enigmatic sub privirile curioase ale femeii. De pildă la buzunare.

Plimbă „oglinda” deasupra buzunarului drept al pantalonului portarului.

— Vezi, şi buzunarul s-a… murdărit! Precis vom găsi şi banii, poate chiar o mie de lei, cu cât te-ai „murdărit”!

Din buzunar ieşiră la iveală zece bancnote a o sută de lei.

— Vezi, şi banii sunt… murdari! Ştii de ce? Să-ţi spun eu: fiindcă nu sunt ai dumitale!

Nea Maxim amuţise. Nu-l mai interesa nimeni. Privea doar la „oglinda fermecată” din mâna ofiţerului ca la o nălucă.

Capcana pe care căpitanul Roman i-a întins-o portarului s-a dovedit deosebit de eficientă şi de acuzatoare. Dezvăluindu-vă, acum, că ea a fost o capcană chimică, vă puteţi explica, stimaţi cititori, ce reprezenta „oglinda fermecată”?

Răspuns:

O lampă cu radiaţii ultraviolete. Ea a pus în evidenţă substanţa chimică demascatoare, cu care fuseseră tratate bancnotele din sertar.

Locotenentul Muşat intră în acţiune

Magazinul „Unirea” din Bucureşti. Oră de aglomeraţie intensă. Etajul trei. La raionul de confecţii femei, clientele consultă atent exponatele, le admiră, le cântăresc din ochi, se autoservesc şi, apoi se îndreaptă spre cabinele de probă...

— Vă vin splendid pantalonii! spuse tinerei care se uita în oglindă, femeia de lângă ea. Dar ar merge de minune şi o bluză portocalie. Am văzut câteva foarte frumoase...

— Serios? zise fata măgulită, admirându-se în oglindă din mai multe poziţii. Atunci mă duc să caut una. Sunteţi drăguţă să aveţi grijă şi de lucrurile mele, până mă întorc?

— Cum să nu. Se poate?...

Tânăra dispăru după perdeaua de catifea a cabinei de probă şi reveni după câteva minute.

— Am ales o bluză foarte drăguţă, ce ziceţi? spuse ea femeii pe care o găsi foarte preocupată cu probarea unei rochii.

— O... este superbă şi de un efect ameţitor! Mă mir că n-am văzut-o şi eu. Mă duc să caut una la fel...

Femeia, însă, n-a mai revenit. „Probabil că n-a mai găsit!” îşi spuse tânăra bucuroasă de achiziţia ei. „Am avut noroc!...” Triumfătoare, se duse la casă să facă plata. Scoase portofelul din geantă. Dar...

— N-am bănuit că este o hoaţă! spuse ea plângând locotenentului Muşat. Am avut încredere... Abia luasem salariul, mi-a furat toţi banii!...

— Cum arăta?

— Aşa, la vreo treizeci şi cinci de ani. Foarte elegantă şi cu fire de păr argintiu...

Relatarea Mihaelei Ioneci nu era prima semnalare a unui

asemenea gen de furt comis în magazinul „Unirea”. În ultimul timp, se mai primiseră şi alte semnalări. Se putea trage concluzia că era vorba despre o hoaţă rafinată, cu o aparenţă atrăgătoare. Pentru reuşita „acţiunilor”, îşi alegea victimele în special din rândul tinerelor credule şi uşor de „plimbat” cu vorbe dulci. De fiecare dată, când ieşea să facă „piaţa”, era altfel îmbrăcată, pentru a nu fi recunoscută uşor. Avea o statură potrivită şi părul…

— Poartă perucă, tovarăşe căpitan! raportă locotenentul Muşat. Este semnalată când cu părul lung, negru, când cu părul scurt, argintiu.

— Este justă aprecierea! îl aprobă căpitanul Roman. Asta este şi explicaţia de ce victimele o descriu diferit ca vârstă, între douăzeci şi cinci şi patruzeci şi cinci de ani. Infractoarea este foarte abilă şi va trebui să procedezi cu mult tact la prinderea ei.

— Ştiu că nu va fi uşor, spuse locotenentul, mai ales că semnalmentele sunt cam „tulburi”, dar mizez şi pe coşuleţul împletit, de paie, cu care îşi face apariţia uneori.

— Evident, nu trebuie neglijat nici coşuleţul de paie, dar succesul depinde în mare măsură de iscusinţa ta şi de rapiditatea cu care vei acţiona în magazin. Cât ar fi ea de inteligentă, cred că tot va face o greşeală. Nu există perfecţiune în acest gen de infracţiune, mai ales că acum a căpătat şi curaj. Şi, acum, la treabă. A sosit timpul să acţionezi singur. Succes!

— Vă mulţumesc!

…O jumătate de oră mai târziu, locotenentul Muşat pleca din nou la „Unirea”. Când ajunse acolo, ca de obicei, la raionul de confecţii femei, era forfotă. Se apropie de una dintre supraveghetoare.

— Ceva nou?

— Nimic, răspunse femeia. Aşteptăm!…

— Vă rog să fiţi foarte atentă. Ultima dată a fost văzută cu o perucă cu şuviţe de păr argintiu… Obişnuieşte să poarte un coşuleţ de paie, roşu, galben, verde… dar poate nu mai apare cu el… Mă duc să le anunţ şi pe colegele dumneavoastră. La nevoie, ştiţi unde mă găsiţi!

— Sigur că da, fiţi fără grijă!...

Locotenentul se retrase într-un loc de unde putea supraveghea foarte bine ce se întâmplă în magazin.

*

...Trecuse mai bine de două săptămâni şi nu se mai înregistrase nicio „mişcare”. Nici vorbă de coşuleţul de paie sau de vreo nouă reclamaţie.

Verificările asupra infractoarelor cunoscute nu dăduseră nici ele vreun rezultat, iar de la celelalte circumscripţii de miliţie din Capitală nu se primise nicio informaţie care să conducă la un fir.

...O după-amiază în magazinul „Unirea”. La raionul confecţii femei, foarte multe cumpărătoare.

— Tovarăşe locotenent, veniţi repede! Cred că e ceva! Doamna aceea în galben nu-şi găseşte portofelul!

Ofiţerul o urmă pe supraveghetoare imediat.

— Nu ştiu ce să cred?! dădea mirată din umeri Veronica Radu. Nu-mi dau seama dacă eu l-am pierdut sau mi l-a furat cineva!

— În cabina de probă aţi fost singură? o întrebă locotenentul.

— Nu! A mai fost o tânără care şi-a probat un costum!

— Cum arăta?

— Brunetă, cu părul lung, îmbrăcată cu o jachetă verde şi o fustă de culoare închisă.

Ofiţerul schimbă o privire cu supraveghetoarea, apoi spuse:

— Uitaţi-vă repede şi spuneţi-mi dacă tânăra mai este aici!

— Nu mai este! răspunse sigură interlocutoarea. M-am uitat, înainte, că de zece minute stau şi mă gândesc dacă nu l-am uitat pe undeva, la cumpărături!

— Tânăra v-a întrebat ceva?

— M-a întrebat ce părere am despre costumul ei. Îi plăcea foarte mult, însă era puţin cam mare.

Locotenentul Muşat se gândi câteva clipe, apoi o întrebă:

— Sunteţi sigură că-i plăcea mult costumul?

— Foarte sigură, doar sunt femeie şi pot aprecia atâta lucru!

— Vă rog să mă aşteptaţi puţin, zise tânărul ofiţer şi dispăru.

Ajunse într-un suflet la o secţie din cadrul aceluiaşi magazin. Discută cu funcţionara de acolo şi primi asigurarea că toate clientele din după-amiaza respectivă urmau a fi servite a doua zi, după ora 19,00.

...În sâmbăta aceea, Bulevardul 1848 era înţesat de lume. Locotenentul Muşat păşea grăbit printre oameni. Încă nu se înserase. Îşi consultă ceasul, din mers, apoi urcă treptele magazinului.

La secţia cu pricina, se prezentă o tânără brunetă, elegantă cu părul lung. Privea cu oarecare nervozitate în jurul ei, era grăbită.

— O clipă, vă rog, numai o clipă! zise politicoasă vânzătoarea şi dispăru după rafturi.

Veronica Radu, care triase cu privirea, neobservată, femeile ce se prezentaseră la acea secţie, îi şopti bucuroasă ofiţerului:

— Ea este, tovarăşe locotenent!

— Vă mulţumesc, spuse ofiţerul. Mergeţi la miliţie şi mă aşteptaţi acolo.

Locotenentul se apropie de tânăra brunetă şi-i spuse:

— Dac-aţi şti de când doresc să facem cunoştinţa, doamnă... Cum vă numiţi?

— Pentru unul ca dumneata n-are importanţă, crezu tânăra că are de-a face cu un curtezan de bulevard.

— Ba are mare importanţă! îi arătă „curtezanul” o legitimaţie. Sunt locotenentul Muşat de la miliţie. Vă rog să mă urmaţi!...

...În poşeta femeii, fu găsită suma de o mie o sută treizeci de lei.

— De unde aveţi banii? o întrebă ofiţerul.

— Asta-i bună! răbufni tânăra. Doar aţi văzut legitimaţia de serviciu. Sunt manichiuristă. N-am voie să am economiile mele?

— Ba da, răspunse locotenentul, dar nu şi pe ale altora!

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ştiţi foarte bine! O să vă ajute să vă amintiţi persoana din camera de alături!…

Veronica Radu fu invitată în birou. În clipa aceea, zbârnâi telefonul de pe birou. Muşat ridică receptorul.

— Da! Eu sunt! răspunse el. Surpriză?… Vin imediat!

Îl chemase ofiţerul de serviciu. Se duse în grabă. Acolo, o tânără de douăzeci de ani plângea în hohote.

— Ce s-a întâmplat? întrebă locotenentul.

— Mi s-au furat toţi banii! răspunse fata printre suspine.

— Când? Unde?

— În seara asta, la magazinul „Unirea”.

— La Unirea”? La ce oră?

— La 18,30!

— Luaţi loc şi explicaţi-mi cum s-a întâmplat!

— Mă numesc Sanda Poenaru. Sunt contabilă la C.A.P. „Drum Nou”, judeţul Ilfov. Am venit la Bucureşti după cumpărături. La raionul de confecţii femei de la magazinul „Unirea”, am luat o rochie şi m-am dus cu ea la cabină, s-o probez. A mai intrat după mine o tânără, cu două rochii, tot pentru probă. Mi-a zis că rochia aleasă de mine este foarte frumoasă şi că merge şi ea să caute una la fel. A plecat. Când am căutat banii în geantă, nu mai erau. Am crezut că i-am uitat la rudele mele din Colentina şi m-am dus să-i caut. Nu erau. Atunci, mi-am dat seama că i-a furat femeia care a fost cu mine în cabina de probă. Am avut o mie o sută treizeci de lei.

— Cât?

— O mie o sută treizeci de lei! Unsprezece bancnote a o sută de lei, una de zece lei şi patru de cinci lei doar sunt contabilă!

— Asta, da, surpriză! se adresă locotenentul ofiţerului de serviciu. Apoi, către fată: O să primiţi banii imediat!

— Cum, aţi şi prins-o? se miră fata.

…Locotenentul Muşat reveni în birou, radios.

— Şi cum spuneaţi, se adresă femeii din faţa sa, banii sunt din economii?

— Aşa cum v-am spus! răspunse interlocutoarea cu o mină dispreţuitoare.

— Bine, atunci să vedem ce-o să spună Sanda Poenaru!

— N-am auzit de numele ăsta!

— De auzit, n-aţi auzit, dar de cunoscut o cunoaşteţi, ia să vedeţi!...

Infractoarea îşi dădu seama că nu mai avea niciun rost să nege.

La percheziţia domiciliară care a urmat, s-au găsit, pe lângă o bogată vestimentaţie, o perucă cu părul scurt, argintiu, şi un coşuleţ de paie în culori roşu, galben şi verde...

...Locotenentul Muşat intră în birou. Ţinea sub braţ un dosar şi era foarte mândru.

— Oo, ai venit cu „botezul”! intui căpitanul Roman reuşita. Felicitări! şi-l bătu cu palma peste umăr. Felicitări!

— Tovarăşe căpitan, spuse stângaci Muşat, aş dori, dacă dumneavoastră aţi fi de acord, să primesc felicitările la „Cina”. Am multe să vă spun. Pentru mine, astăzi este o zi mare: prima acţiune „independentă”...

Dumneavoastră ştiţi, stimaţi cititori, în ce a constat raţionamentul locotenentului, care l-a condus pe urmele infractoarei? La ce secţie din cadrul magazinului s-a dus el?

Răspuns:

Încredinţat, după afirmaţia Veronicăi Radu, că hoaţei îi plăcuse mult costumul pe care îl probase, dar că-i era puţin cam mare, locotenentul Muşat s-a gândit că, după ce-l cumpărase, ea s-a dus la secţia de retuşuri a magazinului, ca să i-l ajusteze. Şi, într-adevăr, aşa a fost...

CUPRINS

Presimţirea.....2
Greşeala locotenentului.....9
„Marele Şarpe”.....17
„Profesor doctor”.....23
Atenţie, martori!.....29
„Fântâna hoţilor”.....40
5.000 dolari pentru „şerifi”.....49
Momentul psihologic.....58
Bomboana fondantă.....67
Raza de lumină.....73
O întâmplare nedorită.....86
Hoţul de păsări.....97
…Pentru ultima dată.....104
În gardă cu… Cassius Clay.....113
O scrisoare pierdută.....126
Fluturele… de hârtie.....128
Resortul vigilenţei.....134
Tracul întunericului.....144
Misterul ceştilor de cafea.....149
D-ale fotbalului.....156
Inelul de logodnă.....163
Ringo.....171
„Şi noi…”.....179
Post scriptum.....187
Aşa e viaţa.....192
Martorii din sobă.....197
Oaia neagră.....205
„Clientul” în gri-petrol.....210
Cămaşa de noapte.....215
Oglinda… fermecată.....226
Locotenentul Muşat intră în acţiune.....232

Redactor: maior ION ARAMĂ
Tehnoredactor: GH. CUCOŞ
————————————————————
Bun de tipar 31.10.1979. Apărut 1979
Tiraj 54.870exemplare. Coli de tipar 15. B *150.*
————————————————————

Comanda nr. 90.459
Combinatul poligrafic „Casa Scânteii”
Piaţa Scânteii nr.1, Bucureşti,
Republica Socialistă România

Lei 6,50

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA S

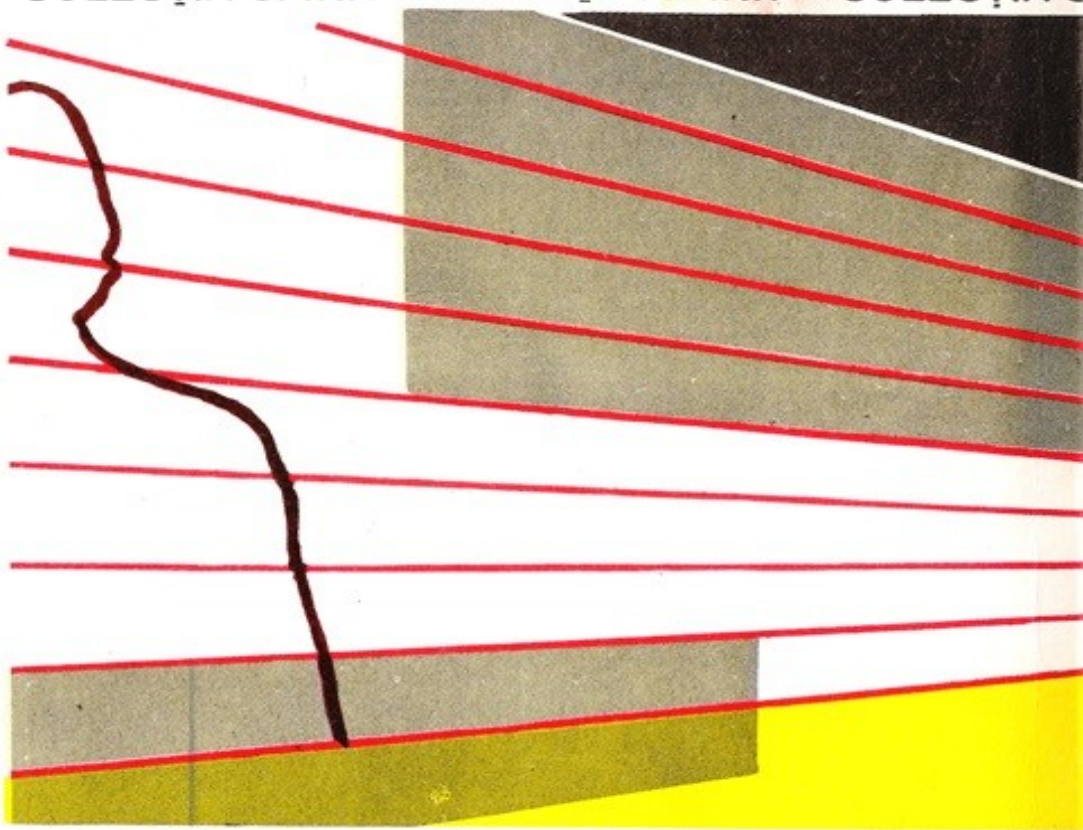

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECTIA S

Cei doi ofițeri coborîră la parter, dar nu se mai apucară de scotocit, așa cum făcuseră prima dată. Se postară fiecare în cîte o parte a imensei încăperi și, de pe poziții fixe, începură să cerceteze cu privirea fiecare loc, fiecare ungher din jurul lor. Atenția le era încordată la maximum. Trecură așa, într-o tăcere oarbă, aproape douăzeci de minute cînd, deodată, căpitanul Roman începu să rîdă : — Să vezi și să nu crezi ! Mușat se uită la căpitan de-a dreptul uimit. Nu știa ce să creadă...

— Ce-ai rămas așa ? îi făcu semn Roman. Vino să-l vezi pe „clientul" în gri-petrol !

Căpitanul se apropie de hoț și îl bătu pe umăr...